

គម្ពីរព្រះអរិយធម៌
យមកថ្មករណ៍

មូលយមកៈ និង ខន្ធយមកៈ

រៀបរៀងឃោល

អ្នកគ្រូ អ៊ុំ សុខា និង អ្នកគ្រូ យ៉ែន សុផានី

(ចក្ខុ សុវណ្ណបណ្ឌិត)

ថ្ងៃ ទី១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ.ស. ២៥៥៤

គម្ពីរព្រះអភិធម្ម យមកប្បករណ៍

មូលយមកៈ និង ខន្ធយមកៈ

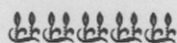

រៀបរៀងដោយ

អ្នកគ្រូ អ៊ុំ ជាំ និង អ្នកគ្រូ ខៀវ សុផានី

(វគ្គ សុវណ្ណបទ្កម)

ថ្ងៃ ច័ន្ទ ១៣ រោច ខែ បឋមសាធាត ឆ្នាំ រោង ចក្ខុស័ក ព.ស. ២៥៥៦

ពាក្យប្រារព្ធ

ក្នុងវស្សាទី ៧ ក្រោយពីព្រះអង្គទ្រង់បានត្រាស់ដឹងមក ចាប់ពីថ្ងៃ ៥ កើត រហូតដល់ថ្ងៃ ៤ រោច ខែ ភទ្របទ ជាថ្ងៃដែលព្រះអង្គបានប្រកាសសម្តែងគម្ពីរ យមកៈ អស់រយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ បានសម្រេចប្រយោជន៍ដល់ពពួកទេវតាក្នុងកាល ណោះ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ព្រះអង្គបានសម្តែងដល់ព្រះសារីបុត្រនាព្រៃចន្ទក្រហម ព្រះសារីបុត្រក៏បាននាំយកមកសម្តែងដល់ភិក្ខុ ៥០០ រូប ។ ក្នុងសម័យព្រះអង្គគង់ ធរមាននៅ មានរឿងដំណាងថា ព្រះបាទបសេនទិកោសលបានឈ្នះសង្គ្រាម ស្តេចយាងត្រឡប់ចូលមកព្រះនគរវិញ មានសេចក្តីត្រេកអររហូតដល់ផ្ទំមិនលក់ អស់រយៈពេលជាច្រើនថ្ងៃ ពួកអាមាត្រមិនអាចរកវិធីដូចម្តេចដើម្បីឲ្យព្រះអង្គផ្ទំ លក់ ទើបសម្រេចចិត្តទៅយាងព្រះបាទបសេនទិកោសលដើម្បីចូលទៅគល់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បានត្រាស់សម្តែងគម្ពីរយមកៈនេះ ឈ្មោះថា “ ចិត្ត យមកៈ ” ធ្វើឲ្យព្រះបាទបសេនទិកោសលបានផ្ទំលក់អស់រយៈពេលបីថ្ងៃក្នុងទី នោះ។ លុះតមកគម្ពីរនេះ ព្រះថេរៈលោកក៏បាននាំមកធ្វើសង្ឃឹយនាតាំងពីលើក ដំបូងមករហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ បរិស័ទជាច្រើនមានសទ្ធាក្នុងការសិក្សាគម្ពីរយមកៈ នេះ ។

ហេតុដូច្នោះហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងពីរបានឃើញនូវសារប្រយោជន៍ក្នុងគម្ពីរ នេះ ទើបមានបំណងនឹងធ្វើគម្ពីរនេះឲ្យសម្រេចឡើង ដើម្បីងាយស្រួលនឹងបានជា សារៈប្រយោជន៍ដល់សាធុជនអ្នកមានបំណងក្នុងការសិក្សានូវគម្ពីរយមកៈនេះ ។

ថ្ងៃ ៥ កើត ខែ ភទ្របទ ព.ស. ២៥៥៨
អ៊ុំ សុជា
ប៉ោរ សុមាសី

ត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល ភាសាធាតុ និង សេចក្តីប្រែ

ហោយ

លោកម្ចាស់: សុចិន្តា ភីម យ៉ន

លោកម្ចាស់: ឡុង សាតុឡូ

បច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ

ហោយ

លោកម្ចាស់: ស៊ីន គីមធួន

អារម្ភកថា

ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ជាសិស្សានុសិស្សព្រះអភិធម្ម បានសិក្សាព្រះអភិធម្មអំពីអ្នក គ្រូ អ៊ុំ ជា និង អ្នកគ្រូប៉ោរ សុម៉ាលី តាមបរិច្ឆេទនៃអភិធម្មត្ថសង្គហៈ រហូតបានសិក្សាគម្ពីរ ធំៗ ដូចជា គម្ពីរធម្មសង្គណី ធាតុកថា យមកៈ មហាបដ្ឋាន។

បណ្តាគម្ពីរទាំងនោះ គម្ពីរយមកៈ មានរបៀបរៀនច្រើនជាងគេ លំបាកយល់ តែពេល បានសិក្សាតាមវិធីសាស្ត្ររបស់អ្នកគ្រូ ប៉ោរ សុម៉ាលី តាមគម្ពីរដីកាដែលគាត់នាំមកបង្រៀន នោះហើយ ស្រាប់តែយល់ ធ្វើឲ្យខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយជាអ្នកសិក្សា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា សប្បាយចិត្ត ដោយបានយល់ពីពុទ្ធវចនៈដ៏មានជម្រៅនេះបាន ម្យ៉ាងទៀត ដោយគម្ពីរដីកា នេះ មិនទាន់មានអ្នករចនាជាភាសាខ្មែរនៅឡើយ ទើបខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ជា សិស្សានុសិស្សព្រះអភិធម្ម បានគិតគ្នាចងក្រងមេរៀនក្នុងគម្ពីរយមកៈនេះទុកកុំឲ្យបាត់បង់ ទៅ នឹងជាប្រយោជន៍ដល់ជនានុជនជំនាន់ក្រោយ ដែលប្រាថ្នាចង់ចេះ ចង់ដឹងនូវព្រះពុទ្ធវ- ចនៈក្នុងគម្ពីរនេះ។

ការរចនាគម្ពីរយមកៈនេះ មានឧបសគ្គរារាំងយ៉ាងច្រើន ដូចជា ខ្វះអ្នកត្រួតពិនិត្យ ព្រោះអ្នកបានសិក្សាគម្ពីរនេះមានតិចបំផុត ខ្វះខាតឧបករណ៍ និង ថវិកា មានអាពាធជា គ្រឿងរំខាន ដែលធ្វើឲ្យអូសបន្លាយពេលយ៉ាងយូរ តែទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយខំប្រឹងពុះពារឧបសគ្គទាំងនោះ រហូតបានសម្រេច។

ការរចនាគម្ពីរយមកៈនេះ មានការត្រួតពិនិត្យច្រើនដង តែយើងខ្ញុំទាំងឡាយគិតថា ប្រាកដជាមាននៅសល់ពាក្យខុសមិនខាន ដូច្នេះ អ្នកសិក្សាទាំងឡាយ បានឃើញចំណុច ណាមួយខុសហើយ សូមមេត្តាជួយកែសម្រួលផង តែកុំកែពីត្រូវទៅខុសវិញ ។

មហាកុសលទាំងឡាយដែលកើតអំពីកម្លាំងឆន្ទៈ និង សេចក្តីព្យាយាមរបស់ខ្ញុំព្រះ ករុណាទាំងឡាយ សូមឧទិសដល់សព្វសត្វទាំងអស់ ជាពិសេស សូមជួយជាកម្លាំងចិត្ត ដល់អ្នកសិក្សាទាំងឡាយ ឲ្យបានសម្រេចទិសដៅនៃការសិក្សា ដើម្បីបានបញ្ញាវុធសម្រាប់ បំផ្លាញនូវសំណាញ់អវិជ្ជាកុំបីខាន។

សូមអនុមោទនា ! ៗ ! ៗ !

មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
បណ្តាមគាថា.....	១
សេចក្តីផ្តើមក្នុងយមកសរូបត្ថនិស្សយ.....	៣
វចនត្ថរបស់ពាក្យថា យមក:	៣
ក្នុងយមកប្បករណ៍នេះមានបញ្ហា ៤ យ៉ាង	៤
ធម៌ដែលជាវិសជ្ជនាមាន ៥ យ៉ាង.....	៥
វិធីសម្តែងការចែកកោដ្ឋាស:.....	៧

បូជយមក:

អនុសន្និ.....	៩
អង្គធម៌របស់កុសលបទ	១២
កុសលបទ	១៤
អង្គធម៌របស់អកុសលបទ.....	៣៨
អកុសលបទ.....	៤០
អង្គធម៌របស់អព្យាកតបទ.....	៦៣
អព្យាកតបទ.....	៦៥
អង្គធម៌របស់នាមបទ.....	៨៧
នាមបទ.....	៨៩

ខន្ធយមក:

អនុសន្និ.....	១១២
អធិប្បាក្នុងមហាវារៈទាំង ៣	១១៤
អធិប្បាយក្នុងនយវារៈទាំង ៤ មាន បទសោធនវារៈ ជាដើម	១១៥

ក. បណ្ណត្តិវារៈ:

អង្គធម៌របស់បណ្ណត្តិវារៈ:	១១៥
បទសោធនវារៈ: អនុលោម	១១៧
បទសោធនវារៈ: បច្ចុនីក:.....	១២៦

បទសោធនមូលចក្កវារៈ អនុលោម	១៣៤
បទសោធនមូលចក្កវារៈ បច្ចុនីកៈ	១៥៦
សុទ្ធខន្ធវារៈ អនុលោម	១៧៣
សុទ្ធខន្ធវារៈ បច្ចុនីកៈ	១៧៩
សុទ្ធខន្ធមូលចក្កវារៈ អនុលោម	១៨៧
សុទ្ធខន្ធមូលចក្កវារៈ បច្ចុនីកៈ	២០៥

ខ. បច្ចុនីកៈ

ហតិកា

ទំព័រ

ឧប្បាទវារៈ និរោធាវារៈ ឧ/និ-វារៈ

តារាងអង្គធម៌បច្ចុប្បន្នវារៈ ឧប្បាទវារៈ ល/លោ	២២៩	៤៥៧	
បច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	២៣៣	៤៦០	៦៤៩
តារាងអង្គធម៌របស់ឱកាសវារៈ គ្រប់កាលទាំង ៦	២៥៥		
បច្ចុប្បន្នវារៈ ឱកាសវារៈ អនុលោម	២៥៧	៤៦៥	៦៥២
បច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ អនុលោម	២៦១	៤៦៩	៦៥៧
បច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ	២៦៦	៤៧៤	៦៦១
បច្ចុប្បន្នវារៈ ឱកាសវារៈ បច្ចុនីកៈ	២៧១	៤៧៩	៦៦៧
បច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ បច្ចុនីកៈ	២៧៤	៤៨២	៦៧០
តារាងអង្គធម៌អតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ	២៧៩		
អតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	២៨១	៤៨៧	៦៧៧
អតីតវារៈ ឱកាសវារៈ អនុលោម	២៨៥	៤៩១	៦៨១
តារាងអង្គធម៌អតីតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ	២៨៩		
អតីតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ អនុលោម	២៩២	៤៩៥	៦៨៥
អតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ	២៩៧	៥០០	៦៩០
អតីតវារៈ ឱកាសវារៈ បច្ចុនីកៈ	៣០០	៥០៣	៦៩៣
អតីតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ បច្ចុនីកៈ	៣០៣	៥០៧	៦៩៧
អក្សកាត់ និង និមិត្តសញ្ញាក្នុងខន្ធយមកៈ បវត្តិវារៈ	៣០៩		
តារាងអង្គធម៌អនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ	៣១៣	៥១៣	

មាតិកា

ទំព័រ

ឧប្បាទវារៈ និរោធុវារៈ ឧ/និ-វារៈ

អនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៣១៧	៥១៦	៧០២
អនាគតវារៈ ឱកាសវារៈ អនុលោម	៣២២	៥២១	៧០៨
តារាងអង្គធម៌អនាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ	៣២៧	៥២៥	
អនាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ អនុលោម	៣៣២	៥២៨	៧១២
អនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៣៣៨	៥៣៤	៧១៩
អនាគតវារៈ ឱកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៣៤៣	៥៣៩	៧២៥
អនាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៣៤៦	៥៤២	៧២៨
បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៣៥៣	៥៤៩	៧៣៧
បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ ឱកាសវារៈ អនុលោម	៣៥៩	៥៥៤	៧៤២
បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ អនុលោម	៣៦៣	៥៥៨	៧៤៧
បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៣៧០	៥៦៥	៧៥៤
បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ ឱកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៣៧៤	៥៦៩	៧៥៧
បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៣៧៧	៥៧២	៧៦១
បច្ចុប្បន្ននាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៣៨៥	៥៨០	៧៦៩
បច្ចុប្បន្ននាគតវារៈ ឱកាសវារៈ អនុលោម	៣៩២	៥៨៦	៧៧៤
បច្ចុប្បន្ននាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ អនុលោម	៣៩៦	៥៩០	៧៧៨
បច្ចុប្បន្ននាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៤០៤	៥៩៨	៧៨៥
បច្ចុប្បន្ននាគតវារៈ ឱកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៤១១	៦០៣	៧៩០
បច្ចុប្បន្ននាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៤១៤	៦០៦	៧៩៣
អតីតនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៤២៦	៦១៥	៨០២
អតីតនាគតវារៈ ឱកាសវារៈ អនុលោម	៤៣០	៦២០	៨០៧
អតីតនាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ អនុលោម	៤៣៥	៦២៤	៨១១
អតីតនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៤៤២	៦៣២	៨១៩
អតីតនាគតវារៈ ឱកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៤៤៥	៦៣៦	៨២៣
អតីតនាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ	៤៤៨	៦៣៩	៨២៦

គ. បរិច្ឆេទៈ

មាតិកា	ទំព័រ
អនុសន្និ.....	៨៣៦
បុគ្គល ១០ ពួក ដែលសម្តែងក្នុងបរិច្ឆេទៈ.....	៨៣៦
ការចែកបុគ្គល ១០ ពួក ដោយកាល ៣.....	៨៣៦
ចែកកាលទាំង ៣ ដោយបុគ្គល ១០ ពួក	៨៣៧
អធិប្បាយអក្ខរាវិរុទ្ធិ.....	៨៣៨
បច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៨៣៨
បច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ.....	៨៤២
អតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៨៤៥
អតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ	៨៤៨
អនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៨៥២
អនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ.....	៨៥៥
បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៨៥៩
បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ	៨៦២
បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម.....	៨៦៨
បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ.....	៨៧១
អតីតានាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ អនុលោម	៨៧៧
អតីតានាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ បច្ចុនីកៈ	៨៨០

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

បណាបគាថា

នុនធម្មំ បកាសេន្តោ នុននត្ថាយ ចាបកំ
នុន ទុក្ខាធិបន្នានំ នុនាបិតំ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គឯណា ទ្រង់ប្រកាសហើយនូវព្រះធម៌ដ៏ពីរោះ ដើម្បី
កម្ចាត់បង្ខំនូវកម្មដ៏លាមក ដល់សត្វទាំងឡាយអ្នកដេកត្រាំក្នុងទុក្ខដោយពិត ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ញ៉ាំងទុក្ខឲ្យខ្ចាត់បង់ហើយ។

សាវកានំនុសាសេតិ សារធម្មេ ច ចាណំ
សារធម្មំ មនុស្សានំ សាសិតំ តំ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គឯណា ទ្រង់ទូន្មានហើយនូវព្រះធម៌ដ៏មានសារៈទាំងឡាយ
ដល់សាវ័ក និង សត្វទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
អង្គនោះ ទ្រង់ទូន្មានហើយនូវព្រះធម៌ដ៏មានខ្លឹមសារដល់មនុស្សទាំងឡាយ។

ស្វាគតន្តំ សិវំ រម្មំ ស្វានេយ្យ ធម្មទេសេន្តំ
ស្វាហានេយ្យ បុញ្ញកេតុតំ ស្វាសកន្តំ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះធម៌ឯណា ចង្អុលប្រាប់ផ្លូវដ៏ត្រជាក់ក្សេម នាំអ្នកប្រតិបត្តិតាមទៅដោយ
ប្រពៃ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌នោះ ជាខេត្តនៃបុណ្យ ឧបត្ថម្ភគាំទ្រ
អ្នកគោរពប្រតិបត្តិឲ្យទៅកាន់ស្នតិ និង ព្រះនិព្វាន។

ខានន្តោ សោ សព្វជនំ ខាយិតំ មធុរធម្មំ
ខាយន្តំ តិវិធំ លោកំ ខាយិតន្តំ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះធម៌ឯណា ញ៉ាំងជនទាំងពួងឲ្យបានដឹកនូវរសព្រះធម៌ ដែលឲ្យកើត
សេចក្តីសុខស្ងប់ ប្រៀបដូចជាទឹកឃ្មុំ ចូលដល់កាយ វាចា ចិត្ត ខ្ញុំព្រះករុណា សូមក្រាប
ថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌នោះ ដែលគ្របសង្កត់លោកទាំង ៣ បានដោយដាច់ខាតហើយ។

អត្តោ សេដ្ឋោ វរោ ធម្មោ អត្តបុញ្ញោ បពុជ្ឈតិ
អត្តធម្មំ សុនិបុណំ អត្តតន្តំ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះធម៌ឯណា ប្រសើរបំផុត ជាកំពូលបុណ្យ ជាសំសត្វឲ្យភ្ញាក់ពីលក់
គឺកិលេស ខ្ញុំព្រះករុណា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌នោះ ដ៏លើសលប់ ល្អិតសុខុម
ជាកំពូលបុណ្យ នាំសត្វឲ្យផុតទុក្ខ ដល់សុខដ៏បរិបូណ៌ ពោលគឺព្រះនិព្វាន។

បដិសម្មិទា ចតស្សោ ច បសដ្ឋោ សោ អនុត្តរោ
បញ្ញាយ ឧត្តរោ លោកេ បសដ្ឋិមិ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះសង្ឃឯណា បានបន្ទុះបដិសម្មិទា ៤ ជាបុគ្គលប្រសើរបំផុត ត្រង់
លោកទាំង ៣ ដោយបញ្ញា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសង្ឃនោះ ដែល
អ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ។

បសត្តោ ធម្មតម្ពិរោ បញ្ញាវន្តោ អលង្កតោ
បសន្នោ អត្តធម្មញ្ច បសដ្ឋិមិ នមាមិហំ។

ប្រែថា ព្រះសង្ឃឯណា ជាពួកបុគ្គលដែលមហាជនសរសើរលើកតម្កើងហើយ
មាន ការយល់ជម្រៅក្នុងព្រះធម៌ មានបញ្ញាល្អ មិនរៀចដោយ កាយ វាចា ចិត្ត មានការជឿ
មាន សេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ជាកំច្បាស់នូវអត្ត និង ធម៌ ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមក្រាបថ្វាយ បង្គំនូវព្រះសង្ឃនោះ ជាបុគ្គលប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់។

សេចក្តីផ្តើមក្នុងយមកសិប្បត្ថនិស្សយ

វចនក្តី និង ពាក្យអធិប្បាយក្នុងពាក្យថា យមតៈ

កេនដ្ឋេន យមកន្តិ យុគទ្បដ្ឋេន យុគទ្បញ្ច យមកន្តិ វុច្ចតិ។

សួរថា ដែលហៅថា យមកៈ ព្រោះអត្ថថាដូចម្តេច?

ឆ្លើយថា ព្រោះអត្ថថា ជាគុនិដ្ឋក្តា, ដូច្នោះ របស់ដែលជាគុនិដ្ឋក្តា ទើបលោកហៅថា យមកៈ។

អធិប្បាយថា របស់ដែលជាគុនិដ្ឋក្តានោះ គឺ៖

អនុលោម និង បដិលោម ជាគុម្មយ ។

សន្តិដ្ឋាន និង សំសយ ជាគុម្មយ ។

បុច្ឆា និង វិសជ្ជនា ជាគុម្មយ ។

ពាក្យថា យមកៈ ក្នុងបទថា យមកបាដិហារិយំ និង ក្នុងបទថា យមកសាលានមន្តរេ នោះ ពាក្យថា យមកៈ ប្រែថា ជាគុៗ ដូចគ្នា។

វចនក្តីរបស់ពាក្យថា យមតៈ

យមស្ស រាជស្ស វិសយំ កមតិ អតិក្កមតិ ឯតេនាតិ > យមកំ បករណ៍ដែលឈ្មោះថា យមកៈ ព្រោះអត្ថថា ជាគ្រឿងកន្លងបង្អង់វិសយរបស់យមរាជបាន (ករណសាធនៈ កិតបទវិគ្គហៈ យម សទ្ធិបបទ កម្ម ធាតុ ក្តិ បច្ច័យ)។

ឬ ១. និព្វានំ យន្តិ គច្ឆន្តិ ឯតេនាតិ > យំ បករណ៍ដែលឈ្មោះថា យំ ព្រោះអត្ថថា ជាគ្រឿងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន (ករណសាធនៈ កិតបទវិគ្គហៈ យា ធាតុ ណ បច្ច័យ)។

២. មនន្តិ ជានន្តិ បរមត្ថធម្មំ ឯតេនាតិ > មំ បករណ៍ដែលឈ្មោះថា មំ ព្រោះអត្ថថា ជាគ្រឿងដឹងបរមត្ថធម៌របស់វេនេយ្យសត្វ (ករណសាធនៈ កិតបទវិគ្គហៈ មន ធាតុ ក្តិ បច្ច័យ)។

៣. កមតិ អតិក្កមតិ វិចិកិច្ចំ ឯតេនាតិ > កំ បករណ៍ដែលឈ្មោះថា កំ ព្រោះអត្ថថា ជាគ្រឿងកន្លងបង្អង់វិចិកិច្ចារបស់វេនេយ្យសត្វ (ករណសាធនៈ

កិតបទវិគ្គហៈ កម្ម ជាតុ ក្រិ បច្ច័យ) ។

៤. យញ្ច តំ មញ្ច កញ្ចាតិ > យមកំ បករណ៍ដែលឈ្មោះថា
យមកៈ ព្រោះអត្ថថា ជាគ្រឿងបន្ទុះព្រះនិព្វាន ជាគ្រឿងដឹងបរមត្ថធម៌ និង ជាគ្រឿង
កន្លងបង្ហាញវិចិត្តិយ្យរបស់វេនេយ្យសត្វ (តិ បទកម្មធារយសមាសវិគ្គហៈ) ។

ក្នុងយមកប្បករណ៍នេះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងសកាវធម៌ទាំងឡាយ ជា មូល ជា ខន្ធ
ជា អាយតនៈ ជាដើម ទាំងនេះ សុទ្ធតែពាក្យសួរ និងពាក្យឆ្លើយទាំងអស់។

ដូច្នេះ បណ្តាពួកបុគ្គលដែលជាអ្នកសិក្សា និង ជាអ្នកមាននាទីបង្រៀនទាំងឡាយ
គួរ យល់ចូលចិត្តក្នុងសំនួរ និង ចម្លើយ ដូចតទៅនេះ។

តួនយមតប្បករណ៍នេះ មានបញ្ហា ៤ យ៉ាងគឺ ៖

១. បុរេបញ្ហា គឺជាសំនួរដែលមានអង្គធម៌ផ្សេងគ្នា គឺអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ផ្សេងគ្នាពីអង្គធម៌របស់សំសយបទ។

២. បច្ច័យបញ្ហា គឺជាសំនួរដែលមានអង្គធម៌ដូចគ្នា គឺអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
អង្គធម៌របស់សំសយបទនោះ ដូចគ្នា។

៣. បរិបុណ្ណបញ្ហា គឺជាសំនួរដែលមានអង្គធម៌ផ្សេងគ្នាក៏មាន អង្គធម៌ដូចគ្នាក៏មាន
គឺអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមួយចំនួន ក៏ផ្សេងគ្នាពីអង្គធម៌របស់សំសយបទ មួយ
ចំនួនទៀត ក៏ដូចគ្នានឹងអង្គធម៌របស់សំសយបទ បានសេចក្តីថា មានទាំងបុរេបញ្ហា និង
បច្ច័យបញ្ហាព្រមនៅក្នុងបញ្ហានេះ។

៤. មោឃបញ្ហា មោឃបញ្ហានេះ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

១- ជាសំនួរដែលសួរដល់អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ដែលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទនោះ មិនមាន ដូច្នេះ សំនួរប្រភេទនេះ ទើបជា មោឃបញ្ហា ។

២- ជាសំនួរដែលសួរដល់អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ តែសំសយបទ ដែលជា
បទសួរនោះ មិនមានអង្គធម៌ ដូច្នេះ សំនួរនេះ ក៏ជា មោឃបញ្ហា ដូចគ្នា។

ធម៌ដែលជាពាក្យវិស្វកម្មសិស្សនាមាណ ៥ យ៉ាងគឺ ៖

១. **សរូបទស្សនវិស្វកម្ម** គឺជាពាក្យវិស្វកម្មនាមាណដោយការសំដែងសរូបអង្គធម៌របស់ធម៌
ពួកមុន និង ពួកក្រោយទាំង ២ ទៅជាមួយគ្នា ដូចជាពាក្យវិស្វកម្មក្នុងបទថា **តិណោវ**
កុសលម្ធុលានិ អវសេសា កុសលា ធម្មា ន កុសលម្ុលា។

តិណោវ កុសលម្ុលានិ ជាបុរិមកោដ្ឋាសៈ, **អវសេសា កុសលា**
ធម្មា ន កុសលម្ុលា ជាបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ ដូចនេះ ជាដើម។

សរូបទស្សនវិស្វកម្ម មាណ ២ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. **សរូបទស្សនវិស្វកម្ម** ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។
- ២. **សរូបទស្សនវិស្វកម្ម** ដែលមានវិកង្គដោយអម។

- ការសំដែងវិស្វកម្មនាមាណដោយលើកយកធម៌ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង មកតាំងជាធម៌ពួកដំបូង ហើយលើកយកធម៌ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ មកតាំងជាធម៌ពួកក្រោយ ហៅថា **សរូប-**
ទស្សនវិស្វកម្មដែលមានវិកង្គដោយត្រង់ ដូចជា **កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសល-**
ម្ុលេន ឯកម្ុលំ ន កុសលំ ជាធម៌ពួកដំបូង, **កុសលំ កុសលម្ុលេន**
ឯកម្ុលេនោវ កុសលេនា, ជាធម៌ពួកក្រោយ ដូចនេះ ជាដើម។

- ការសំដែងវិស្វកម្មនាមាណដោយលើកយកធម៌ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ
និង សំសយបទបានទាំង ២ មកតាំងជាធម៌ពួកដំបូង ហើយលើកយកធម៌ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្តិដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង មកតាំងជាធម៌ពួកក្រោយ ហៅថា **សរូបទស្សនវិស្វកម្មដែលមាន**
វិកង្គដោយអម ដូចជា **ម្ុលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលម្ុលានិ**
ឯកម្ុលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញម្ុលានិ ច, ជាធម៌ពួកដំបូង, **អវសេសា**
កុសលម្ុលេនសហជាតា ធម្មា កុសលម្ុលេន ឯកម្ុលា ន ច
អញ្ញមញ្ញម្ុលា ជាធម៌ពួកក្រោយ ដូចនេះ ជាដើម។

២. បដិវចនវិសដ្ឋាន គឺជាពាក្យវិសដ្ឋានព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ពាក្យថា អាមន្តា នោះឯង។

៣. បាឡិតវិសដ្ឋាន គឺជាពាក្យវិសដ្ឋានដែលឆ្លើយផ្ទុយពីពាក្យសួរ ដូចជាសួរថា យត្ត រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? រូបក្ខន្ធ មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្រិតណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្រិតនោះឬ? ឆ្លើយថា នុប្បជ្ជតិ កំពុងកើត។

៤. បដិក្ខេបវិសដ្ឋាន គឺជាពាក្យវិសដ្ឋានដែលពោលហាមពាក្យសួរ ព្រោះពាក្យសួរនោះ មិនមានអង្គធម៌នៅក្នុងសន្និដ្ឋានបទ ដូចជាសួរថា យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ឆ្លើយថា នត្តិ មិនមាន។ បានសេចក្តីថា អ្នកដែល រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតនោះ មិនមានឡើយ ដូច្នោះ ពាក្យសួរបទនេះ ទើបជា មោឃបញ្ញា ជាបញ្ញាដែលមិនមានពាក្យឆ្លើយ។

៥. បដិសេធវិសដ្ឋាន គឺជាពាក្យវិសដ្ឋានដែលពោលបដិសេធសំសយបទ ព្រោះ សំសយបទនោះ មិនមានអង្គធម៌ ដូចជាសួរថា យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជានាតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជានិត្តាតិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ឆ្លើយថា នោ មិនមែនទេ។

បានសេចក្តីថា ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធនោះ នឹងធ្លាប់បាន

កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធមកហើយនោះ មិនមាន ដូច្នោះ សំនួរនេះ ក៏ជា មោឃបញ្ញា ដូចគ្នា តែជា មោឃបញ្ញា ដែលនៅមានពាក្យឆ្លើយបាន។

វិធីសំដែងការចែកកោដ្ឋាសៈ

១. បរិបុណ្ណបញ្ញា = សរុបទស្សនវិស្សន្តនាដែលមានវិភង្គដោយអម។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ហើយទ្រង់លើកយក ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថាពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង.....នេះ ជាសរុបទស្សនវិស្សន្តនាដែលមានវិភង្គដោយអម។

២. បរិបុណ្ណបញ្ញា = សរុបទស្សនវិស្សន្តនាដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា.....ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក.....ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា.....ហើយទ្រង់លើក យក ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា.....ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុង.....នេះ ជាសរុបទស្សនវិស្សន្តនាដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

៣. បច្ចាបញ្ញា = បដិវចនវិស្សន្តនា

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិស្សន្តនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា.....ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជា ផង។

៤. បុរេបញ្ញា = បាឡិកតិវិស្សន្តនា

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា.....ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបាឡិកតិវិស្សន្តនាថា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសរុប ព្រោះថា ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បី..... មិនមែនកំពុងកើត តែ កំពុងកើត។

៥. មោឃបញ្ញា = បដិក្ខេបវិសជ្ជនា

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជា មោឃបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកតផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធគ្រប់កើតមកហើយទាំងអស់។

៦. មោឃបញ្ញា = បដិសេធវិសជ្ជនា

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជា មោឃបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹង ច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់ សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ តែមិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ ។

(អក្សរដែលគូសបន្ទាត់ខាងក្រោមនេះ ជាកន្លែងដែលត្រូវប្តូរទៅតាមបទនោះ។)។

មូលយមកៈ

ត្រួសលតិកនិទ្ទេសចារៈ

អនុសង្ឃ

កាលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងគម្ពីរ កថាវត្ថុ ចប់សព្វគ្រប់ហើយ ទើបទ្រង់សំដែងគម្ពីរ
យមកៈ ជាបន្ត។

តម្រូវយមកៈនោះឯង មាន ១០ យមកៈ គឺ ៖

- ១. មូលយមកៈ ២. ខន្ធយមកៈ ៣. អាយតនយមកៈ ៤. ធាតុយមកៈ ៥. សច្ចយមកៈ
 - ៦. សង្ខារយមកៈ ៧. អនុសយយមកៈ ៨. ចិត្តយមកៈ ៩. ធម្មយមកៈ ១០. ឥន្ទ្រិយយមកៈ។
- ក្នុងយមកៈ ១០ យ៉ាងនេះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង មូលយមកៈ មុន រួចទើបទ្រង់
សំដែង ខន្ធយមកៈ ជាដើម តទៅតាមលំដាប់។

មូលយមកៈ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

ឧទ្ទេស និង និទ្ទេស ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ឧទ្ទេស មុន រួចទើបទ្រង់សំដែង និទ្ទេស
តទៅ។

ឧទ្ទេស មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

តិកមាតិកាឧទ្ទេស និង ទុកមាតិកាឧទ្ទេស ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង តិកមាតិកាឧទ្ទេស មុន
រួចទើបទ្រង់សំដែង ទុកមាតិកាឧទ្ទេស តទៅ។

បញ្ជាក់ : តិកមាតិកាឧទ្ទេស និង ទុកមាតិកាឧទ្ទេស ទាំង ២ នេះ មិនចាំបាច់
នាំមកសំដែងក្នុងទីនេះ ព្រោះថា ក្នុងឧទ្ទេសនោះ មិនមានពាក្យអធិប្បាយពិសេសទេ
មានត្រឹមតែជាចំណងជើងរបស់និទ្ទេស ប្រហែលៗនឹងមាតិកា។

និទ្ទេស មាត ២ យ៉ាងទី ៖

តិកមាតិកានិទ្ទេស និង ទុកមាតិកានិទ្ទេស ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង តិកមាតិកានិទ្ទេស មុន រួចទើបទ្រង់សំដែង ទុកមាតិកានិទ្ទេស តទៅ។

តិកមាតិកានិទ្ទេស មានតិក ២២ គឺ កុសលតិកៈ ជាដើម រហូតដល់ សនិទស្សនតិកៈ ជាទីបំផុត។

ទុកមាតិកានិទ្ទេស មានទុក ១០០ គឺ ហេតុទុកៈ ជាដើម រហូតដល់ សរណទុកៈ ជាទីបំផុត។

ក្នុង តិកមាតិកានិទ្ទេស ២២ នោះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង កុសលតិកនិទ្ទេស មុនរួចទើប ទ្រង់សំដែង វេទនាតិកនិទ្ទេស តទៅតាមលំដាប់។

កុសលតិកនិទ្ទេសមាត ១០ វារៈទី ៖

- ១. មូលវារៈ, ២. ហេតុវារៈ, ៣. និទានវារៈ, ៤. សម្ពវារៈ,
- ៥. បកវារៈ, ៦. សម្ពដានវារៈ, ៧. អាហារវារៈ, ៨. អារម្មណវារៈ,
- ៩. បច្ចុយវារៈ, ១០. សមុទយវារៈ។

មូលំ ហេតុ និទានញ្ច សម្ពវោ បកវេន ច

សម្ពដ្ឋានាហារាវម្ពណា បច្ចុយោ សមុទយេន ចាតិ។

ក្នុងវារៈទាំង ១០ យ៉ាងនោះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង មូលវារៈ មុន ហើយទ្រង់សំដែង ហេតុវារៈ ជាដើម តទៅតាមលំដាប់។

ក្នុងមូលវារៈ មាត ៤ បទទី ៖

- ១. កុសលបទ, ២. អកុសលបទ, ៣. អព្យាកតបទ, ៤. នាមបទ ។

ក្នុង ៤ បទនោះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង កុសលបទ មុន ហើយទើបទ្រង់សំដែង អកុសលបទ ជាដើម តទៅតាមលំដាប់។

ក្នុងកុសលបទ មាតន័យ ៤ យ៉ាងទី ៖

- ១. មូលន័យ, ២. មូលមូលន័យ, ៣. មូលកន័យ, ៤. មូលមូលកន័យ។

ក្នុងន័យ ៤ យ៉ាងនេះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង មូលនិយម មុន ហើយទ្រង់សំដែង មូលមូលនិយម ជាដើម តទៅតាមលំដាប់។

មូលនិយម ទានយមកៈ ៣ យ៉ាងគឺ ៖

១. មូលយមកៈ, ២. ឯកមូលយមកៈ, ៣. អញ្ញមញ្ញមូលយមកៈ។

ក្នុងយមកៈ ៣ យ៉ាងនោះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង មូលយមកៈ មុន ហើយទ្រង់សំដែង ឯកមូលយមកៈ ជាដើម តទៅតាមលំដាប់។

ក្នុងមូលយមកៈនេះ ទាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

អនុលោម និង បដិលោម ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង អនុលោម មុន ហើយទ្រង់សំដែង បដិលោម តទៅ។

អនុលោមទាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

បុត្តា និង វិសជ្ជនា ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង បុត្តា មុន ហើយទើបទ្រង់សំដែង វិសជ្ជនា តទៅ។

បុត្តា ទាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

សន្តិដ្ឋាន និង សំសយ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែង សន្តិដ្ឋាន មុន ហើយទ្រង់សំដែង សំសយ តទៅ ។

ការវាងអនុស្សិ ក្នុងយមកប្បករណ៍

កថាវគ្គប្បករណ៍ → យមកប្បករណ៍										
មូល	ឧត្ត	អាយតនៈ	ចាតុ	សច្ចៈ	សង្ខារ	អនុសយៈ	ចិត្ត	ធម្ម	ត្រៀម	សរុប
ឧទ្ទេស						និទ្ទេស				២
និទ្ទេស										
ពិកមាតិកានិទ្ទេស						ទុកមាតិកានិទ្ទេស				២
កុសលតិកៈ ។ល។						សនិទស្សនតិកៈ				២២
មូល	ហេតុ	និទាន	សម្ភវៈ	បរវៈ	សម្ពុដ្ឋាន	អាហារ	អារម្មណៈ	បច្ចយៈ	សមុទយៈ	១០
កុសលបទ			អកុសលបទ			អព្យាកតបទ		នាមបទ		៤
មូលន័យ			មូលមូលន័យ			មូលកន័យ		មូលមូលកន័យ		៤
មូលយមកៈ			ឯកមូលយមកៈ				អញ្ញមញ្ញមូលយមកៈ			៣
អនុលោម						បដិលោម				២
បុច្ឆា						វិសជ្ជនា				២
សន្តិដ្ឋានបទ						សំសយបទ				២

អង្គធម៌មូលយមកៈ ក្នុងកុសលបទ

កុសលា ធម្មា = ពួកធម៌ជាកុសល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

កុសលមូលា = ឈ្មោះថា កុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលមូល ៣។

កុសលមូលមូលា = ឈ្មោះថា មូលដែលជាកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលមូល ៣។

កុសលមូលេន ឯកមូលា = មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ កុសលចិត្តជរេប

១៧២

កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
កុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ កុសលចិត្តជរេប ១៧២

កុសលម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលា = ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹង
កុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលមូល ៣២

កុសលម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលា = ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា
ជាមួយនឹងកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលមូល ៣២

កុសលម្ភលកា = មានមូលជាកុសល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ កុសលចិត្តជរេប

១៧២

កុសលម្ភលម្ភលកា = មានមូលដែលជាកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ កុសលចិត្តជរេប

១៧២

កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលកា = មានមូលតែមួយជាមួយនឹងកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ កុសលចិត្តជរេប

១៧២

កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
កុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ កុសលចិត្តជរេប ១៧២

កុសលម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលកា = មានមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹង
កុសលមូល។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលមូល ៣។

កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា = មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិរត្តា
ជាមួយនឹងកុសលមូល។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ កុសលមូល ៣ ។

មូលវារៈ

កុសលបទ

ត. មូលនិយម

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ
កុសលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា
កុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា តិណោវ កុសលមូលានិ, អវសេសា កុសលា ធម្មា ន
កុសលមូលា។ អលោកៈ អទោសៈ អមោហៈ តៃព ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា កុសលមូល
កុសលធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថាកុសលមូលឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា
កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដឹងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលម្យលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (-៣)
និង កុសលមូល ៣ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល,
ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា កុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា តិណោវ កុសលម្យលានិ ហើយទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត
២១ ចេតសិក ៣៥ (រឿកុសល មូល ៣) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា
កុសលា ធម្មា ន កុសលម្យលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន កុសលម្យលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលមូល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័មបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា
កុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាកុសលផង។

២. ឯកច្ចូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលម្បលេន ឯកច្ចូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

វិសេជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន កុសលម្បលេន ឯកច្ចូលា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹង កុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសេជ្ជនា៖ កុសលសមុជ្ជានំ រូបំ កុសលម្បលេន ឯកច្ចូលំ ន កុសលំ, កុសលំ កុសលម្បលេន ឯកច្ចូលញ្ចេវ កុសលញ្ច។ រូប ដែលមានកុសលជាសមុជ្ជាន មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ, កុសលធម៌ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលផង ជាកុសលផង។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលម្បលេន ឯកច្ចូលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល

អង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ ក៏មានមូលតែមួយជាមួយនឹងកុសលមូលផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្តជរេប ១៧

និង កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន មូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក កុសលចិត្តជរេប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលសមដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលំ ន កុសលំ, ហើយ ទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលេញេវ កុសលេញេ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនាដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជា មូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹង កុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ កុសលមូលានិ

ឯកម្មលាង ចេវ អញ្ញមញ្ញម្មលាង ច, អវសេសា កុសលម្មល-
សហជាតា ធម្មា កុសលម្មលេន ឯកម្មលា ន ច អញ្ញមញ្ញម្មលា។
កុសលម្មលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា កុសលម្មលពួកនោះ មានមូលតែមួយ
ជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹង
កុសលម្មល ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលម្មល តែមិន
ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលម្មលេន អញ្ញមញ្ញម្មលា,
សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូលដល់
គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលម្មល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ កុសលម្មលេន ឯកម្មលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលម្មលេន អញ្ញមញ្ញម្មលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (-៣)

កុសលចិត្តជរេប ១៧ និងកុសលមូល ៣ ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ
មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជាមូល
ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹង កុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
កុសលមូល ៣ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា មូលាង
យាង ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលម្មលាង ឯកម្មលាង ចេវ

អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច, ហើយទ្រង់លើក យក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (វៀរកុសលមូល ៣) កុសលចិត្តជួរ ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋានៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុង អនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលមូល ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានឹងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ ក៏ជាកុសលផង ។

(ចប់មូលនិយ)

ខ. មូលមូលនិយ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ

កុសលមូលមូលានិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូល ដែលជាកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា តិណោវ កុសលម្ធូលម្ធូលានិ, អវសេសា កុសលា
ធម្មា ន កុសលម្ធូលម្ធូលា។ អលោកៈ អទោសៈ អមោហៈ តៃ ៣ ប៉ុណ្ណោះ
ឈ្មោះថាមូល ដែលជាកុសលមូល កុសលធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
មូលដែលជាកុសលមូលឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលម្ធូលម្ធូលា, សព្វេ តេ
ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាមូលដែលជា កុសលមូល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលម្ធូលម្ធូលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (-៣)
និងកុសលមូល ៣ ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូល ដែលជាកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
តិណោវ កុសលម្ធូលម្ធូលានិ ហើយទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក
៣៥ (រឿកុសលមូល ៣) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង
បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា កុសលា

ធម្មា ន កុសលមូលមូលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន កុសលមូលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលមូល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា មូលដែលជាកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជា កុសលផង។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសល- មូលេន ឯកមូលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល ដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាមូល តែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលំ ន កុសលំ, កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលព្យោវ កុសលព្យា។ រូបដែលមានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល

តែមិនមែនជាកុសលឡើយ, កុសលធម៌ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
កុសលមូលផង ជាកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលម្បលេន ឯកម្បលម្បលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល,
ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា

ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលចិត្ត ២១

ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ

ក៏មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលម្បលេន ឯកម្បលម្បលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្តជរុប ១៧ និងកុសលចិត្ត ២១
ចេតសិក ៣៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
ដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក កុសលចិត្តជ្ឈរប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្តិដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលំ ន កុសលំ ហើយទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលញ្ចេវ កុសលញ្ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិក័ងដោយត្រង់។

៣. អញ្ញមញ្ញមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល ដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា មូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ កុសលមូលានិ ឯកមូលមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច, អវសេសា កុសល- មូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ន ច អញ្ញ- មញ្ញមូលមូលា។ កុសលមូលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា កុសលមូលពួកនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងកុសលមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលដែល ជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល តែមិនឈ្មោះថាមូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល- មូលា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា

មូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
កុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (-៣)

កុសលចិត្តជរេប ១៧ និងកុសលមូល ៣ ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល
ដែលជា មូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូល
ដែលជា មូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
ការលើកយក កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ កុសលមូលានិ ឯកមូលមូលានិ
ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច ហើយទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក
៣៥ (រឿកុសលមូល ៣) កុសលចិត្តជរេប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែ ម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន
ឯកមូលមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលមូល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា មូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសល ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាកុសលផង ។

(ចប់មូលមូលន័យ)

គ. មូលតន្តិយ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលម្ភលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន កុសលម្ភលកា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលម្ភលកំ ន កុសលំ, កុសលំ កុសលម្ភលកញ្ជោរ កុសលញ្ច។ រូបដែលមានកុសល ជាសមុដ្ឋាន

មានមូលជាកុសល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ, កុសលធម៌ មានមូលជាកុសលផង ជាកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលមូលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសល ចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មានមូលជា កុសលផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្តជរុប ១៧ និងកុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន មូលជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក កុសលចិត្តជរុប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាន: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលស-

មុជ្ជានំ រូបំ កុសលមូលកំ ន កុសលំ ហើយទ្រង់លើកយកកុសលចិត្ត ២១
ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលំ
កុសលមូលកញ្ជៅ កុសលញ្ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ
កុសលមូលេន ឯកមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលកា, សព្វេ
តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា កុសលសមុជ្ជានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលកំ ន
កុសលំ, កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលកញ្ជៅ កុសលញ្ច។
រូបដែលមានកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល តែមិនមែនជា
កុសលឡើយ, កុសលធម៌ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងកុសលមូលផង ជាកុសលផង។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលកា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ ក៏មានមូលតែមួយជាមួយនឹងកុសលមូលផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យេ វា បន កុសលមូលេន ឯកមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្តជរូប ១៧ និងកុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន មូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក កុសលចិត្តជរូប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលសមដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលកំ ន កុសលំ, ហើយ ទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលកញ្ចេរ កុសលញ្ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ កុសលមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញាមូលកានិ ច, អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញាមញ្ញាមូលកា។ កុសលមូលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា កុសលមូលពួកនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយគ្នាផង មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងកុសលមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល តែមិនមានមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលកា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ បេតសិក ៣៥ (-៣) កុសលចិត្តជរេប ១៧ និងកុសលមូល ៣ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងកុសលមូល ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលកានិ ច, ហើយទ្រង់ លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (រឿកុសលមូល ៣) កុសលចិត្តជរុប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលកា ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលមូល ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាកុសលផង ។

(ចប់មូលកន័យ)

ឃ. មូលមូលតតិយ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល ដែលជាកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន កុសលមូលមូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាកុសលមូល, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា កុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលមូលកំ ន កុសលំ, កុសលំ កុសលមូលមូលកកោរុ កុសលញ្ច។ រូបដែលមានកុសលជា សមុដ្ឋាន មានមូលដែលជាកុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ, កុសលធម៌ មាន មូលដែលជាកុសលមូលផង ជាកុសលផង។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលមូលមូលកា ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យសព្វ សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ

ព្រោះថា កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មានមូល ដែលជាកុសលមូលផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលមូលមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ និង កុសលចិត្តជរេប ១៧។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន មូលដែលជាកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក កុសលចិត្តជរេប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសល- សមុដ្ឋានំ រូបំ កុសលមូលមូលកំ ន កុសលំ ហើយទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលំ កុសលមូលមូលកោរោវ កុសលញ្ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា,
សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាមូល
តែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា កុសលសមុជ្ជានំ រូបំ កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកំ
ន កុសលំ, កុសលំ កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកញ្ជៅ
កុសលញ្ច។ រូបដែលមានកុសលជាសមុជ្ជាន មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
កុសលមូល តែមិនមែនជាកុសលឡើយ, កុសលធម៌ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជា
មួយនឹងកុសលមូលផង ជាកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ជាសំសយបទ។
• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។
• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។
ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច្រាបញ្ញា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាកុសល,
ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូលឬ?
ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨
ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយ
នឹងកុសលមូលផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន កុសលម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វ តេ ធម្មា កុសលា

ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្តជរេប ១៧ និងកុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក កុសលចិត្តជរេប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលសមុជ្ជានំ រូបំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកំ ន កុសលំ ហើយទ្រង់លើកយក កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា កុសលំ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកញ្ជោរ កុសលញ្ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

៣. អញ្ញមញ្ញមូលយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆា យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា ធម្មា, សព្វ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូលឬ ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលមូលានិ ឯកមូលមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ច, អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា។ កុសលមូលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា កុសល-

មូលពួកនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នា និងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងកុសលមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូល ដែលជាមូលតែមួយជាមួយនឹងកុសលមូល តែមិនមានមូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-
មូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា កុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (-៣)
កុសលចិត្តជរុប ១៧ និងកុសលមូល។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ កុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ
មានមូលដែលជា មូលតែមួយជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នា និងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ កុសលមូលានិ
ឯកមូលមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ច ហើយទ្រង់លើកយក
កុសលចិត្ត ២១ ចេតសិក ៣៥ (រឿកុសលមូល ៣) កុសលចិត្តជរុប ១៧

ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ច័យកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសាយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា កុសលមូលសហជាតា ធម្មា កុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ត្ត ដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន កុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ ធម្មា កុសលា ជាសំសាយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ កុសលមូល ៣។
- អង្គធម៌របស់សំសាយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាកុសលផង។

(ចប់មូលមូលកន្តិយ)
(ចប់កុសលបទ)

តារាងសង្ខេប

ស្តុបម្ចូលភារៈ ភ្នំពេញស្ថាបនា			
ឈ្មោះយថកៈ ឈ្មោះនីយ	១. ម្ចូលយថកៈ	២. ឯកម្ចូលយថកៈ	៣. អន្តរម្ចូលយថកៈ
ក. ម្ចូលនីយ	អនុ.បុ. កុ.២១, ថ.៣៥(-កុ.មូល៣) +៣ បដិ.បុ. អា ៣	អនុ.បុ. អា កុ.២១, ថ. ៣៨ បដិ.បុ. កុ.ចិវ.១៧ +កុ.២១, ថ. ៣៨	អនុ.បុ. កុ.២១, ថ.៣៥(-កុ.មូល៣), កុ.ចិវ.១៧+៣ បដិ.បុ. អា ៣
ខ. ម្ចូលម្ចូលនីយ	↓		↓
គ. ម្ចូលកនីយ	↑		↓
ឃ. ម្ចូលម្ចូលកនីយ	↑		↓

បញ្ជាក់ = អក្សរដែលមានបន្ទាត់ពិក្រោម ជាអក្ខរមីរបស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ។

អង្គធម៌មូលយមកៈ ក្នុងអកុសលបទ

អកុសលា ធម្មា = ពួកធម៌ជាអកុសល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧។

អកុសលមូលា = ឈ្មោះថាអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលមូល ៣។

អកុសលមូលមូលា = ឈ្មោះថាមូលដែលជាអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលមូល ៣។

អកុសលមូលេន ឯកមូលា = មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ អកុសលចិត្តជរេប ១៧ (រៀរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ អកុសលចិត្តជរេប ១៧ (រៀរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា = ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយ នឹងអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រៀរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា = ឈ្មោះថាមូល ដែលជាមូលដល់ គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រៀរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

អកុសលមូលកា = មានមូលជាអកុសល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ អកុសលចិត្តជរាប
១៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

អកុសលមូលមូលកា = មានមូលដែលជាអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ អកុសលចិត្តជរាប
១៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

អកុសលមូលេន ឯកមូលកា = មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ អកុសលចិត្តជរាប
១៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

**អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយ
នឹងអកុសលមូល។**

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ អកុសលចិត្តជរាប
១៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

**អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា = មានមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹង
អកុសលមូល។**

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២)។

**អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា = មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នា
និងគ្នា ជាមួយនឹងអកុសលមូល។**

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២)។

មូលវារៈ

អកុសលបទ

ក. មូលន័យ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា អកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា តិណោវ អកុសលមូលានិ, អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន អកុសលមូលា។ លោកៈ ទោសៈ មោហៈ តៃព ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា អកុសលមូល, អកុសលធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថាអកុសលមូល ឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន អកុសលមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា អកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលមូលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (រឿវ អកុសលមូល ៣) និងអកុសលមូល ៣ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាអកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អកុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា តិណោវ អកុសលមូលានិ ហើយទ្រង់លើកយក អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (រឿងអកុសលមូល ៣) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន អកុសលមូលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន អកុសលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា អកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អកុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាអកុសលផង។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ

អកុសលមូលេន ឯកមូលានិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសេស្ត្រា អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលម្បលេន ន ឯកម្បលំ,
សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលំ។ អកុសលដែលជា
អហេតុកៈ មិនមានមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូលឡើយ, អកុសលដែលជា
សហេតុកៈ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលម្បលេន ឯកម្បលា, សព្វ
តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
អកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសេស្ត្រា: អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលំ ន
អកុសលំ, អកុសលំ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលញ្ចេវ អកុសលញ្ច។
រូបដែលមានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូល តែមិន
មែនជាអកុសលឡើយ, អកុសលធម៌ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូលផង
ជាអកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សព្វេ តេ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលា ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូល-
ចិត្ត ២,
និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២)
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរ
មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា អហោតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯកមូលំ, ហើយ ទ្រង់លើកយក អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិកដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សហោតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលំ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្តជួររូប ១៧ ,

និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អកុសលចិត្តជួររូប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន

សំដែងថា អកុសលសមដ្ឋានំ រូបំ អកុសលមូលេន ឯកមូលំ ន
អកុសលំ ហើយទ្រង់លើកយក អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក
ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលញោវ អកុសលញោ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលា ធម្មា,
សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល
តែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា
ជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ អកុសលមូលានិ
ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញាមូលានិ ច, អវសេសា អកុសលមូល-
សហជាតា ធម្មា អកុសលមូលេន ឯកមូលា ន ច អញ្ញាមញ្ញាមូលា។
អកុសលមូលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា អកុសលមូលពួកនោះ មានមូល
តែមួយ ជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយ
នឹងអកុសលមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូល តែ
មិនឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលា,
សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូល
ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្បលេន អញ្ញមញ្ញម្បលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (រឿងអកុសលមូល ៣) អកុសលចិត្តជរេប ១៧ ,

និង អកុសលមូល ៣ (រឿងមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿងមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជាមូល ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយ នឹងអកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អកុសលមូល ៣ (រឿងមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច ហើយទ្រង់លើកយក អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤(រឿងអកុសលមូល ៣), អកុសលចិត្តជរេប ១៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា អវសេសា អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុសលម្បលេន ឯកម្បលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាអកុសលផង។

(ចប់មូលនិយ)

ខ. មូលមូលនិយ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា មូល ដែលជាអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា តិណោវ អកុសលមូលមូលានិ, អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន អកុសលមូលមូលា។ លោកៈ ទោសៈ មោហៈ តៃ៣ ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះ ថាមូលដែលជាអកុសលមូល, អកុសលធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា មូលដែលជាអកុសលមូលឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលម្ហូលម្ហូលា, សព្វេ តេ ធម្មា
អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាមូលដែលជាអកុសលមូល, ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្ហូលម្ហូលា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (-៣),
និង អកុសលមូល ៣។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូលដែលជាអកុសលមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក អកុសលមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា តីណោវ អកុសលម្ហូលម្ហូលានិ ហើយទ្រង់លើកយក
អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (រឿរអកុសលមូល ៣)
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អវសេសា អកុសលា ធម្មា ន
អកុសលម្ហូលម្ហូលា, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិកង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលមូលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ចា។ល។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសេជ្ជនា អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯកមូលមូលំ, សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលំ។ អកុសលដែលជា អហេតុកៈ មិនមានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលឡើយ, អកុសល ដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជា មូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសេជ្ជនា៖ អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលំ ន អកុសលំ, អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលេញោវ អកុសលេញា។ រូបដែលមានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជា មួយនឹងអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ, អកុសលធម៌ មានមូលដែលជា មូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលម្បលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ មោហាចេតសិក រៀរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២,

និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រៀរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រៀរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលម្បលេន ឯកម្បលម្បលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្តជួរ ១៧,

និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រៀរ មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រៀរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា
ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលមូលាតិ?
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា មូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ
ឯកមូលមូលានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញាមូលមូលានិ ច, អវសេសា អកុសល-
មូលសហជាតា ធម្មា អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ន ច
អញ្ញាមញ្ញាមូលមូលា។ អកុសលមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា អកុសល
មូលនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់
គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងអកុសលមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ
មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល តែមិនឈ្មោះថាមូលដែលជា
មូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញា-
មូលមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអកុសលមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា ជាសន្តិដ្ឋានបទេ
សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលមូលា ជាសំសយបទេ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (រឿរអកុសលមូល ៣), អកុសលចិត្តជរេប ១៧,

និង អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័បញ្ហា។ល។

(ចប់មូលមូលន័យ)

គ. មូលតន័យ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលជា អកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អកុសលំ ន អកុសលមូលកំ, សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលកំ។ អកុសលដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលជា អកុសលឡើយ, អកុសលដែលជាសហេតុកៈ មានមូលជាអកុសល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលម្ងលកា, សព្វេ តេ ធម្មា
អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុសលម្ងលកំ ន អកុសលំ,
អកុសលំ អកុសលម្ងលកកោរោ អកុសលញ្ច។ រូបដែលមានអកុសលជា
សមុដ្ឋាន មានមូលជាអកុសល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ, អកុសលធម៌ មានមូល
ជាអកុសលផង ជាអកុសលផង។

ការសំដែងអន្តធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្ងលកា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២,

និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២) ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរ
មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកងដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលម្ងលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្តជរេប ១៧ ,

នឹង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលេន ឯកមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯកមូលកំ, សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកំ។ អកុសល ដែលជា អហេតុកៈ មិនមានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលឡើយ, អកុសលដែលជា សហេតុកៈ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល។

បដិលោមបុច្ឆា យេ វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកំ ន អកុសលំ, អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលកញ្ចេវ អកុសលញ្ច។ រូបដែលមានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹង អកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ, អកុសលធម៌ មានមូលតែមួយ ជាមួយ នឹងអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្បលេន ឯកម្បលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២, និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ច្យល្យ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលម្បលេន ឯកម្បលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្តជួររូប ១៧, និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ច្យល្យ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល តែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយ នឹងអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញាមូលកានិ ច, អវសេសា អកុសល- មូលសហជាតា ធម្មា អកុសលមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញាមញ្ញា- មូលកា។ អកុសលមូលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា អកុសលមូលពួកនោះ មានមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយ នឹងអកុសលមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល តែមិនមានមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញា- មូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល ដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលកា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤ (-៣)

អកុសលចិត្តជួរ ១៧,

និង អកុសលមូល ៣ (រៀរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបច្ចា នេះ ជាសួររបទសួរវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ហា។

(ចប់មូលកំណើ)

ឃ. មូលមូលកំណើ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល ដែលជាអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អកុសលំ ន អកុសលមូលមូលកំ, សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលមូលកំ។ អកុសលដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលដែលជាអកុសលមូលឡើយ, អកុសលដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែល ជាអកុសលមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលម្ហូលម្ហូលកា, សព្វេ តេ
ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាអកុសលមូល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អកុសលសមុជ្ជានំ រូបំ អកុសលម្ហូលម្ហូលកំ ន
អកុសលំ, អកុសលំ អកុសលម្ហូលម្ហូលកញ្ចោវ អកុសលញ្ច។ រូប
ដែលមានអកុសលជាសមុជ្ជាន មានមូលដែលជាអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសល
ឡើយ, អកុសលធម៌ មានមូលជាអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្ហូលម្ហូលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២,
និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហ-
មូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរ
មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្នេហានេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលម្ហូលម្ហូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្តជួរ ១៧,

នឹង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហ-
មូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរ
មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចូល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា, សព្វេ តេ
អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអកុសល,
ពួកធម៌ទាំង អស់នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ន ឯកមូល-
មូលកំ, សហេតុកំ អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកំ។
អកុសលដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល
ឡើយ, អកុសលដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសល
មូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា,
សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជា
មូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអកុសលឬ?

វិសជ្ជនា អកុសលសមុដ្ឋានំ រូបំ អកុសលមូលេន ឯកមូល-
មូលកំ ន អកុសលំ, អកុសលំ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកញ្ជៅ
អកុសលញ្ច។ រូបដែលមានអកុសលជាសមុដ្ឋាន មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជា
មួយនឹងអកុសលមូល តែមិនមែនជាអកុសលឡើយ, អកុសលធម៌ មានមូលដែលជា
មូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូលផង ជាអកុសលផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អកុសលម្បលេន ឯកម្មលម្មលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២, និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ច្បាល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលម្បលេន ឯកម្មលម្មលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្តជួរ ១៧, និង អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៧ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ច្បាល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា
ធម្មា, សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកាតិ?
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអកុសលមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ អកុសលមូលានិ
ឯកមូលមូលកានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកានិ ច, អវសេសា
អកុសលមូលសហជាតា ធម្មា អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា ន
ច អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកា។ អកុសលមូលពួកណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា
អកុសលមូលពួកនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង មានមូលដែលជា
មូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងអកុសលមូលដែលនៅសល់
ក្រៅពីនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយនឹងអកុសលមូល តែមិនមានមូល
ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញមូល-
មូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន
មូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងអកុសលមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
អកុសលឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន ។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អកុសលមូលេន ឯកមូលមូលកា ធម្មា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ អកុសលមូលេន អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលចិត្ត ១២ ចេតសិក ២៤(-៣)
អកុសលចិត្តជរេ ១៧,

និង អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក
ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អកុសលមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អកុសលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកុសលមូល ៣ (រឿរមោហចេតសិក
ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបញ្ហាបញ្ហា។ល។

(ចប់មូលមូលកន្តយ)

(ចប់អកុសលបទ)

តារាងសង្ខេប

ស្រុបម្ចូលការ: ក្នុងអក្ខរសរសេរ			
ឈ្មោះយថកៈ ឈ្មោះនីយ	១. ម្ចូលយមតៈ	២. ឯកម្ចូលយមតៈ	៣. អន្លាមន្លាម្ចូលយមតៈ
ក. ម្ចូលនីយ	អនុ.បុ. អកុ.១២, ចេ.២៤ (-អកុ.មូល ៣) + ៣ បដិ.បុ. អា ៣	អនុ.បុ. មោ → ២ + អកុ.១២, ចេ.២៧ (-មោ → ២) បដិ.បុ. អកុ.ចិរុ.១៧ + អកុ.១២, ចេ.២៧ (-មោ → ២)	អនុ.បុ. អកុ.១២, ចេ.២៤, អកុ.ចិរុ.១៧ (- អកុ.មូល៣) + ៣ (-មោ ២) បដិ.បុ. អា ៣ (-មោ → ២)
ខ. ម្ចូលម្ចូលនីយ	↓		
គ. ម្ចូលកនីយ	↑		
ឃ. ម្ចូលម្ចូលកនីយ			↓

អង្គធម៌មូលយមកៈ ក្នុងអព្យាកតបទ

អព្យាកតា ធម្មា = ពួកធម៌ជាអព្យាកត។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ វិបាកចិត្ត ៣៦ កិរិយាចិត្ត ២០ ចេតសិក ៣៨ រូប ២៨ និព្វាន។

អព្យាកតមូលា = ឈ្មោះថាអព្យាកតមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣។

អព្យាកតមូលមូលា = ឈ្មោះថាមូលដែលជាអព្យាកតមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣។

អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា = មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអព្យាកតមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាក និងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង អព្យាកតមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាក និងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា = ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹង អព្យាកតមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣។

អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា = ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់ គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣។

អព្យាកតមូលកា = មានមូលជាអព្យាកត។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកស និងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

អព្យាកតម្ភលម្ភលកា = មានមូលដែលជាអព្យាកតម្ភល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកិរិយាចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក
៣៨ សហេតុកិរិយាចិត្ត និងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេ ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេ ។

អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលកា = មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកិរិយាចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក
៣៨ សហេតុកិរិយាចិត្ត និងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេ ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេ។

**អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយ
នឹងអព្យាកតម្ភល។**

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកិរិយាចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក
៣៨ សហេតុកិរិយាចិត្ត និងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេ ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេ។

**អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលកា = មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹង
អព្យាកតម្ភល។**

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣។

**អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលកា = មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិង
គ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភល។**

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣។

បូលវារៈ

អព្យាកតបទ

ក. បូលន័យ

១. បូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា អព្យាកតម្ភលឬ?

វិសជ្ជនា តិណោវ អព្យាកតម្ភលានិ, អវសេសា អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកតម្ភលា។ អលោកៈ អទោសៈ អមោហៈ តៃព ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា អព្យាកតម្ភល, អព្យាកតធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា អព្យាកតម្ភលឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្ភលា, សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា អព្យាកតម្ភល, ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ វិបាកចិត្ត ៣៦ កិរិយាចិត្ត ២០ ចេតសិក ៣៥ (រៀរអព្យាកតម្ភល ៣) រូប ២៨ និព្វាន,
និង អព្យាកតម្ភល ៣ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា អព្យាកតមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អព្យាកតមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា តិណោវ អព្យាកតមូលានិ ហើយទ្រង់លើកយក វិបាកចិត្ត ៣៦ កិរិយាចិត្ត ២០ ចេតសិក ៣៥ (រឿងអព្យាកតមូល ៣) រូប ២៨ និព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបាន តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកតមូលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង អនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កងដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន អព្យាកតមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា អព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អព្យាកតមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាអព្យាកតផង។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលានិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្បលេន ន ឯកម្បលំ,
សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលំ។ អព្យាកតំដែលជា
អហេតុកៈ មិនមានមូលតែមួយជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឡើយ, អព្យាកតំដែលជា
សហេតុកៈ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលា, សព្វ
តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សព្វ តេ អព្យាកតម្បលេន ឯកម្បលា ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញសមាណាចេតសិក ១២(រឿរធនៈ)អហេតុកចិត្តជរេប ១៧ អហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប កុសលអកុសលចិត្ត-ជរេប ១៧ ពាហិរេប អាហារជរេប ឧត្តជរេប អសញ្ញសត្តកម្មជរេប បរិភិកម្មជរេប និព្វាន, និង សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុក-វិបាក និងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិស-ន្និកម្មជរេប ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញសមាណាចេតសិក ១២(រឿរធនៈ)

អហេតុកថិត្តជរា ១៧ អហេតុកថដិសន្ធិកម្មជរា កុសលអកុសលចិត្តជរា ១៧ ពាហិរូប
 អាហារជរា ឧត្តជរា អសញ្ញាសត្តកម្មជរា បរិត្តិកម្មជរា និព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
 សំដែងថា អហោតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ន ឯកម្ភលំ, ហើយ
 ទ្រង់លើកយក សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨
 សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរា ១៧ សហេតុកថដិសន្ធិកម្មជរា ដែលជា
 អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សហោតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកត-
 ម្ភលេន ឯកម្ភលំ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុព្វានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
 មានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុព្វា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត
 ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរា ១៧ សហេតុកថដិស-
 ន្និកម្មជរា។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
 តែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ? ទើបព្រះអង្គ
 ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល
 អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧
 ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរា ១៧ សហេតុកថដិសន្និ-
 កម្មជរា ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាអព្យាកតផង។

៣. អញ្ជាមញ្ញមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល តែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាកតម្ភលានិ ឯកម្ភលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញម្ភលានិ ច, អវសេសា អព្យាកតម្ភល-សហជាតា ធម្មា អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលា ន ច អញ្ញមញ្ញ-ម្ភលា។ អព្យាកតម្ភលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា អព្យាកតម្ភលនោះ មានមូល តែមួយជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹង អព្យាកតម្ភលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភល តែ មិនឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលា, សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូល ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ (រឿរអព្យាកតម្ភល ៣) សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្ត-

ជ្រប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជ្រប,

និង អព្យាកតម្ភល ៣ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជា មូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយ នឹងអព្យាកតម្ភលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អព្យាកតម្ភល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្ធិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាកតមូលានិ ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច ហើយទ្រង់លើកយក សហេតុក - វិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ (រឿរអព្យាកតម្ភល ៣) សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជ្រប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជ្រប ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្ធិដ្ឋានបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា អព្យាកតមូល - សហាជាតា ធម្មា អព្យាកតមូលេន ឯកមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កន្ត ដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា ជាសន្ធិដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្ធិដ្ឋានបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្រាប សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អព្យាកតមូល ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជាអព្យាកតផង ។

(ចប់មូលន័យ)

ខ. មូលមូលន័យ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតមូលមូលានិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា មូលដែលជាអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា តិណោវ អព្យាកតមូលមូលានិ, អវសេសា អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកតមូលមូលា។ អលោកៈ អទោសៈ អមោហៈ តៃ៣ ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថាមូលដែលជាអព្យាកតមូល អព្យាកតធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះ ថាមូល ដែលជាអព្យាកតមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតមូលមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតានិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាមូលដែលជា អព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលម្ភលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ វិបាកចិត្ត ៣៦ កិរិយាចិត្ត ២០ ចេតសិក ៣៩ (រឿរអព្យាកតម្ភល ៣) រូប ២៨ និព្វាន ,

និង អព្យាកតម្ភល ៣ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសួររបទសួរវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលម្ភលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ហា។ល។

២. ឯកម្ភលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលានិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតម្ភលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ន ឯកម្ភលម្ភលំ, សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលំ. អព្យាកត

ដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឡើយ,
អព្យាកតដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលា,
សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជា
មូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក
១២(វៀរធនៈ) អហេតុកចិត្តជរេប ១៧ អហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប
កុសលអកុសលចិត្តជរេប ១៧ ពាហិរេប អាហារជរេប ឧត្តជរេប អសញ្ញាសត្តកម្មជរេប
បវត្តិកម្មជរេប និពាន,

និង សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុក-
វិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុក-
កិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧
សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្យល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន អព្យាកតមូលេន ឯកមូលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វ តេ ធម្មា អព្យាកតា

ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរា ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរា។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ចា។

៣. អញ្ជាចង្វាមូលយមកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលា ធម្មា, សព្វ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលាតិ? ពួកធម៌ ណា មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ អព្យាកតមូលានិ ឯកម្ភលម្ភលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច, អវសេសា អព្យាកតមូលសហជាតា ធម្មា អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលា។ អព្យាកតមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា អព្យាកតមូលនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថាមូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងអព្យាកតមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល តែមិនឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា, សព្វ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាមូល ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ (រឿងអព្យាកតម្ភល ៣) សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប,

និង អព្យាកតម្ភល ៣ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្រាយល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលម្ភលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច្រាបញ្ច្រាយល។

(ចប់មូលមូលន័យ)

គ. មូលតន័យ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អព្យាកតំ ន អព្យាកតម្ភូលកំ, សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភូលកំ។ អព្យាកតដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលដែល ជាអព្យាកត, អព្យាកតដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែលជាអព្យាកត។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្ភូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលជាអព្យាកត, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភូលកា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក ១២(រឿរធនៈ)អហេតុកចិត្តជរេប ១៧ អហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប កុសលអកុសល - ចិត្តជរេប ១៧ ពាហិរេប អាហារជរេប ឧត្តជរេប អសញ្ញាសត្តកម្មជរេប បវត្តិកម្មជរេប និព្វាន,

និង សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុក- វិបាកសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជួរ ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិ កម្មជួរ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសួររូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជួរ ១៧ សហេតុក- បដិសន្និកម្មជួរ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ហា។ល។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន ឯកមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ន ឯកមូលកំ, សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ឯកមូលកំ។ អព្យាកតដែលជា អហេតុក មិនមានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឡើយ, អព្យាកតដែលជា សហេតុកៈ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលកា,
សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក
១២ (រឿរធន្ទៈ) អហេតុកចិត្តជរេប ១៧ អហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប កុសលអកុសលចិត្តជ-
រេប ១៧ ពាហិរេប អាហារជរេប ឧត្តជរេប អសញ្ញាសត្តកម្មជរេប បរត្តិកម្មជរេប និព្វាន,

និង សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុក-
វិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិ-
រិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកសនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុ-
កបដិសន្និកម្មជរេប ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្យល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិ-
រិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរុប ១៧
សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរុប ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា។ល។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយមកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតមូលេន ឯកមូលកា-
ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលកាតិ?
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
មានមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ អព្យាកតមូលានិ
ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញាមូលកានិ ច, អវសេសា អព្យាកត-
មូលសហជាតា ធម្មា អព្យាកតមូលេន ឯកមូលកា ន ច
អញ្ញាមញ្ញាមូលកា។ អព្យាកតមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា អព្យាកតមូលនោះ
មានមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹង
អព្យាកតមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល តែមិន
មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញាមញ្ញា-
មូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ (-៣) សហេតុកិបាកសនិងហេតុកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរេប ,

និង អព្យាកតម្ភល ៣ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តរេបទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្រាយល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកងដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អព្យាកតម្ភល ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តរេបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ច្រាយល។

(ចប់មូលកន្សែង)

ឃ. មូលមូលតន័យ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ

អព្យាកតម្ភលម្ភលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូល ដែលជាអព្យាកតម្ភលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អព្យាកតំ ន អព្យាកតម្បូលម្បូលកំ,
សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្បូលម្បូលកំ។ អព្យាកតដែលជាអហេតុកៈ
មិនមានមូលដែលជាអព្យាកតមូលឡើយ, អព្យាកតដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែល
ជាអព្យាកតមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្បូលម្បូលកា, សព្វេ តេ
ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជាអព្យាកតមូល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្បូលម្បូលកា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក
១២ (រឿវរន្ទៈ) អហេតុកចិត្តជរេប ១៧ អហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប កុសលអកុសលចិ-
ត្តជរេប ១៧ ពាហិរេប អាហារជរេប ឧត្តជរេប អសញ្ញាសត្តកម្មជរេប បរត្តិកម្មជរេប និព្វាន,
និង សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុក-
វិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុក-
កិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧
សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ចេយ្យល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលម្ភលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិ-
កិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកិបាកនិងសហេតុកិរិយាចិត្តជរុប ១៧
សហេតុកបដិសន្និកម្មជរុប ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ចាបញ្ចាល។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ អព្យាកតា ធម្មា, សព្វេ តេ
អព្យាកតម្ភលេន ឯកមូលម្ភលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជាអព្យាកត, ពួកធម៌
ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ន ឯកមូល-
មូលកំ, សហេតុកំ អព្យាកតំ អព្យាកតម្ភលេន ឯកមូលមូលកំ។
អព្យាកតដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកត
មូលឡើយ, អព្យាកតដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
អព្យាកតមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន ឯកមូល-មូលកា,
សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
ដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជាអព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ គេចិ អព្យាកតា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក ១២ (រឿរធន្ទៈ) អហេតុកចិត្តជរេប ១៧ អហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប កុសលអកុសលចិត្តជរេប ១៧ ពាហិរេប អាហារជរេប ឧត្តជរេប អសញ្ញាសត្តកម្មជរេប បវត្តិកម្មជរេប និព្វាន, និង សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យស្នូរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសដ្ឋនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសដ្ឋនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកវិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកកិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៨ សហេតុកវិបាកនិងសហេតុកកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្នូរនេះ ជាបច្ចាបញ្ចេញល។

៣. អញ្ញាមញ្ញមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា
ធម្មា, សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកាតិ?
ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល,
ពួកធម៌ទាំងអស់ នោះ មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ អព្យាកតមូលានិ
ឯកម្ភលម្ភលកានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកានិ ច, អវសេសា
អព្យាកតមូលសហជាតា ធម្មា អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ន
ច អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកា។ អព្យាកតមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា
អព្យាកតមូលនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង មានមូលដែលជាមូល
ដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងអព្យាកតមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ
មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងអព្យាកតមូល តែមិនមានមូលដែលជាមូល
ដល់គ្នានិងគ្នាឡើយ។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញាមញ្ញមូល-
មូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា
មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងអព្យាកតមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជា
អព្យាកតឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ អព្យាកតម្ភលេន ឯកម្ភលម្ភលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ អព្យាកតម្ភលេន អញ្ញាមញ្ញមូលមូលកា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកិបាកចិត្ត ២១ សហេតុកិ-
កិរិយាចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ (រឿរអព្យាកតមូល ៣) សហេតុកិបាកនិង
សហេតុកិរិយាចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប,

និង អព្យាកតមូល ៣ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររេបទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន អព្យាកតមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា អព្យាកតា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អព្យាកតមូល ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររេបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ហា។ល។

(ចប់មូលមូលកន្តយ)

(ចប់ អព្យាកតបទ)

តារាងសង្ខេប

សរុបមូលធានៈ ក្នុងអព្យាកតបទ

		សរុបមូលធានៈ ក្នុងអព្យាកតបទ		
ឈ្មោះយេធាវៈ		១. មូលយេធាវៈ	២. ឯកមូលយេធាវៈ	៣. អញ្ញមញ្ញមូលយេធាវៈ
ឈ្មោះនីយ				
ក. មូលនីយ	<p>អនុ.បុ. វិបាក.៣៦, កិ. ២០, ថេ. ៣៥(-អព្យា.មូល៣), រូប. ២៨, និ + ៣</p> <p>បដិ.បុ. អា ៣</p>	<p>អនុ.បុ. អហេ.១៨, អញ្ញ.១២ (-ឆន្ទៈ), អហេ.ចិវ្រ, អហេ.បដិកំ, កុ.អកុ.ចិវ្រ.១៧, ពា.ឧ.អា.ញ.បវ.និ + សហេ.វិ២១, កិ.១៧, ថេ.៣៨, សហេ.វិ, សហេ. កិ.ចិវ្រ.១៧, សហេ-បដិកំ</p> <p>បដិ.បុ. អា*</p>	<p>អនុ.បុ. សហេ.វិ២១, កិ.១៧, ថេ.៣៥ (-អព្យា.មូល៣), សហេ.វិ, សហេ.កិ.ចិវ្រ. ១៧, សហេ-បដិកំ + ៣</p> <p>បដិ.បុ. អា</p>	
ខ. មូលមូលនីយ	↓			
គ. មូលតនីយ	↑			
ឃ. មូលមូលតនីយ				↓

* = បានដល់អង្គធម៌ដែលមានទាំងសន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទ នោះឯង។

អង្គធម៌មូលយមកៈ ក្នុងនាមបទ

នាមា ធម្មា = ពួកធម៌ជានាម។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ ចិត្ត ៨៩ ចេតសិក ៥២ និព្វាន។

នាមមូលា = ឈ្មោះថានាមមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ នាមមូល ៩។

នាមមូលមូលា = ឈ្មោះថាមូលដែលជានាមមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ នាមមូល ៩។

នាមមូលេន ឯកមូលា = មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) សហេតុកចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

នាមមូលេន ឯកមូលមូលា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) សហេតុកចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលា = ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ។

នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា = ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងនាមមូល។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ។

នាមមូលកា = មានមូលជានាម។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) សហេតុកចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

នាមមូលមូលកា = មានមូលដែលជានាមមូល។

• អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) និងសហេតុកថិត្តជរេប ១៧ បញ្ចវេកាការសហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

នាមមូលេន ឯកមូលកា = មានមូលតែមួយជាមួយនឹងនាមមូល។

• អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) សហេតុកថិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា = មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល។

• អង្គធម៌ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) សហេតុកថិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប។

នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា = មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល។

• អង្គធម៌ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា = មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល។

• អង្គធម៌ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

បូលវារៈ

នាមបទ

ត. បូលន័យ

១. បូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា នាមមូលឬ?

វិសជ្ជនា នវេវ នាមមូលានិ, អវសេសា នាមា ធម្មា ន នាមមូលា។ កុសលមូល ៣ អកុសលមូល ៣ អព្យាកតមូល ៣ រួម ៩ ប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា នាមមូល, នាមធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា នាមមូលឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមមូលា, សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា នាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមមូលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៩ ចេតសិក ៤៦ (វៀរនាមមូល ៩) និព្វាន,

និង នាមមូល ៩ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ នាមមូល ៩ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា នាមមូលឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក នាមមូល ៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា នរោ ឆានម្យលានិ ហើយទ្រង់លើកយក ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៤៦ (រឿនាមមូល ៧) និងព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា នាមា ធម្មា ន នាមមូលា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន នាមមូលា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ នាមមូល ៧។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបញ្ហាបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា នាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចន-វិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ ព្រោះថា នាមមូល ៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជានាមផង។

២. ឯកមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ

នាមមូលេន ឯកមូលានិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មាន មូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសេដ្ឋានា អហេតុកំ នាមំ នាមម្បលេន ន ឯកម្បលំ, សហេតុកំ
នាមំ នាមម្បលេន ឯកម្បលំ។ នាមដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងនាមមូលឡើយ, នាមដែលជាសហេតុកៈ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
នាមមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមម្បលេន ឯកម្បលា, សព្វេ តេ
ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹង នាមមូល,
ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសេដ្ឋានាៈ នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមម្បលេន ឯកម្បលំ ន នាមំ,
នាមំ នាមម្បលេន ឯកម្បលព្យោវ នាមញ្ច។ រូបដែលមាននាមជាសមុដ្ឋាន
មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនមែនជានាមឡើយ, នាមធម៌ មានមូល
តែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលផង ជានាមផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមម្បលេន ឯកម្បលា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញសមាណាចេតសិក
១២ (រឿរធន្ទៈ) មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ និព្វាន,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២)។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ
មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម,
ពួកធម៌ ទាំងអស់នោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក ១២ (រឿរឆន្ទៈ) មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ និព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អហេតុកំ ឆានំ ឆានមម្ភលេន ន ឯកម្ភលំ ហើយទ្រង់លើកយក សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សហេតុកំ ឆានំ ឆានមម្ភលេន ឯកម្ភលំ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គ ដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យេ វា បន ឆានមម្ភលេន ឯកម្ភលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា ឆានា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរុប,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មាន មូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរុប ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឆានសមុដ្ឋានំ រូបំ ឆានមម្ភលេន ឯកម្ភលំ

ន ឆាន់ ហើយទ្រង់លើកយក សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២(រៀរមោហចេតសិក ដែលនៅ ក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឆាន់ ឆានម្យលេន ឯកម្យលញ្ជាវ ឆានញា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ ឆានម្យលេន ឯកម្យលា ឆម្មា, សព្វេ តេ ឆានម្យលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹង នាមមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ ឆានមូលានិ ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញាមញ្ញាមូលានិ ច, អវសេសា ឆានមូលសហ- ជាតា ឆម្មា ឆានម្យលេន ឯកមូលា ន ច អញ្ញាមញ្ញាមូលា។ នាមមូល ណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា នាមមូលនោះ មានមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងនាមមូលដែលនៅសល់ក្រៅ ពីនោះ មានមូលតែមួយជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា ឡើយ។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន ឆានម្យលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលា, សព្វេ តេ ឆម្មា ឆានាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នា និងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមម្ភលេន ឯកម្ភលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមម្ភលេន អញ្ញមញ្ញម្ភលា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៤៦ (រឿរ នាមមូល ៩) សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរុប,

និង នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែល នៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ

ឈ្មោះថាជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹង នាមមូលឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក នាមមូល ៩ (រឿរមោហ-ចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង

សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ នាមមូលានិ

ឯកមូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលានិ ច ហើយទ្រង់លើកយក សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៤៦ (រឿរនាមមូល ៩) សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិ-

កម្មជរុប ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា នាមមូលសហជាតា

ធម្មា នាមម្ភលេន ឯកម្ភលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលា ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុត្រានេះជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមម្យលេន អញ្ញមញ្ញម្យលា ជាសន្និដ្ឋានបទ ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថា ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ជានាមផង ។

(ចប់មូលនិយ)

ខ. មូលមូលនិយ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមម្យល-
ម្យលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូល
ដែលជានាមមូលឬ?

វិសជ្ជនា នវេវ នាមម្យលម្យលានិ, អវសេសា នាមា ធម្មា ន
នាមម្យលម្យលា។ កុសលមូល ៣ អកុសលមូល ៣ អព្យាកតមូល ៣ រួម ៩ ប៉ុណ្ណោះ
ឈ្មោះថាមូលដែលជានាមមូល, នាមធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះ ថាមូល
ដែលជានាមមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមម្យលម្យលា, សព្វេ តេ ធម្មា

នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាមូលដែលជានាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមមូលមូលា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៤៦ (រឿនាមមូល ៧) និព្វាន,

និង នាមមូល ៧ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ នាមមូល ៧ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមមូលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ នាមមូល ៧។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបញ្ហា។ល។

២. ឯកម្មលយមកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាម-
ម្មលេន ឯកម្មលម្មលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសេជ្ជនា អហេតុកំ នាមំ នាមម្មលេន ន ឯកម្មលម្មលំ,
សហេតុកំ នាមំ នាមម្មលេន ឯកម្មលម្មលំ។ នាមដែលជាអហេតុកៈ
មិនមានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, នាមដែលជាសហេតុកៈ មាន
មូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមម្មលេន ឯកម្មលម្មលា, សព្វេ
តេ ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែល ជាមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសេជ្ជនា៖ នាមសមុជ្ជានំ រូបំ នាមម្មលេន ឯកម្មលម្មលំ ន
នាមំ, នាមំ នាមម្មលេន ឯកម្មលម្មលញ្ចេវ នាមញ្ច។ រូបដែលមាន
នាមជាសមុជ្ជាន មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនមែនជា
នាម, នាមធម៌ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលផង ជានាមផង។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមម្មលេន ឯកម្មលម្មលា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ ចេតសិក ១២ (រឿរ
ឆន្ទៈ) មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ និព្វាន,

និង សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូលមូលា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកថិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិ-សន្និកម្មជរុប,

និង សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។

៣. អញ្ជាចញ្ជាមូលយេថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល ដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាមូលដែល ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ នាមមូលានិ ឯកមូល-
មូលានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលានិ ច, អវសេសា នាមមូលសហជាតា
ធម្មា នាមមូលេន ឯកមូលមូលា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលមូលា។
នាមមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា នាមមូលនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ
ជាមួយគ្នាផង ឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជា
មួយនឹងនាមមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
នាមមូល តែមិនឈ្មោះថាមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា,
សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា ឈ្មោះថាមូល ដែល
ជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ នាមមូលេន ឯកមូលមូលា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលា ជាសំសយបទ។
• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៤៦ (រឿរ
នាមមូល ៩) សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរុប,
និង នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។
• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែល
នៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។
ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមម្យលេន អញ្ញមញ្ញម្យលម្យលា ជាសន្និដ្ឋានបទ ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ នាមម្យល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែល នៅក្នុងមោហម្យលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា។ល។

(ចប់មូលមូលន័យ)

គ. មូលតន័យ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាម-
ម្យលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលជានាមឬ?

វិសជ្ជនា អហេតុកំ នាមំ ន នាមម្យលកំ, សហេតុកំ នាមំ
នាមម្យលកំ។ នាមដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលជានាម, នាមដែលជាសហេតុកៈ
មានមូលជានាម។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមម្យលកា, សព្វេ តេ ធម្មា
នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសជ្ជនា នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមម្យលកំ ន នាមំ, នាមំ
នាមម្យលកញ្ជៅ នាមញ្ជៅ។ រូបដែលមាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលជានាម តែ
មិនមែនជានាម, នាមធម៌ មានមូលជានាមផង ជានាមផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមមូលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក ១២ (រឿរ ឆន្ទៈ) មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ និព្វាន,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិ-សន្និកម្មជរេប,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

២. ឯកម្មលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមម្បលេន
ឯកម្មលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលតែ
មួយជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសេជ្ជនា អហេតុកំ នាមំ នាមម្បលេន ន ឯកម្មលកំ,
សហេតុកំ នាមំ នាមម្បលេន ឯកម្មលកំ។ នាមធម៌ដែលជាអហេតុកៈ
មិនមានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, នាមធម៌ដែលជាសហេតុកៈ មានមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងនាមមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមម្បលេន ឯកម្មលកា, សព្វេ
តេ ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹង
នាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសេជ្ជនា នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមម្បលេន ឯកម្មលកំ ន នាមំ,
នាមំ នាមម្បលេន ឯកម្មលកតោរំ នាមញ្ច។ រូបដែលមាននាមជា សមុដ្ឋាន
មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនមែនជានាម, នាមធម៌ មានមូលតែមួយ
ជាមួយនឹងនាមមូលផង ជានាមផង។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមម្បលេន ឯកម្មលកា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ ចេតសិក ១២ (រឿរ
ឆន្ទៈ) មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ និព្វាន,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៤២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង
មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិសន្និកម្មជរុប,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ចេញល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

៣. អញ្ញមញ្ញមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដល់គ្នានិងគ្នា ជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជន្តិ នាមមូលានិ ឯកមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលកានិ ច, អវសេសា នាមមូល-

សហជាតា ធម្មា នាមមូលេន ឯកមូលកា ន ច អញ្ញមញ្ញមូលកា។
នាមមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា នាមមូលនោះ មានមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង
មានមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង, ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងនាមមូលដែលនៅសល់
ក្រៅពីនោះ មានមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនមានមូលដល់គ្នានិងគ្នា។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា,
សព្វេ តេ ធម្មានាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដល់គ្នានិងគ្នា
ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមមូលេន ឯកមូលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា ជាសំសយបទ។
• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៤៦ (រឿរ
នាមមូល ៩) សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ , សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរុប,
និង នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។
• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែល
នៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ចេយល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ នាមមូល ៩ (រៀរមោហចេតសិក ដែល នៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តារបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ចា។ល។

(ចប់មូលកន្ថយ)

ឃ. មូលមូលតន្ថយ

១. មូលយថកៈ

អនុលោមបុត្តា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមមូល-
មូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជា
នាមមូលឬ?

វិសច្ឆិនា អហេតុកំ នាមំ ន នាមមូលមូលកំ, សហេតុកំ
នាមំ នាមមូលមូលកំ, នាមធម៌ដែលជាអហេតុកៈ មិនមានមូលដែលជានាមមូល,
នាមធម៌ដែលជាសហេតុកៈ មានមូលដែលជានាមមូល។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន នាមមូលមូលកា, សព្វេ តេ ធម្មា
នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូលដែលជានាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
ជានាមឬ?

វិសច្ឆិនា នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមមូលមូលកំ ន នាមំ, នាមំ
នាមមូលមូលកញ្ចេវ នាមញ្ច។ រូបដែលមាននាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលដែលជា
នាមមូល តែមិនមែនជានាម, នាមធម៌ មានមូលដែលជានាមមូលផង ជានាមផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ ឆាមា ឆម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ឆាមម្យលម្យលកា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ ចេតសិក ១២ (រឿរ ឆន្ទៈ) មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២ និព្វាន,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហ- មូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន ឆាមម្យលម្យលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ឆម្មា ឆាមា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិ- សន្និកម្មជរុប,

និង សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរ មោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា។ល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

២. ឯកម្មលម្អយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមម្បលេន
ឯកម្មលម្អយកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ ជានាម, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ
មានមូលដែល ជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសេជ្ជនា អហេតុកំ នាមំ នាមម្បលេន ន ឯកម្មលម្អយកំ,
សហេតុកំ នាមំ នាមម្បលេន ឯកម្មលម្អយកំ។ នាមធម៌ដែលជា
អហេតុក មិនមានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, នាមធម៌ដែលជា
សហេតុក មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល។

បដិលោមបុត្រា យេ វា បន នាមម្បលេន ឯកម្មលម្អយកា,
សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល ដែលជាមូល
តែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសេជ្ជនា នាមសមុដ្ឋានំ រូបំ នាមម្បលេន ឯកម្មលម្អយកំ ន
នាមំ, នាមំ នាមម្បលេន ឯកម្មលម្អយកញ្ចេវ នាមញ្ច។ រូបដែលមាន
នាមជាសមុដ្ឋាន មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនមែនជានាម,
នាមធម៌ មានមូលដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូលផង ជានាមផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យេ កេចិ នាមា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ នាមម្បលេន ឯកម្មលម្អយកា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុកចិត្ត ១៨ អញ្ញាសមាណាចេតសិក
១២ (រឿវ ឆន្ទៈ) មោហាចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហាមូលចិត្ត ២ និព្វាន,

និង សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្រាយល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកថិត្តជរុប ១៧ សហេតុកបដិ-សន្និកម្មជរុប,

និង សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុង មោហមូលចិត្ត ២)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សហេតុកថិត្ត ៧១ ចេតសិក ៥២ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្រាយល។ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

៣. អញ្ញាមញ្ញាមូលយថកៈ

អនុលោមបុត្រា យេ កេចិ នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា ធម្មា, សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញាមញ្ញាមូលមូលកាតិ? ពួកធម៌ណាមួយ មានមូល ដែលជាមូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ មានមូលដែលជាមូល ដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូលឬ?

វិសេជ្ជនា មូលានិ យានិ ឯកតោ ឧប្បជ្ជនិ នាមមូលានិ
 ឯកមូលមូលកានិ ចេវ អញ្ញមញ្ញមូលមូលកានិ ច, អវសេសា
 នាមមូលសហជាតា ធម្មា នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា ន ច
 អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា។ នាមមូលណា កើតឡើងក្នុងគ្រាជាមួយគ្នា នាមមូលនោះ
 មានមូលដែលជាមូលតែមួយជាមួយគ្នាផង មានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាផង,
 ពួកធម៌ដែលកើតព្រមជាមួយនឹងនាមមូលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មានមូលដែលជា
 មូលតែមួយ ជាមួយនឹងនាមមូល តែមិនមានមូលដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នា។

បដិលោមបុត្តា យេ វា បន នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូល-មូលកា,
 សព្វេ តេ ធម្មា នាមាតិ? ម្យ៉ាងទៀត ពួកធម៌ណា មានមូល
 ដែលជាមូលដល់គ្នានិងគ្នាជាមួយនឹងនាមមូល, ពួកធម៌ទាំងអស់នោះ ជានាមឬ?

វិសេជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យេ កេចិ នាមមូលេន ឯកមូលមូលកា ធម្មា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 សព្វេ តេ នាមមូលេន អញ្ញមញ្ញមូលមូលកា ជាសំសយបទ។
 ៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សហេតុកចិត្ត ៧១ ចេតសិក ៤៦ (រឿរ
 នាមមូល ៩) សហេតុកចិត្តជរេប ១៧ សហេតុកបដិសន្ធិកម្មជរេប,
 និង នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែលនៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២)។
 ៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ នាមមូល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែល
 នៅក្នុងមោហមូលចិត្ត ២) ប៉ុណ្ណោះ។
 ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ច្រាយ។ ពាក្យវិសេជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា
 នេះ ជាសរុបទស្សនវិសេជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយអម។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យេ វា បន នាមម្យលេន អញ្ញមញ្ញម្យលម្យលកា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សព្វេ តេ ធម្មា នាមា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ នាមម្យល ៩ (រឿរមោហចេតសិក ដែល នៅក្នុងមោហម្យលចិត្ត ២)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ចា។

(ចប់មូលមូលកំណយ)

(ចប់ តាមបទ)

មូលយថកំ និម្មិតំ

(ចប់មូលយមកៈ)

តារាងសង្ខេប

ស្រុបម្បូលការ: នាមបទ			
ឈ្មោះយថក: ឈ្មោះន័យ	១. ម្បូលយថក	២. ឯកម្បូលយថក	៣. អញ្ញាមញ្ញាម្បូលយថក
ក. ម្បូលន័យ	អនុ.បុ. <u>បិត្ត.៨៩, បេ.៤៦, និ. + ៩</u> បដិ.បុ. អា.....	អនុ.បុ. អាហេ.១៨, អញ្ញ.១២ (-ឆន្ទៈ), មោ → ២, និ + សហេ.៧១, បេ.៥២(-មោ → ២) បដិ.បុ. សហេ.ចិវុ.១៧(...), បញ្ច.សហេ-បដិកំ + សហេតុកបិត្ត ៧១ បេ.៥២ (-មោ → ២)	អនុ.បុ. <u>សហេ៧១, បេ. ៤៦, សហេ- ចិវុ.១៧(...), បញ្ច.សហេ-បដិកំ(...)</u> + ៩ (-មោ → ២) បដិ.បុ. អា
ខ. ម្បូលម្បូលន័យ	↓		
គ. ម្បូលកន័យ	↑		
ឃ. ម្បូលម្បូលកន័យ	↔		↓

ខន្ធយមកៈ

អត្ថសន្និ

កាលព្រះអង្គទ្រង់សំដែង មូលយមកៈ ចប់ហើយ ទើបទ្រង់សំដែង ខន្ធយមកៈ តទៅ។

ក្នុងខន្ធយមកៈនេះ មានវារៈ ៣ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. បណ្ណត្តិវារៈ
- ២. បរិវត្តិវារៈ
- ៣. បរិញ្ញាវារៈ

ក្នុងវារៈទាំង ៣ យ៉ាងនេះ ទ្រង់សំដែងបណ្ណត្តិវារៈមុន រួចទើបទ្រង់សំដែងបរិវត្តិវារៈ តទៅតាមលំដាប់។

បណ្ណត្តិវារៈ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. ឧទ្ទេស
- ២. និទ្ទេស

ទ្រង់សំដែងឧទ្ទេសមុន ហើយទ្រង់សំដែងនិទ្ទេសតទៅ។
ឧទ្ទេសមិនបានសំដែងក្នុងទីនេះទេ ព្រោះឧទ្ទេសនេះ ដូចជាមាតិការបស់និទ្ទេស។
កាលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបណ្ណត្តិវារៈឧទ្ទេសចប់ហើយ ទ្រង់សំដែងបរិវត្តិវារៈនិទ្ទេស តទៅ។

ក្នុងនិទ្ទេសនេះ មានវារៈ ៤ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. បទសោធនវារៈ
- ២. បទសោធនមូលចក្កវារៈ
- ៣. សុទ្ធខន្ធវារៈ
- ៤. សុទ្ធខន្ធមូលចក្កវារៈ

ក្នុងវារៈទាំង ៤ នេះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបទសោធនវារៈមុន ហើយទ្រង់សំដែង បទសោធនមូលចក្កវារៈ តទៅតាមលំដាប់។

ក្នុងបទសោធនវារៈនេះ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. អនុលោម
- ២. បច្ចនិកៈ

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងអនុលោមមុន ហើយទ្រង់សំដែងបច្ចនិកៈតទៅ តាមលំដាប់។

អត្ថលោមនេះ មានយមកៈ ៥ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. រូបក្ខន្ធយមកៈ
- ២. វេទនាខន្ធយមកៈ
- ៣. សញ្ញាខន្ធយមកៈ

៤. សង្ខារក្ខន្ធយមកៈ

៥. វិញ្ញាណក្ខន្ធយមកៈ

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងរូបក្ខន្ធយមកៈមុន ហើយទ្រង់សំដែងវេទនាខន្ធយមកៈតទៅ
តាមលំដាប់។

រូបក្ខន្ធយមកៈនេះ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. អនុលោម
- ២. បដិលោម

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងអនុលោមមុន ហើយទ្រង់សំដែងបដិលោមតទៅតាមលំដាប់។

អនុលោមនេះ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. បុត្តា
- ២. វិសជ្ជនា

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបុត្តាមុន ហើយទ្រង់សំដែងវិសជ្ជនាតទៅ តាមលំដាប់។

បុត្តានេះ មាន ២ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. សន្តិដ្ឋានបទ
- ២. សំសយបទ

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងសន្តិដ្ឋានបទមុន ហើយទ្រង់សំដែងសំសយបទតទៅតាម
លំដាប់ ។

អធិប្បាយក្នុងបហារាវរៈទាំង ៣

បហារាវរៈទាំង ៣ គឺ ៖

- ១. បណ្ណត្តិវារៈ, ២. បរិវត្តិវារៈ, ៣. បរិញ្ញាវារៈ។

ចារៈទាំង ៣ នេះ មានអធិប្បាយថា ៖

១) **បណ្ណត្តិវារៈ** ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការចែកឈ្មោះរបស់ខ្លួន អាយតនៈ ធាតុ ជាដើម។ ជាវារៈដែលទ្រង់សំដែងដើម្បីឲ្យដឹងដល់ **បរិយត្តិញ្ញាណ**។

២) **បរិវត្តិវារៈ** ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដល់ការប្រព្រឹត្តិទៅនៃខ្លួន អាយតនៈ ធាតុ ជាដើម ដោយសភាពកើត រលត់(ឧប្បាទ, និរោធ) ជាវារៈដែលទ្រង់សំដែង ដើម្បីឲ្យដឹងដល់ **វិបស្សនាញ្ញាណ**។

៣) **បរិញ្ញាវារៈ** ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដល់ការកំណត់ដឹងនូវខ្លួន អាយតនៈ ធាតុ ជាដើម ដោយបរិញ្ញា ៣ គឺ ៖

- ក. ញាតបរិញ្ញា ខ. តិរណបរិញ្ញា គ. បហានបរិញ្ញា

ជាវារៈដែលទ្រង់សំដែងដើម្បីឲ្យដឹងដល់ **មគ្គញ្ញាណ** ។

អធិប្បាយក្នុងបរិញ្ញាទាំង ៣

ក) **ញាតបរិញ្ញា** ការកំណត់ដឹង លក្ខណៈ, រសៈ, បច្ចុប្បដ្ឋាន, បទដ្ឋាន របស់នាមរូប ខ្លួន ៥ ជាដើម តាមសេចក្តីពិត។

ខ) **តិរណបរិញ្ញា** ការកំណត់ដឹងនាមរូប ខ្លួន ៥ ជាដើម ដោយសភាពជា **អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តាយ**

គ) **បហានបរិញ្ញា** ការលះឆន្ទរាគៈ គឺសេចក្តីពេញចិត្តក្នុងនាមរូប ខ្លួន ៥ ជាដើម ដោយអរហត្តមគ្គ។

អធិប្បាយក្នុងនយោបាយ ៤ មានបទសោធនវារៈ ដាច់ដើម

១. បទសោធនវារៈ ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការជំរះបទនៃខន្ធ ៥ ជាដើម។

២. បទសោធនមូលចក្កវារៈ ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការជម្រះ បទនៃខន្ធ ៥ ហើយវិលទៅដោយសភាពជា មូលៈ មូលី។

៣. សុទ្ធខន្ធវារៈ ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយចែកខន្ធ ៥ ចេញជាបទ មួយៗ ហើយទ្រង់សំដែងដោយចំពោះ មិនលាយជាមួយនឹងខន្ធដទៃ។

៤. សុទ្ធខន្ធមូលចក្កវារៈ ជាវារៈដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយចែកខន្ធ ៥ ចេញជា បទមួយៗទុកដោយចំពោះៗ ហើយទ្រង់លើកយកខន្ធដទៃ មកចែកវិលទៅដោយសភាព ជា មូលៈ មូលី ។

អង្គធម៌របស់បណ្ឌិតវារៈ

អនុលោម

ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ បានដល់ ខន្ធ ៥

ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប បានដល់ បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍ របស់តណ្ហា និង រូបក្ខន្ធ គឺ រូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ។

ប្លឺយឃ្យាំងទៀត

បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែលជាទីស្រឡាញ់ ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន និង រូបក្ខន្ធ គឺរូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ)។

ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធ បានដល់ រូប ២៨។

- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **វេទនា** បានដល់ វេទនាចេតសិក្ស
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **វេទនាខន្ធ** បានដល់ វេទនាចេតសិក្ស
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **សញ្ញា** បានដល់ សញ្ញា គឺ ទិដ្ឋិចេតសិក្ស និង សញ្ញាចេតសិក្ស ដែលមាន **សញ្ញាននលក្ខណៈ** ។
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **សញ្ញាខន្ធ** បានដល់ សញ្ញាចេតសិក្ស
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **សង្ខារ** បានដល់ ចិត្ត ៨៧, ចេតសិក្ស៥២, រូប ២៨។
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **សង្ខារក្ខន្ធ** បានដល់ ចេតសិក្ស ៥០(រៀវវេទនាចេតសិក្ស និង សញ្ញាចេតសិក្ស)។
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **វិញ្ញាណ** បានដល់ ចិត្ត ៨៧។
- ធម៌ដែលឈ្មោះថា **វិញ្ញាណក្ខន្ធ** បានដល់ ចិត្ត ៨៧។

បច្ចនិកៈ

- ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា **ខន្ធ** បានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ។
- ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា **រូប** បានដល់ លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក្ស ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ។
- ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា **រូបក្ខន្ធ** បានដល់ **បិយរូប សាតរូប** គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក្ស ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍ របស់តណ្ហា និង លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក្ស ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ប្តីយម្យ៉ាងទៀត

- បិយរូប សាតរូប** គឺលោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក្ស ៥២ ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន និង លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក្ស ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ។
- ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា **វេទនា** បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក្ស ៥១(រៀវវេទនា- ចេតសិក្ស) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។
- ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា **វេទនាខន្ធ** បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក្ស ៥១(រៀវវេទនា-

ចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០(វៀរទិដ្ឋិចេតសិក
និង សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥១ (វៀរសញ្ញា
ចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារ បានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ វេទនាចេតសិក សញ្ញា-
ចេតសិក រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ បានដល់ ចេតសិក ៥២ រូប២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ បានដល់ ចេតសិក៥២ រូប២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

ខន្ធយមកៈ

ក. បណ្ឌិតិវារៈ

បទសោធនវារៈ អនុលោម

១. រូបក្ខន្ធយមកៈ

អនុលោមបុត្តា រូបំ រូបក្ខន្ធន្តិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប ឈ្មោះថា
រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា មិយរូបំ សាតរូបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ធន្តិ, រូបក្ខន្ធន្តិ
រូបព្យោវ រូបក្ខន្ធន្តិ ច។ បិយរូប សាតរូប ឈ្មោះថា រូប តែមិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធ,
រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា រូបក្ខន្ធន្តិ រូបន្តិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា
រូបឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បិយរូប សាត្រូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍ របស់តណ្ហា,

និង រូបក្ខន្ធ គឺ រូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ រូបក្ខន្ធ គឺរូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ប៉ុណ្ណោះ។

ឬន័យម្យ៉ាងទៀត បិយរូប សាត្រូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែល ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន,

និង រូបក្ខន្ធ គឺរូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ រូបក្ខន្ធ គឺរូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថារូប ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បិយរូប សាត្រូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហា,

ឬន័យម្យ៉ាងទៀត បិយរូប សាត្រូប^(១) គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន ដែលជាអង្គធម៌របស់

(១) = សូមមើលសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងគម្ពីរយមកប្បករណ៍របស់អាចារ្យជោតិកៈចុះ!

សន្និដ្ឋាន បទប្បញ្ញត្តិ តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងប្រតិបត្តិការកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
 សំដែងថា បិយ្យបំ សាត្រ្យបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ធនោ ហើយទ្រង់លើកយក រូបក្ខន្ធ
 គីរុប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ),
 ប្លន័យម្យ៉ាងទៀត រូបក្ខន្ធ គីរុប ២៨ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ)
 ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទទាំង ២ ទុកក្នុង ប្រតិបត្តិការកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា រូបក្ខន្ធនោ រូបពោរ រូបក្ខន្ធនោ
 ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
 មានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

រូបក្ខន្ធនោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបំ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ រូបក្ខន្ធ គីរុប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ
 ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ)។ ប្លន័យម្យ៉ាងទៀត រូបក្ខន្ធ គីរុប ២៨ ដែល
 មានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ប៉ុណ្ណោះ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថារូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា
 រូបឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ
 វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា រូបក្ខន្ធ គីរុប ២៨ ដែលនៅដោយ
 ចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ), ប្លន័យម្យ៉ាងទៀត រូបក្ខន្ធ គីរុប ២៨
 ដែលមានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
 ក៏ឈ្មោះថា រូបផង។

២. វេទនាគន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្រា វេទនា, វេទនាខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា
ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា វេទនាខន្ធវាតិ, វេទនាវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថាវេទនាខន្ធ
ឈ្មោះថា វេទនាឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធវាតិ ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ វេទនាចេតសិក។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថាវេទនា ឈ្មោះថា
វេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ
វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា វេទនាចេតសិក ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

វេទនាខន្ធវាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនា ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ វេទនាចេតសិក។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យសញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនាខន្ធ
ឈ្មោះថា វេទនាឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែល
ជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា វេទនាចេតសិក ដែល
ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា វេទនាផង។

៣. សញ្ញាខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ សញ្ញា, សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនិ, សញ្ញាខន្ធនិ
សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធនិ ច។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ឈ្មោះថា សញ្ញា តែមិនឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឡើយ, សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា សញ្ញាផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា សញ្ញាខន្ធនិ, សញ្ញាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធ
ឈ្មោះថា សញ្ញាឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធនិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សញ្ញា គឺ ទិដ្ឋិចេតសិក,

និង សញ្ញាចេតសិក ដែលមាន សញ្ញាននលក្ខណៈ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សញ្ញាចេតសិក ដែលមានសញ្ញាននលក្ខណៈ

ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកសញ្ញា គឺ ទិដ្ឋិ

ចេតសិក ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធោ
ហើយទ្រង់លើកយកសញ្ញាចេតសិក ដែលមាន សញ្ញាននលក្ខណៈ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា សញ្ញាខន្ធោ សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធោ ច
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

សញ្ញាខន្ធោ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សញ្ញា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ សញ្ញាចេតសិក ដែលមាន សញ្ញាន-
លក្ខណៈ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ជា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធ
ឈ្មោះថា សញ្ញាឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែល
ជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ ព្រោះថា សញ្ញាចេតសិក ដែលមាន
សញ្ញាននលក្ខណៈ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា សញ្ញាផង។

៤. សង្ខារក្ខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា សង្ខារា, សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សង្ខារក្ខន្ធនំ ឋបេត្វា អវសេសា សង្ខារា^១ ន
សង្ខារក្ខន្ធា, សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច។ វៀរលែង

^១ ធម្មសង្ខាយនា ។ បិដកខ្មែរ ... អវសេសា សង្ខារា សង្ខារា ... ។ អនុលោម ក្នុងបទសោធនមូលចក្កវារៈ
វិសជ្ជនារបស់អនុលោមបុត្តាទាំងអស់ ក៏មានពីរបទដែរ។

សង្ខារក្ខន្ធចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ តែមិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ, សង្ខារក្ខន្ធ ឈ្មោះថា សង្ខារផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា សង្ខារក្ខន្ធនោ, សង្ខារភតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធ, ឈ្មោះថា សង្ខារឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ វេទនាចេតសិក សញ្ញាចេតសិក រូប ២៨,

និង សង្ខារក្ខន្ធ គឺចេតសិក ៥០(រឿរវេទនាចេតសិក,សញ្ញាចេតសិក)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សង្ខារក្ខន្ធ គឺចេតសិក ៥០ (រឿរវេទនា ចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកចិត្ត ៨៧ វេទនា- ចេតសិក សញ្ញាចេតសិក រូប ២៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សង្ខារក្ខន្ធនោ ឋេត្យា អវសេសា សង្ខារា ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ហើយទ្រង់លើកយកសង្ខារក្ខន្ធ គឺចេត- សិក ៥០ (រឿរវេទនាចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សង្ខារក្ខន្ធនោ សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធនោ ច ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

សង្ខារកូន្ទោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សង្ខារកូន្ទ គឺចេតសិក ៥០(រឿរវេទនា-ចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារកូន្ទ, ឈ្មោះថា សង្ខារឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា សង្ខារកូន្ទ គឺ ចេតសិក ៥០(រឿរវេទនាចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា សង្ខារផង។

៥. វិញ្ញាណកូន្ទយថកៈ

អនុលោមបុត្រា វិញ្ញាណាំ, វិញ្ញាណាកូន្ទោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណកូន្ទឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា វិញ្ញាណាកូន្ទោ, វិញ្ញាណានិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណកូន្ទ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណាំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណាកូន្ទោ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណំ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង។

(ចប់ បទសោធនវារៈ អនុលោម)

បទសោធនចារ្យៈ បច្ចុន្តៈ

១. រូបក្ខន្ធយមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន រូបំ, ន រូបក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន រូបក្ខន្ធា, ន រូបន្តិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ, មិនឈ្មោះថា រូបឬ?

វិសជ្ជនា បិយរូបំ សាតរូបំ ន រូបក្ខន្ធា រូបំ, រូបញ្ច រូបក្ខន្ធា ឋេត្យា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច រូបក្ខន្ធា។ បិយរូប សាតរូប មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ តែឈ្មោះថា រូប, វៀរលេង រូប និង រូបក្ខន្ធឬ ចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបផង មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦ និព្វាន បញ្ញតិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិ ៣៦ និព្វាន បញ្ញតិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន រូបក្ខន្ធនោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបំ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍ របស់តណ្ហា, និងលោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ ឬន័យម្យ៉ាងទៀត អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន,

និង លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា រូបឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហា, ឬន័យម្យ៉ាងទៀត បិយរូបសាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បិយរូបំ សាតរូបំ ន រូបក្ខន្ធនោ រូបំ ហើយទ្រង់លើកយក លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦ និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូច បានសំដែងថា រូបញ្ច រូបក្ខន្ធច្បញ្ច ឋេយេត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច រូបក្ខន្ធនោ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិក្កដោយត្រង់។

២. វេទនាឧត្តយថកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វេទនា, ន វេទនាខន្ធភិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធភិ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន វេទនាខន្ធភិ, ន វេទនាភិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធភិ, មិនឈ្មោះថា វេទនាភិ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធភិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥១ (រឿរវេទនា
ចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា,
មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធភិ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា
ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក
៥១ (រឿរវេទនាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធភិផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន វេទនាខន្ធភិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥១ (រឿរវេទនាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញតិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាបូ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥១ (រឿរវេទនាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញតិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា វេទនាផង។

៣. សញ្ញាទន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា ន សញ្ញា, ន សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ន សញ្ញាខន្ធនិ, ន សញ្ញានិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធមិនឈ្មោះថា សញ្ញាឬ?

វិសជ្ជនា ទិដ្ឋិសញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនិ សញ្ញា, សញ្ញាញ សញ្ញាខន្ធនិ ឋបេត្តា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច សញ្ញា- ខន្ធនិ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធនិ តែឈ្មោះថា សញ្ញា, រឿរលែង សញ្ញា នឹង សញ្ញាខន្ធចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាផង មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

ការសំដៅដល់អន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- ន សញ្ញាខន្ធនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០ (វៀរទិដ្ឋិ ចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០ (វៀរទិដ្ឋិចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន សញ្ញាខន្ធនោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សញ្ញា គឺទិដ្ឋិចេតសិក និង ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០ (វៀរទិដ្ឋិចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០ (វៀរទិដ្ឋិ ចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកសញ្ញា គឺទិដ្ឋិចេតសិក ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ទិដ្ឋិសញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនោ សញ្ញា, ហើយទ្រង់លើកយក ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០ (វៀរទិដ្ឋិចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សញ្ញា

សញ្ញាខន្ធស្វា ឋបេត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច សញ្ញាខន្ធស្វា
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយត្រង់។

៤. សង្ខារក្ខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា ន សង្ខារា, ន សង្ខារក្ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
សង្ខារ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មិន។

បដិលោមបុត្តា ន សង្ខារក្ខន្ធនា, ន សង្ខារាតិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារឬ?

វិសជ្ជនា សង្ខារក្ខន្ធនំ ឋបេត្វា អវសេសា សង្ខារា ន សង្ខារ-
ក្ខន្ធនា សង្ខារា, សង្ខារេ ច សង្ខារក្ខន្ធស្វា ឋបេត្វា អវសេសា ន
ចេវ សង្ខារា ន ច សង្ខារក្ខន្ធនា។ រឿរលែងសង្ខារក្ខន្ធចេញហើយ សង្ខារ-
ទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធ តែឈ្មោះថា សង្ខារ,
រឿរលែងសង្ខារ ទាំងឡាយ និង សង្ខារក្ខន្ធចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ
មិនឈ្មោះថា សង្ខារ ផង មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង។

ការសំដឹងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សង្ខារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធនា ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារ,

មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ញតិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធចឺង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ វេទនាចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក រូប ២៨,

និង និព្វាន បញ្ញតិ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ចិត្ត ៨៧ វេទនា ចេតសិក សញ្ញាចេតសិក រូប ២៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សង្ខារក្ខន្ធន្ទ ឋេបេត្វា អវសេសា សង្ខារា ន សង្ខារក្ខន្ធនោ សង្ខារា, ហើយទ្រង់លើក យក និព្វាន បញ្ញតិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សង្ខារេ ច សង្ខារក្ខន្ធនោ ឋេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ សង្ខារា ន ច សង្ខារក្ខន្ធនោ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនាដែលមាន វិភង្គដោយត្រង់។

៥. វិញ្ញាណក្ខន្ធយមកៈ

អនុលោមបុត្តា ន វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល

មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ន វិញ្ញាណាគូទ្វេ, ន វិញ្ញាណាន្តិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វិញ្ញាណាំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណាគូទ្វេ ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញតិ។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជា បច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា
ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចេតសិក ៥២ រូប
២៨ និព្វាន បញ្ញតិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន វិញ្ញាណាគូទ្វេ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណាំ ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញតិ។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ

មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញតិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង។

(ចប់បទសោធនវារៈ បច្ចុនីកៈ)

បទសោធនមូលចក្កវារៈ អនុលោម

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា រូបំ រូបក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា បិយរូបំ សាតរូបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ធនោ, រូបក្ខន្ធនោ រូបញ្ចោវ រូបក្ខន្ធនោ ច។ បិយរូប សាតរូប ឈ្មោះថា រូប តែមិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ, រូបក្ខន្ធនោ ឈ្មោះថា រូបផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធា, វេទនាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទនាខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា^១ ន វេទនាខន្ធា។ វេទនាខន្ធនោ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឡើយ។

១ ធម្មសង្គាយនា ។ បិដកខ្មែរ ... អវសេសា ខន្ធា ខន្ធា ... ។ អនុលោម ក្នុងបទសោធនមូលចក្កវារៈ សុទ្ធខន្ធាវារៈ និង សុទ្ធខន្ធមូលចក្កវារៈ វិសជ្ជនារបស់បដិលោមបុត្តាទាំងអស់ គ្រប់ខន្ធក៏មានពីរបទដែរ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១១៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ខន្ធ ៤ (រៀរវេទនាខន្ធ) និង វេទនាខន្ធ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ វេទនាខន្ធ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក វេទនាខន្ធដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា វេទនាខន្ធនោ ខន្ធនោ ចេវ វេទនាខន្ធនោ ច ហើយទ្រង់លើកយក រូបក្ខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ និង វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា ខន្ធនោ ន វេទនាខន្ធនោ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

២. រូបក្ខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា រូបំ រូបក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា បិយ្យបំ សាត្យបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ធា, រូបក្ខន្ធា
រូបញ្ចាវ រូបក្ខន្ធា ច។ បិយ្យប រូប សាត្យប ឈ្មោះថា រូប តែមិនឈ្មោះថា
រូបក្ខន្ធហឿយ, រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធា, សញ្ញាខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ សញ្ញាខន្ធា ច, អវសេសា
ខន្ធា ន សញ្ញាខន្ធា, សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធ ផង,
ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធ ឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១១៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ខន្ធ ៤ (រៀរសញ្ញាខន្ធ) និង សញ្ញាខន្ធ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សញ្ញាខន្ធ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តារបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកសញ្ញាខន្ធ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ សញ្ញា-
ខន្ធា ច ហើយទ្រង់លើកយក រូបក្ខន្ធ វេទនាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ និង វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដែលជា

អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំស-
យបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា ខន្ធ ន សញ្ញាខន្ធ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

៣. រូបក្ខន្ធមូលៈ សង្ខារក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា រូបំ រូបក្ខន្ធន្តេតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប ឈ្មោះថា
រូបក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា បិយរូបំ សាតរូបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ធន្តេ, រូបក្ខន្ធន្តេ
រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ធន្តេ ច។ បិយរូប សាតរូប ឈ្មោះថា រូប តែមិនឈ្មោះថា
រូបក្ខន្ធឡើយ, រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធ, សង្ខារក្ខន្ធន្តេតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា សង្ខារក្ខន្ធន្តេ ខន្ធន្តេ ចេវ សង្ខារក្ខន្ធន្តេ ច, អវសេសា
ខន្ធ ន សង្ខារក្ខន្ធន្តេ។ សង្ខារក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធន្តេ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១១៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធន្តេ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ខន្ធ ៤ (រៀរសន្និក្ខន្ធ) និង សន្និក្ខន្ធ។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សន្និក្ខន្ធ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា សន្និក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សន្និក្ខន្ធ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សង្ខារក្ខន្ធន្ទា ខន្ធន្ទា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធន្ទា ច ហើយទ្រង់លើកយក រូបក្ខន្ធ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ និង វិញ្ញាណក្ខន្ធដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា ខន្ធន្ទា ន សង្ខារក្ខន្ធន្ទា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយអម។

៤. រូបក្ខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា រូបំ រូបក្ខន្ធន្ទាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចិយរូបំ សាតរូបំ រូបំ ន រូបក្ខន្ធន្ទា, រូបក្ខន្ធន្ទា រូបញ្ចេវ រូបក្ខន្ធន្ទា ច។ ចិយរូប សាតរូប ឈ្មោះថា រូប តែមិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ, រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធន្ទា, វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទា ខន្ធន្ទា ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទា ច, អវសេសា ខន្ធន្ទា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទា។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១១៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ខន្ធ ៤ (-វិញ្ញាណក្ខន្ធ) និងវិញ្ញាណក្ខន្ធ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកវិញ្ញាណក្ខន្ធ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថាវិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ខន្ធនោ ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ច ហើយទ្រង់លើកយក រូបក្ខន្ធ វេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ និង សង្ខារក្ខន្ធដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អវសេសា ខន្ធន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយអម។

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធភូលៈ

១. វេទនាខន្ធភូលៈ រូបក្ខន្ធភូលីយៈចកៈ

អនុលោមបុត្រា វេទនា, វេទនាខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធភូល?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធវា, រូបក្ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថាខន្ធ ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធភូល?

វិសជ្ជនា រូបក្ខន្ធវា ខន្ធវា ចេវ រូបក្ខន្ធវា ច, អវសេសា ខន្ធវា ន រូបក្ខន្ធវា។ រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធជង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធជង, ខន្ធចាំងឡាយ ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធវា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១២០)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធវា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ខន្ធ ៤ (រឿរូបក្ខន្ធ) និង រូបក្ខន្ធ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ រូបក្ខន្ធ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សរុបថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា

រូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក រូបក្ខន្ធ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា រូបក្ខន្ធន្ទា ខន្ធន្ទា ចេវ រូបក្ខន្ធន្ទា ច
ហើយទ្រង់លើកយកវេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ និង វិញ្ញាណក្ខន្ធ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អវសេសា ខន្ធន្ទា ន រូបក្ខន្ធន្ទា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយអម។

២. វេទនាខន្ធបូលៈ សញ្ញាខន្ធបូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា វេទនា, វេទនាខន្ធន្ទាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា
ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធន្ទា, សញ្ញាខន្ធន្ទាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សញ្ញាខន្ធន្ទា ខន្ធន្ទា ចេវ សញ្ញាខន្ធន្ទា ច, អវសេសា
ខន្ធន្ទា ន សញ្ញាខន្ធន្ទា។ សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង,
ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធន្ទា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១២០)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធន្ទា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៣. វេទនាគន្លងចូល: សង្ខារក្នុងមូលីយថក:

អនុលោមបុត្តា វេទនា, វេទនាខន្ធោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធោ, សង្ខារក្នុងខន្ធោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធោ ឈ្មោះថា សង្ខារក្នុងខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សង្ខារក្នុងខន្ធោ ខន្ធោ ចេវ សង្ខារក្នុងខន្ធោ ច, អវសេសា ខន្ធោ ន សង្ខារក្នុងខន្ធោ។ សង្ខារក្នុង ឈ្មោះថា ខន្ធផង្គ ឈ្មោះថា សង្ខារក្នុងផង្គ, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្នុងឡើយ។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២០)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្នុងខន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៨)

៤. វេទនាខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា វេទនា, វេទនាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា
ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធនា, វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ខន្ធនា ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ច, អវសេសា
ខន្ធនា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនា។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា វិញ្ញាណ-
ក្ខន្ធ ផង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធនា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២០)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ វេទនាខន្ធមូលៈ)

គ. សញ្ញាខន្ធបូល៖

១. សញ្ញាខន្ធបូល៖ រូបក្ខន្ធបូលីយថក៖

អនុលោមបុត្រា សញ្ញា, សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធបូ?

វិសច្ឆិនា ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធន្ទ, សញ្ញាខន្ធន្ទ សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធន្ទ ច។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ឈ្មោះថា សញ្ញា តែមិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធន្ទឡើយ, សញ្ញាខន្ធន្ទ ឈ្មោះថា សញ្ញាផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធន្ទ រូបក្ខន្ធន្ទតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធន្ទ, ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធបូ?

វិសច្ឆិនា រូបក្ខន្ធន្ទ ខន្ធន្ទ ចេវ រូបក្ខន្ធន្ទ ច, អវសេសា ខន្ធន្ទ ន រូបក្ខន្ធន្ទ។ រូបក្ខន្ធន្ទ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង, ខន្ធន្ទទាំងឡាយ ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធន្ទឡើយ។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សញ្ញាខន្ធន្ទ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១២១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

- ខន្ធន្ទ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- រូបក្ខន្ធន្ទ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. សញ្ញាខន្ធបូលៈ វេទនាខន្ធបូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា សញ្ញា, សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសច្ឆិនា ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនិ, សញ្ញាខន្ធនិ
សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធនិ ច។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ឈ្មោះថា សញ្ញា តែមិនឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឡើយ, សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា សញ្ញាផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធនិ, វេទនាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
វេទនាខន្ធឬ?

វិសច្ឆិនា វេទនាខន្ធនិ ខន្ធនិ ចេវ វេទនាខន្ធនិ ច, អវសេសា
ខន្ធនិ ន វេទនាខន្ធនិ។ វេទនាខន្ធ ឈ្មោះថាខន្ធផង ឈ្មោះថាវេទនាខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឡើយ។

ការសំដឹងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សញ្ញាខន្ធនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

- ខន្ធនិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- វេទនាខន្ធនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. សញ្ញាទុក្ខមូលៈ សង្ខារក្ខន្ធមួយមកៈ

អនុលោមបុត្រា សញ្ញា, សញ្ញាខន្ធនៃតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសច្ឆិនា ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនៃ, សញ្ញាខន្ធនៃ
សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធនៃ ច។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ឈ្មោះថា សញ្ញា តែមិនឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឡើយ, សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា សញ្ញាផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធនៃ, សង្ខារក្ខន្ធនៃតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសច្ឆិនា សង្ខារក្ខន្ធនៃ ខន្ធនៃ ចេវ សង្ខារក្ខន្ធនៃ ច, អវសេសា
ខន្ធនៃ ន សង្ខារក្ខន្ធនៃ។ សង្ខារក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដឹងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធនៃ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១២១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធនៃ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធនៃ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៣៨)

៤. សញ្ញាខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា សញ្ញា, សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសច្ឆនា ទិដ្ឋិសញ្ញា សញ្ញា ន សញ្ញាខន្ធនិ, សញ្ញាខន្ធនិ
សញ្ញា ចេវ សញ្ញាខន្ធនិ ច។ ទិដ្ឋិសញ្ញា ឈ្មោះថា សញ្ញា តែមិនឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឡើយ, សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា សញ្ញាផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធនិ, វិញ្ញាណក្ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសច្ឆនា វិញ្ញាណក្ខន្ធនិ ខន្ធនិ ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធនិ ច,
អវសេសា ខន្ធនិ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនិ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១២១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធនិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ សញ្ញាខន្ធមូលៈ)

យ. សង្ខារក្ខន្ធម្យលៈ

១. សង្ខារក្ខន្ធម្យលៈ រូបក្ខន្ធម្យលៈយថកៈ

អនុលោមបុត្រា សង្ខារា, សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធម្យលៈ?

វិសច្ឆិនា សង្ខារក្ខន្ធន្នំ ឋបេត្តា អវសេសា សង្ខារា ន
សង្ខារក្ខន្ធា, សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច។ រឿរលែង
សង្ខារក្ខន្ធចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ តែមិនឈ្មោះថា
សង្ខារក្ខន្ធឡើយ សង្ខារក្ខន្ធម្យលៈ ឈ្មោះថា សង្ខារផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធា, រូបក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះ
ថា រូបក្ខន្ធម្យលៈ?

វិសច្ឆិនា រូបក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ រូបក្ខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា
ន រូបក្ខន្ធា។ រូបក្ខន្ធម្យលៈ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង, ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សង្ខារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. សង្ខារក្ខន្ធឫប្បាសៈ វេទនាខន្ធឫប្បាសៈ

អនុលោមបុត្តា សង្ខារា, សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឫប្បាសៈ?

វិសច្ឆិនា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ឋេយ្យត្វា អវសេសា សង្ខារា ន
សង្ខារក្ខន្ធាតិ, សង្ខារក្ខន្ធាតិ សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធាតិ ច។ វៀរលែង
សង្ខារក្ខន្ធចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ តែមិនឈ្មោះថា
សង្ខារក្ខន្ធឡើយ, សង្ខារក្ខន្ធាតិ ឈ្មោះថា សង្ខារផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធាតិ ផង។

បដិលោមបុត្តា ខន្ធា, វេទនាខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធា
ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឫប្បាសៈ?

វិសច្ឆិនា វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទនាខន្ធា ច, អវសេសា
ខន្ធា ន វេទនាខន្ធា។ វេទនាខន្ធា ឈ្មោះថា ខន្ធាផង ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធាផង,
ខន្ធាតិឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធាឡើយ។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សង្ខារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១២៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. សង្ខារក្ខន្ធបុគ្គលៈ សញ្ញាខន្ធប្បណិយមកៈ

អនុលោមបុគ្គា សង្ខារា, សង្ខារក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សង្ខារក្ខន្ធនំ បេតតា អវសេសា សង្ខារា ន
សង្ខារក្ខន្ធា, សង្ខារក្ខន្ធា សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច។ វៀរលែង
សង្ខារក្ខន្ធចេត្យាហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ តែមិនឈ្មោះថា
សង្ខារក្ខន្ធឡើយ, សង្ខារក្ខន្ធា ឈ្មោះថា សង្ខារផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុគ្គា ខន្ធា, សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ សញ្ញាខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា
ន សញ្ញាខន្ធា។ សញ្ញាខន្ធា ឈ្មោះថាខន្ធផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធា ផង, ខន្ធទាំង
ឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថាខន្ធ តែមិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធា ឡើយ។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុគ្គា

- សង្ខារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៣)

ក្នុងបដិលោមបុគ្គា

- ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៤. សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលិយមកៈ

អនុលោមបុត្រា សង្ខារ, សង្ខារក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសេដ្ឋនា សង្ខារក្ខន្ធន្នំ ឋបេត្តា អវសេសា សង្ខារា ន
សង្ខារក្ខន្ធន្នោ, សង្ខារក្ខន្ធន្នោ សង្ខារា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធន្នោ ច។ រឿរលែង
សង្ខារក្ខន្ធចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ ឈ្មោះថា សង្ខារ តែមិនឈ្មោះថា
សង្ខារក្ខន្ធឡើយ, សង្ខារក្ខន្ធន្នោ ឈ្មោះថា សង្ខារផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធា, វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធា
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសេដ្ឋនា វិញ្ញាណក្ខន្ធន្នោ ខន្ធា ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធន្នោ ច,
អវសេសា ខន្ធា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធន្នោ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធន្នោ ឈ្មោះថា ខន្ធផង
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង, ខន្ធាន្នំឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សង្ខារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធន្នោ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធន្នោ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ)

១. វិញ្ញាណក្ខន្ធមួយ:

១. វិញ្ញាណក្ខន្ធមួយ: រូបក្ខន្ធមួយយថក:

អនុលោមបុត្រា វិញ្ញាណាំ, វិញ្ញាណាក្ខន្ធនៃ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមួយ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធ, រូបក្ខន្ធនៃ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធមួយ?

វិសជ្ជនា រូបក្ខន្ធនៃ ខន្ធ ចេវ រូបក្ខន្ធនៃ ច, អវសេសា ខន្ធនៃ រូបក្ខន្ធនៃ។ រូបក្ខន្ធនៃ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង, ខន្ធដែលនៅសល់ ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធនៃ។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណាំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណាក្ខន្ធនៃ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធនៃ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា វិញ្ញាណាំ, វិញ្ញាណាគូន្នោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធា, វេទនាខន្នោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា វេទនាខន្នោ ខន្នោ ចេវ វេទនាខន្នោ ច, អវសេសា ខន្នោ ន វេទនាខន្នោ។ វេទនាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឡើយ។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណាំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណាគូន្នោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១២៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្នោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា វិញ្ញាណាំ, វិញ្ញាណាគូន្នោតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធ, សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សញ្ញាខន្ធ ខន្ធ ចេវ សញ្ញាខន្ធ ច, អវសេសា
ខន្ធ ន សញ្ញាខន្ធ។ សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធដង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១២៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៤. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ សង្ខារក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា
វិញ្ញាណ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ខន្ធ, សង្ខារក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា សង្ខារក្ខន្ធនោ ខន្ធនោ ចេវ សង្ខារក្ខន្ធនោ ច, អវសេ-
សា ខន្ធនា ន សង្ខារក្ខន្ធនា។ សង្ខារក្ខន្ធនោ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ក ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធន
ផង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ។

ការសម្តែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៨)

(ចប់វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ)

(ចប់ បទសោធនបូលចក្កវារៈ អនុលោម)

បទសោធនមូលបក្កិវារៈ បច្ចុនិកៈ

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា ន រូបំ, ន រូបក្ខន្ធន្តោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ន ខន្ធា, ន វេទនាខន្ធន្តោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធន្តោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១២៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធន្តោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា
វេទនាខន្ធមូល? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ

វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង្ស។

២. រូបក្ខន្ធបូលៈ សញ្ញាខន្ធបូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា ន រូបំ, ន រូបក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ន ខន្ធា, ន សញ្ញាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់រាល់។ (មើលទំព័រទី ១២៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង្ស។

៣. រូបក្ខន្ធឫប្បវេណី: សង្ខារក្ខន្ធឫប្បវេណីយមក:

អនុលោមបុត្តា ន រូបំ, ន រូបក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ន ខន្ធា, ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តិដានបទ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្តិដានបទ។

ន រូបក្ខន្ធាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១២៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្តិដានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឫ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា
ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្តិដានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ញតិ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធាតិ។

៤. រូបក្ខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន រូបំ, ន រូបក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ចតិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា
ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ចតិ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល។

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធច្បូល:

១. វេទនាខន្ធច្បូល: រូបក្ខន្ធច្បូលិយមក:

អនុលោមបុត្រា ន វេទនា, ន វេទនាខន្ធន្តិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធច្បូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធន្តិ, ន រូបក្ខន្ធន្តិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធន្តិ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធច្បូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វេទនា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធន្តិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១២៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធន្តិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធន្តិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធន្តិ,
មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធច្បូល? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា
ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ញតិ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធច្បូល។

២. វេទនាឧត្តប្បូលៈ សញ្ញាឧត្តប្បូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វេទនា, ន វេទនាខន្ធតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធបូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធា, ន សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធបូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៤៧)

៣. វេទនាឧត្តប្បូលៈ សង្ខារក្ខន្ធប្បូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វេទនា, ន វេទនាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធបូ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធា, ន សង្ខារក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធបូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១២៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធនោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៤៧)

៤. វេទនាគន្ធច្បូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធច្បូលៈយថកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វេទនា, ន វេទនាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធច្បូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធនោ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា ខន្ធនោ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធច្បូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១២៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ វេទនាខន្ធមូលៈ)

គ. សញ្ញាខន្ធមូលៈ

១. សញ្ញាខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន សញ្ញា, ន សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិន-
ឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធមូលៈ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធ, ន រូបក្ខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធមូលៈ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដៅដល់អន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១២៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៦១)

២. សញ្ញាឧត្តម្ភៈ វេទនាឧត្តម្ភៈ លីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន សញ្ញា, ន សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធា, ន វេទនាខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១២៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៤៨)

៣. សញ្ញាឧត្តម្ភៈ សង្ខារក្ខន្ធាលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន សញ្ញា, ន សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធា, ន សង្ខារក្ខន្ធានិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធនោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សន្តារក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

៤. សញ្ញាខន្ធនោៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធបូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន សញ្ញា, ន សញ្ញាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល

មិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធបូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធនោ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល

មិនឈ្មោះថា ខន្ធនោ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធបូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១២៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ សញ្ញាខន្ធមូលៈ)

យ. សង្ខារត្ថនិម្មលៈ

១ សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា ន សង្ខារ, ន សង្ខារក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធ, ន រូបក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះ ថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដៅដល់អន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦១)

២ សង្ខារក្ខន្ធភូលៈ វេទនាខន្ធភូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ន សង្ខារ, ន សង្ខារក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធភូ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធនា, ន វេទនាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះ
ថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធភូ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សង្ខារ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៣១)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធនា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៤៧)

៣ សង្ខារក្ខន្ធភូលៈ សញ្ញាខន្ធភូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា ន សង្ខារ, ន សង្ខារក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធភូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា ន ខន្ធនា, ន សញ្ញាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធភូ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សង្ខារា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៣១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៤ សង្ខារក្ខន្ធម្មៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធម្មៈយថកៈ

អនុលោមបុត្រា ន សង្ខារា, ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធម្មៈ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធា, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែល មិនឈ្មោះថា
ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធម្មៈ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សង្ខារា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៣១)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ សង្ខារកូន្ណមូលៈ)

១. វិញ្ញាណកូន្ណមូលៈ

១. វិញ្ញាណកូន្ណមូលៈ រូបកូន្ណមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណកូន្ណមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធ, ន រូបក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា រូបកូន្ណមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដៅដល់អន្តរាគមន៍ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦២)

២. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធា, ន វេទនាខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធនោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

៣. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ សញ្ញាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា ន វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធនោតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធមូល?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា ន ខន្ធ, ន សញ្ញាខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណាគ្នុន្ធវាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធវាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៤. វិញ្ញាណក្ខន្ធឫលៈ សង្ខារក្ខន្ធឫលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ ន វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណាគ្នុន្ធវាតិ? ធម៌ដែល
មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រាៈ ន ខន្ធ, ន សង្ខារក្នុន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វិញ្ញាណាំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណាគូឆ្ងោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៣៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារគូឆ្ងោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ)

(ចប់ បទសោធនមូលចក្កវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

សុទ្ធខន្ធវារៈ

អនុលោម

១. រូបក្ខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្រា: រូបំ, ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធវា, រូបក្ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: រូបក្ខន្ធវា ខន្ធវា ចេវ រូបក្ខន្ធវា ច, អវសេសា ខន្ធវា ន រូបក្ខន្ធវា។ រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធដង, ខន្ធទាំងឡាយ ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍ របស់តណ្ហា, រូបក្ខន្ធ គឺ រូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ)។ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ឬ ន័យម្យ៉ាងទៀត បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន និង រូបក្ខន្ធ គឺរូប ២៨ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យសព្វ សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បិយរូប សាតរូប គឺលោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលនៅរួមគ្នា ដែលជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍ របស់តណ្ហា រូបក្ខន្ធគឺ រូប ២៨ ដែលនៅដោយចំពោះ ដែលមានលក្ខណៈ ប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ។

ឬ ន័យម្យ៉ាងទៀត បិយរូប សាតរូប គឺ លោកិយចិត្ត ៨១ ចេតសិក ៥២ ដែល ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត និង ជាអារម្មណ៍របស់តណ្ហាបាន និង រូបក្ខន្ធគឺរូប ២៨ ដែលមានលក្ខណៈប្រែប្រួល (រុប្បនលក្ខណៈ) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ក។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

- ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- រូបក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. វេទនាខន្ធយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ វេទនា, ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ខន្ធា, វេទនាខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទនាខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា ន វេទនាខន្ធា។ វេទនាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ក ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង្ក, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ វេទនាចេតសិក។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា វេទនាចេតសិក ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ស។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធវា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធវា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់វល្ល។ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. សញ្ញាវិស្វយមក:

អនុលោមបុត្រា: សញ្ញា, ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធវា, សញ្ញាខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធវា ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: សញ្ញាខន្ធវា ខន្ធវា ចេវ សញ្ញាខន្ធវា ច, អវសេសា

ខន្ធ ន សញ្ញាខន្ធ។ សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សញ្ញា គឺទិដ្ឋិចេតសិក និង សញ្ញាចេតសិក
ដែលមានសញ្ញាននលក្ខណៈ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែល
ជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា សញ្ញា គឺទិដ្ឋិចេតសិក
និង សញ្ញាចេតសិក ដែលមាន សញ្ញាននលក្ខណៈ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា ខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៤. សង្ខារកូន្ទយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ សង្ខារា, ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ខន្ធ, សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ សង្ខារក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច, អវសេសា
ខន្ធា ន សង្ខារក្ខន្ធា។ សង្ខារក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្គ ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង្គ,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សង្ខារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែល
ជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥២
រូប ២៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា ខន្ធផង្គ។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៣៨)

៥. វិញ្ញាណក្ខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ វិញ្ញាណាំ, ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធ, វិញ្ញាណក្ខន្ធនៅតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វិញ្ញាណក្ខន្ធនៅ ខន្ធ ចេរ វិញ្ញាណក្ខន្ធនៅ ច,
អវសេសា ខន្ធ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនៅ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជា
ពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចិត្ត ៨៧ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា ខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនៅ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ សុទ្ធត្ថវារៈ អនុលោម)

សុទ្ធខន្ធវារៈ

បច្ចុទ្ទិកៈ

១. រូបក្ខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន រូបំ, ន ខន្ធវារៈ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ រូបំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធវារៈ ន រូបំ ខន្ធវារៈ, រូបញ្ច ខន្ធវារៈ ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ធវារៈ។ វៀរលែង រូបចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថារូបឡើយ តែ ឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលែងរូប និង ខន្ធទាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅ ពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធវារៈ, ន រូបក្ខន្ធវារៈ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធវារៈ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦,

និង និព្វាន បញ្ញតិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជា បរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,

មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក លោកុត្តរចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា រូបំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធន រូបំ ខន្ធន ហើយទ្រង់លើកយក និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា រូបញ្ច ខន្ធន ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ធន ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធន ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធន ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦១)

២. វេទនាខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ន វេទនា, ន ខន្ធនតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វេទនំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធន ន វេទនា ខន្ធន, វេទនញ្ច ខន្ធន ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន ច ខន្ធន។ រឿរលេង វេទនាចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធន, រឿរលេង វេទនា និង ខន្ធទាំងឡាយ ចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធន, ន វេទនាខន្ធនតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះ ថា ខន្ធន, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥១ (រឿរវេទនា ចេតសិក) រូប ២៨,

និង និព្វាន បញ្ញត្តិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥១ (រឿរវេទនាចេតសិក) រូប ២៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា វេទនំ ឋេមេត្វា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា ហើយទ្រង់លើកយក និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា វេទនញ្ច ខន្ធា ច ឋេមេត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន ច ខន្ធា, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង អនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៣. សញ្ញាគន្លងចក្រ:

អនុលោមបុត្តា: ន សញ្ញា, ន ខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: សញ្ញំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធា ន សញ្ញា ខន្ធា, សញ្ញញ្ច ខន្ធា ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច ខន្ធា។ រឿរលែង សញ្ញាចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធធ, រឿរលែង សញ្ញា និង ខន្ធទាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធា, ន សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០(រឿរទិដ្ឋិចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨,

និង និព្វាន បញ្ញតិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញតិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ចិត្ត ៨៧ ចេតសិក ៥០(រឿរទិដ្ឋិចេតសិក, សញ្ញាចេតសិក) រូប ២៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា

សញ្ញា ឋបេត្វា អវសេសា ខន្ធន ឆ ឆ ឆ សញ្ញា ខន្ធន ហើយទ្រង់លើកយក
និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង
បច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សញ្ញា ខន្ធន
ច ឋបេត្វា អវសេសា ឆ ចេវ សញ្ញា ឆ ច ខន្ធន ពាក្យវិសជ្ជនា
ក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ឆ ខន្ធន ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ឆ សញ្ញាខន្ធន ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

៤. សង្ខារកូន្ទយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ឆ សង្ខារា, ឆ ខន្ធនតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធនឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន ។

[ក្នុងព្រះត្រៃបិដកខ្មែរលេខ ៨៧ យមកៈ បឋមភាគ ទំព័រ ៤៤ បន្ទាត់ទី ១៥
បានវិសជ្ជនាថា " សង្ខារេ ឋបេត្វា អវសេសា ខន្ធន ឆ សង្ខារា ខន្ធន, សង្ខារេ ច
ខន្ធន ច ឋបេត្វា អវសេសា ឆ ចេវ សង្ខារា ឆ ច ខន្ធន ខន្ធនទាំងឡាយដ៏សេស
វៀរលែងតែពួកសង្ខារចេញ មិនហៅថាពួកសង្ខារទេ ហៅថាពួកខន្ធន ធម៌ទាំងឡាយដ៏សេស
វៀរលែងតែពួកសង្ខារ និង ពួកខន្ធនចេញ មិនហៅថាពួកសង្ខារផង មិនហៅថាពួកខន្ធនផងទេ "]

ចំណែកក្នុងគម្ពីរអង្គធម៌យមកៈច្បាប់ដើមរបស់ប្រទេសភូមា ក៏បានបញ្ជាក់ថា ឃើញ
មានបទវិសជ្ជនា ២ យ៉ាង ដូចខាងលើនេះដែរ តែអ្នកប្រាជ្ញផ្នែកអភិធម្មភូមាជាច្រើនក្នុងគម្ពីរ
នោះ សម្រេចយកបទវិសជ្ជនាថា "អាមន្តា" ដោយកាន់យកអង្គធម៌ក្នុងពាក្យថា សង្ខារ

ក្នុងទីនេះថា ជាសង្ខារធម៌ គឺ ចិត្ត ៨៩ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដូច្នោះ ពាក្យថា **ន សង្ខារ** ទើបបានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ ។

បើកាន់យកតាមបទវិសជ្ជនាមួយទៀតនោះ ពាក្យថា **សង្ខារ** ក្នុងទីនេះ បានដល់ សង្ខារកូន្ណ ដូច្នោះ ពាក្យថា **ន សង្ខារ** ទើបបានដល់ ចិត្ត ៨៩ វេទនាចេតសិក សញ្ញាចេតសិក រូប ២៨ និព្វាន បញ្ញត្តិ ។

បណ្ឌិតទាំងឡាយ ពិចារណាច្បាស់លាស់ហើយ កាន់យកតាមសមគួរចុះ !]

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធ, ន សង្ខារកូន្ណោតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារកូន្ណឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា៖

ន សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនឈ្មោះថា សង្ខារផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារកូន្ណោតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៦០)

៥. វិញ្ញាណក្ខន្ធយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ន វិញ្ញាណំ, ន ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វិញ្ញាណំ ឋេមេត្វា អវសេសា ខន្ធវា ន វិញ្ញាណំ ខន្ធវា, វិញ្ញាណាញ ខន្ធវា ច ឋេមេត្វា អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធវា។ វៀរលេង វិញ្ញាណចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលេង វិញ្ញាណ និង ខន្ធទាំងឡាយ ចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធវា, ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចេតសិក ៥២ រូប ២៨, និង និព្វាន បញ្ញត្តិ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ និព្វាន បញ្ញត្តិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ចេតសិក ៥២ រូប ២៨ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ

មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា វិញ្ញាណំ ឋេហេត្វា អវសេសា
ខន្ធន វិញ្ញាណំ ខន្ធន ហើយទ្រង់លើកយក និព្វាន បញ្ញត្តិ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា វិញ្ញាណាញ ខន្ធន ឆ ឋេហេត្វា
អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ឆ ខន្ធន ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

ន ខន្ធន ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណាក្ខន្ធន ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦១)

(ចប់ សុទ្ធត្ថវារៈ បច្ចុតិកៈ)

សុទ្ធខន្ធមូលចក្កវារៈ

អនុលោម

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ រូបំ, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប, ឈ្មោះថាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រាៈ ខន្ធា, វេទនាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទនាខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា ន វេទនាខន្ធា។ វេទនាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង, ខន្ធាន្តរាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឡើយ។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៧៥)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៧៥)

២. រូបក្ខន្ធភូលៈ សញ្ញាខន្ធភូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ រូបំ, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប, ឈ្មោះថា ខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ខន្ធា, សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា៖ សញ្ញាខន្ធា ខន្ធា ចេវ សញ្ញាខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា ន សញ្ញាខន្ធា។ សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ក ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង្ក, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឡើយ។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៧៥)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

៣. រូបក្ខន្ធភូលៈ សង្ខារក្ខន្ធភូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ រូបំ, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប, ឈ្មោះថាខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធ, សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: សង្ខារក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច, អវសេសា
ខន្ធា ន សង្ខារក្ខន្ធា។ សង្ខារក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដឹងអន្តធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៧៥)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

៤. រូបក្ខន្ធម្ហល: វិញ្ញាណក្ខន្ធម្ហលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: រូបំ, ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា រូប, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធា, វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វិញ្ញាណក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ច,

អវសេសា ខន្ធ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោះ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធនា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៧៥)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនោះ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា: វេទនា, ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា, ឈ្មោះថា
ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធនា, រូបក្ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: រូបកុដ្ឋោ ខន្ធចេវ រូបកុដ្ឋោ ច, អវសេសា ខន្ធន រូបកុដ្ឋោ។ រូបកុដ្ឋោ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា រូបកុដ្ឋង, ខន្ធតាំងឡាយ ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបកុដ្ឋោឡើយ។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធន ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធន ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបកុដ្ឋោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. វេទនាខន្ធភូល: សញ្ញាខន្ធភូលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: វេទនា, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា, ឈ្មោះថា ខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធន, សញ្ញាខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធន, ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឫ?

វិសជ្ជនា: សញ្ញាខន្ធន ខន្ធន ចេវ សញ្ញាខន្ធន ច, អវសេសា ខន្ធន ន សញ្ញាខន្ធន។ សញ្ញាខន្ធន ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធដង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធនឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធវា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធវា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៣. វេទនាខន្ធវាលៈ សង្ខារក្ខន្ធច្រើយចកៈ

អនុលោមបុត្រា: វេទនា, ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា, ឈ្មោះថា ខន្ធវា?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធវា, សង្ខារក្ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធវា ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធវា?

វិសជ្ជនា: សង្ខារក្ខន្ធវា ខន្ធវា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធវា ច, អវសេសា ខន្ធវា ន សង្ខារក្ខន្ធវា។ សង្ខារក្ខន្ធវា ឈ្មោះថា ខន្ធវាផង ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធវាផង, ខន្ធវាទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធវាឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធន្ទ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

៤. វេទនាគន្ធបូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធបូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ វេទនា, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វេទនា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ខន្ធ, វិញ្ញាណក្ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទ ខន្ធន្ទ ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទ ច, អវសេសា ខន្ធន្ទ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ទ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធដង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធន្ទ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ វេទនាខន្ធមូលៈ)

គ. សញ្ញាខន្ធមូលៈ

១. សញ្ញាខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ សញ្ញា, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ខន្ធ, រូបក្ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ រូបក្ខន្ធនោ ខន្ធនោ ចេវ រូបក្ខន្ធនោ ច, អវសេសា ខន្ធន ន រូបក្ខន្ធនោ។ រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធដង, ខន្ធទាំងឡាយ ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដឹងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សញ្ញា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ខន្ធនោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបកុន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. សញ្ញាខន្ធចូល: វេទនាខន្ធចូលីយមក:

អនុលោមបុត្រា: សញ្ញា, ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា, ឈ្មោះថា ខន្ធចូ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធ, វេទនាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថាខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធចូ?

វិសជ្ជនា: វេទនាខន្ធ ខន្ធ ចេវ វេទនាខន្ធ ច, អវសេសា ខន្ធ ន វេទនាខន្ធ។ វេទនាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធដង, ខន្ធ តាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឡើយ។

ការសំដឹងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. សញ្ញាទុក្ខមូលៈ សង្ខារក្ខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ សញ្ញា, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ខន្ធា, សង្ខារក្ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធឬ ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ សង្ខារក្ខន្ធា ខន្ធា ចេវ សង្ខារក្ខន្ធា ច, អវសេសា ខន្ធា ន សង្ខារក្ខន្ធា។ សង្ខារក្ខន្ធា ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ក ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង្ក, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធា ឡើយ។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

៤. សញ្ញាទុក្ខមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ សញ្ញា, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សញ្ញា, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធ, វិញ្ញាណក្ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ខន្ធនា ថេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ច,
អវសេសា ខន្ធនា ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនា។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធដង, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធ។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធនា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៧៨)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធនា ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ សញ្ញាខន្ធមូលៈ)

ឃ. សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ

១. សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា: សង្ខារា, ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ, ឈ្មោះថា
ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធ, រូបក្ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: រូបក្ខន្ធនា ខន្ធនា ចេវ រូបក្ខន្ធនា ច, អវសេសា ខន្ធនា ន រូបក្ខន្ធនា។ រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធផង, ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៧៩)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបក្ខន្ធនា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. សង្ខារក្ខន្ធចូល: វេទនាខន្ធចូលីយចក:

អនុលោមបុត្តា: សង្ខារ, ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ, ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: ខន្ធ, វេទនាខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថាខន្ធ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វេទនាខន្ធនា ខន្ធនា ចេវ វេទនាខន្ធនា ច, អវសេសា

ខន្ធ ន វេទនាខន្ធ។ វេទនាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. សង្ខារក្ខន្ធច្បូលៈ សញ្ញាខន្ធច្បូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ សង្ខារ, ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ, ឈ្មោះថា
ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ ខន្ធ, សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ សញ្ញាខន្ធ ខន្ធ ចេវ សញ្ញាខន្ធ ច, អវសេសា
ខន្ធ ន សញ្ញាខន្ធ។ សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សង្ខារ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ខន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៧៩)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធោ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៤. សង្ខារក្ខន្ធមូល: វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយមក:

អនុលោមបុត្រា: សង្ខារ, ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា សង្ខារ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធោ, វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ ខន្ធោ ចេវ វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ ច,
អវសេសា ខន្ធោ ន វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ។ វិញ្ញាណក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង
ឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធផង, ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា
វិញ្ញាណក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

សង្ហារា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៧៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធន្ធោ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៤០)

(ចប់ សង្ខារក្ខន្ធម្ហលៈ)

១. វិញ្ញាណក្ខន្ធម្ហលៈ

១. វិញ្ញាណក្ខន្ធម្ហលៈ រូបក្ខន្ធម្ហលៈយថក:

អនុលោមបុត្រា: វិញ្ញាណាំ, ខន្ធនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធន្ធោ, រូបក្ខន្ធន្ធោនិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ ឈ្មោះថា
រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: រូបក្ខន្ធន្ធោ ខន្ធន្ធោ ចេវ រូបក្ខន្ធន្ធោ ច, អវសេសា ខន្ធន្ធោ
ន រូបក្ខន្ធន្ធោ។ រូបក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធដង ឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធដង, ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៨០)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

រូបកុខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៤១)

២. វិញ្ញាណក្ខន្ធចូល: វេទនាខន្ធចូលីយមក:

អនុលោមបុត្រា: វិញ្ញាណំ, ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធា, វេទនាខន្ធាតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធឬ,
ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វេទនាខន្ធា ខន្ធា ចេវ វេទនាខន្ធា ច, អវសេសា
ខន្ធា ន វេទនាខន្ធា។ វេទនាខន្ធឬ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្គ ឈ្មោះថា វេទនាខន្ធផង្គ,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធហើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ។ល។ (មើលទំព័រទី ១៨០)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

វេទនាខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់។ល។ (មើលទំព័រទី ១៣៥)

៣. វិញ្ញាណក្ខន្ធច្បូលៈ សញ្ញាខន្ធច្បូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ វិញ្ញាណំ, ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ,
ឈ្មោះថា ខន្ធច្បូ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ ខន្ធោ, សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធច្បូ?

វិសជ្ជនា៖ សញ្ញាខន្ធធោ ខន្ធធោ ចេវ សញ្ញាខន្ធធោ ច, អវសេសា
ខន្ធធោ ន សញ្ញាខន្ធធោ។ សញ្ញាខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្ក ឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផង្ក,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធផ្សឹយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៨០)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ធោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សញ្ញាខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៣៧)

៤. វិញ្ញាណក្ខន្ធភូល: សង្ខារក្ខន្ធភូលីយមក:

អនុលោមបុត្រា: វិញ្ញាណំ, ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា វិញ្ញាណ,
ឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: ខន្ធោ, សង្ខារក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលឈ្មោះថា ខន្ធ
ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: សង្ខារក្ខន្ធតិ ខន្ធលោ ចេវ សង្ខារក្ខន្ធតិ ច, អវសេសា
ខន្ធលោ ន សង្ខារក្ខន្ធលោ។ សង្ខារក្ខន្ធ ឈ្មោះថា ខន្ធផង្គ ឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធផង្គ,
ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឡើយ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

វិញ្ញាណាំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ខន្ទោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៨០)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ខន្ទោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សង្ខារក្ខន្ធន្ទោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៣៨)

(ចប់ វិញ្ញាណក្ខន្ធម្បូលៈ)

(ចប់ សុត្តន្តប្បវគ្គវិញ្ញាណក្ខន្ធម្បូលៈ អនុលោម)

សុត្តន្តប្បវគ្គវិញ្ញាណក្ខន្ធម្បូលៈ

បច្ចុទ្ទិកៈ

ត. រូបក្ខន្ធម្បូលៈ

១. រូបក្ខន្ធម្បូលៈ វេទនាខន្ធម្បូលៈ

អនុលោមបុត្រា៖ ន រូបំ, ន ខន្ទោតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា ខន្ទោ?

វិសជ្ជនា: រូបំ ឋេត្យា អវសេសា ខន្ធ ន រូបំ ខន្ធ, រូបញ្ច
ខន្ធ ច ឋេត្យា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ធ។ វៀរលែង
រូបចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបឡើយ តែ
ឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលែង រូប និង ខន្ធតាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ
មិនឈ្មោះថា រូបផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធ, ន វេទនាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះ
ថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨១)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

២. រូបក្ខន្ធច្បូល: សញ្ញាខន្ធច្បូលីយថក:

អនុលោមបុត្តា: ន រូបំ, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: រូបំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធ ន រូបំ ខន្ធ, រូបញ្ច
ខន្ធ ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ធ។ វៀរលេង
រូបចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបឡើយ តែ
ឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលេង រូប និង ខន្ធទាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅ
ពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធ, ន សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិន-
ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដឹងអន្តធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៨១)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

- ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- ន សញ្ញាខន្ធ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល។ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៣. រូបក្ខន្ធម្លេ: សង្ខារក្ខន្ធម្លេយមក:

អនុលោមបុត្តា: ន រូបំ, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: រូបំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធន ធម៌ រូបំ ខន្ធន, រូបញ្ច
ខន្ធន ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ធន។ វៀរលែង
រូបចេញហើយ ខន្ធនាំឆ្មាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបឡើយ តែ
ឈ្មោះថា ខន្ធន, វៀរលែងរូប និង ខន្ធនាំឆ្មាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅ
ពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធនផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធន, ន សង្ខារក្ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិន-
ឈ្មោះថា ខន្ធន, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធនាតិ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធន ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨១)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធន ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធនាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

៤. រូបក្ខន្ធម្ហលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធម្ហលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: ន រូបំ, ន ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា រូប,
មិនឈ្មោះថា ខន្ធន?

វិសជ្ជនា: រូបំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធ ន រូបំ ខន្ធ, រូបញ្ច
ខន្ធ ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ រូបំ ន ច ខន្ធ។ វៀរលែង
រូបចេញហើយ ខន្ធចាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា រូបឡើយ តែ
ឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលែងរូប និង ខន្ធចាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ
មិនឈ្មោះថា រូបផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធន្តិ? ធម៌ដែលមិន
ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន រូបំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨១)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធន្តិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន វេទនា, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ វេទនំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា, វេទនញ្ច ខន្ធា ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន ច ខន្ធា។ វៀរលេង វេទនាចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលេង វេទនា និង ខន្ធតាំងឡាយ ចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធា, ន រូបក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦១)

២. វេទនាខន្ធច្បូលៈ សញ្ញាខន្ធច្បូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន វេទនា, ន ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធច្បូ?

វិសជ្ជនាៈ វេទនំ ឋបេត្យា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា, វេទនញ្ច ខន្ធា ច ឋបេត្យា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន ច ខន្ធា។ វៀរលេង វេទនាចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលេង វេទនា និង ខន្ធទាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែល នៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធា, ន សញ្ញាខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធច្បូ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៣. វេទនាគ្នាបូលៈ សង្ខារក្នុងបូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន វេទនា, ន ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ វេទនំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា, វេទនញ្ច ខន្ធច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន ច ខន្ធា។ រឿរលែង វេទនាចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, រឿរលែង វេទនា និង ខន្ធតាំងឡាយចេញ ហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធា, ន សង្ខារក្នុងវាតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្នុងឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្នុងវាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

៤. វេទនាខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន វេទនា, ន ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វេទនា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ វេទនំ ឋបេត្យា អវសេសា ខន្ធា ន វេទនា ខន្ធា, វេទនញ្ច ខន្ធា ច ឋបេត្យា អវសេសា ន ចេវ វេទនា ន ច ខន្ធា។ វៀរលែង វេទនាចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលែង វេទនា និង ខន្ធតាំងឡាយចេញ ហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វេទនាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធា, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែល មិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វេទនា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៣)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ វេទនាខន្ធមូលៈ)

គ. សញ្ញាខន្ធមូលៈ

១. សញ្ញាខន្ធមូលៈ រូបក្ខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន សញ្ញា, ន ខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ សញ្ញំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធា ន សញ្ញា ខន្ធា, សញ្ញញ្ច ខន្ធា ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច ខន្ធា។ រឿរលែង សញ្ញាចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធធ, រឿរលែង សញ្ញា និង ខន្ធទាំងឡាយចេញ ហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធា, ន រូបក្ខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធធ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦១)

២. សញ្ញាគន្លងចូល៖ វេទនាគន្លងចូលីយចកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ន សញ្ញា, ន ខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ សញ្ញំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធា ន សញ្ញា ខន្ធា, សញ្ញញ្ច ខន្ធា ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច ខន្ធា។ វៀរលេង សញ្ញាចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលេង សញ្ញា និង ខន្ធតាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធា, ន វេទនាខន្ធនាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៧)

៣. សញ្ញាគន្លងចូល: សង្ខារក្នុងប្លង់យថក:

អនុលោមបុត្តា: ន សញ្ញា, ន ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: សញ្ញា ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធវា ន សញ្ញា ខន្ធវា, សញ្ញាញ ខន្ធវា ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច ខន្ធវា។ រឿរលែង សញ្ញាចេញហើយ ខន្ធចាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះ ថា សញ្ញាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធវា, រឿរលែង សញ្ញា និង ខន្ធចាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធវា, ន សង្ខារក្នុងន្ទាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធវា, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្នុងន្ទាតិ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដីងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធវា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្នុងន្ទាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៧)

៤. សញ្ញាខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន សញ្ញា, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សញ្ញា, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ សញ្ញំ ឋេយត្វា អវសេសា ខន្ធា ន សញ្ញា ខន្ធា, សញ្ញញ្ច ខន្ធា ច ឋេយត្វា អវសេសា ន ចេវ សញ្ញា ន ច ខន្ធា។ វៀរលេង សញ្ញាចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធា, វៀរលេង សញ្ញា និង ខន្ធតាំងឡាយចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា សញ្ញាផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធាផង។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធា, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សញ្ញា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៤)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ សញ្ញាខន្ធមូលៈ)

ឃ. សង្ខារក្ខន្ធភូលៈ

១. សង្ខារក្ខន្ធភូលៈ រូបក្ខន្ធភូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន សង្ខារា, ន ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ ន ខន្ធវា, ន រូបក្ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ, មិនឈ្មោះថា រូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដឹងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តាៈ

ន សង្ខារា ជាសន្តិដ្ឋានបទ

ន ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៨៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធវា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន រូបក្ខន្ធវា ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៦១)

២. សង្ខារក្ខន្ធភូលៈ វេទនាក្ខន្ធភូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ ន សង្ខារា, ន ខន្ធវាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធ, ន វេទនាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះ
ថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន សង្ខារ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៨៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ។ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

៣. សង្ខារក្ខន្ធច្បូលៈ សញ្ញាខន្ធច្បូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ន សង្ខារ, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា
សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធ, ន សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះ ថា
ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៨៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធោ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៤. សង្ខារក្ខន្ធច្បូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធច្បូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ ន សង្ខារ, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា សង្ខារ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រាៈ ន ខន្ធោ, ន វិញ្ញាណក្ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន សង្ខារ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធោ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៨៦)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វិញ្ញាណក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៦០)

(ចប់ សង្ខារកូន្ធមូលៈ)

១. វិញ្ញាណកូន្ធមូលៈ

១. វិញ្ញាណកូន្ធមូលៈ រូបកូន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ ន វិញ្ញាណំ, ន ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វិញ្ញាណំ ឋេត្យា អវសេសា ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ខន្ធា, វិញ្ញាណាញ ខន្ធា ច ឋេត្យា អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធា។ វៀរលែង វិញ្ញាណចេញហើយ ខន្ធទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពី នោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធធ, វៀរលែង វិញ្ញាណ និង ខន្ធទាំងឡាយ ចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្តា៖ ន ខន្ធា, ន រូបក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធធ, មិនឈ្មោះថា រូបកូន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់រូបរាង (មើលទំព័រទី ១៨៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន រូបកុន្ធន្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់រូបរាង (មើលទំព័រទី ១៦១)

២. វិញ្ញាណក្ខន្ធច្រូលៈ វេទនាខន្ធច្រូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ ន វិញ្ញាណំ, ន ខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វិញ្ញាណំ ឋេមត្តា អវសេសា ខន្ធ ន វិញ្ញាណំ ខន្ធ, វិញ្ញាណ្ហញ្ច ខន្ធ ច ឋេមត្តា អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធ។ វៀរលែង វិញ្ញាណចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលែង វិញ្ញាណ និង ខន្ធ តាំងឡាយ ចេញហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា៖ ន ខន្ធ, ន វេទនាខន្ធនិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់រូបរាង (មើលទំព័រទី ១៨៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ធ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន វេទនាខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

៣. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ ន វិញ្ញាណំ, ន ខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ វិញ្ញាណំ ឋេតុត្វា អវសេសា ខន្ធ ន វិញ្ញាណំ ខន្ធ, វិញ្ញាណ្ហញ្ច ខន្ធ ច ឋេតុត្វា អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធ។ វៀរលេង វិញ្ញាណចេញហើយ ខន្ធតាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធ, វៀរលេង វិញ្ញាណ និង ខន្ធតាំងឡាយចេញ ហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធផង។

បដិលោមបុត្រា៖ ន ខន្ធ, ន សញ្ញាខន្ធតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា ខន្ធ, មិនឈ្មោះថា សញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗលៗ (មើលទំព័រទី ១៨៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

ន ខន្ធា ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន សញ្ញាខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៥៨)

៤. វិញ្ញាណក្ខន្ធចូល: សង្ខារក្ខន្ធចូលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: ន វិញ្ញាណំ, ន ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណ, មិនឈ្មោះថា ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: វិញ្ញាណំ ឋេត្យា អវសេសា ខន្ធា ន វិញ្ញាណំ ខន្ធា, វិញ្ញាណ្យញ្ច ខន្ធា ច ឋេត្យា អវសេសា ន ចេវ វិញ្ញាណំ ន ច ខន្ធា។ វៀរលេង វិញ្ញាណចេញហើយ ខន្ធាទាំងឡាយដែលនៅសល់ក្រៅពីរនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណឡើយ តែឈ្មោះថា ខន្ធា, វៀរលេង វិញ្ញាណ និង ខន្ធាទាំងឡាយចេញ ហើយ ធម៌ដែលនៅសល់ក្រៅពីរនោះ មិនឈ្មោះថា វិញ្ញាណផង មិនឈ្មោះថា ខន្ធាផង។

បដិលោមបុត្តា: ន ខន្ធា, ន សង្ខារក្ខន្ធាតិ? ធម៌ដែលមិន ឈ្មោះថា ខន្ធា, មិនឈ្មោះថា សង្ខារក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

ន វិញ្ញាណំ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

ន ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អ (មើលទំព័រទី ១៨៧)

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

ន ខន្ទា ជាសន្និដ្ឋានបទ។

ន សង្ខារក្ខន្ធា ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ៗល្អៗ (មើលទំព័រទី ១៥៧)

(ចប់ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលៈ)

(ចប់សុត្តន្តមូលចក្កវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

ចប់បណ្ណតិវារៈ

ខ. បវត្តិវារៈ

អនុសន្និ

កាលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបណ្ឌិតិវារៈចប់ហើយ ទ្រង់សំដែងបវត្តិវារៈតទៅ។

បវត្តិវារៈនេះ ចែកចេញជា ៣ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. ឧប្បាទវារៈ សំដែងអំពីបដិសន្ធិ
- ២. និរោធហារៈ សំដែងអំពីចុតិ
- ៣. ឧប្បាទនិរោធហារៈ សំដែងអំពីបដិសន្ធិ និង ចុតិ លាយគ្នា។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងឧប្បាទវារៈមុន ហើយទ្រង់សំដែងនិរោធហារៈ តទៅតាមលំដាប់។

ឧប្បាទវារៈនេះ ចែកចេញជា ៦ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. បច្ចុប្បន្នវារៈ ២. អតីតវារៈ ៣. អនាគតវារៈ
- ៤. បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ ៥. បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ ៦. អតីតានាគតវារៈ

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបច្ចុប្បន្នវារៈមុន ហើយទ្រង់សំដែងអតីតវារៈ តទៅតាមលំដាប់។

បច្ចុប្បន្នវារៈនេះ ចែកចេញជា ២ គឺ ៖

- ១. អនុលោម ២. បច្ចុនិកៈ

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងអនុលោមមុន ហើយទ្រង់សំដែងបច្ចុនិកៈ តទៅ។

អនុលោមនេះ មាន ៣ វារៈ គឺ ៖

- ១. បុគ្គលវារៈ ២. ឱកាសវារៈ ៣. បុគ្គលោកាសវារៈ ។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបុគ្គលវារៈមុន ហើយទ្រង់សំដែងឱកាសវារៈតទៅតាមលំដាប់។

ក្នុងបុគ្គលវារៈនេះ មានមូលៈ ៤ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. រូបក្ខន្ធមូលៈ ២. វេទនាខន្ធមូលៈ ៣. សញ្ញាខន្ធមូលៈ ៤. សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ ។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងរូបក្ខន្ធមូលៈមុន ហើយទ្រង់សំដែងវេទនាខន្ធមូលៈ តទៅតាមលំដាប់។

ក្នុងរូបក្ខន្ធមូលៈនេះ មានមូលី ៤ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. វេទនាខន្ធមូលី ២. សញ្ញាខន្ធមូលី ៣. សង្ខារក្ខន្ធមូលី ៤. វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលី ។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងវេទនាខន្ធមូលីមុន ហើយទ្រង់សំដែងសញ្ញាខន្ធមូលី តទៅតាមលំដាប់។

វេទនាខន្ធមូលីនេះ ចែកចេញជា ២ យ៉ាង គឺ ៖

- ១. អនុលោម ២. បដិលោម ។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងអនុលោមមុន ហើយទ្រង់សំដែងបដិលោមតទៅ។

អនុលោមនេះ មាន ២ យ៉ាង គឺ ៖

- ១. បុច្ឆា ២. វិសជ្ជនា ។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបុច្ឆាមុន ហើយទ្រង់សំដែងវិសជ្ជនាតទៅ។

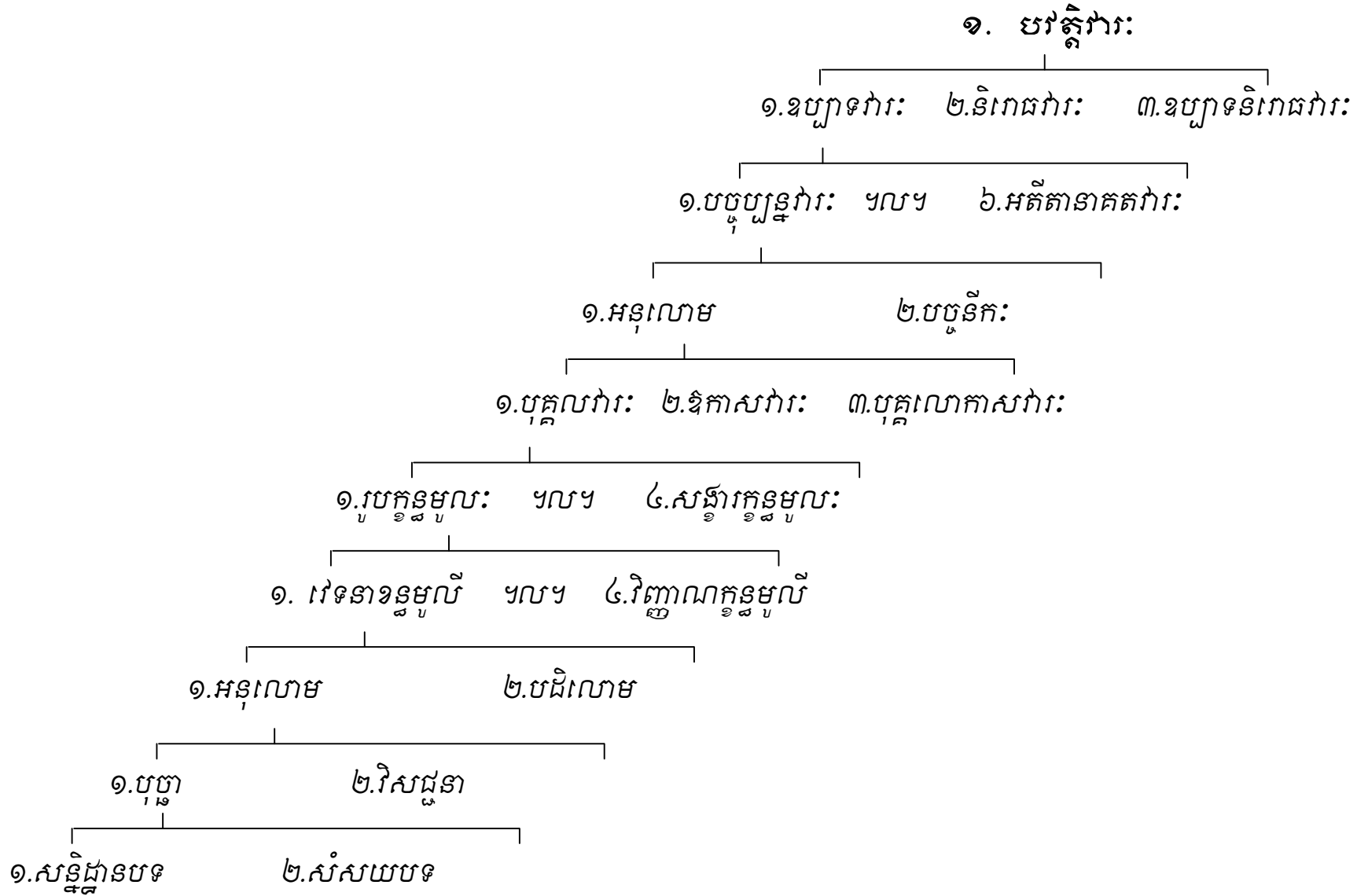
បុច្ឆានេះ មាន ២ យ៉ាង គឺ ៖

- ១. សន្តិដ្ឋានបទ ២. សំសយបទ ។

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងសន្តិដ្ឋានបទមុន ហើយទ្រង់សំដែងសំសយបទ តទៅ។

អក្សរកាត់

បរិក្ខារៈ	=	រ	បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ	=	៥
ឧប្បាទវារៈ	=	ឧ	អតីតានាគតវារៈ	=	៦
និរោធហវារៈ	=	និ	អនុលោម	=	នុ
ឧប្បាទនិរោធហវារៈ	=	ឧនិ	បច្ចុនិកៈ	=	ច
បច្ចុប្បន្នវារៈ	=	១	ឱកាសវារៈ	=	ឱ
អតីតវារៈ	=	២	បុគ្គលវារៈ	=	ល
អនាគតវារៈ	=	៣	បុគ្គលោកាសវារៈ	=	លោ
បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ	=	៤			

តារាងអន្តរាគមន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្នវិធី: ឧប្បាទវិធី: បុគ្គលវិធី: និង បុគ្គលោកាសវិធី:

	វិ.ឧ.១.នុ.ល.លោ		វិ.ឧ.១.ថ.ល.លោ	
ភូមិ ៣១	រូបកន្ល	នាមកន្ល ៤	រូបកន្ល	នាមកន្ល ៤
បញ្ជីចោកាភូមិ ២៦	$\frac{២៦}{\text{---}} = \frac{ប.៤+៣}{\text{---}} \frac{ប.២}{\text{---}}$	$\frac{២៦}{\text{---}} = \frac{ប.៤+៣}{\text{---}} \frac{ប.២}{\text{---}}$	$\frac{២៦}{\text{---}}$	$\frac{២៦}{\text{---}}$
បត្តិចោកាភូមិ ៤	x	$\frac{៤}{\text{---}} = \frac{តិ.១+៣}{\text{---}} \frac{អ.២}{\text{---}}$	$\frac{តិ.១+៣}{\text{---}}$ $\frac{៤}{\text{---}}$	$\frac{ប.៤+៤}{\text{---}}$ $\frac{៤}{\text{---}}$
ឯកចោកាភូមិ ១	$\frac{១}{\text{---}} = \frac{ស.១}{\text{---}} \frac{ញ.២}{\text{---}}$	x	$\frac{ប.៤+៤}{\text{---}}$ $\frac{១}{\text{---}}$	$\frac{១}{\text{---}}$ $\frac{១}{\text{---}}$
រូបភូមិ ៣១	$\frac{២៦}{\text{---}} + \frac{១}{\text{---}}$	$\frac{២៦}{\text{---}} + \frac{៤}{\text{---}}$	$\frac{២៦ + ៤ + ១}{\text{---}}$	$\frac{២៦ + ៤ + ១}{\text{---}}$

និមិត្តសញ្ញា

$\frac{\text{---}}{\text{---}}$ = កើត $\frac{\text{---}}{\text{---}}$ = ស្លាប់ $\frac{\text{---}}{\text{---}}$ = កើត + ស្លាប់

ចំណាំ បើកើត ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា " ៖ "

បើស្លាប់ ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា " - ១ "

បើកើត+ស្លាប់ ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា " - ១នំ "

បើបរិនិព្វាន ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា " ៤- "

អក្សរកាត់ និង ពាក្យប្រែ

សំ.ច = សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ =

ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ភន្តិក្ខណាសមន្តីរបស់បុតិចិត្ត ១៩ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

ប.ឌុ = បញ្ចវេការំ ឌុបបជ្ជន្តានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង

បញ្ចវេការភូមិ ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេការភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណាសមន្តីរបស់បញ្ចវេការបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤។

អ.ឌុ = អរូបំ ឌុបបជ្ជន្តានំ តេសំ =

ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង អរូបភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណាសមន្តីរបស់អរូបបដិសន្ធិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០។

ញ.ឌុ = អសញ្ញាសត្តំ ឌុបបជ្ជន្តានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត

ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណាសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុង កើតគ្រាដំបូង។

តបឌុ = ចតុវេការំ បញ្ចវេការំ ឌុបបជ្ជន្តានំ តេសំ =

ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ ។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤ ។

*** បញ្ជាក់** ពាក្យថា " **កើត** " សំដៅយក ចិត្ត ចេតសិក និង កម្មជរូប ដែល កំពុងកើតត្រង់ឧប្បាទក្ខណៈរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ។

ពាក្យថា " **ស្លាប់** " សំដៅយក ចិត្ត ចេតសិក និង កម្មជរូប ដែលកំពុងរលត់ត្រង់ភ្នំក្ខណៈ របស់ចតិចិត្ត ។

ចំពោះ **អសញ្ញាសត្ត** មិនមានការទាក់ទងជាមួយនឹងចិត្ត គឺ កើត និង ស្លាប់ សំដៅយក ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង និង កំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ នោះឯង ។

វិធីគិត និង អន្តរាគមន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ

រូបក្ខន្ធកំពុងកើត

- រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ អសញ្ញាសត្តភូមិ ។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ អសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេការបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤, ជីវិតនវកកលាបដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង។

រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត

- រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត ដល់បុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែលមិន មានរូបក្ខន្ធកំពុងកើត ។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែល ហៅថា ភ្នំក្ខណសមន្តីរបស់ចតិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរូប ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុង រលត់គ្រាចុងក្រោយ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់អរូបបដិសន្ធិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០។

នាមក្ខន្ធកំពុងកើត

- នាមក្ខន្ធកំពុងកើតដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ,

• អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជួន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចវេទនាក្នុង ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជួ- កលាប ៣-៧-៤។

នាមក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត

នាមក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែលមិនមាន នាមក្ខន្ធកំពុងកើត។

• អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជួន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ក្នុង ដែល ហៅថា ក្នុងក្ខណសមន្តីរបស់ចុតិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជួរ ជីវិតនវកកលាបដែលកំពុង រលត់គ្រាបុរេក្រោយ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុង ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង ។

បញ្ញាក់ ក្នុងបុគ្គលវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ ជាទូទៅ មានចំណុចផ្សេងគ្នាត្រង់ បុគ្គលវារៈ ប្រាប់ឈ្មោះភូមិ តែមិនបានប្រាប់ចំនួនភូមិ ចំណែកបុគ្គលោកាសវារៈ ប្រាប់ឈ្មោះ ភូមិផង ចំនួនភូមិផង។

ម្យ៉ាងទៀត បាលីក្នុងបុគ្គលវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ មានលក្ខណៈខុសគ្នាយ៉ាងនេះគឺ

បុគ្គលវារៈ	បុគ្គលោកាសវារៈ
យស្ស	យស្ស យត្ថ
យស្ស វា បន	យស្ស វា បន យត្ថ
តស្ស	តស្ស តត្ថ
តេសំ	តេសំ តត្ថ

៥ ពាក្យថា យស្ស តស្ស តេសំ នេះ ចង្អុលប្រាប់បុគ្គល ។

ចំណែកពាក្យថា យត្ថ, តត្ថ នេះ ចង្អុលប្រាប់ភូមិ។

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧ. ១ ឆ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ, បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជនិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជនិ។ ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិននោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់ បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកមិននោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត វេទនាខន្ធ កំពុងកើត។

បដិលោមបុត្រាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ, បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជនិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជនិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងអរូបកមិននោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ,

ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាក្រុមនោះ វេទនាខ្លួនកំពុងកើត រូបក្លិនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខ្លន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាក្រុម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេទនារបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាក្រុម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេទនារបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្លិនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខ្លួនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកសុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វេទនាខ្លន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាក្រុម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេទនារបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់

សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់អរូបបដិសន្ធិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេកាការបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ឈកលាប ៣-៧-៤។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេកាការបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ឈកលាប ៣-៧-៤ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់អរូបបដិសន្ធិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់

បញ្ចេញការបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេញការ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

២. រូបក្ខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចេញការ ឧបបដ្ឋន្តានំ
តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិននោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធ មិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចេញការកមិននោះ រូបក្ខន្ធ
កំពុងកើត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើត។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចេញការ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើត ក្នុងអរូបកមិននោះ សញ្ញាខន្ធកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គល
ពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចេញការកមិននោះ សញ្ញាខន្ធកំពុងកើត
រូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែល កំពុងកើតគ្រាដំបូង,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែល ហៅថា ។ល។^(១)

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ, ហើយទ្រង់លើក យកបុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិម- កោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ

(១) = មាននៅក្នុងវេទនាខន្ធមូលីហើយ តទៅខាងមុខ អង្គធម៌ដែលបានសំដែងហើយខាងលើម នឹង ប្រើពាក្យថា “។ល។” នេះតែម្តង។

ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយ ត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។

និង ប្បថជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែល ហៅថា ។ល។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ ប្បថជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, ហើយទ្រង់ លើកយក ប្បថជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែល ហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយ ត្រង់។

៣. រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ

អនុលោមបុត្រាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ឧប្បជ្ជន្តិ, តស្ស សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ឧប្បជ្ជន្តិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ នោ ច តេសំ សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ច ឧប្បជ្ជន្តិ សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែសង្ខារក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើត។

បដិលោមបុត្រាៈ យស្ស វា បន សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ឧប្បជ្ជន្តិ, តស្ស រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ឧប្បជ្ជន្តិ? ម្យ៉ាងទៀត សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ច ឧប្បជ្ជន្តិ រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មនោះ សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើត រូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

ការសំដៅដល់អន្តរាគមន៍ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យស្ស រូបក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ឧប្បជ្ជន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស សង្ខារក្ខន្ធច្បង្ហិលៈ ឧប្បជ្ជន្តិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗល។

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្ម ដែល ហៅថា ៗល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្ម ដែលហៅថា ៗល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗល។ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបទ្ធគ្រានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សង្ខារក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្ម ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការំ ឧបបទ្ធគ្រានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ សង្ខារក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សង្ខារក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗល។

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្ម ដែល ហៅថា ៗល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សង្ខារក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សង្ខារក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សង្ខារក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបច្ចានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

៤. រូបក្នុងមូលៈ វិញ្ញាណក្នុងមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វិញ្ញាណក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ តិ? រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ រូបក្នុងកំពុងកើត តែវិញ្ញាណក្នុងមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការក្រមនោះ រូបក្នុងកំពុងកើតវិញ្ញាណក្នុងកំពុងកើត។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិនោះ វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់ បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិនោះ វិញ្ញាណក្ខន្ធក៏កំពុងកើត រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ។ល។

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ដែល ហៅថា ។ល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាន: មានការបដិសេធ

សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបន្ននានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក
បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបន្ននានំ
តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់ ។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

និង បុថុជន ៤, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
ការលើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ
ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបន្ននានំ តេសំ
វិញ្ញាណក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ
ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ

ដែលហៅថា ១៧។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាវ
ឧបបដ្ឋានំ តេសំ វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច
ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិក្កដោយត្រង់។

(ចប់ រូបក្ខន្ធម្យលៈ)

អធិប្បាយកម្មជួរកលាប ៣-៧-៤

ពាក្យថា កម្មជួរកលាប ៣ នោះ បានដល់ កម្មជួរដែលកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណ-
បដិសន្ធិចិត្តរបស់គត្តសេយ្យកបុគ្គល គឺ កាយទសកកលាប ១ ភារិទសកកលាប ១ និង
វត្ថុទសកកលាប ១ ។

ពាក្យថា កម្មជួរកលាប ៧ នោះ បានដល់ កម្មជួរដែលកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណ-
បដិសន្ធិចិត្តរបស់សំសេទជៈ និង ឱបបាតិកបុគ្គលក្នុងកាមភូមិ គឺ កម្មជួរកលាប ៧ (រៀប
ភារិទសកកលាបណាមួយ ១, ជីវិតនវកកលាប ១) ។

ពាក្យថា កម្មជួរកលាប ៤ នោះ បានដល់ កម្មជួរដែលកើតឡើងក្នុងឧប្បាទក្ខណ-
បដិសន្ធិចិត្តរបស់រូបារិច្ឆរកបុគ្គល គឺ ចក្កុទសកកលាប ១ សោតទសកកលាប ១ វត្ថុទសកកលាប ១
និង ជីវិតនវកកលាប ១ ។

ហេតុផលដែលជីវិតនវកកលាប មិនកើតក្នុងឧប្បាទក្ខណបដិសន្ធិ របស់កាមបុគ្គល

បានជាកាមបុគ្គល មិនមានជីវិតនវកកលាបកើតឡើងក្នុងខណៈបដិសន្ធិ ព្រោះកាមបដិសន្ធិ
ឡើងតែមានកម្មជួរកលាបពួកខ្លះ ដែលកើតឡើងជ្រួតជ្រាបទូទៅក្នុងរាងកាយបាន ដូចជា
កាយទសកកលាប ភារិទសកកលាប ជាពិសេស គឺ កាយទសកកលាបនោះឯង ដែលកើតមាន

ទូទៅដល់កាមបុគ្គលមិនអាចខ្វះបាន, ហើយកាយទសកកលាបនេះ តែងមានជីវិតរូបកើតរួមផង
ជីវិតរូបនេះហើយ ដែលជាអ្នកចិញ្ចឹមរក្សារូបដទៃៗឱ្យតាំងនៅបាន គ្រាន់តែវាមិនបានដើរតួជា
ប្រធាននៃកលាបប៉ុណ្ណោះ ។

ដូច្នោះ ទោះជាមិនមានជីវិតនរកកលាបកើតឡើងក្នុងខណៈនោះ ក៏មិនមានបញ្ហា ។

ចំណែករូបព្រហ្មបុគ្គល កាយទសកកលាបក៏មិនមាន ភារទសកកលាបក៏មិនមាន មានតែ
កលាបដែលតាំងនៅដោយចំពោះៗ ដូចជា ចក្ខុទសកកលាប ជាដើម វាកើតឡើងតែត្រង់គ្រាប់ភ្នែក
ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះ រាងកាយទាំងមូល មិនមានជីវិតរូបដើម្បីចិញ្ចឹមរក្សាទេ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រហ្ម
បុគ្គលទាំងអស់ ត្រូវមានជីវិតនរកកលាប កើតឡើងក្នុងខណៈបដិសន្ធិជាដាច់ខាត ទើបអាចជួយ
ឱ្យរាងកាយតាំងនៅបាន ។

រីឯអសញ្ញសត្តបុគ្គល មិនមានអ្វីគួរឱ្យសង្ស័យឡើយ ព្រោះមានតែកម្មជួកលាបតែមួយ
គឺជីវិតនរកកលាបនោះឯង គ្មានទាំងចិត្ត គ្មានទាំងកម្មជួកលាបដទៃៗ បើមិនកើតក្នុងខណៈ-
បដិសន្ធិ តើឱ្យកើតនៅពេលណា?

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអាជ្ញាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៩ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ជកលាប ៣-៧-៤។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

២. វេទនាខន្ធចូល: សង្ខារក្ខន្ធចូលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សង្ខារក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន សង្ខារក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សង្ខារក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា

អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន

៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា មល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សន្និដ្ឋានក៏កំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សន្និដ្ឋានក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សន្និដ្ឋានកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត ផង។

៣. វេទនាខន្ធមូលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វិញ្ញាណ- ក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណក្ខន្ធក៏កំពុងកើត ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គល ណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វិញ្ញាណក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើតផង។

(ចប់ វេទនាខន្ធមូលៈ)

គ. សញ្ញាខន្ធមូលៈ

១. សញ្ញាខន្ធមូលៈ សង្ខារក្ខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សង្ខារក្ខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិទិ? សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សង្ខារក្ខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តិម៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សង្ខារក្ខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◦ អន្តិម៍របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថាមល។

◦ អន្តិម៍របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា

អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សង្ខារក្ខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សង្ខារក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សង្ខារក្ខន្ធកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

២. សញ្ញាខន្ធច្បលៈ វិញ្ញាណក្ខន្ធច្បលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វិញ្ញាណ- ក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណក្ខន្ធក៏កំពុងកើត ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គល ណា, សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វិញ្ញាណក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតផង។

(ចប់ សញ្ញាខន្ធមូលៈ)

យ. សង្ខារកូន្ធមូលៈ

១. សង្ខារកូន្ធមូលៈ វិញ្ញាណកូន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស សង្ខារកូន្ធា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វិញ្ញាណ-
កូន្ធា ឧប្បជ្ជតិទិ? សង្ខារកូន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វិញ្ញាណកូន្ធកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន វិញ្ញាណកូន្ធា ឧប្បជ្ជតិ,
តស្ស សង្ខារកូន្ធា ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណកូន្ធកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា, សង្ខារកូន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស សង្ខារកូន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វិញ្ញាណកូន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកុមិ បញ្ចុរោការកុមិ ដែលហៅថាមល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ចា សួរថា សង្ខារកូន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា,
វិញ្ញាណកូន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន

៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វិញ្ញាណក្ខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វិញ្ញាណក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សង្ខារក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញាណក្ខន្ធកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា, សង្ខារក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សង្ខារក្ខន្ធ ក៏កំពុងកើតផង ។

(ចប់ សង្ខារក្ខន្ធមូលៈ)

(ចប់បុគ្គលវារៈ)

(តទៅ នឹងសំដែងមូលៈ មូលីដោយសង្ខេប គឺគប្បីជ្រាបថា មូលៈ មូលីណា ដែល ទាក់ទងនឹងរូបក្ខន្ធក៏សំដែងដូច រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ, បើមូលៈ មូលីណា មានតែនាមធម៌សុទ្ធ ក៏សំដែងដូច វេទនាឧត្តមូលៈ សញ្ញាឧត្តមូលីយមកៈ, ព្រោះមានអង្គធម៌ ដូចគ្នាទាំងអស់ ដូរតែឈ្មោះមូលៈ មូលីនោះៗ ប៉ុណ្ណោះ) ។

តារាងអង្គធម៌ ក្នុងបច្ចុប្បន្នភាព: ឱកាសវារៈ

វារៈ: ទាំង ៣ មាន ឧប្បាទវារៈ: ជាដើម ក្នុងកាលទាំង ៦									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td colspan="2" style="width: 40%;">អនុលោម</td> <td colspan="2" style="width: 35%;">បច្ចុប្បន្នភាព:</td> </tr> </table>						អនុលោម		បច្ចុប្បន្នភាព:	
	អនុលោម		បច្ចុប្បន្នភាព:						
ភូមិ ៣១	រូបក្ខន្ធខ្លី	នាមក្ខន្ធខ្លី	រូបក្ខន្ធខ្លី	នាមក្ខន្ធខ្លី					
បញ្ចេញការភូមិ	២៦	២៦	x	x					
ចតុរោគការភូមិ	x	៤	៤	x					
ឯករោគការភូមិ	១	x	x	១					
រួមភូមិ	២៦ + ១	២៦ + ៤	៤	១					

វិធីគិត និង អង្គធម៌ក្នុងឱកាសវារៈ:

រូបក្ខន្ធកំពុងកើត

រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងបញ្ចេញការភូមិ ២៦ អសញ្ញសត្តភូមិ ១។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បញ្ចេញការភូមិ ២៦ អសញ្ញសត្តភូមិ ១។

រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត

រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ៤។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អរូបភូមិ ៤។

នាមក្ខន្ធកំពុងកើត

នាមក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២៦។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ ចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២៦។

នាមក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត

នាមក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញសត្តភូមិ ១។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អសញ្ញសត្តភូមិ ១។

បញ្ជាក់ ចំពោះ ឱកាសវារៈនេះ វារៈនៃកាលទាំង ៦ មានបច្ចុប្បន្នវារៈ ជាដើម ក្នុងវារៈទាំង ៣ មានឧប្បាទវារៈ ជាដើម មានវិធីគិត និង អង្គធម៌ដូចគ្នា ដូរតែពាក្យប្រែ តាមកាល និង វារៈនោះ។ ប៉ុណ្ណោះ។

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម ទ្វិកាសវារៈ

(វ. ឧ. ១ នុ. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ឧប្បជ្ជតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងកើតក្នុងភូមិណោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ឧប្បជ្ជតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការេភូមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងកើត។

បដិលោមបុព្វាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ឧប្បជ្ជតិ, នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ក្នុងអរូបេភូមិនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការេភូមិនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងកើត រូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងកើត ក្នុងក្រុមណា, រូបក្នុងកំពុងកើតក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក យកអរូបក្រុម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្នុង ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែ ម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ហាវោការក្រុម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ហាវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តតុ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យតុ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តតុ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើត ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទី កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើតផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារ:)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ១ ធី. លោ.)

ត. រូបតន្ត្រមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលិយមកៈ

អនុលោមបុត្ត្រៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ. ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវោការភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត វេទនាខន្ធកំពុងកើត។

បដិលោមបុត្ត្រៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែន កំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែល

កំពុងកើតក្នុងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខ្លួនក៏កំពុងកើត រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខ្លួនោ ឧប្បជ្ជនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ១៧^(១) និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ដែល
ហៅថា ១៧ និងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ២៦ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខ្លួនក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
ដែលហៅថា ១៧ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត
ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ តត្ថ
វេទនាខ្លួនោ ឧប្បជ្ជនិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ហាវោការក្នុងនោះ ២៦ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ហាវោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ

(១) = មានសេចក្តីពិស្តារនៅក្នុងបុគ្គលវារៈហើយ។

តត រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនា
ក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអរូបកម្ម ៤,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែល
ហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធាកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធាកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ លោ
ច តេសំ តត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកា-
ការកម្ម ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង
បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា ច

ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ
សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការភូមិ ៤
បញ្ចុរោការភូមិ ២៦ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការភូមិ ៤ បញ្ចរោការភូមិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការភូមិ ៤ បញ្ចរោការភូមិ ២៦ ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការភូមិ ៤ បញ្ច- រោការភូមិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់បុគ្គលោកាសវារៈ)

(ចប់ ឧប្បាណវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម)

បទគ្គិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧ. ១ ច. ឃ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជតិទិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ
ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម
នោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ,
ពួកបុគ្គលទាំងអស់ ដែលកំពុងស្លាប់នោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ វេទ-
នាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើត

ដល់បុគ្គលពួកនោះ,

ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់នោះ

វេទនាខ្លួនក៏មិនមែនកំពុងកើត រូបក្លនក៏មិនមែន កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្លនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ។ល។

និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា កង្កកណាសមន្តីរបស់ចុតិចិត្ត ១៩ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្លនមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខ្លួនក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្លនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វេទនាខនោ នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ

ចរន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ ដែលហៅថា មហាវិញ្ញាណ។

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ កម៌ ដែលហៅថា មហាវិញ្ញាណ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុង ៣១ កម៌ ដែលហៅថា មហាវិញ្ញាណ។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន
កំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម៌ ដែលហៅថា មហាវិញ្ញាណ។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង

ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត
ឧបបទ្ធនានំ តេសំ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា
នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១
កម៌ ដែលហៅថា មហាវិញ្ញាណ។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២

ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ
ចរន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ,
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង អសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែល

ហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុង
កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុង ៣១ កម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ កម្មិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា
ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ១ ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តមោ
នុប្បជ្ជតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាឧត្តមក៏មិនមែនកំពុងកើត
ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជតិ កំពុងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តម មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជតិ កំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាឧត្តមោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា,
វេទនាឧត្តមក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិត្តិ-
វិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបក្ខមិ ៤

ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធ មិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខ្លួនកំពុងកើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួនមិនមែន កំពុងកើតក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបាឡិតវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខ្លួនមិនមែនកំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខ្លួនមូល:

១. វេទនាខ្លួនមូល: សញ្ញាខ្លួនមូលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិទិ? វេទនាខ្លួនមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខ្លួនក៏មិនមែនកំពុង កើតក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខ្លួនមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រុមណា,

វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសប្បីនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុង ភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ

បដិវេទនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ទិកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ១ ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកមិណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ, សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជនិ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជនិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងអរូបកមិនោះ ក្នុងកមិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធ
កំពុងកើត ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកមិនោះ, ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់នោះ
ក្នុងកមិនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត

ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសច្ច័នា: អសញ្ញាសត្តំ ឧបបន្ននាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, សព្វេសំ ចវន្តាណំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ។
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែន
កំពុងកើត តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលទាំងអស់
ដែលកំពុងស្លាប់នោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត រូបក្ខន្ធក៏មិនមែន
កំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បច្ចជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបភូមិ ៤។

និង បុច្ចជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ
និង ៣១ ភូមិ។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុច្ចជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ភូមិប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បច្ចជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបភូមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់

សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
 សំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ធុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផល-
 បុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ភូមិ ដែលជា
 អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចវ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ច ធុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ធុប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
 អនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ធុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
 ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១,

និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ
 និង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
 ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ភូមិប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន
 កំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិ
 នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
 កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាអង្គ-
 ធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
 ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា

នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ, ហើយទ្រង់លើក
យកបុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង
៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិម-
កោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចរន្តានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិភង្គដោយ
ត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធិមូលៈ

១. វេទនាខន្ធិមូលៈ សញ្ញាខន្ធិមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធា នុប្បជ្ជតិទិ? វេទនាខន្ធិមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធិមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធិមិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធិមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ក្នមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ក្នមិ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង អសញ្ញាសត្តក្នមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្នមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ក្នមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ក្នមិ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុង កើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ តត្ថ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ក្នមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ក្នមិ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុង កើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ១ ដែលហៅថា ៗលៗ និង អសញ្ញាសត្តក្នមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែន- កំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជា ពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ក្នមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ក្នមិ សុគតិអហេតុកបុគ្គល

១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញសត្វភូមិ ដែលហៅថាឃ្លា និងអសញ្ញសត្វភូមិ ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែន កំពុងកើតផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវារៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនីកៈ)

តារាងអន្តរាមី ក្នុងអតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ

	ច. ខ/ទិ/ខនិ. ២. នូ. ស	ច. ខ/ទិ/ខនិ. ២. ច. ស
ភូមិ ៣១	គន្ធផ	គន្ធផ
បញ្ចវោការភូមិ ២៦	$\begin{array}{c} ២៦ \\ \hline ៤+៣ \quad ប \quad ៤+៤ \end{array}$	X
ចតុវោការភូមិ ៤	$\begin{array}{c} ៤ \\ \hline ១+៣ \quad អ \quad ១+៤ \end{array}$	X
ឯកវោការភូមិ ១	$\begin{array}{c} ១ \\ \hline ១ \quad ញ \quad ១ \end{array}$	X
រូមភូមិ	$\begin{array}{c} ៣១ \\ \hline ៤+៣ \quad \quad ៤+៤ \end{array}$	X

អក្សរកាត់

$$\begin{array}{c} ៣១ \\ \hline ៤+៣ \quad ៤+៤ \end{array} = \text{ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង ៣១ ភូមិ។}$$

៖ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ភូមិ។

$$\begin{array}{c} ២៦ \\ \hline ៤+៣ \end{array} \quad \begin{array}{c} ២ \\ \hline ៤+៤ \end{array} = \text{បញ្ចវេកាការានំ} \quad \text{តេសំ} = \text{ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង}$$

បញ្ចវេកាការភូមិ។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ។

$$\begin{array}{c} ៤ \\ \hline ១+៣ \end{array} \quad \begin{array}{c} ៣ \\ \hline ១+៤ \end{array} = \text{អរូចានំ} \quad \text{តេសំ} = \text{ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបភូមិ។}$$

៖ អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអរូបភូមិ។

$$\begin{array}{c} ១ \\ \hline ១ \end{array} \quad \begin{array}{c} ៣ \\ \hline ៣ \end{array} = \text{អសញ្ញាសត្តានំ} \quad \text{តេសំ} = \text{ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ។}$$

៖ អង្គធម៌ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ។

បញ្ជាក់ ពេលកំពុងកើត ផលបុគ្គល បានត្រឹមតែផលថ្នាក់ក្រោម ៣, ដែលក្នុង អង្គធម៌ខាងលើដាក់ថា ផលបុគ្គល ៤ គឺរាប់រួមទាំងស្លាប់ផង ព្រោះព្រះអរហត្តផលបុគ្គល ១ មិនមានការកើត មានតែបរិនិព្វានតែម្យ៉ាង ប៉ុណ្ណោះ ។

វិធីគិត និង អង្គធម៌ ក្នុងអតីតវារៈ បុគ្គលវារៈ

✿ រូបក្ខន្ធធាប់កើតដល់បុគ្គលទាំងអស់ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ភូមិ។

✿ រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត មិនមាន។

- ✿ នាមក្ខន្ធជាប់កើត ដល់បុគ្គលទាំងអស់ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។
- អង្គធម៌ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។
- ✿ នាមក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត មិនមាន។

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧ. ២ នុ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស វេទនាឧត្តមោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាឧត្តមក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាឧត្តមោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

- យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាឧត្តមោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធច្នាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខ្លួនក៏ច្នាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខ្លួនក៏ច្នាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខ្លួន ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធច្នាប់ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួនច្នាប់កើត ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ច្នាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ភូមិ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏ច្នាប់កើតផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់កើតដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់បុគ្គលវាវៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ២ នុ. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្ថក្រមនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធមិនជាប់កើតក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត។

បដិលោមបុព្វាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់កើតក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ។ ក្នុងអរូបក្រមនោះ វេទនាខន្ធជាប់កើត តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់កើតក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទេ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ ជាសំសយបទេ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុង កម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចកោការ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហាសួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់កើត

ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចវេកាការភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអាជ្ញាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចវេការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបច្ឆាបច្ឆា ស្របថា។ល។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចវេការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបច្ឆាបច្ឆា ស្របថា។ល។

(មូលី មូល:ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ទិកាសវារៈ)

តារាងអង្គធម៌ ក្នុងអតីតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

	វ/ឧ/និ/ឧនិ ២.នុ.លោ		វ/ឧ/និ/ឧនិ ២.ច.លោ	
	រូបក្ខន្ត	នាមក្ខន្ត	រូបក្ខន្ត	នាមក្ខន្ត
បញ្ចនោការក្ខតិ	$\frac{២១(-៥)}{ប}$	$\frac{២១(-៥)}{ប}$	$\frac{៥}{សុ}$	$\frac{៥}{សុ}$
ស្សុបក្ខតិ		$\frac{៤}{អ}$	$\frac{៤}{អ}$	
សសញ្ញសត្តក្ខតិ	$\frac{១}{ញ}$			$\frac{១}{ញ}$
រូបក្ខតិ	$\frac{២១(-៥)}{\quad} \quad \frac{១}{\quad}$	$\frac{២១(-៥)}{\quad} \quad \frac{៤}{\quad}$	$\frac{៥}{\quad} \quad \frac{៤}{\quad}$	$\frac{៥}{\quad} \quad \frac{១}{\quad}$

វិធីគិត និង អន្តរាគមន៍ក្នុងអតីតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

២១(-៥) ១

☛ រូបក្នុងធ្លាប់កើត ដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ជីវេទនាភូមិ ២១

(រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) អសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ជីវេទនាភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

៥ ៤

☛ រូបក្នុងមិនធ្លាប់កើត ដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៥

អរូបភូមិ ៤។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល កំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៥,

តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ៤។

២១(-៥) ៤

☛ នាមក្នុងធ្លាប់កើត ដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទនាភូមិ ៤ បញ្ជីវេទនាភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥)។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុវេទនាភូមិ ៤ បញ្ជីវេទនាភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥)។

៥ ១

☛ នាមក្នុងមិនធ្លាប់កើត ដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង សុទ្ធាវាសភូមិ ៥ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

៖ អង្គធម៌ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង
កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ អតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ២ នុ. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, បញ្ចវោការាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធមិនជាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវោការាក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, បញ្ចវោការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធជាប់កើត តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវោការាក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត។

ការសម្តែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ត វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ និងអសញ្ញាសត្តកម៌ ១,

និង បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម៌ និងបញ្ចវេកាការកម៌ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម៌ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម៌ និងបញ្ចវេកាការកម៌ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម៌ ៥)

ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម៌ណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម៌នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សម្តែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ និងអសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាន: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសម្តែងថា អសញ្ញាសត្តានំ

តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ត វេទនាខន្ធលោ

ឧប្បជ្ជិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាការកម៌ និងបញ្ចវេកាការកម៌ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម៌ ៥) ដែលជាអង្គធម៌

របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាន: មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសម្តែងថា បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ត រូបក្ខ-

ន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា

នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤,

និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥)។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់កើត ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្តក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបាន តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ហើយទ្រង់លើកយកបុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធភូលៈ

១. វេទនាខន្ធភូលៈ សញ្ញាខន្ធភូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ? វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់កើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកុមិ បញ្ចុរោការកុមិ និងចតុរោការកុមិ ៤ បញ្ចុរោការកុមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសកុមិ ៤)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង

ចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ និងចតុរោការកូមិ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធា-
វាសកូមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ និងចតុរោការកូមិ ៤ បញ្ចរោការកូមិ
២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា សញ្ញាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកូមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ និងចតុរោការកូមិ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២១ (វៀរសុ-
ទ្ធាវាសកូមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវាៈ អតីតវាៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. ខ. ២ ច. ឈ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា

នត្ថិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា

ពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធ

មិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ

មិនមាន

មានតែពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធ ធ្លាប់កើតមកហើយ ទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែល វេទនាខន្ធច្រាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយមក:

អនុលោមបុត្តា: យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់ បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នត្តិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេស្ត្រាៈ នត្តិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា។ល។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា។ល។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់បុគ្គលវាៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ២ ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តារៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិត្ត ធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្តារៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិត្ត ធ្លាប់កើត។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តារ

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិកតិវិសជ្ជនាថា
ឧប្បជ្ជិត្ត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើត

នៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធច្បាប់កើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ជា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត ក្នុងកមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតតិវិសជ្ជនាថា នុប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែរូបក្ខន្ធច្បាប់កើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត, តត្ថ

វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តារបទនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើត ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ អតីតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧ. ២ ច. ណេ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង អរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែរូបក្ខន្ធច្បាប់កើតដល់ បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធ ក៏មិនធ្លាប់កើត រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម និងអរូបក្រម ៤,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុង សុទ្ធាវាសក្រម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្រម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និងសុទ្ធាវាសក្រម ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្រម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម ៤(រឿរអកនិដ្ឋកក្រម ១), អរហត្ត- ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និងសុទ្ធាវាសក្រម ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង

កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ទុប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ទុប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធា ច ទុប្បជ្ជិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ទុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ទុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត

និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ហើយទ្រង់លើកយកអនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិ ណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផល បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និង អសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធ មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល កំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើត និងកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធ ក៏មិន ធ្លាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ មិនធ្លាប់កើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម
ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាស
កម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤(រៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១
ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់បុគ្គលោកាសវារៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវារៈ អតីតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

អក្សរកាត់ និង និមិត្តសញ្ញាក្នុងខន្ធយមកៈ បឋមវិចារៈ

បឌ = បញ្ចវេកាវំ ឌបបជ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងបញ្ចវេកាវកម្មិយ

អឌ = អរូបំ ឌបបជ្ជន្តានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
អរូបកម្មិយ

ញឌ = អសញ្ញាសត្តំ ឌបបជ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិយ

តបឌ = ចតុវេកាវំ បញ្ចវេកាវំ ឌបបជ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាវកម្មិ បញ្ចវេកាវកម្មិយ

សឌ = សុទ្ធាវាសំ ឌបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ = ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ក្នុងកម្មិនោះ។ (មានក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈតែម្យ៉ាង)។

សំឌ = សព្វេសំ ឌបបជ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុង កើតក្នុង ៣១ កម្មិយ

បច = បញ្ចវេកាវា ចវ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាវកម្មិយ

អច = អរូចា ចវ្ជន្តានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបកម្មិយ

ញច = អសញ្ញាសត្តា ចវ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិយ

តបច = ចតុវេកាវា បញ្ចវេកាវា ចវ្ជន្តានំ តេសំ = បុគ្គល
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាវកម្មិ បញ្ចវេកាវកម្មិយ

សំច = សព្វេសំ ចវ្ជន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់

ក្នុង ៣១ ក្រុម។

ប = បញ្ចវេកាការានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រុម។

អ = អរូចានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រុម។

ញ = អសញ្ញសត្តានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង
អសញ្ញសត្តក្រុម។

ស = សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ = ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង
សុទ្ធាវាសក្រុម ក្នុងក្រុមនោះ ។ (មានក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈតែម្យ៉ាង)។

តប = ចតុវេកាការានំ បញ្ចវេកាការានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកើត នៅក្នុងចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម។

ធិបឌុ = បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេកាការំ ឌុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ =
បច្ឆិមភវិកៈបុគ្គល ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រុម។

ធិអឌុ = បច្ឆិមភវិកានំ អរូបំ ឌុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ =
បច្ឆិមភវិកៈបុគ្គល ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រុម។

ធិឌុ = បច្ឆិមភវិកានំ ឌុបបដ្ឋន្តានំ តេសំ = បច្ឆិមភវិកៈបុគ្គល
ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម។

ធិ = បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ = បច្ឆិមភវិកៈបុគ្គល ដែលកើតនៅក្នុង
ចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម។

បធិ = បញ្ចវេកាការេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ = បច្ឆិមភវិកៈបុគ្គល
ដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវេកាការក្រុម។

អធិ = អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ = បច្ឆិមភវិកៈបុគ្គល ដែលកើត
នៅក្នុងអរូបក្រុម។

បន្ទិ = បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុង
បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្រុម។

អន្ទិ = អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង អរូបក្រុម។

ន្ទិ = បរិនិព្វន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម។

សន្ទិ = សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុង បរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម ក្នុងក្រុមនោះ ។
(មានក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈ តែម្យ៉ាង)។

យេអវានិ = យេ អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ =
បុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្រុម ហើយបរិនិព្វាន បុគ្គលនោះ។

យេអវានិតេច = យេ អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
ចវន្តានំ តេសំ = បុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្រុម ហើយបរិនិព្វាន បុគ្គល
នោះកំពុងស្លាប់។

យេចអវានិតេច = យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ ចវន្តានំ តេសំ = បុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្រុម ហើយបរិនិព្វាន
បុគ្គលនោះកំពុងស្លាប់ក្តី។

សបឌុ = សតវេសំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រុម ដែលក្រៅពី...។

សតបឌុ = សតវេសំ ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម ដែលក្រៅពី...។

សប្ប = សតវេសំ បញ្ចវោការា ចវន្តានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការាភូមិ ដែលក្រៅពី...។

សតប្ប = សតវេសំ ចតុវោការា បញ្ចវោការា ចវន្តានំ
តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវោការាភូមិ បញ្ចវោការាភូមិ
ដែលក្រៅពី...។

សប = សតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកើត
នៅក្នុងបញ្ចវោការាភូមិ ដែលក្រៅពី...។

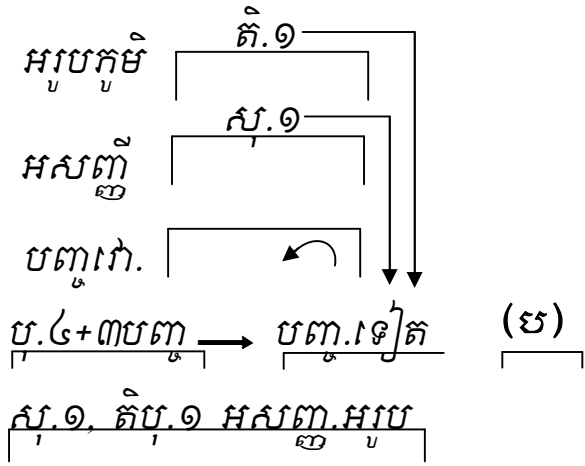
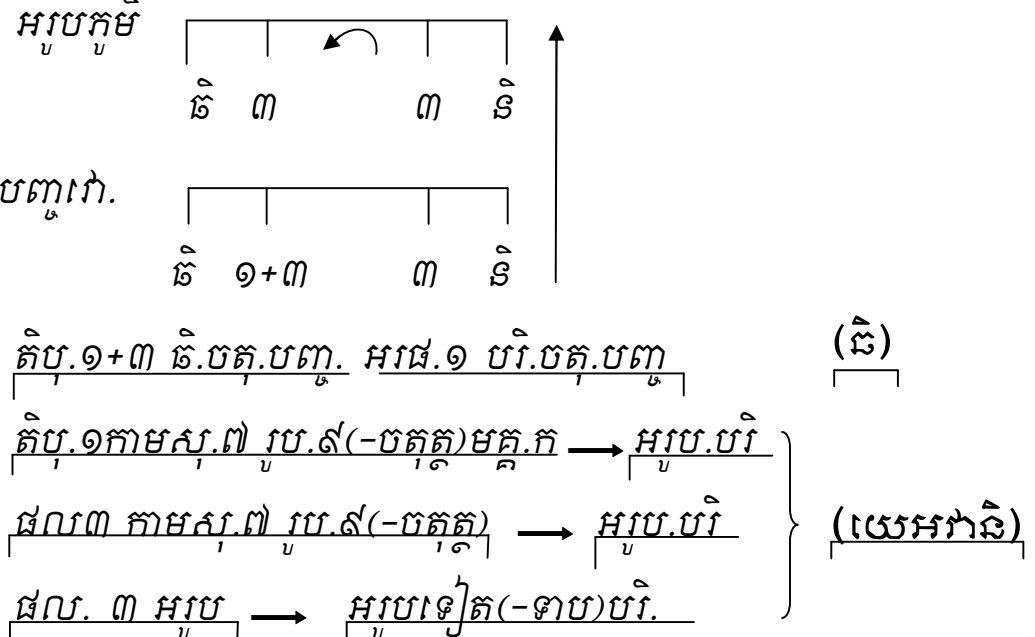
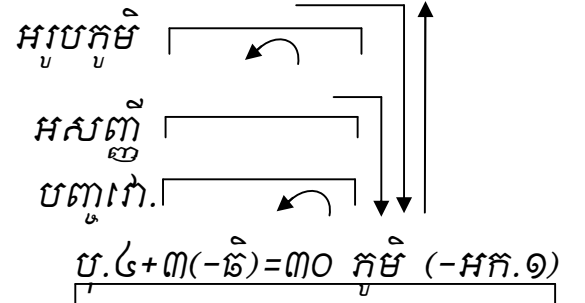
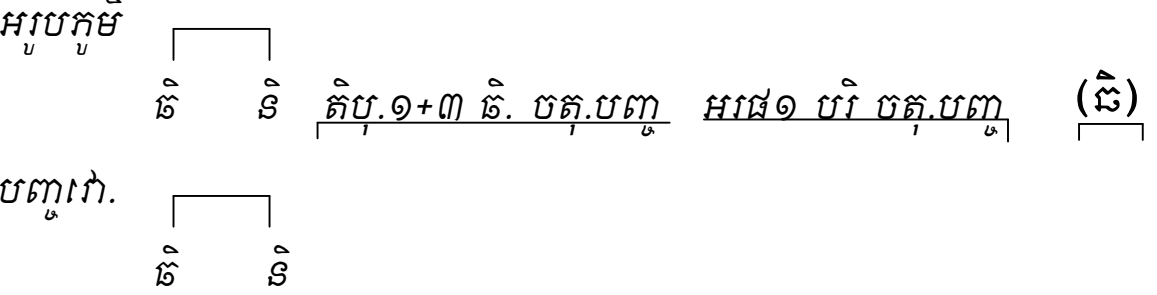
សតប = សតវេសំ ចតុវោការានំ បញ្ចវោការានំ តេសំ =
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុវោការាភូមិ បញ្ចវោការាភូមិ ដែលក្រៅពី...។

ស = សតវេសំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ។

បញ្ជាក់ ពាលីនេះ បើប្រើក្នុងបុគ្គលោកាសវារៈ ត្រូវថែមពាក្យ តត្ថ បន្ទាប់ពី តេសំ
ទាំងអស់។

តារាងអន្តរាគមន៍ ក្នុងឧប្បាទវារៈ អនាគតវារៈ បុគ្គលវារៈ

	<p>វ.ខ.៣.ទុ.ល</p>	<p>វ.ខ.៣.ច.ល</p>
	<p>នឹងកើត</p>	<p>នឹងមិនកើត</p>
<p>រូបក្ខន្ធ</p> 		
<p>នាមក្ខន្ធ</p> 		

បញ្ជាក់ - បើអង្គធម៌ណា បានខាងកើតតែម្យ៉ាង អង្គធម៌នោះ ត្រូវសំដែង

ដោយមានពាក្យថា " ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមង្គិរបស់....." ។

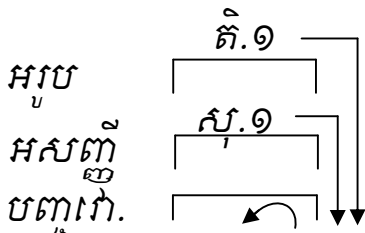
- បើអង្គធម៌ណា បានខាងស្លាប់តែម្យ៉ាង អង្គធម៌នោះ ត្រូវសំដែងដោយមានពាក្យថា " ដែលហៅថា ភង្គក្ខណសមង្គិរបស់....." ។

- បើអង្គធម៌ណា បានទាំងកើតទាំងស្លាប់ អង្គធម៌នោះ ត្រូវសំដែងដោយមិនមានពាក្យថា " ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមង្គិរបស់.....ឬ ភង្គក្ខណសមង្គិរបស់....."

ប្រើទូទៅគ្រប់កន្លែង និង គ្រប់កាល ក្នុងបុគ្គលវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ ។

វិធីគិត និង អង្គធម៌ ក្នុង វ.ឧ.៣.ទុ/ច.ល

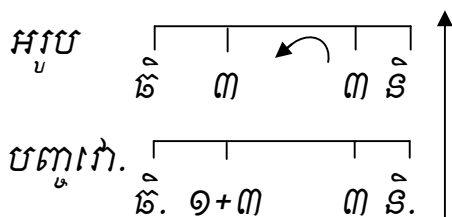
រូបក្ខន្ធនឹងកើត

- ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេ.ការក្រុម ហើយនឹងកើតក្នុង បញ្ចវេ.ការក្រុមទៀត។

- សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្វកម្ម អរូបកម្ម។

• អង្គធម៌ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេ.ការក្រុម ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចវេ.ការក្រុមទៀត។

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្វកម្ម អរូបកម្ម។

រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត

- ភូមិដែលមានរូបក្នុងក្រិ មិនមានរូបក្នុងក្រិ រូបក្នុងនឹងមិនកើត បាន (ធិ. និ.) ។

- ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ហើយនឹងទៅកើត ក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន។

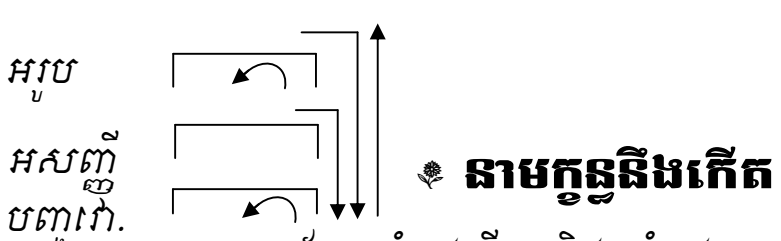
- ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបភូមិ ទៀត (រៀក្រមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន។

• អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជា បច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ។

តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិភូមិ ៧ រូបភូមិ ៨ (រៀរ ចតុត្ថជ្ឈានភូមិ ៧) ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឧប្បាទេក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេការតិហេតុកបដិសន្ធិចិត្ត ៨ (រៀររូបាវចរ- បញ្ចមជ្ឈានបដិសន្ធិចិត្ត ១) ចេតសិក ៣៥ កម្មជួរកលាប ៣-៧-៤។

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិភូមិ ៧ រូបភូមិ ៨ (រៀរចតុត្ថជ្ឈានភូមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន។

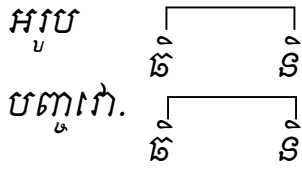
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹងកើត ក្នុងអរូបភូមិទៀត (រៀរក្រមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន។

- ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ ហើយនឹងទៅកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិទៀត។

- សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ។

• អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

នាមក្ខន្ធនឹងមិនកើត

- ភូមិដែលមាននាមក្ខន្ធ នាមក្ខន្ធនឹងមិនកើត បាន (និ. និ.)។

៦ អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចេញការភូមិ បញ្ចេញការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចេញការភូមិ បញ្ចេញការភូមិ។

បញ្ជាក់ និ = ពួកបុគ្គលដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើត ។

និ = ព្រះអរហន្ត ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ។

បច្ចុប្បន្នវារៈ ឧប្បាទវារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វិ. ឧ. ៣ នុ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស វេទនា-
ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ យេ អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ វេទនា-
ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, ឥតរេសំ
តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។
ពួកបុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្មិ បរិនិព្វាន បុគ្គលនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត
តែរូបក្ខន្ធ នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ
វេទនាខន្ធនឹងកើត រូបក្ខន្ធ ក៏នឹងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិទៀត,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ អរូបកម្មិ។

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា រូបក្នុងនឹងកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្តក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន
៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងកើត
ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិទៀត សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ អរូបកម្មិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
វេទនាខន្តក៏នឹងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្តោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៨ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
កាមសុគតិកម្មិ ៧ រូបកម្មិ ៩ (រៀបចតុត្ថជ្ជានកម្មិ៧) ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម
ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្មិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់
បញ្ចវេការតិហេតុកបដិសន្និចិត្ត ៨ (រៀបរុបុប្ផវេទនាបដិសន្និចិត្ត ១) ចេតសិក
៣៥ កម្មជ្ជកលាប ៣-៧-៤, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
កាមសុគតិកម្មិ ៧ រូបកម្មិ ៩ (រៀបចតុត្ថជ្ជានកម្មិ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្មិ
បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹង
កើតក្នុងអរូបកម្មិទៀត (រៀបរូបិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង

បញ្ចេញការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចេញការកម្មទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម អរូបកម្ម។

១ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចេញការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចេញការកម្មទៀត, សុគតិអហេតុក-
បុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
អរូបកម្ម ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់
បុគ្គលណា, រូបក្នុងនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិកម្ម ៧ រូបកម្ម ៨(រៀបចតុត្ថជ្ឈានកម្ម ៧)
ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្ម បរិនិព្វាន ដែលហៅថា
ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចេញការតិហេតុកបដិសន្ធិចិត្ត ៨ (រៀបរូបាវចរព្រមជ្ឈាន
បដិសន្ធិចិត្ត ១) ចេតសិក ៣៥ កម្មជុកលាប ៣-៧-៤, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិកម្ម ៧ រូបកម្ម ៨(រៀបចតុត្ថជ្ឈានកម្ម ៧) ហើយនឹងទៅកើត
ក្នុងអរូបកម្ម បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម
ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបកម្មទៀត (រៀបរូបកម្មដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្តិដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា យេ អរូបំ ឧបបដិស្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បដិស្សន្តិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បដិស្សន្តិ
ហើយទ្រង់លើកយក បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចេញការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចេញការកម្មទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម អរូបកម្ម
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បរិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ
ច ឧប្បដិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បដិស្សន្តិ, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោម-

បុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិស័យនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលីដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធ
ក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរ
បច្ចិមភរិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ(រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សរុបថា វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា,

សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣(វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុង ស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតផង ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៣ នុ. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧទ្ធចមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាឧទ្ធនឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាឧទ្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្ថកម្មនោះ រូបក្ខន្ធនឹងកើត តែវេទនាឧទ្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធនឹងកើត វេទនាឧទ្ធនឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧទ្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧទ្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាឧទ្ធនឹងកើត តែរូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ វេទនាឧទ្ធនឹងកើត រូបក្ខន្ធនឹងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើត ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក យកអរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចកោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ,

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតក្នុងក្រមណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច្រាបច្រាប សួរថា វេទនាខន្ធនឹងកើតក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើត
នៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបញ្ហាបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខ្លួននឹងកើតក្នុង ភូមិណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចន- វិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រុម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២៦ ដែល ជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខ្លួនក៏នឹងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

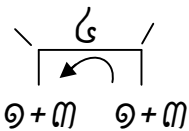
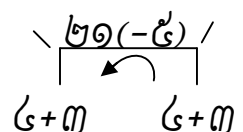
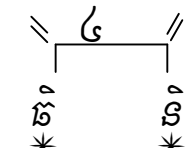
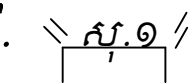
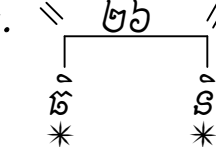
(ចប់ ឱកាសវារៈ)

តារាងអន្តរាគមន៍ ក្នុងខ្សែប្រទេសៈ អនាគតវារៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

គន្ថ ៥	វ.ទ.៣.នុ.លោ	វ.ទ.៣.ច.លោ
	នឹងកើត	នឹងមិនកើត
<p>អសញ្ញា</p> <p>បញ្ច.</p> <p>៤+៣ បញ្ច.២១(-៥)</p> <p>៤+៣ បញ្ច.២១(-៥) → ភមិ.ទៀត</p> <p>ស.១អសញ្ញា.១ → អសញ្ញា.ទៀត</p>	<p>អសញ្ញា</p> <p>បញ្ច.</p> <p>៤+៣ បញ្ច.២១(-៥)</p> <p>៤+៣ បញ្ច.២១(-៥) → ភមិ.ទៀត</p> <p>ស.១អសញ្ញា.១ → អសញ្ញា.ទៀត</p>	<p>អរុប.</p> <p>អសញ្ញា.</p> <p>បញ្ច.វោ.</p> <p>តិ.ប.១+៣ ច.បញ្ច. អរជ.១ បរិ.បញ្ច.២២(-៤) (បរជ)</p> <p>* ប.៤+៣.បញ្ច.២៥(-អក១) → មិន.ភមិ.ទៀត</p> <p>* ស.១អសញ្ញា.១ → មិន.អសញ្ញា.ទៀត</p> <p>តិ.ប.១+៤ អរុប.៤ (អ)</p>

តារាងអង្គធម៌ ក្នុងឧប្បាទវារៈ អនាគតវារៈ ឬគ្គលោកាសវារៈ

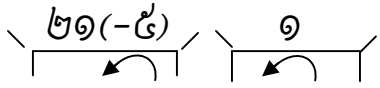
	វ.ឧ.៣.នុ.លោ	វ.ឧ.៣.ច.លោ
គិច្ច ៥	នឹងកើត	នឹងមិនកើត
នាមក្ខណ៍	<p>អរូប </p> <p>បញ្ចវេវ. </p> <p>ប.៤+៣ចត៤ បញ្ច.២១(-៤) → ភូមិ.ទៀត</p> <p>(តប)</p>	<p>អរូប. </p> <p>អសញ្ញា. </p> <p>បញ្ចវេវ. </p> <p>តិ.ប.១+៣ចត.បញ្ច. អរជ.១បរិ.ចត.៤បញ្ច.២២(-៤) (ឆ)</p> <p>* ប.៤+៣.ចត.៤ បញ្ច.២៤(-អក១) → មិន.ភូមិ.ទៀត</p> <p>ស.១ អសញ្ញា.១ (ញ)</p>

បញ្ជាក់ (*) = សញ្ញាអង្គធម៌ដោយអមនេះ មិនមានបាលីដោយចំពោះ ។

(↗) = សញ្ញានេះ បញ្ជាក់ថា ... ហើយនឹងកើត ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ។

(\) = សញ្ញានេះ បញ្ជាក់ចំនួនអង្គធម៌ ៣ ពួកគឺ៖ (ឆ ឬ ឆ, *, ↗) បើបាន ១ ពួក គូស ១, បាន ២ ពួក គូស ២, បាន ៣ ពួក គូស ៣ ។

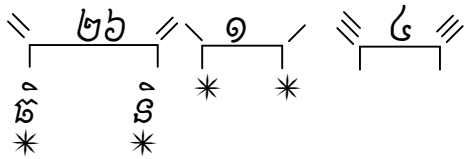
វិធីគិត និង អង្គធម៌ក្នុង វ.ខ្ល.៣.នុ/ ច.លោ

☛ **រូបក្ខន្ធនឹងកើត** = ភូមិដែលមានរូបក្ខន្ធ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ រូបក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

• អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែល ខ្លួនកើតនៅទៀត។

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិទៀត និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

☛ **រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត** = ភូមិដែលមានរូបក្ខន្ធ រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត បាន (ធិ. ឆិ.

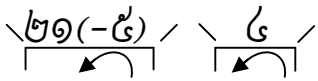
*) ភូមិដែលមិនមានរូបក្ខន្ធ បានទាំងអស់មិនមានសល់។

• អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជា បច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ អវហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ២២ (រៀរអបាយភូមិ ៤)។ (អង្គធម៌ដោយត្រង់)។

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវេកាការភូមិ ២៥ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ១) ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅ ទៀត។ (អង្គធម៌ដោយអម)។

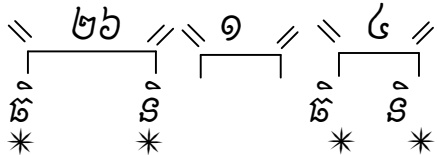
* សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ទៀត។ (អង្គធម៌ដោយអម)។

តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ៤។

☛ **នាមក្ខន្ធនឹងកើត** = ភូមិដែលមាននាមក្ខន្ធ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ នាមក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

◦ អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៤) ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

☛ **នាមក្ខន្ធនឹងមិនកើត** = ភូមិដែលមាននាមក្ខន្ធ នាមក្ខន្ធនឹងមិនកើត បាន (ឆ. ន. *) ភូមិដែលមិនមាននាមក្ខន្ធ បានទាំងអស់មិនមានសល់។

◦ អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២២ (រៀរអបាយភូមិ ៤) ។ (អង្គធម៌ ដោយត្រង់)។

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២៤ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។ (អង្គធម៌ ដោយអម)។

សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ១។

បញ្ជាក់ ឆ = ពួកបុគ្គលដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើត។

ន = ព្រះអរហន្ត ដែលកំពុងបរិនិព្វាន។

* = បុគ្គលដោយអម បានសេចក្តីថា បច្ច័មភវិកៈបុគ្គល ដែលកំពុងកើត និង ព្រះអរហន្ត ដែលកំពុងបរិនិព្វាននេះ ចំពោះព្រះអរហន្ត លោកឈប់មានការកើតទៀតហើយ ជាតិនេះ គឺជាជាតិចុងក្រោយរបស់លោក ហៅថា បច្ច័មភវិកៈ ដោយត្រង់, ចំណែក បុគ្គលដោយអមនោះ គឺកើតក្នុងភូមិនេះហើយ ឈប់កើតក្នុង

ភូមិនេះទៀត ប៉ុន្តែ ទៅកើតក្នុងភពដទៃទៀត ហើយបរិនិព្វាន បុគ្គលនេះ ហៅថា
បច្ច័មភវិកៈដោយអម (គឺជាជាតិចុងក្រោយ ក្នុងភូមិនោះៗ)។

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ៣ នុ. លោ.)

ត. រូបត្ថន្តបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាខន្ធបូលិយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បញ្ចវេការានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធនឹងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង បញ្ចវេការក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធនឹងកើត វេទនាខន្ធនឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បញ្ចវេការានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ, ពួកបុគ្គលដែល កើតនៅក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត តែរូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវេការក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត រូបក្ខន្ធនឹងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និង អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវេកាការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅ ទៀត និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំ- សយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ច-

វោការាវាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងអរូបកម្ម ៤,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវោការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវោការកម្ម ២១
(វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងបញ្ចវោការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងអរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូទាណំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុង
ស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវោការកម្ម

២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបាន
ទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បញ្ចវេកាការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ
ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដាយត្រង់។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមណា,
សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមនោះឬ ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមណា, វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២១ (វៀរ សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិ ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើត និងកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុង ស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២១

(រៀបរយសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ហើយនឹងកើតក្នុងកម្ម ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខ្លួនក៏នឹងកើតផង។

(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវៈ)

(ចប់ ឧប្បាណវៈ អនាគតវៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុទិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧ. ៣ ច. ឃ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស វេទនា-
ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ យេ អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
បច្ចិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលណានឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្ម បរិនិព្វាន ពួកបុគ្គលនោះ
រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គល
ដែលកើតនៅក្នុងចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើត
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់
បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ វេទនាខន្ធនា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថ្នន ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង កាមសុគតិភូមិ ៧ រូបភូមិ ៩ (វៀរចតុត្ថជ្ឈានភូមិ ៧) ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់ បញ្ចវេការតិហេតុកបដិសន្ធិចិត្ត ៨ (វៀររូបាវចរបញ្ចមជ្ឈានបដិសន្ធិចិត្ត ១) ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង កាមសុគតិភូមិ ៧ រូបភូមិ ៩ (វៀរចតុត្ថជ្ឈានភូមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹង កើតក្នុងអរូបភូមិទៀត (វៀរភូមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន។

និង តិហេតុកប្បថ្នន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើត ក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថ្នន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បថ្នន ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិភូមិ ៧ រូបភូមិ ៩(វៀរចតុត្ថជ្ឈានភូមិ ៧) ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេការតិហេតុកបដិសន្ធិចិត្ត ៨ (វៀររូបាវចរបញ្ចមជ្ឈាន- បដិសន្ធិចិត្ត ១) ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិភូមិ ៧ រូបភូមិ ៩(វៀរចតុត្ថជ្ឈានភូមិ ៧) ហើយនឹង ទៅកើតក្នុងអរូបភូមិ បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបភូមិទៀត (វៀរភូមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ

សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា យេ អរូបំ ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិស្សន្តិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា
 នុប្បដ្ឋិស្សន្តិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជា
 បច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១
 ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
 នឹង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
 ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បដ្ឋិស្សន្តិ
 វេទនាខន្ធា ច នុប្បដ្ឋិស្សន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្ស-
 នវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា នុប្បដ្ឋិស្សន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិស្សន្តិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
 ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល
 ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរូបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត
 ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
 បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
 ព្រោះថា តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើត
 ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
 ចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធ
 ក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ។

៊ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័មបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា តិហេតុក-

បុគ្គល ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្រម
បញ្ចវេកាការក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្រម បញ្ចវេកាការក្រម
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្រម បញ្ចវេកាការក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១
ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្រម បញ្ចវេកាការក្រម។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ
ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្រម បញ្ចវេកាការក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
បរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្រម បញ្ចវេកាការក្រម ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
វេទនាខន្ធ ក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលៈ មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៣ ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វា: យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ នុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈនឹងមិនកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ឧប្បជ្ជិស្សតិ នឹងកើត។

បដិលោមបុព្វា: យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈនឹងមិនកើតក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ឧប្បជ្ជិស្សតិ នឹងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈនឹងមិនកើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតតែវេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែរូបក្ខន្ធនឹងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវាវៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ៣ ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេចកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, បច្ចិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង ចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជិនា៖ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, បច្ចិមភវិកានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ។
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត
តែរូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលជាបច្ចិមភវិកៈ
ដែលកើតនៅក្នុង ចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធ ក៏នឹងមិនកើត
រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រុម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងអរូបក្រុម ៤,

និង តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុ-
រោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២២ (រឿរអបាយក្រុម
៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ និងចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២២ (វៀរអបាយភូមិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបភូមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការភូមិ បញ្ចវេការភូមិ និងចតុវេការភូមិ ៤ បញ្ចវេការភូមិ ២២ (វៀរអបាយភូមិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ

វេទនាខន្លោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្លោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈដែលកំពុងកើត
ក្នុងចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ និងចតុវេកាការកម្មិ ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២២ (វៀរអបាយ
កម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ
ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ៣០ កម្មិ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១)
(បច្ចិមភវិកៈដោយអម)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល
១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ និងចតុវេកាការកម្មិ ៤
បញ្ចវេកាការកម្មិ ២២ (វៀរអបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ
ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ៣០ កម្មិ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១)
(អង្គធម៌ដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្លោនឹងមិន
កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត

និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្វក្នុង ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្វក្នុងទៀត និង អសញ្ញាសត្វក្នុង ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិម - កោដ្ឋាសៈ មានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្វានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកប្បជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល ជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង និងចតុរោការក្នុង ៤ បញ្ចរោ- ការក្នុង ២២ (វៀរអបាយក្នុង ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្នុង ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ៣០ ក្នុង (វៀរអកនិដ្ឋកក្នុង ១) (បច្ច័មភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័ម- ភវិកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នុងណា, សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុងនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មិន។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិភិ? ម្យាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រុម បញ្ចវេការក្រុម អរហត្តផលបុគ្គល
១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រុម បញ្ចវេការក្រុម និងចតុវេការក្រុម ៤ បញ្ច-
វេការក្រុម ២២ (វៀរអបាយក្រុម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្រុម
បញ្ចវេការក្រុម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេការក្រុម ៤
បញ្ចវេការក្រុម ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកប្បគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម និង
អសញ្ញាសត្តក្រុម ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ
ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រុម បញ្ចវេការក្រុម អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
បរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រុម បញ្ចវេការក្រុម និងចតុវេការក្រុម ៤ បញ្ចវេការក្រុម ២២

(វៀរអបាយកម្ម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិ
ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេការកម្មិ ៤ បញ្ចវេការកម្មិ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកម្មិ ១)
(បច្ចិមភវិកៈដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
សញ្ញាខន្តក៏នឹងមិនកើត ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ, អហេតុផលបុគ្គល
១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ និងចតុវេការកម្មិ ៤
បញ្ចវេការកម្មិ ២២ (វៀរអបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការកម្មិ
បញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង នឹងចតុវេការកម្មិ ៤
បញ្ចវេការកម្មិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកម្មិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្តក៏នឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្តក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ, អហេតុផលបុគ្គល
១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ និងចតុវេការកម្មិ ៤
បញ្ចវេការកម្មិ ២២ (វៀរអបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផល-

សេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រុម បញ្ចវេទនាការក្រុម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេទនាការក្រុម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រុម ២៥ (រឿងអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាណវាៈ អនាគតវាៈ បច្ចុនីកៈ)

បវត្តិវាៈ ឧប្បាណវាៈ បច្ចុប្បន្នាតិវាៈ អនុលោម បុគ្គលវាៈ

(វ.ន. ៤(១+២) ន. ល.)

គ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជត្តាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា- ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេទនាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច

ឧប្បជ្ជិត រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធជាប់កើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុង កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាកម្ម និង អសញ្ញាសត្តកម្ម នោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទ្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេទនារបដិសន្ធិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទ្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើត គ្រាដំបូង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាកម្ម ដែលហៅថា យល្យ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា យល្យ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

- យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ភិក្ខុណាសមន្តីរបស់បុតិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណាសមន្តីរបស់អរូបបដិសន្ធិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ដែល ហៅថា ឯកល, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅ ថា ឯកល

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ដែលហៅថា ឯកល, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុង កើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ឯកល ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់កើត ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ឯកល, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ឯកល ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចរន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិត្ត តោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេការភូមិ ដែលហៅថា ឯកល, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ឯកល ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច

ឧប្បជ្ជិត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុប្ផានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្នាំ)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុប្ផាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ
ឧប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គល
នោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុប្ផាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ,
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតិ
វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធច្បាប់កើត តែវេទនាខន្ធមិនមែន
កំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវោការភូមិ
បញ្ចវោការភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើត វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៩ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ជកលាប ៣-៧-៤។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យល់ថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់កើត
 ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
 ការលើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា
 យល្យ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាយល្យ
 ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
 សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចវ្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ឈិត្ត វោ ច តេសំ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ឈិត្ត
 ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការភូមិ
 បញ្ចុរោការភូមិ ដែលហៅថាយល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
 បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
 ចតុរោការំ បញ្ចុរោការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធវោ ច ឧប្បជ្ឈិត្ត
 វេទនាខន្ធវោ ច ឧប្បជ្ឈិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សន-
 វិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវាវៈ)

បច្ចុប្បន្នវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ
(វ. ៨. ៤(១+២) ឆ. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧប្បាទមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាឧប្បាទ
ឧប្បជ្ជតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ
វេទនាឧប្បាទ ឧប្បជ្ជត, បញ្ចវោកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ
វេទនាឧប្បាទ ច ឧប្បជ្ជត។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធ
មិនជាប់កើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត វេទនាខន្ធ ក៏ជាប់កើត។

បដិលោមបុត្រាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧប្បាទ ឧប្បជ្ជត, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុង
កើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាឧប្បាទ ឧប្បជ្ជត នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវោកាវេ តត្ថ វេទនាឧប្បាទ ច ឧប្បជ្ជត
រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជត។ ក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែន
កំពុងកើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ វេទនាខន្ធ ក៏ជាប់កើត រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុង
កើត។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទេ។
តត្ថ វេទនាឧប្បាទ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទេ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធ ក៏ធ្លាប់កើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធច្បាប់កើត

ក្នុងភូមិណា, រូបក្នុងកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក
 យកអរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបាន
 តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
 អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត ណោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត
 ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចវេកាកភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា
 អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា
 សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ
 វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់កើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធ
 ក៏កំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកភោជ្ជាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ ខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុង កុមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចន- វិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ ខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ
(វិ. ឧ. ៤(១+២) នុ. ៣៧.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឥតវេសំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ និង អសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងបញ្ចវោការភូមិដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោការា ចវ្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជន្តិ, បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែល

កើតនៅក្នុងអរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធជាប់កើត តែរូបក្នុងមិនមែនកំពុងកើត ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងបញ្ចវេទនាកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត រូបក្នុងក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់រូបវេទនាបញ្ចមជ្ឈានបដិសន្ធិចិត្ត ១ ចេតសិក ៣០ កម្មជ្ជកលាប ៤ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាកម្ម ដែល ហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេទនាកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ។

២ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និង បញ្ចវេទនាកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែល ហៅថា យល្យ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង អសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា

ឧប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយកបុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
បញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការិ
ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតិ វេទនាខន្ធា ច
ឧប្បជ្ជិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥),
តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អរូបកម្មិ
និងអរូបកម្មិ ៤,

និង បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ
ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ
៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធាចាប់កើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥),
តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ និង

អរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា បញ្ចកោការា ចវ្វន្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
 ឧប្បជ្ជិតិ ហើយទ្រង់លើកយកបុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
 បញ្ចកោការា ដែលហៅថា ល្យ និងបញ្ចកោការា ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)
 ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និងសំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចកោការា ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតិ, ពាក្យ
 វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, តស្ស តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា,
 សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
 ឧប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, ឥតវេសំ
 ចតុកោការា បញ្ចកោការា ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
 ឧប្បជ្ជិតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
 សុទ្ធាវាសកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើត
 ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុកោការា

បញ្ចេញការក្រមដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្ខីនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត
សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ ចតុវេកាវា បញ្ចវេកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តិ,
ចតុវេកាវំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច
ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុវេកាវា បញ្ចវេកាវានោះ ក្នុងក្រមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធ
មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត
ក្នុងចតុវេកាវា បញ្ចវេកាវានោះ ក្នុងក្រមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់កើត វេទនាខន្ធ
ក៏កំពុងកើត។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខី ដែលហៅថា ១៧ ទាំងសុទ្ធាវាសក្ខី ៥,

និង បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាវា បញ្ចវេកាវា -
ការក្រម ដែលហៅថា ១៧ ទាំងចតុវេកាវា ៤ បញ្ចវេកាវា ២១ (រឿរសុទ្ធាវាស -
ក្រម ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤
បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែល
ហៅថា។ល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុក
ក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ ហើយទ្រង់លើកយកបុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការ
ក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា ឥតវេសំ ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតិ សញ្ញាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិតិ, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោ-
ការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥),

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការ
ក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ ៧ និងចតុរោការក្ខមិ ៤
បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់កើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ ៧ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១
(វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង
បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា
បញ្ចរោការា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផល-
សេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ ៧
និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤) ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយ
ត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវាវៈ បច្ចុប្បន្នាតិវាវៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧ. ៤(១+២) ច. ឈ.)

ក. រូបក្ខន្ធម្យលៈ

១. រូបក្ខន្ធម្យលៈ វេទនាឧត្តម្យលីយេចកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ, តស្ស វេទនាឧត្តម្យលី
នុប្បជ្ជិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាឧត្តម្យលីមិនធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ ឧប្បជ្ជិតុ ធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន វេទនាឧត្តម្យលី នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តម្យលី មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាឧត្តម្យលី នុប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុគ្គជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គល

ណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិ-
គតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤
ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា មហា, តិហេតុកបុប្ផជន ១
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា មហា, ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្នុងមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធច្រាប់កើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមានហើយ
អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្នុងក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន
មានតែបុគ្គល ដែលវេទនាខន្ធច្រាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏
មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: ឧប្បជ្ជិត ធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត, តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថាមល្យ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង អសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាមល្យ

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថាមល្យ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាមល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធប្រាប់កើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ
មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធច្បាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បទគ្គិវារៈ ឧប្បាណវារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បច្ចុនិកៈ ទ្វិកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៤(១+២) ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ នុប្បជ្ជិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាឧត្តមិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិត ធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ នុប្បជ្ជិតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិតិ កំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ នុប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាឧត្តមិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិកតិវិសជ្ជនា ថា ឧប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកមិ ៤ ដែលជាទីកើត

នៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធជាប់កើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនជាប់កើតក្នុង ភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតវិសជ្ជនាថា នុប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនជាប់កើត តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនជាប់កើត ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត, តត្ថ

វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់កើត
ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង

ដោយបដិវេទនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាឌវារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ៤(១+២) ច. លោ.)

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជត្ថ, សុទ្ធាវាសេ
បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ
វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជត្ថ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការកម្មិ និង
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
តែវេទនាខន្ធ ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុង
បរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ
ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងកើត វេទនាខន្ធ ក៏មិនធ្លាប់កើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា៖ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តិ, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត្តិ។ ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ អសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែ រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្តិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា កង្កក្ខណសមន្តី របស់បញ្ចវេកាការបុតិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ឈរូបដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ និងបញ្ចវេកាការភូមិ ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសភូមិ ៥), តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអរូបភូមិ និងអរូបភូមិ ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា កង្កក្ខណសមន្តីរបស់

រុប្បាវចរបញ្ចមជ្ឈានបុតិចិត្ត ១ ចេតសិក ៣០ កម្មជរុបដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ
និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
ដែលហៅថា ។ល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា។ល។ និង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែល
ហៅថា។ល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាកកម្ម ដែលហៅថា។ល។ និងបញ្ចវេកាកកម្ម ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ,
តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និង
អរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាកាវា ចរន្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិតិ, ហើយទ្រង់លើកយកអរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា។ល។ និង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែល
ហៅថា។ល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធានំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ

ច នុប្បជ្ជិតិ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិតុ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ (បរិនិព្វន្ត
ដោយត្រង់) អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋក-
ក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្តដោយអម) ដែលហៅថា ១៧ យ, និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ ,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ
និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ។

២ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្តដោយអម) ដែលហៅថា ១៧ យ និង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែល
ហៅថា ១៧ យ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១, ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ

ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធវោ
 នុប្បជ្ជិតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
 សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា ៗលៗ និង
 សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ
 ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
 សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូច
 បានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្ជន្ធានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ច នុប្បជ្ជិត្ត រូបក្ខន្ធវោ ច នុប្បជ្ជិតិ ពាក្យវិសជ្ជនា
 ក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិតិ, តស្ស តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា,
 សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុវោកាវា បញ្ចវោកាវា ចវ្ជន្ធានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិតិ,
 សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ច
 នុប្បជ្ជិតិ សញ្ញាខន្ធវោ ច នុប្បជ្ជិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវោកាវា ក្ខមិ

បញ្ចេញការកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធជាប់កើត
ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុង
កើត សញ្ញាខន្ធក៏មិនជាប់កើត។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនជាប់កើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្ម
នោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តិ, សុទ្ធាវាសេ
បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត
វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិនោះ
ក្នុងកម្មនោះ សញ្ញាខន្ធមិនជាប់កើត តែវេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ
ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង ពួកបុគ្គលដែលកើត
នៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏មិនមែន
កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តិ ជាសំសយបទ។
* អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុវេទនាកម្មិ បញ្ចវេទនាកម្មិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និង ចតុវេទនាកម្មិ ៤
បញ្ចវេទនាកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥),

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ (បរិនិព្វន្ធ ដោយត្រង់) អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា ៗ លៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា ៗ លៗ និង សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចុរោការ ក្ខមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការ បញ្ចុរោការ ចរុន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា ៗ លៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ , សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិតិ សញ្ញាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិតុ, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ (បរិនិព្វន្ធ
ដោយត្រង់) អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម
១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអរហត្តក-
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលហៅថា ៗលៗ
និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្ម
នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកអនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតុ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតិ ហើយទ្រង់លើកយក
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),
អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បរិ-

និព្វានដោយអម) ដែលហៅថា ៧៧ និងសុត្តន្តបិដក ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុត្តន្តវាសេ បរិនិព្វាននំ អសញ្ញា- សត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេៈ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិក្កដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវាៈ បច្ចុប្បន្នាតិវាៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវាៈ ឧប្បាទវាៈ បច្ចុប្បន្នាតិវាៈ អនុលោម បុគ្គលវាៈ

(វ. ឧ. ៥(១+៣) នុ. ល.)

ត. រូបត្ថម្ភមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ, តស្ស វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ច័មភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ, ឥតវេសំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិតិ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិតស្សតិ។ ពួកបច្ច័មភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការុកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែ

វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេកាការ - ភូមិដែលក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសច្ច័នា៖ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា-ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេកាការភូមិ និង អសញ្ញាសត្តភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណា - សមន្តីរបស់ បញ្ចវេកាការតិហេតុកបដិសន្ធិចិត្ត ៩ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ជកលាប ៣-៧-៤,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រៀបចំបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង អសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរ បច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាករកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេកាករកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាករកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិ- អហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង អសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើត ដល់បុគ្គលណា, រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរ អកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរ បច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែល ហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការិ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេចក:

អនុលោមបុត្រា: យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិស្សិតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ
ឧប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, ឥតវេសំ
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច
ឧប្បជ្ជិតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតិ។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុវោការក្ខមិ បញ្ចវោការក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតដល់
បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវោការក្ខមិ បញ្ចវោការក្ខមិ
ដែលក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: សព្វេសំ ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ,
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច
ឧប្បជ្ជិតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងកើត តែវេទនាខន្ធនឹង
មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុវោការក្ខមិ
បញ្ចវោការក្ខមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធភ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធភ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់តិហេតុកបដិសន្ធិចិត្ត ១៣ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ជកលាប ៣-៧-៤,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រៀបចំបច្ច័មភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ឯល។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រៀប ចំបច្ច័មភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ឯល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ឯល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធភ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខ- បុគ្គល ៣ (រៀបចំបច្ច័មភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ឯល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័ម- កោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុវេការំ បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធភ

ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ(វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា។ល។,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា។ល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើត ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការិ

បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សន-
វិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដាយត្រង់។

(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៥(១+៣) ឆ. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ
វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ រូបក្ខន្ធ កំពុងកើត
តែវេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុងកើត
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត
ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ, នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈតិ។ ក្នុងអរូបកមិនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកមិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវោការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវោការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ ខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋានៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ថ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវោការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋានៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ

ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤,
និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើត
ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ
លើកយក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ
ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុត្រា: យតុ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, តតុ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិស្សតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យតុ វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ, តតុ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យតុ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តតុ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រុម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៊ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្រាប សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា

អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រុម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ ខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតក្នុង ក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចន- វិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏កំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្តានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ៥ (១+៣) ឆុ. លោ.)

តិ. រូបត្ថន្តមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធន្ធោ ឧប្បជ្ជិតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធន្ធោ ឧប្បជ្ជិតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បច្ចិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ, ឥតវេសំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជន្តិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ។
 ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែល
 កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្តកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធ
 នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
 បញ្ចវោការកម្មិដែលក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្តកំពុងកើត
 វេទនាខន្តក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ,
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់
 បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្តកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បញ្ចវោការា ចវ្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ, បញ្ចវោការំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធា ច
 ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ
 ក្នុងអរូបកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត តែរូបក្ខន្តមិនមែនកំពុងកើត
 ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកម្មិនោះ
 ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្តក៏នឹងកើត រូបក្ខន្តកំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២២ (វៀរអបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១១

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណាក្នុងកម្មិណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកតិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២២ (វៀរអបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ បញ្ចវេការំ ឧបបន្ថនានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបន្ថនានំ តេសំ តត្ថំ រូបក្ខន្ធា

ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ
 ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១
 (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
 ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ
 បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ
 វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា
 សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
 កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា
 ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផល-
 សេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិ
 ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្ខមិ ៤,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ហើយ
 នឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១(វៀរ
 សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
 កើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ
 និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធានឹងកើត
 ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាករក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង បញ្ចវេកាករក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការា ចរន្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត ក្នុងបញ្ចវេកាករក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាករក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈតិ, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ, ឥតវេសំ

ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ច
ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធវោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភិកបុគ្គលដែលកំពុងកើត
ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធ
នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្នុងនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុរោការ -
ក្នុង បញ្ចរោការក្នុងដែលក្រៅពីបច្ចិមភិកនោះ ក្នុងក្នុងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្នុងណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុងនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជតិ,
ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធវោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងកើត តែវេទនាខន្ធ
មិនមែនកំពុង កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្នុងនោះ, ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុង
ចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត
វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បច្ច័មភវិកៈដោយអម),

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោ- ការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ។

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែល ហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខ្លួនកំពុងកើតដល់បុគ្គល ណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខ្លួនក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើត ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បច្ច័មភវិកៈដោយអម), ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខ្លួន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុង ក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១

(រឿរសុទ្ធាវាសកូមី ៤) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបន្ននាធំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងចតុរោការកូមី បញ្ចរោការកូមី ហើយនឹងកើតក្នុងកូមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុរោការកូមី ៤ បញ្ចរោការកូមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកូមី ៤),

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកូមី បញ្ចរោ- ការកូមី ហើយនឹងកើតក្នុងកូមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុរោការកូមី ៤ បញ្ចរោការកូមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកូមី ៤) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកូមី បញ្ចរោការកូមី ហើយនឹងកើតក្នុងកូមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុរោការកូមី ៤ បញ្ចរោការកូមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកូមី ៤) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើត ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកូមីណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកូមីនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការកូមី បញ្ចរោការកូមី ហើយនឹងកើតក្នុងកូមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែល ហៅថា ៗល។ និងចតុរោការកូមី ៤ បញ្ចរោការកូមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកូមី ៤), ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តាធំ តេសំ

តតុ សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តតុ វេទនាខន្ធោ
 ឧប្បជ្ឈតិ, ហើយទ្រង់លើកយកបុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
 ចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា
 ។ល។ និងចតុវេកាការកម្មិ ៤ បញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤) ។ ដែលជា
 អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តតុ សញ្ញាខន្ធោ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធោ
 ច ឧប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
 មានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវាៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវាៈ អនុលោម)

បវត្តិវាៈ ឧប្បាទវាៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវាៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវាៈ

(វ. ឧ. ៥(១+៣) ច. ល.)

ត. រូបត្ថនិមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ឈតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
 នុប្បជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត
 ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ
 នុប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ឈិស្សតិ, បញ្ចវេកាការ

បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជន្តិ
វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សន្តិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងកើត
ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និង
ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធក៏ មិនមែនកំពុងកើត
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុច្ឆា: យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សន្តិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជន្តិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: បច្ឆិមភវិកានំ បញ្ចវេការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជន្តិ,
បញ្ចវេការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ វេទនាខន្ធា
ច នុប្បជ្ជិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជន្តិ។ ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើត
ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួក
នោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និង ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គល
ដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សន្តិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ(វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣(វៀរបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ

នឹង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា ។ល។,

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នុង, អរហត្តផល បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្នុង

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា។ល។,

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នុង, អរហត្តផល បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្នុង ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជាក់ សួរថា រូបក្នុងមិនមែនកំពុងកើតដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្នុង (រឿរ អកនិដ្ឋកក្នុង ១) ដែលហៅថា។ល។, តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នុង ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចរន្តានំ អរូបំ ឧបបន្ននានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បន្នតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា នុប្បន្និស្សតិ, ហើយទ្រង់លើក យកអរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា។ល។, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នុង, អរហត្តផល បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្នុង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូច បានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បន្នតិ វេទនាខន្ធា ច នុប្បន្និស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង អនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធភោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធភោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តារបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ, ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធភោ នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផល បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកា-

ការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបកុន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ
ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិក្កដាយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធភ
នុប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិន
កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចរុន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធភ ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិននោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត
ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ
នោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ឆិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធភ
នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ, បរិនិព្វន្តានំ តេសំ

សញ្ញាខន្ធ ច នុប្បជ្ជិតិ វេទនាខន្ធ ច នុប្បជ្ជិតិ។
ពួកបច្ចិមភិក្ខុបុគ្គល ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាខន្ធ បញ្ចវេទនាខន្ធនោះ សញ្ញាខន្ធ
នឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធ កំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែល កំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងបញ្ចវេទនាខន្ធ បញ្ចវេទនាខន្ធនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត វេទនាខន្ធក៏
មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធ នុប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធ នុប្បជ្ជិតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ,
និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនាខន្ធ បញ្ចវេទនាខន្ធក៏
ដែលហៅថា ៗលៗ

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងបញ្ចវេទនាខន្ធ បញ្ចវេទនាខន្ធក៏ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
ការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរ
អកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ
ចរន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធ នុប្បជ្ជិតិ នោ

ច តេសំ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយកអរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ វេទនាខន្ធោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ សញ្ញាខន្ធោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិន កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយកតិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភិក្កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែល

ហៅថា ៧៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង
បច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វានានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនា
ក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់ៗ
(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្តានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវារៈ
(វ. ឧ. ៥(១+៣) ច. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធភ
នុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុង
កុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកុមិណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជតិ កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធធ ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតតែវេទនាខន្ធក៏កើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏មិនកើតក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធក៏មិនកើត តែរូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលនេះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិតិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត
ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ, តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា
ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ៥(១+៣) ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធន្ធោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ត វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បញ្ចវេកាការា ចវ្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជនី នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជនីស្សនី,
 បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តា
 ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជនី វេទនាខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជនីស្សនី។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែល
 កើតនៅក្នុងអរូបកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងកើត
 ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ
 ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 អសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែន កំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏
 នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជនីស្សនី,
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជនីតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត
 ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បច្ចិមភវិកានំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជនីស្សនី នោ ច តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជនី, បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ
 បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច
 នុប្បជ្ជនីស្សនី រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជនី។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើត
 ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ
 វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គល
 ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិ និង
 ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត
 រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ,

តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង អរូបក្រម ៤ ,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់) ,

* បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋក្រម ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម និងអរូបក្រម ៤ (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤ (បច្ច័មភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា។ល។ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់) ,

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម និងអរូបក្រម ៤ (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤ (បច្ច័មភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ។ល។ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្រួបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកបុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥), តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការា ចរន្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន នុប្បជ្ជិស្សនិ ហើយទ្រង់លើកយកអរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (អង្គធម៌ដោយអម), ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១

ដែលកំពុងបរិទិព្វានក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន
 ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងមិនកើត
 ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយអម) សុគតិអហេតុក-
 បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម
 ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិម -
 កោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ
 បរិទិព្វនាមំ អរូបេ បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនា
 ក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋកម្ម ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១, ។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិទិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បរិទិព្វនដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម និងអរូបក្រម៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤ (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ ។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម និងអរូបក្រម៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤ (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួននឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ច-

វោការក្នុង ២២ (វៀរអបាយក្នុង ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផន ៤ ផល-
សេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការក្នុង ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្នុងក្នុងដែលខ្លួន
កើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវោការក្នុង ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋក្នុង ១) (អង្គ-
ធម៌ដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុង ដែលហៅថា
ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្នុង ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង
បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ
បញ្ចវោការំ ឧបបន្ថានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបន្ថានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធភ្នេ ធុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធភ្នេ ធុប្បជ្ជិស្សតិ
ហើយទ្រង់លើកយកអហេតុផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវោការក្នុង
ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវោការក្នុង ២២ (វៀរអបាយក្នុង ៤) (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់),
បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការក្នុង ហើយនឹងមិនកើត
ក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវោការក្នុង ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋ-
ក្នុង ១) (អង្គធម៌ដោយអម), ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុង
កើតក្នុងអរូបក្នុង, អហេតុផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្នុង និងអរូបក្នុង៤
(បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង
កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្នុង ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្នុង ៤
(អង្គធម៌ដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុង ដែល
ហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្នុង ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តា
ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ្នេ ច ធុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធភ្នេ ច
ធុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆា នេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោកាវា បញ្ចរោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោកាវា ក្នុងបញ្ចរោកាវានោះ ក្នុងកុមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់ បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកុមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោកាវា ក្នុងបញ្ចរោកាវានោះ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកុមិនោះ ក្នុងកុមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភិកាវា ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបច្ចិមភិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោកាវា ក្នុងបញ្ចរោកាវា កុមិនោះ ក្នុងកុមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ

ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិច្ចាគក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើត វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ត សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សនិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រុម ៥),

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិច្ចាគក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២២ (វៀរអបាយក្រុម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអរហត្តកុបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម និង អសញ្ញាសត្តក្រុម ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិច្ចាគក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២២ (វៀរអបាយក្រុម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចុរោការក្រុម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
ដែលហៅថា វេកាការកម្ម និងចតុវេកាការកម្ម ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៤),
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា ចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជន្តិ ហើយទ្រង់លើកយក អហេតុផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា វេកាការកម្ម និងចតុវេកាការកម្ម ៤ បញ្ចវេកា-
ការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួន
កើតនៅទៀត ដែលហៅថា វេកាការកម្ម និងចតុវេកាការកម្ម ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៥
(វៀរអកនិជ្ជកម្ម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋា-
នបទ និងសំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
នុប្បជ្ជន្តិ សញ្ញាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុប្ផានេះ
ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុប្ផា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ តត វេទនាខន្ធនា ធម្មជ្ជតិ

ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤), (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់)

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១), (បច្ចិមភវិកៈដោយអម)

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤), (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់)

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤), (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់)

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល

៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រមិ បញ្ចវេការក្រមិ ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុវេការក្រមិ ៤ បញ្ចវេការក្រមិ ២២ (វៀរអបាយក្រមិ ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយ ត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រមិ បញ្ចវេការក្រមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងចតុវេការក្រមិ ៤ បញ្ចវេការក្រមិ ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្រមិ ១), (បច្ច័មភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូច បានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, ហើយទ្រង់ លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រមិ បញ្ចវេការក្រមិ ដែលហៅថា។ល។ និងចតុវេការក្រមិ ៤ បញ្ចវេការក្រមិ ២២ (វៀរអបាយក្រមិ ៤), (បរិនិព្វានដោយត្រង់) បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្រមិ បញ្ចវេការក្រមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និង ចតុវេការក្រមិ ៤ បញ្ចវេការក្រមិ ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្រមិ ១) (អង្គធម៌ដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមិ និង អសញ្ញាសត្តក្រមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧ. ៦(២+៣) នុ. ឃ.)

ក. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាខន្ធភូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, ឥតរេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលជាបច្ចិមភវិកៈនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អន្តរាមិរបស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផល-

បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្នុងឆ្នាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូច បានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រាប សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់ បុគ្គលណា, រូបក្នុងក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿបច្ឆិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្នុង ក៏ធ្លាប់កើតផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្នុងមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិទិ? វេទនាខន្ធគ៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធគ៏នឹងកើតដល់បុគ្គល នោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ សញ្ញាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលជាបច្ឆិមភវិកៈនោះ វេទនាខន្ធគ៏ធ្លាប់កើត តែសញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែល នៅសល់ក្រៅពីនោះ វេទនាខន្ធគ៏ធ្លាប់កើត សញ្ញាខន្ធគ៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្រាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធគ៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិតស្សតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១)។

២ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ តេសំ វេទនាខន្ធជា

ឧប្បជ្ជិត នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិតស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង

២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា

ឥតរេសំ តេសំ វេទនាខន្ធជា ច ឧប្បជ្ជិត សញ្ញាខន្ធជា ច

ឧប្បជ្ជិតស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរ បច្ចិមភរិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (រឿរបច្ចិមភរិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុង ស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតវារៈ អនុលោម ទ្រិកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៦(២+៣) នុ. ឱ.)

ត. រូបត្ថន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយចកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ រូបក្ខន្ធន្ធោ ឧប្បជ្ជិតុ, តត្ថ វេទនាខន្ធន្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ
វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត
តែវេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត
ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ
រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ។ ក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់
កើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,
- និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។
- ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជាក់ សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុងកម្មណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក

អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ឧប្បជ្ជិតស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
ច ឧប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្មិ ៤ ដែលជាទីកើត នៃនាមក្ខន្ធ ៤
បញ្ចវេកាការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើត
ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
អរូបកម្មិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត
ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចវេកាការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច

ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេ៖ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដាយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្នាំ)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធជាប់កើតក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធ
ក៏ជាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អន្តរាមិរបស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ
៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អន្តរាមិរបស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធគឺជាប់កើតក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធគឺនឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធន ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ ខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធគឺនឹងកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធន ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធគឺនឹងកើតក្នុង ក្រមណា, វេទនាខន្ធគឺជាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធន ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទី កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធគឺជាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បច្ចត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧ. ៦(២+៣) នុ. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាខន្ធបូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធ ក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោការោ បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, ឥតវេសំ បញ្ចវោការាវានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែល កើតនៅក្នុងបញ្ចវោការក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គល ដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវោការក្រម ដែលក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, បញ្ចវោការាវានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងកើត

តែរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង
បញ្ចវេការភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភូមិ និងបញ្ចវេការភូមិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥,
អបាយភូមិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេ-
ការភូមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេការភូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធា-
វាសភូមិ ៥) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ និង
អសញ្ញាសត្តភូមិ ១,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការ
ភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេការភូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធា-
វាសភូមិ ៥) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងបញ្ចវេការភូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធច្បាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុង
ភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក តិហេតុកប្បជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការភូមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភូមិ

និងបញ្ចេញការកម្ម ១៧ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អបាយកម្ម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយ ត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចេញ- ការកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចេញការកម្ម ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសកម្ម ៥) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និង អសញ្ញាសត្តកម្ម ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា បញ្ចេញការកម្ម បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចេញការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចេញការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចេញការកម្ម តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅ ទៀត និងអរូបកម្ម ៤,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចេញ- ការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចេញការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមិដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមិណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងអរូបក្រមិ ៤, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូទានំ តេសំ តត្ថ វេទនា-
ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, ហើយ
ទ្រង់លើកយកបុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រមិ ២១
(វៀរសុទ្ធាវាសក្រមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បញ្ចវេកាការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ
ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
មានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ? វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បច្ចិមភវិកាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ, ឥតវេសំ ចតុវោការាណំ បញ្ចវោការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធជា ច ឧប្បជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ធជា ច ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុវោការាក្រុម បញ្ចវោការាក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធជាប់កើត តែសញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់ បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុវោការាក្រុម បញ្ចវោការាក្រុម ដែលក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើត។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្តតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវោការាក្រុម បញ្ចវោការាក្រុម, អរហត្តផលបុគ្គល ១

ដែលកំពុងបរិវេណក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចេរោការក្រម និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេរោ-
ការក្រម ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥, អបាយក្រម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការ-
ក្រម បញ្ចេរោការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្រម
៤ បញ្ចេរោការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោ-
ការក្រម បញ្ចេរោការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្រម
៤ បញ្ចេរោការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥)។

១ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចេរោការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួន
កើតនៅទៀត និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេរោការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥)ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា វេទនាខ្លួនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខ្លួនក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចេរោការក្រម, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិវេណក្នុង
ចតុរោការក្រម បញ្ចេរោការក្រម និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេរោការក្រម ១៧ (វៀរ
សុទ្ធាវាសក្រម ៥, អបាយក្រម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល
៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចេរោការក្រម ហើយនឹងមិនកើត
ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេរោការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធា-
វាសក្រម ៥) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម), ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខ្លួន
ឧប្បជ្ជិត្តិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចេរោការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើត
នៅទៀត និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេរោការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ដែលជា

អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័យកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការាណំ បញ្ច-
រោការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ធលោ ច
ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
មានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្តស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែល
ខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួល
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើត និង
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតផង។

(មូលៈ មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវាៈ អតីតានាគតវាៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណវារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ
(វ. ឧ. ៦(២+៣) ច. ល.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស វេទនាឧត្តមោ
នុប្បជ្ជិតុស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាឧត្តមក៏នឹងមិនកើតដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាឧត្តមោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិតុ ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាឧត្តមោ នុប្បជ្ជិតុស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាឧត្តមក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេប-
វិសជ្ជនាថា នត្ថិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា

ពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះមិនមាន
រូបក្ខន្ធ ធ្លាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

មានតែបុគ្គលដែល

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល
១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ។

* អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតវិសជ្ជនាថា នុប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បី
វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែរូបក្ខន្ធច្បាប់កើត។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត, តស្ស សញ្ញាខន្ធលោ
នុប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្តិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្រាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិតុ ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមានមានតែ
ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធច្បាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ, អរហត្តផលបុគ្គល
១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើតដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុវេការកម្មិ បញ្ចវេការកម្មិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ, សូម្បី សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធច្បាប់កើត។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុទិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៦(២+៣) ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត, តត្ថ វេទនាឧត្តមោ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ នឹងកើត។

បដិលោមបុព្វាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមោ ឧប្បជ្ជិតស្សតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិត ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធា ធុប្បជ្ជិតស្សតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា ធុប្បជ្ជិតស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យស្ត ព្រោះថា អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែ វេទនាខន្ធនឹងកើត។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធា ធុប្បជ្ជិតស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតិវិសជ្ជនាថា ធុប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យស្ត ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែរូបក្ខន្ធច្នាប់កើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិត្តស្សត្តិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុង
ភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តស្សត្តិ, តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តស្សត្តិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តស្សត្តិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធ មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររេនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យកសួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត ក្នុងកម៌ណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកម៌នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទវារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧ. ៦(២+៣) ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ត វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម៌ណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម៌នោះឬ?

វិសច្ច័នាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ត វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ចិមភវិកានំ តេសំ តត្ត រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធលោ ច

នុប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ
រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គល ដែលកើតនៅក្នុង
អរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេជ្ជនា៖ បញ្ចវោការេ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិត្តាតិ សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ច នុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្តាតិ។ ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គលដែល
កើតនៅក្នុងបញ្ចវោការេកម្មិ នឹង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ
ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែរូបក្ខន្ធច្បាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គលដែលកើត
នៅក្នុងអរូបកម្មិ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។
* អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងអរូបកម្មិ ៤,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម, អរហត្ត-
ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤(បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤ (បច្ច័មភវិកៈ
ដោយអម)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១),
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម, អរហត្ត-
ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤(បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤ (បច្ច័មភវិកៈ
ដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គល
ណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤,
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូទានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួនោ នុប្បជ្ជិតស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក
អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម
៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម

និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្មិ និងអរូបកម្មិ ៤ (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្មិ ៤ (បច្ច័មភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ច័មភវិកានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច នុប្បជ្ជិត្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា នុប្បជ្ជិត្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, អបាយកម្មិ ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) (បច្ច័មភវិកៈដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និង អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥,

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ, អរហត្ត-
ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្មិ និងអរូបកម្មិ ៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្មិ ៤ (បច្ចិមភវិកៈ
ដោយអម)។

១ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១),
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥,
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ, អរហត្តផលបុ-
គ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្មិ និងអរូបកម្មិ ៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),
តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អរូបកម្មិ
ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្មិ ៤ (បច្ចិមភវិកៈដោយអម)
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួននឹងមិន
កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និងបញ្ចវេការកម្មិ ១៧ (រៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥,
អបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម), សុគតិអហេ-
តុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញសត្តកម្មិ និង អសញ្ញសត្តកម្មិ
១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការេ បច្ចិមភវិកានំ អសញ្ញសត្តានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លោ ធុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ

រូបក្ខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិតុ ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្ខិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ និងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ឆិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខិ, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខិ និងអរូបក្ខិ ៤ (បច្ឆិមភវិកៈដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្ខិ ៤ (បច្ឆិមភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទបទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ អរូបេ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ធុប្បជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ធុប្បជ្ជិតុ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលីដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិតុ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុង ក្ខិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន ។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិតុ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: បច្ច័មភវិកានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត្ថ, សុទ្ធាវាសានំ
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធោ
ច នុប្បជ្ជិត្ថ។ ពួកបច្ច័មភវិកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុវេការក្រុម បញ្ចវេការក្រុម
នោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ
ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង
អសញ្ញាសត្តក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធ ក៏ នឹងមិនកើត វេទនាខន្ធក៏មិនជាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្រុម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១),
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម និងសុទ្ធាវាសក្រុម ៥,

សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម និង
អសញ្ញាសត្តក្រុម ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័មបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនជាប់កើត ដល់បុគ្គល
ណា ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម ៥ និង
កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុម និងសុទ្ធាវាសក្រុម ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែល

កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និង អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងមិនកើតផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ, អរហត្តផល-
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ និងចតុរោការកម្មិ ៤
បញ្ចរោការកម្មិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, អបាយកម្មិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ
បញ្ចរោការកម្មិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការកម្មិ ៤
បញ្ចរោការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) (អង្គធម៌ដោយអម),

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្ត-
ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣

ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ, អរហត្តផល-
 បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ និងចតុវេការក្ខមិ ៤
 បញ្ចវេការក្ខមិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អបាយក្ខមិ ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់),
 បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ
 បញ្ចវេការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេការក្ខមិ ៤
 បញ្ចវេការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) (អង្គធម៌ដោយអម), ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
 សំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធភោ ទុប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភោ ទុប្បជ្ជិត្ថ, ហើយទ្រង់លើកយក
 អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
 សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
 សុទ្ធាវាសក្ខមិ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង
 កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
 បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធភោ ច ទុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធភោ ច ទុប្បជ្ជិត្ថ,
 ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
 វិក្កងដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវារៈ អតីតវាណគតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

(ចប់ ឧប្បាទវារៈ)

តារាងអន្តរាគមន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្នវារៈ និងរោងវារៈ បុគ្គលវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ

	វ.និ.១.ទុ.ល.លោ		វ.និ.១.ច.ល.លោ	
ភូមិ ៣១	រូបកូន្ទ	តាមកូន្ទ ៤	រូបកូន្ទ	តាមកូន្ទ ៤
បញ្ជាក់ការភូមិ ២៦	$\frac{២៦}{\quad} = \frac{ប.៤+៤}{ប.ច}$	$\frac{២៦}{\quad} = \frac{ប.៤+៤}{ប.ច}$	$\frac{២៦}{\quad}$	$\frac{២៦}{\quad}$
ចតុរោងការភូមិ ៤	x	$\frac{៤}{\quad} = \frac{តិ.១+៤}{អ.ច}$	$\frac{៤}{\quad}$ តិ.១+៤ សំ.ឧ	$\frac{៤}{\quad}$ តិ.១+៤ សំ.ឧ
ឯករោងការភូមិ ១	$\frac{១}{\quad} = \frac{សុ.១}{ញ.ច}$	x	$\frac{១}{\quad}$ សំ.ឧ	$\frac{១}{\quad}$ ញ.ច
រួមភូមិ ៣១	$\frac{២៦}{\quad} + \frac{១}{\quad}$	$\frac{២៦}{\quad} + \frac{៤}{\quad}$	$\frac{២៦}{\quad} + \frac{៤}{\quad} + \frac{១}{\quad}$	$\frac{២៦}{\quad} + \frac{៤}{\quad} + \frac{១}{\quad}$

និមិត្តសញ្ញា

$\frac{\quad}{\quad}$ = កើត $\frac{\quad}{\quad}$ = ស្លាប់ $\frac{\quad}{\quad}$ = កើត + ស្លាប់

ចំណាំ បើកើត ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា “ ំ ” បើស្លាប់ ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា “ - ១ ”

បើកើត+ស្លាប់ ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា “ - រំ ” បើបរិនិព្វាន ឈ្មោះភូមិទាំងអស់ មានវិភត្តិខាងចុងថា “ ែ- ”

អក្សរកាត់ និង ពាក្យប្រែ

សំ.១ = សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្ទានំ តេសំ =
 ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើត ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទ្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤ ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង។

ប.២ = បញ្ចវេកាការា ចវ្វន្ទានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវេកាការភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការ- ភូមិ ដែលហៅថា ក្លន្តក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេកាការចុតិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

អ.២ = អរូចា ចវ្វន្ទានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង អរូបភូមិ ដែលហៅថា ក្លន្តក្ខណសមន្តីរបស់អរូបចុតិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០។

ញ.២ = អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្ទានំ តេសំ = ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ក្លន្តក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាបដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

តុប្ប = ចតុវេកាការា បញ្ចវេកាការា ចវ្វន្ទានំ តេសំ = បុគ្គល ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការភូមិ បញ្ចវេកាការភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការភូមិ បញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា ក្លន្តក្ខណសមន្តីរបស់ចុតិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

វិធីគិត និង អង្គធម៌ក្នុងបច្ចុប្បន្នវារៈ បុគ្គលវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ

រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់

- រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការភូមិ អសញ្ញសត្តភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការភូមិ ដែលហៅថា ភន្តិក្ខណសមន្តីរបស់បញ្ចវេទនាចុតិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុបដែល កំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញសត្តភូមិ ដែលហៅថា ភន្តិក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាបដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់

- រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ និង បុគ្គល ដែលមិនមានរូបក្ខន្ធកំពុងរលត់។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជកលាប ៣-៧-៤ ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ភន្តិក្ខណសមន្តីរបស់អរូបចុតិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០ ។

នាមក្ខន្ធកំពុងរលត់

- នាមក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទនាការភូមិ បញ្ចវេទនាការភូមិ។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទនាការភូមិ បញ្ចវេទនាការភូមិ ដែលហៅថា ភន្តិក្ខណសមន្តីរបស់ចុតិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ

នាមក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់

នាមក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ និង បុគ្គល ដែលមិនមាននាមក្ខន្ធកំពុងរលត់។

◉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥

កម្មវិធីកលាប ៣-៧-៤ ជីវិតនវកកលាបដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ភ័ក្ត្រណាសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប
ដែលកំពុងរលត់ គ្រាចុងក្រោយ។

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. និ. ១ ន. ឃ.)

ត. រូបក្ខន្ធិប្បូលៈ

១. រូបក្ខន្ធិប្បូលៈ វេទនាខន្ធិប្បូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស រូបក្ខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ, តស្ស វេទនាខន្ធិ
ឆិរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធិកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធិកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ នោ
ច តេសំ វេទនាខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ, បញ្ចវោការា ចវន្តានំ តេសំ
រូបក្ខន្ធិ ច ឆិរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធិ ច ឆិរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធិកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធិ មិនមែនកំពុង
រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការាកម្មិ នោះ រូបក្ខន្ធិ
កំពុងរលត់ វេទនាខន្ធិ កំពុងរលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធិកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធិ
កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូថា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ នោ ច
តេសំ រូបក្ខន្ធិ ឆិរុជ្ឈតិ, បញ្ចវោការា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធិ
ច ឆិរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធិ ច ឆិរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង

អរូបភូមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ តែរូបក្នុងមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រុមនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ រូបក្នុង
ក៏កំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា កង្កក្ខណសមដ្ឋីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងរលត់
គ្រាចុងក្រោយ,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រុម ដែលហៅថា
កង្កក្ខណសមដ្ឋីរបស់បញ្ចវេទនាចុតិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុប ដែលកំពុងរលត់
គ្រាចុងក្រោយ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រុម ដែលហៅថា មល្យ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា មល្យ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តា ចរុត្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ
និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជ្ជន
៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រុម ដែលហៅថា មល្យ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ

មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវោការា ចវន្តានំ តេសំ
រូបក្ខន្ធា ច និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
អនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា កង្កកណសមន្តីរបស់អរូបបុតិចិត្ត ៤ ចេតសិក ៣០,
និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការាកម្ម ដែលហៅថា
។ល។

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវោការាកម្ម ដែលហៅថា។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
ការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ដែល
ហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា
និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤
ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការាកម្ម ដែលហៅថា។ល។ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវោការា ចវន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ធា ច និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធា ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្នុងមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ? វេទនាខន្ធកំពុំរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុំរលត់
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុំរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធ
កំពុំរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុំស្លាប់
ក្នុងចតុរោការកុមិ បញ្ចុរោការកុមិ ដែលហៅថា កង្កកណសមន្តីរបស់បុតិចិត្ត ១៧
ចេតសិក ៣៥ កម្មជួរ ដែលកំពុំរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុំរលត់ដល់បុគ្គលណា,
សញ្ញាខន្ធកំពុំរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា

អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ផង ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បទគ្គិវារៈ និរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឆ. ១ ឆ. ឆ.)

គ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ
និរុដ្ឋតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ នោ ច តត្ថ
វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ, បញ្ចវេកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋតិ
វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ច និរុដ្ឋតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ តែ
វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាវេកម្មនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុងរលត់
វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏កំពុងរលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ និរុដ្ឋតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងរលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អរូបេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ និរុដ្ឋតិ, នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ, បញ្ចវេកាវេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ច និរុដ្ឋតិ
រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋតិ។ ក្នុងអរូបេកម្មនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ
មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាវេកម្មនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈកំពុងរលត់ រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុងរលត់។

សំដីអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចកោការ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤,

និង បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ ក្នុងកម្មណា, រូបក្នុងកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេញការកម្ម តត្ថ វេទនាខន្ធោ ច និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

ក. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកម្មិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុន្ធរលត់ក្នុងក្រមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុន្ធរលត់ក្នុងក្រមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកម្មិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធកំពុន្ធរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកម្មិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុន្ធរលត់ ក្នុងក្រមិណា, វេទនាខន្ធកំពុន្ធរលត់ក្នុងក្រមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

ព្រោះថា បញ្ចករកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចករកម្ម ២៦ ដែលជាទី
កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ១ ធុ. លោ.)

ត. រូបត្ថនិមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធ
ក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ, បញ្ចករកាមា ចវន្តានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋតិ។
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់
តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចករកម្មនោះ ក្នុងក្រុមនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ វេទនាខន្ធ
ក៏កំពុងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: អរូចា ចរ្យោនំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, បញ្ចវេកាការា ចរ្យោនំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ ច និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ។
 ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់
 តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់
 ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
 ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ។ល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១,

និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា
 ។ល។ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
 ស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា
 ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
 សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
 ដែលហៅថា ។ល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង

ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តា
 ចរ្យោនំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ

វេទនាខន្លោ និរុដ្ឋតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការកា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធលោ ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្លោ ច និរុដ្ឋតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
អនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្លោ និរុដ្ឋតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ និរុដ្ឋតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបកម្មិ ៤។

និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា
ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២៦។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្លោកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបកម្មិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូចា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្លោ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ និរុដ្ឋតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែល

កំពុងស្ទាបក្នុងបញ្ហាវាការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ហាវាការកម្មិ ២៦ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ហាវាការ ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ រូបកុន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដាយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. ចេតនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ
សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិភិ? វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា,
សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិភិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោ- ការកម្មិ ២៦។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោ- ការកម្មិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ផង ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ និរោធនាវៈ បច្ចុប្បន្ននាវៈ អនុលោម)

បវត្តិវាវៈ និរោធនាវៈ បច្ចុប្បន្ននាវៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវាវៈ

(វ. និ. ១ ច. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាវៈ យស្ស រូបក្ខន្ធខន្ធន ធិរុជ្ឈតិ, តស្ស វេទនា-
ខន្ធន ធិរុជ្ឈតិភិវុបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ អរូចា ចវ្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធខន្ធន ធិរុជ្ឈតិ នោ ច
តេសំ វេទនាខន្ធន ធិរុជ្ឈតិ, សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
រូបក្ខន្ធមូល ច ធិរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធមូល ច ធិរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខន្ធមិននោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើតនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់
វេទនាខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆាវៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធន ធិរុជ្ឈតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធមូល ធិរុជ្ឈតិភិវុបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធន ធិរុជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធមូល ធិរុជ្ឈតិ, សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ

វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើតនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុង
រលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជួន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ។ល។

និង បុប្ផជួន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា
ឧប្បាទក្ខណសមន្តីរបស់បដិសន្ធិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ជកលាប ៣-៧-៤
ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងកើតគ្រាដំបូង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជួន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជួន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម
ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូទា ចវន្តានំ តេសំ
រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ
ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជួន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ
ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ

ឧបបដ្ឋានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច ន
និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ ដែលហៅថា ៗល។

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កមិ ដែលហៅថា ៗល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ កមិ ដែលហៅថា ៗល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុង
រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ
ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ហើយ
ទ្រង់លើកយកបុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កមិ ដែល
ហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង
បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ
ឧបបដ្ឋានំ តេសំ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធា ច ន
និរុជ្ឈតិ, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្នុងមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តស្ស
សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង

ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុង
រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែន
កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១
ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ
ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏មិនមែន
កំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឆ. ១ ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ន និរុជ្ឈតិទិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុង
រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈតិ កំពុងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈតិ កំពុងរលត់។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិ
ណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិកតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈតិ, ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា

អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន
កំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងរលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ
ន និរុជ្ឈតិទិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែន
កំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ

វេទនាខន្លោ ន និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុង
ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្លោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត សញ្ញាខន្លោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរ សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់
ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្លោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្លោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរ សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុង

រលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែល
ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឥកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ១ ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូទា ចរុន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, សព្វេសំ ឧបបន្នន្តានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ។
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់
តែវេទនាខន្ធ កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែល
កំពុងកើតក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ,

តស៊ូ តត រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ឆោ ច តេសំ តត រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ, សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើតនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

- យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុច្ឆជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ និងអរូបភូមិ ៤,
- និង បុច្ឆជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ និង ៣១ ភូមិ ។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុច្ឆជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ។ល។ និង ៣១ ភូមិប៉ុណ្ណោះ។
- ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុច្ឆជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល

កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៧៧ ។ និងអរូបកម្ម ៤, ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូច
 បានសំដែងថា អរូចា ចរណ្ណានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤
 ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កម្ម ដែលហៅថា ៧៧ ។ និង ៣១ កម្ម
 ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្ណានំ តេសំ
 តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ, ពាក្យ
 វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
 ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៧៧ ។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កម្ម ដែលហៅថា ៧៧
 និង ៣១ កម្ម។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
 ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កម្ម ដែលហៅថា ៧៧ ។ និង ៣១ កម្មប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន
 កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ
 ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
 ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៧៧ ។ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១
 ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធន

សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្វា ចរណ្ណានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្នុមិ ដែលហៅថា ៧៧ និង ៣១ ក្នុមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆា យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែន កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នុមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ភូមិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ភូមិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣១ ភូមិ , សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុង

រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុង
ភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ
វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថាមល្យ និង ៣១ ភូមិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល
១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាមល្យ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវារៈ)

(ចប់ និរោធនារៈ បច្ចុប្បន្ននារៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធនារៈ អតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. និ. ២ នុ. ឈ.)

ភ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តារៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តារៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេស្តនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

ព្រោះថា បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ, ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ អតីតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឆ. ២ ឆ. ឆ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ? រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ, បញ្ចកោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ច និរុដ្ឋិត។ ក្នុងអសញ្ញាសត្ថកម្មនោះ រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ តែវេទនាឧត្តមូលីយេមកៈជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចកោការេកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏ជាប់រលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ និរុដ្ឋិត, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈជាប់រលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ និរុដ្ឋិត, នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, បញ្ចកោការេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈជាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចកោការេកម្មនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏ជាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេទនាកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេទនាកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ត រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេទនាកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនាការេ តត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤,

និង បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់ រលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្នុងក្នុងក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេញការកម្ម តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបផ្សេង)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតាតិ? វេទនាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើត នៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

ព្រោះថា ចតុរោការកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការកម្ម ២៦ ដែលជា
ទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និពោធហារៈ អតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ២ ន. លោ.)

គ. រូបតន្តមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា,
វេទនាខន្ធ ក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត លោ
ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, បញ្ចុរោការានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធមិនជាប់រលត់
ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង បញ្ចុរោការកម្មនោះ
ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់ រលត់ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: អរូទានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត លោ ច
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលដែល
កើតនៅក្នុងអរូបក្ខន្ធនោះ ក្នុងក្ខន្ធនោះ វេទនាខន្ធជាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់រលត់
ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខន្ធនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង បញ្ចវេកាការក្ខន្ធនោះ
ក្នុងក្ខន្ធនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ និងអសញ្ញាសត្តកមិ ១,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខន្ធ
និងបញ្ចវេកាការក្ខន្ធ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកមិ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខន្ធ និងបញ្ចវេកាការក្ខន្ធ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកមិ ៥)
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្ខន្ធនា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខន្ធនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ និងអសញ្ញាសត្តកមិ ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក និង បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង

កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី និងបញ្ចវេកាការក្រមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រមី ៥) ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការាណំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
អនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមី និងអរូបក្រមី ៤,

និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី
និងបញ្ចវេកាការក្រមី ២១(រឿរសុទ្ធាវាសក្រមី ៥) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី និងបញ្ចវេកាការក្រមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រមី ៥)
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមីណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមីនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមី និងអរូបក្រមី ៤, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូចាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី និងបញ្ចវេកាការក្រមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាស-
ក្រមី ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិម-
កោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការាណំ

តេស៍ តត វេទនាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធោ ច និរុដ្ឋិត, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត, តស្ស តត
សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិត,
តស្ស តត វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកមិ បញ្ចុរោការកមិ និងចតុរោការកមិ ៤ បញ្ចុរោការកមិ
២១ (រៀរសុទ្ធាវាសកមិ ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២១ (វៀរសុទ្ធាវា- សក្ខិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់ រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ និរោធនាវាៈ អតីតនាវាៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ អតីតវារៈ បច្ចុទិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. និ. ២ ច. ឃ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
ន និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិក្ខេប-
វិសជ្ជនាថា នត្ថិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា

ពួកបុគ្គលដែលរូបក្លនមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គល
ដែលរូបក្លន ធ្លាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្លនក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន
មានតែបុគ្គល ដែលវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្លនមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន- ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្ថិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែល វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជា មោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ
មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធច្បាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ អតីតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. និ. ២ ច. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យត្ថ រូបក្ខន្ធន្ធោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធោ
ន និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកុមិ
នោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ និរុដ្ឋិត ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្រា: យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: និរុដ្ឋិត ធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិកតិវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកមិ ៤ ដែលជាទីកើត នៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធ មិនធ្លាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធច្នាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ

បាទ្យ័គតិវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធច្បាប់រលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរថា វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បទគ្គិវារៈ និរោធហារៈ អតីតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ២ ច. ណោ.)

ក. រូបក្ខន្ធម្មលៈ

១. រូបក្ខន្ធម្មលៈ វេទនាឧទ្ធចម្មលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាឧទ្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត វេទនាឧទ្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែវេទនាឧទ្ធគឺមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង សុទ្ធាវាសកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ វេទនាឧទ្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧទ្ធមិនធ្លាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ វេទនាឧទ្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាឧទ្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធគឺមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ក្នុងកម្មនោះ វេទនាឧទ្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកប្បថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាន: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាន: មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនា

ក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជា សូរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសូរុបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ

វេទនាខន្លោ ច ន និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្លោ ច ន និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនា
ក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយត្រង់។

(ម្ល៉ឹង ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្លោ ន និរុដ្ឋិត, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្លោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្លោ ន និរុដ្ឋិត,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្លោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន ។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្លោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្លោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកុមិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកុមិ ៤ (រឿងអកនិដ្ឋកកុមិ ១),
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកុមិ និងសុទ្ធាវាសកុមិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ និង អសញ្ញាសត្តកម៌ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យសួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងកម៌ណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម៌នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម៌ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម៌ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម៌ ១), អរហត្ត- ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម៌ និងសុទ្ធាវាសកម៌ ៥, សុគតិអ- ហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ និង អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម៌ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម៌ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម៌ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម៌ និងសុទ្ធាវាសកម៌ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ និងអសញ្ញាសត្តកម៌ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យសួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម៌ណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម៌នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង

សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១),
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,
សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញសត្តកម្ម និង
អសញ្ញសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់
រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ និរោធនាៈ អតីតនាៈ បច្ចុនីកៈ)

អន្តរាគមន៍ពោធិវារៈ អនាគតវារៈ ក្នុង បុគ្គលវារៈ

គន្ថ ៥	វ.និ.ណ.នុ.ល.	វ.និ.ណ.ច.ល.
រូបក្ខន្ធ	<p>- អរូប តិ.១</p> <p>- អសញ្ញា សុ.១</p> <p>- បញ្ចវេទ ៣</p> <p>បុ.៤+៣ បញ្ច បុ.៤+៣ បញ្ច → បញ្ច.ទៀត (ប.)</p> <p>សុ.១, តិបុ.១ អសញ្ញា, អរូប</p>	<p>- អរូប ៦ ៣ ៣ ៩</p> <p>- បញ្ចវេទ ៣ ៩</p> <p>អរ.ផ.១ បរិ.បញ្ច (បនិ.)</p> <p>ផល៣ ៦. អរូប អរ.ផ.១ បរិ.អរូប (អនិ.)</p> <p>ផលសេក្ខ.៣ កាមសុ.៧, រូ.៩(-ចតុត.ភូមិ) → អរូប.បរិ.</p> <p>ផលសេក្ខ.៣ អរូប. → អរូប.ទៀត(-ទាប)បរិ. } យេអវានិទេស.</p>
នាមក្ខន្ធ	<p>- អរូប តិ.១</p> <p>- អសញ្ញា សុ.១</p> <p>- បញ្ចវេទ ៣</p> <p>បុ.៤+៣ = ៣១ ភូមិ បុ.៤+៣ = ៣០ ភូមិ(-អក១)</p>	<p>- អរូប ៩</p> <p>- បញ្ចវេទ ៩</p> <p>អរ.ផ.១ បរិ.ចតុ.បញ្ច (និ.)</p>

វិធីគិតនិងអន្តរាគមន៍ក្នុង វ. និ. ៣ នុ. ច. ល.

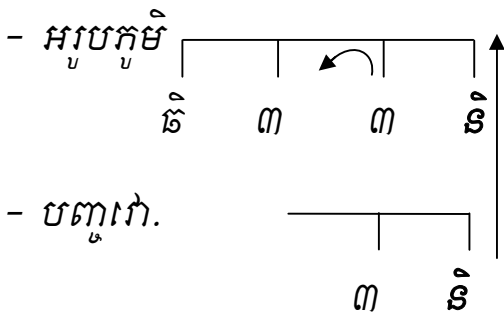
រូបក្ខន្ធនឹងរលត់

- បុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាការកម្មិ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់នៅពេលស្លាប់, បុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ក្នុងបញ្ចវេទនាការកម្មិទៀត,

- សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ អរូបកម្មិ។

◦ អង្គធម៌ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេទនាការកម្មិ, បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការកម្មិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការកម្មិទៀត។

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ អរូបកម្មិ។

រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់

- កម្មិដែលមានរូបក្ខន្ធ រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ បាន (និ.), កម្មិដែលមិនមាន រូបក្ខន្ធ បាន (ឆិ. និ.)។

- បុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការកម្មិ ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្មិ បរិនិព្វាន។
 - បុគ្គលដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ទៀត (រៀរកម្មិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន។

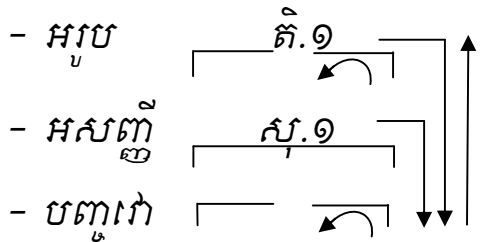
◦ អង្គធម៌ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនាការកម្មិ ដែលហៅថា កង្កកណសមន្តីរបស់បញ្ចវេទនាតិហេតុកបុគ្គល ៩ ចេតសិក ៣៥ កម្មជ្ឈរូប

ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ អរហត្តផល
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ។

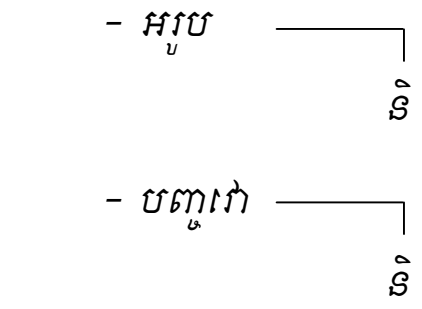
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រឿរ
ចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា កង្កកណ-
សមន្តីរបស់បញ្ចវេការតិហេតុកបុតិចិត្ត ៨ (រឿរុប្តារចរព្រមជ្ឈានបុតិចិត្ត ១) ចេតសិក
៣៥ កម្មជួរ ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹង
ស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិទៀត (រឿរក្ខមិដែល ទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន។

☸ **នាមក្ខន្ធនឹងរលត់**

- ក្ខមិដែលមាននាមក្ខន្ធ បុគ្គលដែលកំពុងកើត នាមក្ខន្ធនឹងរលត់នៅពេលស្លាប់
បុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ នាមក្ខន្ធនឹងរលត់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិទៀត។
- សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសុត្តក្ខមិ។
- ☉ អង្គធម៌ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្ខមិ,
បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១)។

☸ **នាមក្ខន្ធនឹងមិនរលត់**

- ក្ខមិដែលមាននាមក្ខន្ធ នាមក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ បាន (និ)
- ☉ អង្គធម៌ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុវេការក្ខមិ
បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា កង្កកណសមន្តីរបស់តិហេតុកបុតិចិត្ត ១៣ ចេតសិក ៣៥
កម្មជួរដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ។

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឆ. ៣ ឆ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ឆិមភវិកានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតរេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបច្ឆិមភវិកបុគ្គល ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មក្តី ពួកបុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្ម ហើយបរិនិព្វាន ពួកបុគ្គលនោះកំពុងស្លាប់ក្តី វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួក នោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏នឹងរលត់។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
តិហេតុកបុប្ផជន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម អរូបក្រម។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន
៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល
៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមទៀត, សុគតិ-
អហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម
អរូបក្រម ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម ដែលហៅថា ឧប្បាទក្ខណសមដ្ឋីរបស់អរូបបដិសន្និចិត្ត ៤
ចេតសិក ៣០, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិក្រម ៧ រូបក្រម ៨
(រៀបចតុត្ថជ្ឈានក្រម ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្រម បរិនិព្វាន ដែលហៅថា
ភន្តក្ខណសមដ្ឋីរបស់បញ្ចវេកាការតិហេតុកបុតិចិត្ត ៨(រៀបរូបាវចរបញ្ចមជ្ឈានបុតិចិត្ត ១)
ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុបដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបក្រមទៀត (រៀបក្រមដែល
ទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផជន ៤

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេ-
កាការក្រមទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុង
ស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ អរូបកមិ។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ អរូបកមិប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្នុងខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ
លើកយក ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមករិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកមិ ដែល
ហៅថា ឃល្យ, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិកមិ ៧ រូបកមិ ៩
(រៀរចតុត្ថជ្ឈានកមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបកមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឃល្យ,
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកមិ ហើយនឹងកើត
អរូបកមិទៀត (រៀរកមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បច្ចិមករិកានំ អរូបំ ឧបបន្ថានំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្ថិត្តា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនិ ធិរុជ្ឈិស្សតិ នោ
ច តេសំ រូបក្ខន្ធនិ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុគ្គល ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល
៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមទៀត,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកមិ អរូបកមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ
តេសំ វេទនាខន្ធនិ ច ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនិ ច ធិរុជ្ឈិស្សតិ

ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយ ត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គល នោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

⊙ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

⊙ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំង នោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឆ. ៣ ឆ. ឆ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច
និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ រូបក្ខន្ធ
នឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់
វេទនាខន្ធនឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ
រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹង
មិនរលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទេ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្នូលនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងក្រុមណា, រូបក្នុងក្រុមនឹងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរូបក្រុម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ហាវោការក្រុម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ហាវោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែករំលែកស្នាដៃ:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចវេការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចវេការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ ខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចវេការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចវេការកុមិ ២៦ ដែលជាទី- កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ផង។

(មូលី មូល:ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

អង្គធម៌ ក្នុងនិរោធនាមៈ អនាគតនាមៈ បុគ្គលោកាសនាមៈ

	វ.និ.៣.នុ.លោ	វ.និ.៣.ច.លោ
ឥន្ទ ៥	និវរលត៍	និវចិនរលត៍
រូបក្ខន្ធិ	<p>អសញ្ញី \equiv សុ.១ /</p> <p>បញ្ចកោ. \equiv ២៦ ២១(-៥) /</p> <p>បុ.៤+៣ បញ្ច.២៦ ៤+៣បញ្ច.២១(-៥) → កុម្មិ.ទៀត (ឃ.)</p> <p>សុ.១ អសញ្ញ.១ សុ.១ អសញ្ញ.១ → អសញ្ញ.ទៀត (ញា.)</p>	<p>អរូប. \equiv ៤</p> <p>អសញ្ញី. សុ.១ /</p> <p>បញ្ចកោ. ២៦ //</p> <p>អរជ.១បរិ.បញ្ច.២២(-៤) (ឃនិ.)</p> <p>* បុ.៤+៣ បញ្ច.២៥(-១) → មិន.កុម្មិ.ទៀត</p> <p>* សុ.១អសញ្ញ.១ → មិន.អសញ្ញ.ទៀត</p> <p>តិ.បុ.១+៤អរូប.៤ (អ.)</p>
នាមក្ខន្ធិ	<p>អរូប \equiv ៤ /</p> <p>បញ្ចកោ. \equiv ២៦ ២១(-៥) /</p> <p>បុ.៤+៣ ចតុ.៤ បញ្ច.២៦ ៤+៣ចតុ.៤ បញ្ច.២១(-៥) → កុម្មិ.ទៀត (តប.)</p>	<p>អរូប. ៤ //</p> <p>អសញ្ញី. \equiv សុ.១ //</p> <p>បញ្ចកោ. ២៦ //</p> <p>អរជ.១បរិ.ចតុ.៤ បញ្ច.២២(-៤) (និ.)</p> <p>* បុ.៤+៣.ចតុ.៤ បញ្ច.២៥(-អក១) → មិន.កុម្មិ.ទៀត</p> <p>សុ.១ អសញ្ញ.១ (ញា.)</p>

វិធីគិត និង អង្គធម៌ក្នុង វ. និ. ៣ នុ. ច. លោ.

អសញ្ញា $\equiv \frac{\text{ស.១}}{\text{—}} /$

បញ្ចវេ. $\equiv \frac{២៦}{\text{—}} \frac{២១(-៥)}{\text{—}} /$ * រូបក្ខន្ធនឹងរលត់

- ភូមិដែលមានរូបក្ខន្ធ បុគ្គលដែលកំពុងកើត រូបក្ខន្ធនឹងរលត់នៅពេលស្លាប់ បុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

• អង្គធម៌ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេការភូមិ ២៦, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) ហើយនឹងរលត់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ហើយនឹងរលត់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ទៀត។

អរូប. $\equiv \frac{៤}{\text{—}} //$

អសញ្ញា. $\frac{\text{ស.១}}{\text{—}} /$
*

* រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់

បញ្ចវេ. $\frac{២៦}{\text{—}} //$ - ភូមិដែលមានរូបក្ខន្ធ រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ បាន (និ. *)

និ. * - ភូមិដែលមិនមានរូបក្ខន្ធ បានទាំងអស់ មិនមានសល់។

• អង្គធម៌ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ២២(រៀរអបាយភូមិ ៤) ដែលហៅថា ភ័ក្ត្រណាសមន្តីរបស់បញ្ចវេការតិហេតុកបុតិចិត្ត ៨ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុបដែលកំពុងរលត់ត្រាចុងក្រោយ(បរិនិព្វនដោយត្រង់)។

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ២៥ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ហើយនឹងមិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ភ័ក្ត្រណាសមន្តីរបស់បញ្ចវេការបុតិចិត្ត ១៥ ចេតសិក ៣៥ កម្មជរុបដែលកំពុងរលត់ ត្រាចុងក្រោយ (បរិនិព្វនដោយអម)។

* សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មទៀត ដែលហៅថា កង្កក្ខណសមន្តីរបស់ជីវិតនវកកលាប ដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ (បរិនិព្វានដោយអម)។

តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ៤។

អរូប $\equiv \frac{៤}{\text{---}} /$

☸ **នាមក្ខន្ធនឹងរលត់**

បញ្ចវេ. $\equiv \frac{២៦}{\text{---}} \frac{២១(-៥)}{\text{---}} /$

- កម្មដែលមាននាមក្ខន្ធ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត

នាមក្ខន្ធនឹងរលត់នៅពេលស្លាប់ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់

នាមក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

☉ អង្គធម៌ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២៦, បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត។

- អរូប. $\frac{៤}{\text{---}} //$
និ *

- អសញ្ញា. $\equiv \frac{ស.១}{\text{---}} //$

☸ **នាមក្ខន្ធនឹងមិនរលត់**

- បញ្ចវេ. $\frac{២៦}{\text{---}} //$ - កម្មដែលមាននាមក្ខន្ធ នាមក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ បាន (និ. *)

និ * - កម្មដែលមិនមាន នាមក្ខន្ធ បានទាំងអស់មិនមានសល់។

☉ អង្គធម៌ បានដល់អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២២ (រឿរអបាយកម្ម ៤) ដែលហៅថា កង្កក្ខណសមន្តីរបស់តិហេតុកបុគ្គល ១៣ ចេតសិក ៣៥ កម្មជួបដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ (បរិនិព្វានដោយត្រង់)។

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្រម ៤ បញ្ចវេការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ក្នុងក្រណាសមន្តីរបស់ចុតិចិត្ត ១៧ ចេតសិក ៣៥ កម្មជររបស់ដែលកំពុងរលត់ គ្រាចុងក្រោយ(បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ១។

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ៣ នុ. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាខន្ធបូលីយមកៈ

អនុលោមបុប្ផាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវេការានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ ក្នុងបញ្ចវេការក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ វេទនាខន្ធនឹងរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ
បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ, បញ្ចវេកាវានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កើតនៅក្នុងអរូបក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ តែរូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ
បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវេកាវានំ ក្នុងក្រុមនោះ
វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ
ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាវានំ និងបញ្ច-
វេកាវានំ ២៦, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាវានំ ហើយ
នឹងកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាវានំ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាវានំ និងបញ្ចវេកាវានំ ២៦, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាវានំ ហើយនឹងកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង
បញ្ចវេកាវានំ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុក ក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេកាកម្មិ និងបញ្ចវេកាកម្មិ ២៦, បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកា- ការានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្មិ ៤,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ និង បញ្ចវេកាកម្មិ ២៦, បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ

ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចេញការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាស-
ភូមិ ៤)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចេញការកម្ម និងបញ្ចេញការកម្ម ២៦, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចេញការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង
បញ្ចេញការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៤) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្នុងនឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបភូមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អរូទានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចេញការកម្ម និងបញ្ចេញការកម្ម ២៦, បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចេញការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួន
កើតនៅទៀត និងបញ្ចេញការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៤) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេញការកម្ម តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុត្រា: យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋិស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុវេទនាការក្រុម បញ្ចវេទនាការក្រុម និងចតុវេទនាការក្រុម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រុម ២៦, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទនាការក្រុម បញ្ចវេទនាការក្រុម ហើយ នឹងកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេទនាការក្រុម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រុម ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសក្រម ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌

របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦, បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ហើយនឹងកើត
ក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្មិ
៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦,
បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ហើយ
នឹងកើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២១ (រឿរ
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម
ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦,
បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ
ហើយនឹងក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២១ (រឿរ
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏នឹងរលត់ផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ និរោធនាមៈ អនាគតនាមៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ និរោធនាមៈ អនាគតនាមៈ បច្ចុន័តៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. និ. ៣ ច. ល.)

ត. រូបត្ថន្តបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាខន្ធបូលិយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភវិកានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ
ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចរន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។
ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិក្តី ពួកបុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុង
អរូបភូមិ ហើយបរិនិព្វាន ពួកបុគ្គលនោះកំពុងស្លាប់ក្តី រូបក្ខន្ធ នឹងមិនរលត់
តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការ
ភូមិ បញ្ចារោការភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុច្ឆៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធា ន ទិរុណ្ណិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធា ន ទិរុណ្ណិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថា ឯង, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀបចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឯង, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អរូបក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបក្ខមិទៀត (រៀបក្ខមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ឯង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ឯង ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថា ឯង, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀបចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ឯង, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុង អរូបក្ខមិទៀត (រៀបក្ខមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ អរូបំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ន ទិរុណ្ណិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា ន ទិរុណ្ណិស្សតិ, ហើយទ្រង់លើកយក

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វាននាំតេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបច្ច្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបច្ច្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច្តាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការកុមិ បញ្ចុរោការកុមិ ដែលហៅថា។ល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកុមិ បញ្ចុរោការកុមិ

ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិន
រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់
ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ
បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. និ. ៣ ច. ទិ.)

ត. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាខន្ធភូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុង
ភូមិទោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុង
ភូមិណា, រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិទោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិស្សតិ នឹងរលត់។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិណា,
វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិទោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិកតិវិសជ្ជនាថា
និរុដ្ឋិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើត

នៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ ក្នុងកមិណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតតិវិសជ្ជនាថា ឆិរុជ្ឈិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹងរលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធន ឆិរុជ្ឈិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងកមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ,

តតុ វេទនាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់
ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យតុ វេទនាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តតុ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យតុ វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តតុ វេទនាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់

ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ទិរោធហារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ៣ ច. លោ.)

ភ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ រូបក្ខន្ធនឹងមិនរលត់ តែវេទនាខន្ធ
នឹងរលត់ ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រុម
បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត

វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អសញ្ញាសត្វានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ,
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ
ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្វក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ
វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គល
ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់ រូបក្ខន្ធក៏នឹង មិនរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រុម, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអរូបក្រុម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រុម ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោ-
ការក្រុម ដែលហៅថា ១៧។ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២២ (រឿរអបាយក្រុម
៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្រុម ហើយនឹងមិន
កើតក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧។ និង ៣០ ក្រុម (រឿរអកនិដ្ឋកក្រុម
១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន

ក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេការក្រមី ៤
បញ្ចវេការក្រមី ២២ (វៀរអបាយក្រមី ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្រមី ហើយនឹងមិន
កើតក្នុងក្រមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣០ ក្រមី (វៀរអកនិដ្ឋកក្រមី
១) ប៉ុណ្ណោះ (បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្នុងនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមីណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមីនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងអរូបក្រមី, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមី
ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រមី ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឆ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធា ឆ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១
ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេ-
ការក្រមី ៤ បញ្ចវេការក្រមី ២២ (វៀរអបាយក្រមី ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្រមី ហើយនឹងមិន
កើតក្នុងក្រមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣០ ក្រមី (វៀរអកនិដ្ឋកក្រមី
១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង
២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឆ និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធា
ច ឆ និរុដ្ឋិស្សតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ឆ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ តត រូបកូន្មោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២២ (រៀរអបាយកម្មិ ៤) (បរិនិព្វនដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ ហើយនឹងមិន កើតក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣០ កម្មិ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) (បរិនិព្វនដោយអម)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោ- ការកម្មិ ២២ (រៀរអបាយកម្មិ ៤) (បរិនិព្វនដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ ហើយនឹងមិនកើត ក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង ៣០ កម្មិ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) ប៉ុណ្ណោះ (បរិនិព្វនដោយអម)។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួននឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, រូបកូន្មោនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ហើយ នឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទៀត និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត វេទនាខ្លួន ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត រូបកូន្មោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផល- បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង

ចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន
៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែល
ខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និង ៣០ ក្រម (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (បរិនិព្វន្ធ
ដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័ម-
កោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធនាំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត
សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (រឿរ អបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោ- ការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើត នៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោ- ការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅ ទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏នឹងមិនរលត់ផង ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ និរោធនាវាៈ អនាគតនាវាៈ បច្ចុនីកៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. និ. ៤(១+២) នុ. ឃ.)

គ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសព្វិនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសព្វិនាៈ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចា ចវ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត លោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ, បញ្ចវោការា ចវ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើត និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការាភូមិ និង អសញ្ញាសត្តភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

- យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ,

និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមី ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្រមី ដែលហៅថា

ៗលៗ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបន្ទនានំ អរូចា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតុ នោ ច តេសំ រូបកុន្ធនោ និរុជ្ឈិតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការា ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិតុ រូបកុន្ធនោ ច និរុជ្ឈិតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. ចេតនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គល នោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្ព្ឋានំ តេសំ
 សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ឆោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត,
 ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវ្ព្ឋានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត
 វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ និង
 ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធ
 មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការាភូមិ
 បញ្ចរោការាភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
 ស្លាប់ក្នុងចតុរោការាភូមិ បញ្ចរោការាភូមិ ដែលហៅថា។ល។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
 សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា
 ថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
 បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការាភូមិ បញ្ចរោការាភូមិ ដែលហៅថា
 ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា មហាមហាយ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា មហាយ

និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ
ដែលហៅថា មហាយ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ ដែលហៅថា មហាយ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១
ភូមិ ដែលហៅថា មហាមហាយ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ
ដែលហៅថា មហាយ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតុ នោ ច តេសំ
វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតុ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ ដែលហៅថា មហាយ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចុរោការា ចវ្វន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិតុ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិតុ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នាភិក្ខុវារៈ អនុលោម ទ្រឹកាសវារៈ

(វ. និ. ៤(១+២) ឆ. ធិ.)

ត. រូបត្ថនិប្បលៈ

១. រូបក្ខន្ធប្បលៈ វេទនាខន្ធប្បលិយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុំរលត់ក្នុងក្រមិណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ នោ ច តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, បញ្ចវោកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ
វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ក្នុងអសញ្ញាសត្ថក្រមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុំរលត់ តែ
វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោកាវេក្រមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុំរលត់
វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមិណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុំរលត់ ក្នុងក្រមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ, បញ្ចវោកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត
រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ក្នុងអរូបក្រមិនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធ
មិនមែនកំពុំរលត់ក្នុងក្រមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោកាវេក្រមិនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុំរលត់។

ការសំដឹងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកមិណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ណោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចវេកាការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ ក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត លោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាករក្ខមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតត្ថិ? វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតត្ថិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងក្រមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រមិ ២៦ ដែលជាទីកើត នៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ ក្នុងក្រមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ក្នុងក្រមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រមិ ២៦ ដែលជាទី កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ៤ (១+២) នុ. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធហោ និរុដ្ឋិតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធហោ និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុំរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធ ក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធហោ និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធហោ និរុដ្ឋិត, ឥតរេសំ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធហោ ច និរុដ្ឋិតិ វេទនាខន្ធហោ ច និរុដ្ឋិតុ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុំបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុំស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធកំពុំរលត់ តែវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុំស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវោកាវាក្រមដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធកំពុំរលត់ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុច្ឆៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធហោ និរុដ្ឋិត, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធហោ និរុដ្ឋិតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធច្បាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុំរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធវោ និរុដ្ឋិត រោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធវោ និរុដ្ឋិត,
បញ្ចវេកាការ ចវដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ច និរុដ្ឋិត
រូបក្ខន្ធវោ ច និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង និង
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្ខន្ធនោះ ក្នុងក្ខន្ធនោះ វេទនាខន្ធជាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធ
មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខន្ធនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្នុងនោះ ក្នុងក្ខន្ធនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធវោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធវោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង បរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរ
អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថាក្នុងក្ខណសមដ្ឋីរបស់បុរាណបញ្ចមជ្ឈានចុតិចិត្ត ១ ចេតសិក
៣០ កម្មជួរដែលកំពុងរលត់គ្រាចុងក្រោយ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុក-
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១,
និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា
។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គល
ណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុ-

ទ្វារាសក្ខិ, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខិ ១) ដែលហៅថា ឯង និងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខិ ដែលហៅថា ឯង និងអសញ្ញាសត្តក្ខិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនាមំ អសញ្ញាសត្តា ចរ្យន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខិ ដែលហៅថា ឯង និងបញ្ចវេកាការក្ខិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតវេសំ បញ្ចវេកាការា ចរ្យន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្ខិ អនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខិ ដែលហៅថា ឯង និងបញ្ចវេកាការក្ខិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥), តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខិ និងអរូបក្ខិ ៤,

និង បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខិ ដែលហៅថា ឯង និងបញ្ចវេកាការក្ខិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខិ ដែលហៅថា ឯង និងបញ្ចវេកាការក្ខិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់
 រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?
 ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
 កើតក្នុងបញ្ចវេទនាភូមិ ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេទនាភូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ
 ៥), តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ និង
 អរូបភូមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនា ឧបបន្ននា អរូទានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
 និរុជ្ឈិត ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 បញ្ចវេទនាភូមិ ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេទនាភូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥)
 ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនា ចវន្តនំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត ពាក្យ
 វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត, តស្ស តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា,
 សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
 និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, ឥតរេសំ
 ចតុវេកាការា បញ្ចវេកាការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
 និរុដ្ឋតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
 សុទ្ធាវាសក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់
 ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ
 បញ្ចវេកាការក្ខមិដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់
 សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត,
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធច្បាប់រលត់ដល់
 បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ,
 ចតុវេកាការា បញ្ចវេកាការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច
 និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
 ចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ សញ្ញាខន្ធច្បាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធ
 មិនមែនកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 ចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់
 វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរ អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥។

និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធកំធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរ អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតវេសំ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្ធានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ,

និង បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិត, ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុវេកាការា បញ្ចវេកាការា ចវន្តានំ

តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិត
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់ ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ និរោធនាវៈ បច្ចុប្បន្នាតីតនាវៈ អនុលោម)

បវត្តិវាវៈ និរោធនាវៈ បច្ចុប្បន្នាតីតនាវៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវាវៈ

(វ. និ. ៤(១+២) ច. ឃ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាវៈ យស្ស រូបក្ខន្ធន្ធោ ន និរុដ្ឋិត, តស្ស វេទនា-
ខន្ធោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិន
ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ និរុដ្ឋិត ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តាវៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធន្ធោ ន និរុដ្ឋិត,
តស្ស រូបក្ខន្ធន្ធោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាណ្ឌិតវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈិត្ត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមានហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់

សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបកូន្មម្លោះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុត្តា: យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: និរុជ្ឈិតុ ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិ- អហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធ ធ្លាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមានហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធច្បាប់រលត់មកហើយទាំងអស់ ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នាភិក្ខុវារៈ បច្ចុនិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. និ. ៤(១+២) ច. ទិ.)

ក. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាឧត្តម្ហីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តម្ហីយ
ន និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាឧត្តម្ហីយមិនធ្លាប់រលត់
ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិតិ ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តម្ហីយ ន និរុដ្ឋិតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តម្ហីយមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិតិ កំពុងរលត់។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាឧត្តម្ហីយ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមណា,
វេទនាឧត្តម្ហីយមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាទ្យិគតិវិសជ្ជនាថា
និរុដ្ឋិតិ, ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើត

នៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុង
រលត់ តែវេទនាខន្ធជាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនជាប់
រលត់ក្នុងកមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនជាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងរលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងកមិណា, សញ្ញាខន្ធ
ក៏មិនជាប់រលត់ ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ

វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ត វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុង
ភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់

ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឆិ. ៤(១+២) ច. ៣៧.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ, តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត្ត
សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិត្ត។
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រម
នោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ

ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រមិ អសញ្ញាសត្តក្រមិនោះ
ក្នុងក្រុមនោះ រូបក្នុងក្រុមនៃមែនកំពុងរលត់ វេទនាខ្លួនក៏មិនធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិត្ថ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធោ ន និរុជ្ឈិត្ថិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួន
មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្នុងក្រុមនៃមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ
ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសច្ឆិនា: សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តនំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធោ ន
និរុជ្ឈិត្ថិ, សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តនំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តនំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធោ ច ន និរុជ្ឈិត្ថ រូបក្ខន្ធោ ច ន និរុជ្ឈិត្ថិ។ ពួកបុគ្គល
ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញា-
សត្តក្រមិនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខ្លួនមិនធ្លាប់រលត់ តែរូបក្នុងកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួក
នោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រមិ អសញ្ញាសត្តក្រមិនោះ
ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខ្លួន ក៏មិនធ្លាប់រលត់ រូបក្នុងក្រុមនៃមែនកំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធោ ន និរុជ្ឈិត្ថិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិត្ថិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាក្រមិ ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ចវេទនាក្រមិ ២១ (វៀរសុទ្ធា-
វាសក្រមិ ៤), តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបក្រមិ និងអរូបក្រមិ ៤,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា
ឧប្បាទក្ខណសមធិរបស់បុរាណបញ្ចក្ខន្ធបដិសន្ធិចិត្ត ១ ចេតសិក ៣០ កម្មជកលាប ៤
និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
ដែលហៅថា ឯង និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ឯង និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ , សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ឯង និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងបញ្ចវេកាកម្ម ដែលហៅថា ឯង និងបញ្ចវេកាកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥),
តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម
និងអរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាកម្ម ឧបបដ្ឋន្តានំ
អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
កើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ឯង និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល
១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ឯង និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១,
ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ
វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត រូបក្ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរ អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១,។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យស្នេហាបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិ នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង បរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត រូបក្ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១

ដែល កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ ដែលហៅថា ល្អ ទាំងអសញ្ញាសត្តកម៌ ១
ដែលជាអង្គធម៌ របស់សុទ្ធិដានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ
អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិត
រូបក្ខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម៌ណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម៌នោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន
និរុជ្ឈិត, សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិត សញ្ញាខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិត។ ពួកបុគ្គល
ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម៌ បញ្ចរោការកម៌នោះ ក្នុងកម៌នោះ វេទនាខន្ធ
មិនមែនកំពុងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធគ្រប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម៌នោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម៌ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម៌នោះ ក្នុងកម៌នោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ សញ្ញាខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិភិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ, សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្ធនំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ នោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចុរោការក្ខមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)។

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង

សុទ្ធាវាសក្ខិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខិណោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងចតុរោការក្ខិ បញ្ចរោការក្ខិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខិ ៤ បញ្ចរោការក្ខិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការ បញ្ចរោការ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆា នេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្ក ដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អហេតុផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៤ (រឿរ អកនិដ្ឋកក្ខិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥។

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ឯង
និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ , សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ឯង និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុង
កម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អហេតុផលបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម
៥ (រឿអកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ឯង និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន
និរុដ្ឋិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិត, ហើយទ្រង់
លើកយកអនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ឯង
និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្ធានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិត, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ និរោធនាវាៈ បច្ចុប្បន្នាតិវាវាៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឆ. ៥(១+៣) នុ. ល.)

ក. រូបក្ខន្ធម្យលៈ

១. រូបក្ខន្ធម្យលៈ វេទនាខន្ធនឹងរលត់យថកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
និរុជ្ឈិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់
បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្ធនំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, ឥតវេសំ បញ្ចវោការា
ចរន្តនំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តនំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ
វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវោការាភូមិ
នោះ រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការាភូមិដែលក្រៅពីបរិនិព្វានបុគ្គល និង ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ វេទនាខន្ធនឹងរលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តនំ អរូចា ចរន្តនំ តេសំ
វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ,
បញ្ចវោការា ចរន្តនំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តនំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច
និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើត និង
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ

មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម
និង អសញ្ញាសត្តកមិនោះ វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ រូបក្នុងកំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខ្លនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ដែល
ហៅថា ។ល។, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិន ដែល
ហៅថា ។ល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិន ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនា បរិនិព្វានានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ
និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ វេទនាខ្លនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក
បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។,
សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិន ដែលហៅថា ។ល។
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតវេសំ បញ្ចវេទនា

ចរ្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរ្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋិតិ
វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋិតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ឯងៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ឯងៗ,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ដែល
ហៅថា ឯងៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែល
ហៅថា ឯងៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា ឯងៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ឯងៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
ការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែល
ហៅថា ឯងៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ
ដែលហៅថា ឯងៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបដ្ឋានំ អរូចា
ចរ្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា
និរុដ្ឋិតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា ឯងៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង

អសញ្ញាសត្តកម៌ ដែលហៅថាមល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការា ចវន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុំងរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់ បុគ្គលនោះឬ?

វិសម្ព័ន្ធាៈ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតរេសំ ចតុវេកាការា បញ្ចវេកាការា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ សញ្ញាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពួកបុគ្គលដែលកំពុំងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការកម៌ បញ្ចវេកាការកម៌នោះ វេទនាខន្ធកំពុំងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែល កំពុំងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការកម៌ បញ្ចវេកាការកម៌ដែលក្រៅពីបរិនិព្វន្ធបុគ្គលនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុំងរលត់ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុំងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ សព្វេសំ ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ
 សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ,
 ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច
 និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើត និង
 ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ តែ
 វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 ចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុងនោះ សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការបែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
 ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ដែលហៅថា មល។

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោ-
 ការក្នុង ដែលហៅថា មល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
 កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ដែលហៅថា មល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់
 បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ
 លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង
 ដែលហៅថា មល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
 មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក

បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវ្វានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច និរុជ្ឈតិ សញ្ញាខន្ធភ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធភ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធភ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗល។

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្វានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធភ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធភ និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខ បុគ្គល

៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ដែលហៅថា ល្អ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការ បញ្ចុរោការ ចរន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយ ត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និពោធហារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. និ. ៥(១+៣) នុ. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ។

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ, បញ្ចុរោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្ថកមិនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធក៏មិនរលត់ក្នុងក្រុមនោះ, ក្នុងបញ្ចុរោការក្រុមនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុង រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនឹងរលត់, នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់, បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ច នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ ច នឹងរលត់។ ក្នុងអរូបក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាការេនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ រូបក្ខន្ធ ក៏កំពុងរលត់។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមី ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

នឹង បញ្ចវេកាការេ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការេ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកមី ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនឹងរលត់ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ នឹងរលត់ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការេ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥

ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
ច និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់
ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ
លើកយក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សិតិ? វេទនាខន្ធកំពុនរលត់ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ត វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សិតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុនរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្នុង ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្នុង ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុនរលត់ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្នុង ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្នុង ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទី កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធិវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ
(វ. និ. ៥(១+៣) នុ. លោ.)

ត. រូបត្ថនិមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតវេសំ បញ្ចវេកាការា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
 ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
 បញ្ចវេកាការកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិទោះ ក្នុងកម្មិទោះ
 រូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិទោះ,
 ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលក្រៅពីបរិនិព្វន្ធបុគ្គលនោះ
 ក្នុងកម្មិទោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ,
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់
 បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិទោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ,
 បញ្ចវេកាការា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ
 រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ និង
 ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិទោះ ក្នុងកម្មិទោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ
 មិនមែនកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិទោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 បញ្ចវេកាការកម្មិទោះ ក្នុងកម្មិទោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹង មិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេការក្រម ២៤ (វៀរ អកនិដ្ឋក្រម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញសត្តក្រម ដែលហៅថា ៧៧ និងអសញ្ញសត្តក្រម ១,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹង កើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេការក្រម ២១ (វៀរ សុទ្ធាវាសក្រម ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងមិន ស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេការក្រម ២៤ (វៀរ អកនិដ្ឋក្រម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញសត្តក្រម ដែលហៅថា ៧៧ និងអសញ្ញសត្តក្រម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និ- ដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែង ថា បញ្ចវេការេ បរិនិព្វន្ធនំ អសញ្ញសត្តា ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ

ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង
២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្នុង ៥) ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា
។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោ-
ដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការ
ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច និរុដ្ឋតិ វេទនាខន្ធា ច
និរុដ្ឋស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា និរុដ្ឋតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្នុង ២៦, តិហេតុកបុប្ផជន ១
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នុង, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល
៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្នុង ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងអរូបក្នុង ៤,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ហើយ
នឹងស្លាប់ក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្នុង ២១(វៀរ
សុទ្ធាវាសក្នុង ៥)

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។
និងបញ្ចវេកាការក្នុង ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្នុង ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធានឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នុងណា, រូបក្នុងកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុងនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង

កើតក្នុងបញ្ចវេទនាភូមិ ដែលហៅថា ១៧១ និងបញ្ចវេទនាភូមិ ២៦, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខ- បុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបភូមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនា ឧបបដ្ឋានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាភូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧១ និងបញ្ចវេទនាភូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនា ចរុន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ? វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, ឥតរេសំ ចតវេទនា បញ្ចវេទនា ចរុន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ

សញ្ញាខន្ធនៃ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្នុង
បញ្ចវេការក្នុង ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នុង
បញ្ចវេការក្នុង ដែលក្រៅពីបរិនិព្វនបុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនៃ និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនៃ និរុដ្ឋិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ចតុរោការំ បញ្ចវេការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធនៃ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនៃ និរុដ្ឋិតិ,
ចតុរោការា បញ្ចវេការា ចវ្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនៃ ច
និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនៃ ច និរុដ្ឋិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុរោការក្នុង បញ្ចវេការក្នុងនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធ
មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុរោការក្នុង បញ្ចវេការក្នុងនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធក៏
កំពុងរលត់។

ការសំដីងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនៃ និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនៃ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចវេការក្នុង ដែលហៅថាមល។ និងចតុរោការក្នុង ៤ បញ្ចវេ-
ការក្នុង ២២ (វៀរអបាយក្នុង ៤) (បរិនិព្វនដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចវោ-
ការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និង
ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចវោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (អង្គធម៌ដោយអម)។

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ
បញ្ចវោការក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និង
ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចវោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចវោការក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចវោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ
៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចវោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចវោការក្ខមិ
២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចវោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចវោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ
១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិម-
កោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋតិ លោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ
និរុដ្ឋស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចវោការក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែល
ហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចវោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែល
ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិន
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការា បញ្ច-

វោកាកា ចវណ្ណានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិតិ សញ្ញាខន្ធលោ
ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤
បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២៦,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ
ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤
បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១(វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ច-
វេកាការក្ខមិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិតិ ហើយទ្រង់លើកយកបុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣

ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើត
នៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ៧ និងចតុរោការក្នុង ៤ បញ្ចរោការក្នុង ២១ (រឿរ
សុត្តន្តសក្កម ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក
ក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការ
បញ្ចរោការ ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ
វេទនាខន្ធវោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្ស-
នវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុត្តលោកាសវារៈ)

(ចប់ និរោធនវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ និរោធនវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. និ. ៥(១+៣) ច. ឃ.)

ត. រូបត្ថនិមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយចកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនា-
ខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូទា ចវ្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធវោ
ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, អរូបេ
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធវោ ច ន

និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងកើត និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
អរូបកម្មនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធន ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស រូបក្ខន្ធន ន និរុដ្ឋិតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បញ្ចវេកាវេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធន ន
និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធន ន និរុដ្ឋិតិ, អរូបេ
បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធន ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធន ច ន
និរុដ្ឋិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាកម្មនោះ វេទនាខន្ធ
នឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
អរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស រូបក្ខន្ធន ន និរុដ្ឋិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាខន្ធន ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ,
- និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជា សួរថា រូបក្នុងមិនមែនកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយកបុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅ ថា យល្យ, តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ដែល ហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ឧបបន្ថេន្តានំ អរូទា ចរន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឆ ន ឆិរុជ្ឈិតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា ឆ ន ឆិរុជ្ឈិតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឆ ន ឆិរុជ្ឈិតិ វេទនាខន្ធា ច ឆ ន ឆិរុជ្ឈិតិ, ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុគ្គលនេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុគ្គល

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ឆ ន ឆិរុជ្ឈិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឆ ន ឆិរុជ្ឈិតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការភូមិ ដែលហៅថា យល្យ,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា យល្យ

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា យល្យ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្នុងមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេការភូមិ

ដែលហៅថាឃល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ន
និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
អរូបក្ខមិ ដែលហៅថាឃល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ
ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស
សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈិស្សតិ កំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធនឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់

សំដែងដោយបាទ្យតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ
ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី
ដែលហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីសញ្ញាខន្ធ នឹងមិន
រលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ធិ. ៥ (១+៣) ច. ធិ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ន និរុជ្ឈិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមីណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិន
រលត់ក្នុងក្រមីនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ,
តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមីណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមីនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈតិ កំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធា ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនា ថា និរុជ្ឈិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធា ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធក៏កំពុងរលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយថក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ សញ្ញា-
ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ,
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុង
ភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៊ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់
ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និពោធហារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ៥(១+៣) ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ, អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ។
 ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្នុង
 នោះ ក្នុងក្នុងនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ
 ក្នុងក្នុងនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្នុង និង ពួកបុគ្គលដែល
 កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់
 វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ន
 និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត
 វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នុងណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់
 បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុងនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ, អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ន
 និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង និង ពួកបុគ្គលដែល
 កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធ
 កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្នុងនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន
 ក្នុងអរូបក្នុង និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ
 វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែន កំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអាជ្ញាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២៦,

តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រម ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្រម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្រម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១,។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្រម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្រម ៤ (អង្គធម៌ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១, ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត ក្នុងបញ្ចវេទនាក្រុម ដែលហៅថា ១៧១ និងបញ្ចវេទនាក្រុម ២៦, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រុម, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រុម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រុម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនា ឧបបដ្ឋានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង អរូបក្រុម ដែលហៅថា ១៧១ និងអរូបក្រុម ៤ (បរិនិព្វានដោយ ត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រុម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧១ និងអរូបក្រុម ៤ (បរិនិព្វានដោយអម), សុគតិអរហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម ដែលហៅថា ១៧១ និងអសញ្ញាសត្តក្រុម ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិន មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ បរិនិព្វានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្ក ដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេការក្រម ២២ (រឿរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វនដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការក្រម ហើយនឹង មិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងវេការក្រម ២៥ (រឿរ អកនិដ្ឋក្រម ១) (បរិនិព្វនដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអរូបក្រម ៤ (បរិនិព្វនដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយ នឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអរូបក្រម ៤ (អង្គធម៌ ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១, ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងអរូបក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអរូបក្រម ៤ (អង្គធម៌ដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយ នឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអរូបក្រម ៤ (បរិនិព្វន ដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១, ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រម នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង

បរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេទនាករកម្ម ដែលហៅថា ឃល្យ និងបញ្ចវេទនាករកម្ម ២២(វៀរអបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វានដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេទនាករកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ឃល្យ និងបញ្ចវេទនាករកម្ម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បរិនិព្វានដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ឃល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនាករ បរិនិព្វានានំ អសញ្ញាសត្តា ចរណ្ណានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយកអហេតុផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង អរូបកម្ម ដែលហៅថា ឃល្យ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វានដោយត្រង់), តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ឃល្យ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វានដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ឃល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ បរិនិព្វានានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្ណានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុត្រា: យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សិតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុម្មិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុម្មិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: ចតុវេកាវំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សិតិ, អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាកុម្មិ បញ្ចវេកាកុម្មិនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែសញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកុម្មិនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សិតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់ បុគ្គលនោះ ក្នុងកុម្មិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សិតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតិ, អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សិតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាកុម្មិ បញ្ចវេកាកុម្មិនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ,

ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦,

និង សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុង រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិ នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗល។ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការិ បញ្ចរោការិ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន

ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្វានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធភ ច ន និរុដ្ឋិតិ សញ្ញាខន្ធភ ច ន និរុដ្ឋិស្សិតិ, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ន និរុដ្ឋិស្សិតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភ ន និរុដ្ឋិតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ
២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ
បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧
និង ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (អង្គធម៌ដោយអម),

និង សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញា-
សត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹង
មិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ
ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧។ និងចតុរោការក្ខមិ
៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (រឿរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុថុជ្ជន ៤ ផល-
សេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិន
ស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤
បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបាន តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ

ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វានានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋតិ ហើយទ្រង់លើកយក
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម
និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ
វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ និរោធហវាវៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវាវៈ បច្ចុនីកៈ)

បវត្តិវាវៈ និរោធហវាវៈ អតីតានាគតវាវៈ អនុលោម បុគ្គលវាវៈ

(វ. និ. ៦(២+៣) នុ. ឃ.)

ត. រូបត្ថនិមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធលោ និរុដ្ឋិត្ថ, តស្ស វេទនាខន្ធលោ
និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គល
នោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បរិនិព្វានានំ តេសំ រូបក្ខន្ធលោ និរុដ្ឋិត្ថ នោ ច
តេសំ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតរេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធលោ ច

និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិនោះ រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីបរិនិព្វន្ធបុគ្គលនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់
វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន វេទនាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធន្ធោ និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធន្ធោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្ខមិ, បុថុជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្ខមិ, បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្ខមិ
(រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា
ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធនាំ តេសំ រូបក្ខន្ធន្ធោ និរុដ្ឋិត

នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរូបទនេះ ជាបច្ឆាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្តក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជា អង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្តក៏ធ្លាប់រលត់ផង។

(មូលី ដែលនោសល់ ក៏សំដែងរបៀបច្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ? វេទនាខន្ធជាបរលត់ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បរិនិព្វានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ, ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុរោការក្រមី បញ្ចុរោការក្រមីនោះ វេទនាខន្ធជាបរលត់ តែសញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីបរិនិព្វានបុគ្គលនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាបរលត់ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាបរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្រមី បញ្ចុរោការក្រមី ដែលហៅថាមល។

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចេញការភូមិ ដែលហៅថា ១ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ វេទនាខន្ធនិរុដ្ឋិត ឆោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនិរុដ្ឋិតស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ(រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធច ឆោ និរុដ្ឋិត សញ្ញាខន្ធច និរុដ្ឋិតស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា នេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនិរុដ្ឋិតស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនិរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្រាប សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ.និ. ៦(២+៣) នុ. ទិ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធច្បាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ រូបក្ខន្ធច្បាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការេភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ

រូបកូន្មោ និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ នឹងរលត់ក្នុងភូមិណា, រូបកូន្ធ ក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសច្ឆិនា: អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្មោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបកូន្មោ និរុដ្ឋិត, បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្មោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបកូន្មោ ច និរុដ្ឋិត។ ក្នុងអរូបភូមិនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបកូន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ក្នុងភូមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបកូន្ធក៏ធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបកូន្មោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្មោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបកូន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបកូន្ធច្បាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបកូន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ថ តត្ថ រូបកូន្មោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ថ វេទនាខន្មោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាស: មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបកូន្មោ

ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ
ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤,
និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់
ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក
យក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបាន
តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
ច និរុដ្ឋិតស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធចូល:

១. វេទនាខន្ធចូល: សញ្ញាខន្ធចូលីយេចក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ត វេទនាខន្ធចូល និរុដ្ឋិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធចូល
និរុដ្ឋិតស្សតិ? វេទនាខន្ធចូលរលត់ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធចូលក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ត វា បទ សញ្ញាខន្ធចូល និរុដ្ឋិតស្សតិ, តត្ថ
វេទនាខន្ធចូល និរុដ្ឋិតស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធចូលក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធចូល
ក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធចូល និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធចូល និរុដ្ឋិតស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចកោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធនៃ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធចូលរលត់ក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធចូលក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា

អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា

ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធនៃ ៤ បញ្ចកោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើត

នៃខន្ធនៃ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធចូលក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់ រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ៦(២+៣) នុ. លោ.)

ត. រូបត្ថនិម្មលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: បញ្ចេវោការេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតវេសំ បញ្ចេវោការាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចេវោការក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែល កើតនៅក្នុងបញ្ចេវោការក្រម ដែលក្រៅពីបរិនិព្វន្ធបុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនា- ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, ឥតវេសំ បញ្ចេវោការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និង ពួកបុគ្គល ដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ មិនជាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចេវោការក្រម ដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់រលត់។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន

ក្នុងបញ្ជីការកម្ម ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ជីការកម្ម ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ជីការកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ជីការកម្ម ២១(វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ជីការកម្ម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ជីការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ជីការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ជីការកម្ម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ជីការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ជីការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណាក្នុងកម្មណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកអរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វន្ធក្នុងបញ្ជីការកម្ម ដែលហៅថា ១៧ បញ្ជីការកម្ម ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ជីការកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ បញ្ជីការកម្ម ២១(វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និងកំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ជីការកម្ម បរិនិព្វន្ធនាំ អសញ្ញាសត្តានាំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនាំ និងរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួននាំ និងរុដ្ឋិត, ហើយទ្រង់

លើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង បញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការកំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតស្សតិ ពាក្យវិ- សជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្រម ដែលហៅថា ។ល។ សុទ្ធាវាសក្រម ៥, តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខ បុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុង ក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះ

អង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខី
 ដែលហៅថា ១៧ ។ និងសុទ្ធាវាសក្ខី ៥, តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
 កំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ, តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
 អរូបក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌
 របស់សន្តិដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូច
 បានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជនានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
 និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ និរុជ្ឈិត្ថ, ហើយទ្រង់លើក
 យកបុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាក្ខមិ, បុប្ផន ៤
 ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុង
 ក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាក្ខមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសក្ខី ៥)
 ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការាណំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត្ថ
 ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា
 ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត្ថ, តស្ស តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា,
 សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ នោ
 ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតវេសំ ចតុរោការាណំ
 បញ្ចរោការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតុ សញ្ញាខន្ធនោ ច
 និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វន្តក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ
 ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធជាប់រលត់ តែសញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ
 ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលក្រៅពី
 បរិនិព្វន្តបុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ,
 តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់
 បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
 និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ, ឥតវេសំ
 ចតុរោការាណំ បញ្ចរោការាណំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ
 វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិតុ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រុមនោះ
 ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធមិនជាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ
 ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលក្រៅពី
 សុទ្ធាវាសក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់។

ការសំដីងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អន្តរាមិរបស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វន្ត

ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម ដែលហៅថា ១៧ ៥ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោរោការក្រម ១៧ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រម ៥, អបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់) ,

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ៥ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោរោការក្រម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម ហើយ នឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោរោការក្រម ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសក្រម ៥),

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅ ទៀត និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោរោការក្រម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម ដែលហៅថា ១៧ ៥ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោរោការក្រម ១៧ (រឿរ សុទ្ធាវាសក្រម ៥, អបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែល ខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ៥ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចោរោការក្រម ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសក្រម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធនាំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត តោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្តិ សុត្តិ ហើយទ្រង់លើកយកបុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចោរោការក្រម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង

ចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង
ចតុរោការកូមិ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូច បានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការកំ បញ្ចរោការកំ
តេសំ តតុ វេទនាខន្ធា ច និរុជ្ឈិត សញ្ញាខន្ធា ច និរុជ្ឈិស្សតិ
ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គ
ដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធា និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តតុ វេទនាខន្ធា និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកូមិ ៥,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ,
បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ ហើយ
នឹងស្លាប់ក្នុងកូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការកូមិ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២១ (រឿរ
សុទ្ធាវាសកូមិ ៥)។

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងចតុរោការកូមិ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធានឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកូមិណា, វេទនាខន្ធាក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកូមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកូមិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត្ថ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ, បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹង ស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការាណំ បញ្ចរោការាណំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត្ថ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ និរោធហវាៈ អតីតានាគតវាៈ អនុលោម)

បវត្តិវាៈ និរោធហវាៈ អតីតានាគតវាៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវាៈ

(វ. និ. ៦(២+៣) ច. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត្ថ, តស្ស វេទនា-
ខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធនោ

ក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ នត្តិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ,
តស្ស រូបក្ខន្ធន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ ឆិរុជ្ឈិត ធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
មិនមានហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា
នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គល
ដែលរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះមិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធ
ធ្លាប់រលត់មកហើយ ទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន

ដូច្នោះ ពាក្យសួរទេនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិន
រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់
តែរូបក្ខន្ធច្នាប់រលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធន ឆ ន និរុដ្ឋិត, តស្ស
សញ្ញាខន្ធន ឆ ន និរុដ្ឋិតស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
សញ្ញាខន្ធន ក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ នត្ថំ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធន ឆ ន និរុដ្ឋិតស្សតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធន ឆ ន និរុដ្ឋិតតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ និរុដ្ឋិត ធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធន ឆ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធន ឆ ន និរុដ្ឋិតស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមានហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ ដល់ បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួក បុគ្គលដែលវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធន ធនិន្យស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធន ធនិន្យត្ថ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ឃល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបុគ្គិគតិវិសជ្ជនាថា និន្យត្ថ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែល ហៅថា ឃល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីសញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធហារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឆ. ៦(២+៣) ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តារៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ថ, តត្ថ វេទនាឧត្តម្ហី
ន និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាឧត្តម្ហីនឹងមិនរលត់ក្នុង
ក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តារៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តម្ហី ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ថាទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តម្ហីនឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិត្ថ ធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តារ

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាឧត្តម្ហី ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា,
វេទនាឧត្តម្ហីនឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនា
ថា និរុដ្ឋិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបក្ខមិ ៤ ដែល

ជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធន ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធន ធន ធិរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់
ក្នុងកម៌ណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកម៌នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតវិសជ្ជនាថា ធិរុជ្ឈិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធជាប់រលត់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធន ធន ធិរុជ្ឈិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធន
ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកម៌ណា, សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងមិនរលត់
ក្នុងកម៌នោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុង
ក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ និរោធុវារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. និ. ៦(២+៣) ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូល

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតស្សតិ, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិតស្សតិ។ ពួកបុគ្គល ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធក៏មិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ

ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម អរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏មិនធ្លាប់រលត់ វេទនាខន្ធ ក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គល នោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសច្ឆិនា: បញ្ចវោការេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត្ត, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ន និរុជ្ឈិត្ត។ ពួកបុគ្គល ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវោការក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម នោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម អរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹង មិនរលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកគោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្រម ដែលហៅថា ១ ល១ និងសុទ្ធាវាសក្រម ៤,

តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុក- បុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុង ក្រមដែល ខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និង សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង អរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយ នឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធ ដោយអម)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរ អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយ នឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធ ដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្ខមិ ៤ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត តោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លនោ ន

និរុដ្ឋិស្សតិ, ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខិ ១) ដែលហៅថា ។ល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខិ ដែលហៅថា។ល។ និងអរូបក្ខិ ៤ (បរិនិព្វន្ត - ដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងអរូបក្ខិ ៤ (បរិនិព្វន្តដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបុគ្គល ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាក្ខិ ដែលហៅថា។ល។ និងបញ្ចវេកាក្ខិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខិ៥, អបាយក្ខិ ៤) (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាក្ខិ ហើយនឹង មិនស្លាប់ក្នុងក្ខិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងបញ្ចវេកាក្ខិ ២១(វៀរ សុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) (បរិនិព្វន្តដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខិ ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខី, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខី ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថាៗលៗ និង សុទ្ធាវាសក្ខី ៥,

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ និង អរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយ នឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធ ដោយអម)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខី, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខី ៤ (រឿរ អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថាៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខី ៥,

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ និង អរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយ នឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងអរូបក្ខមិ ៤(បរិនិព្វន្ធ ដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួននឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្ខមិណា, រូបក្ខមិមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងបញ្ចវេកាក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ និងបញ្ចវេកាក្ខមិ ១៧(រឿរសុទ្ធាវាសក្ខី ៥, អបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងបញ្ចវេកាក្ខមិ ២១(រឿរសុទ្ធាវាសក្ខី ៥)(បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា

បញ្ចេញការ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត
 ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ ,
 អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែល
 ហៅថា ឯង និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ
 ដែលហៅថា ឯង និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេ-
 ក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅ
 ទៀត ដែលហៅថា ឯង និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្តដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ
 សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត្ត
 ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា
 ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន
 និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
 សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច

ន និរុដ្ឋិត សញ្ញាខន្ធោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែសញ្ញាខន្ធ នឹងរលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុព្វា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត
សញ្ញាខន្ធ នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត, សុទ្ធាវាសេ
បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច ន
និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច ន និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុវេកាកម្មិ បញ្ចវេកាកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់
តែវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ ដែលហៅថា ១ ល។ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមី
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ
និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រឿរ
អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធ មិនធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវា-
សក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបាន
តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុ-
ទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត្ត លោ ច
តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត្តស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអស-
ញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច
ន និរុដ្ឋិត្ត សញ្ញាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត្តស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
អនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ១៧ ។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ១៧ ។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិ នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង បរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ

ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុរោការភូមិ ៤ បញ្ចុរោការភូមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) (បរិនិព្វានដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វានានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៧៧ និង សុទ្ធាវាសភូមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តភូមិ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វានានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ

ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ និរោធហារៈ អតីតវាណគតវារៈ បច្ចុនីកៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណនិរោធិវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧតិ. ១ នុ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធម្យលៈ

១. រូបក្ខន្ធម្យលៈ វេទនាខន្ធម្យលិយមកៈ

អនុលោមបុត្តា: យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិទិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បទ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា

បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ ដែល
ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុង
រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ
ព្រោះថា បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ
ដែលហៅថាមល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធកំពុង
រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ
និរុជ្ឈតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គល
នោះឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធ-វិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់ សំសយបទ ព្រោះថា បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចុកោការក្នុង ដែលហៅថា ៧៧ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ, សូម្បី សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ១ ន. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាឧត្តោ និរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាឧត្តោ និរុជ្ឈតិ, បញ្ចុកោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាឧត្តោ ច និរុជ្ឈតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែ

វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវេទនាការភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត
វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈតិ, បញ្ចវេទនា តត្ថ វេទនាខន្ធច វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈតិ
រូបក្ខន្ធច វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈតិ។ ក្នុងអរូបភូមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ
មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះ, ក្នុងបញ្ចវេទនាការភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ រូបក្ខន្ធ
ក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាគមន៍ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនិរុជ្ឈតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនិរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង និង បញ្ចវេទនាការភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេទនាការភូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា,
វេទនាខន្ធក៏កំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក
អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ

បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចវេកាការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៤។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៤ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងកូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរូបកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច

និរុដ្ឋតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដាយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
និរុដ្ឋតិភិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ, តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិភិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធ
ក៏កំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា

អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏កំពុងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ
៤ បញ្ចរោការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់
ក្នុងកូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២៦ ដែលជាទី
កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

**បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ
(វ. ឧតិ. ១ ត. លោ.)**

ត. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាឧត្តម្ហិយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធ
ក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នោ មិនមែនទេ។

ការសំដឹងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២៦, សុគតិអហេតុ-
កបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ ដែលហៅថា ៧៧ និងអសញ្ញាសត្តកមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា

ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខ្លួនក៏កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់
សំសយបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រុម
ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការក្រុម ២៦, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្រុម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្នុងកំពុងកើត តែវេទនាខ្លួនមិនមែនកំពុងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្រុម ៤
បញ្ចវេកាការក្រុម ២៦ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួនកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គ
ធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុវេកាការក្រុម បញ្ចវេកាការក្រុម ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេកាការក្រុម ៤ បញ្ចវេកាការក្រុម
២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខ្លួនកំពុងរលត់ តែរូបក្នុង
មិនមែនកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្នុងមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយថក:

អនុលោមបុត្រា: យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជ្រា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធជ្រា និរុជ្ឈតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធជ្រា និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធជ្រា ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធជ្រា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធជ្រា និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកុមិ បញ្ចុរោការកុមិ ដែលហៅថា ១៧ ។ និងចតុរោការកុមិ ៤ បញ្ចុរោការកុមិ ២៦ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់ សំសយបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកុមិ

បញ្ចេញការក្រម ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេញការក្រម ២៦ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុង
រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្រម បញ្ចេញការក្រម ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេញ-
ការក្រម ២៦។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធន
អង្គធម៌របស់ សំសយបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុរោការក្រម បញ្ចេញការក្រម ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការក្រម ៤ បញ្ចេញការក្រម
២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីសញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធ
មិនមែនកំពុងកើត។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុត្រលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធនាវាៈ បច្ចុប្បន្ននាវាៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. ធនិ. ១ ច. ឈ.)

ត. រូបត្ថន្តបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាខន្ធបូលីយថកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចរោការាភូមិ បញ្ចរោការាភូមិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តាភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចរោការា ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចរោការាភូមិ អសញ្ញាសត្តាភូមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួក

នោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ រូបកន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។

និង តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម
ដែលហៅថា ។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ
ដែលហៅថា ។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា រូបកន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ
បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការ
បញ្ចរោការ ចវន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខ-
បុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ

បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តា
ចរណំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយ
ត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា។ល។

និង តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ
ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ
ដែលហៅថា។ល។

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរូបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន
កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
បញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា។ល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ
ឧបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកបុថុជ្ជន ១

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា យល្យ, សុគតិ
អហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា យល្យ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា
ចរន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច ន និរុដ្ឋតិ រូបក្កុន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយ
ត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធភ ន និរុដ្ឋតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោកាវា បញ្ចរោកាវា ចរន្តានំ តេសំ វេទនា-
ខន្ធភ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធភ ន និរុដ្ឋតិ,
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធភ ច ន
និរុដ្ឋតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោកាវាកម្ម បញ្ចរោកាវាកម្មនោះ
វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គល
ដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធភ ន និរុដ្ឋតិ, តស្ស

វេទនាខន្ធនា នុប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជនាធំ តេសំ សញ្ញា-
ខន្ធនា ន និរុជ្ជតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនា នុប្បជ្ជតិ,
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនា ច ន និរុជ្ជតិ វេទនាខន្ធនា ច
នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ
សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គល
ដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ វេទនាខន្ធក៏
មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស សញ្ញាខន្ធនា ន និរុជ្ជតិ ជាសំសយបទ។
• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលហៅថា ។ល។
និង សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម។
• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម ប៉ុណ្ណោះ។
ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម
បញ្ចរោការក្រុម ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា

បញ្ចវេកាការ ចវ្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ
សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា យល។

និង សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែន
កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុវេកាការកម្មិ បញ្ចវេកាការកម្មិ ដែលហៅថា យល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ន
និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលជា

អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធវោ
ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធវោ ច នុប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោម-
បុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកងដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ធី. ១ ច. ធី.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធវោ នុប្បជ្ឈតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ន
និរុជ្ឈតិទិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់
ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុជ្ឈតិ កំពុងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធវោ ន និរុជ្ឈតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធវោ នុប្បជ្ឈតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងកមិណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ឈតិ កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធកំពុងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន កំពុងរលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលនៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយមក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ថ វេទនាខន្ធមូល ធួប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធមូល ធួប្បជ្ជតិ? វេទនាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិទេនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធមូល ធួប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធមូល ធួប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិទេនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធមូល ធួប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធមូល ធួប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្នុងតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងរលត់ក្នុងភូមិទេនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្នុងតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធមូលមិនមែនកំពុងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុង រលត់ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្តវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ធនិ. ១ ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ត រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា៖ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ, អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការាភូមិ បញ្ចរោការាភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធ កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុង កើត វេទនាខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា៖ បញ្ចរោការា ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ, អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចរោការាភូមិ អសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុង រលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុង អរូបភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្នមិ បញ្ចរោការក្នមិ ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការក្នមិ ៤ បញ្ចរោការក្នមិ ២៦,

និង តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នមិ ដែល ហៅថា។ល។ និងអរូបក្នមិ ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញា- សត្តក្នមិ ដែលហៅថា។ល។ និងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នមិ ដែលហៅថា។ល។ និងអរូបក្នមិ ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ដែលហៅថា។ល។ និងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្នមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នមិ នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នមិ បញ្ចរោការក្នមិ ដែលហៅថា។ល។ និងចតុរោការក្នមិ ៤ បញ្ចរោការក្នមិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្នមិ ដែលហៅថា។ល។ និងអរូបក្នមិ ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នមិ ដែលហៅថា។ល។ និង អសញ្ញាសត្តក្នមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

និង តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែល ហៅថា ៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញា- សត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនមែន កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបន្ទក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុង ភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២៦, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និង អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២

ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសាយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន
និរុជ្ឈតិ រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បដ្ឋតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុច្ឆានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បដ្ឋតិ, តស្ស តត្ថ
សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកុម្មិនោ, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុម្មិនោឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ នុប្បដ្ឋតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ,
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បដ្ឋតិ សញ្ញាខន្ធលោ
ច ន និរុជ្ឈតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការា បញ្ចរោការានោះ
ក្នុងកុម្មិនោ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ
ក្នុងកុម្មិនោ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកុម្មិនោ ក្នុងកុម្មិនោ
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បដ្ឋតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែនកំពុង

រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជនាធំ តេសំ តត្ថសញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវោការភូមិ បញ្ចវោការភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវោការភូមិ បញ្ចវោការភូមិ ដែលហៅថាមល្យ និងចតុវោការភូមិ ៤ បញ្ចវោការភូមិ ២៦,

និង សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ និងអសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវោការភូមិ បញ្ចវោការភូមិ ដែលហៅថាមល្យ និងចតុវោការភូមិ ៤

បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
 មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចេញការា
 ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ ធុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធភ ន និរុជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
 ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជា
 អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
 ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 វេទនាខន្ធភ ច ធុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធភ ច ន និរុជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនា
 ក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ន និរុជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភ ធុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
 កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចេញការកម្មិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការកម្មិ ៤
 បញ្ចេញការកម្មិ ២៦,

និង សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្ត-
 កម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
 និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនមែន
 កំពុងរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ
 ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកបុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល
 ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចេញការកម្មិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការកម្មិ
 ៤ បញ្ចេញការកម្មិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោ-

ដ្ឋានៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុវេកាវំ បញ្ចវេកាវំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ឆ និរុជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ និងអសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋានៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ច ឆ និរុជ្ឈតិ វេទនាខន្ធវោ ច នុប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ បច្ចុប្បន្នវាវៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវាវៈ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ អតីតវាវៈ អនុលោម បុគ្គលវាវៈ

(វ. ឧតិ. ២ នុ. ល.)

តិ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធវោ ឧប្បជ្ឈតិ, តស្ស វេទនាខន្ធវោ និរុជ្ឈតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត, តស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិតតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតុ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ធនិ. ២ ធុ. ធុ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តារៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត
វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែ
វេទនាខន្ធមិនជាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធ
ក៏ជាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តារៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏ជាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត
រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត។ ក្នុងអរូបក្រមនោះ វេទនាខន្ធជាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធ
មិនជាប់កើតក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ រូបក្ខន្ធ ក៏ជាប់
កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង

និង បញ្ចវេទនាកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេទនាកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ត រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តត្ត វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេទនាកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេទនាការេ តត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤,

និង បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់ រលត់ក្នុងភូមិណា, រូបក្នុងក៏ជាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត លោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចេញការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេញការកម្ម តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបផ្សេង)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធជាប់កើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត សញ្ញាខន្ធជា និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរ សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធជា និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធជា ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរ សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ

ព្រោះថា ចតុរោការកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកម្ម ២៦ ដែលជា
ទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ២ នុ. លោ.)

គ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេចកៈ

អនុលោមបុត្តៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធ
ក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថ នោ
ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ថ, បញ្ចរោការានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ថ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធមិនជាប់រលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចរោការកម្មនោះ
ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ថ,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត លោ ច
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត, បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅ
ក្នុងអរូបកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធជាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់កើតដល់បុគ្គលពួក
នោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ
វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ
និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្មិ និងបញ្ចវេកាការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋានៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាស-
ត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ

និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិន មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការកាវនំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង អនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ និងអរូបកម្មិ ៤,

និង បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធា ជា រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធា ជា រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ និងអរូបកម្មិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេការកម្មិ និងបញ្ចវេការកម្មិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)

ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេកាការាណំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិត រូបកុន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈិត ពាក្យវិសជ្ជនាកុន្ធ
បដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបថ្មី)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិត, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិតាតិ? វេទនាខន្ធគ្រប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏គ្រប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធគ្រប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏គ្រប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត

និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រមី បញ្ចោរោការក្រមី និងចតុរោការក្រមី ៤ បញ្ចោរោការក្រមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រមី ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមីណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមីនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្រមី បញ្ចោរោការក្រមី និងចតុរោការក្រមី ៤ បញ្ចោរោការក្រមី ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសក្រមី ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ជិរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រមី បញ្ចោរោការក្រមី និងចតុរោការក្រមី ៤ បញ្ចោរោការក្រមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រមី ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមីណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមីនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រមី បញ្ចោរោការក្រមី និងចតុរោការក្រមី ៤ បញ្ចោរោការក្រមី ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រមី ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាប់ កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតវារៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧតិ. ២ ច. ឃ.)

ក. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធហោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈ ន ទិវុជ្ជិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្តិ មិនមាន។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈ ន ទិវុជ្ជិត្ត, តស្ស រូបក្ខន្ធហោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្តិ មិនមាន។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យស្ស រូបក្ខន្ធហោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាឧត្តម្ហីយេមកៈ ន ទិវុជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន- ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេប- វិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុគ្គល ដែលរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះមិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលរូបក្ខន្ធ ធ្លាប់កើត មកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន- ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែបុគ្គល ដែលវេទនាខន្ធច្លាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិន
ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតុ, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតុ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
មិនមានហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្ថិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន
មានតែពួកបុគ្គលដែល វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ
មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធច្បាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតវារៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ធនិ. ២ ច. ធិ.)

តិ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយចកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ រូបក្ខន្ធន្ធោ នុប្បជ្ជិត, តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន
និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុង
ភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ និរុដ្ឋិត ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្រា: យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: ឧប្បជ្ជិត ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតតិវិសជ្ជនា ថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌

របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ

បាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធច្បាប់កើត។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បរិច្ឆេទៈ ឧប្បាទនិរោធាៈ អតីតវារៈ បច្ចុប្បន្នៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧទិ. ២ ច. លោ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើត នៅក្នុងអរូបភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គល ពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត, សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកើត នៅក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងសុទ្ធាវាសភូមិ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណាក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និងអរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែ

ម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូចានំ

តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា

ន និរុដ្ឋិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១),

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ

មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត្ថ

រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង

អនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសដ្ឋនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,

និង អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែង

ថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និង សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិត

ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ត្ត ដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតានិ? វេទនាខន្ធមិនធាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតុ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតានិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិ នោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតុ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធា- វាសក្ខមិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល

១ ដែលកំពុងបរិវេណក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល
១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកម្មិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ
៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១), អរហត្តផលបុគ្គល ១
ដែលកំពុងបរិវេណក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១),
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិវេណក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ
និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង

សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ និង កំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១), អរហត្ត-
ផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអ-
ហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម
១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតវារៈ បច្ចុនីកៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ឧតិ. ៣ នុ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គល
នោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់ បុគ្គលណា,
រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: បច្ច័មភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិតា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ
រូបកុន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, ឥតរេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ
រូបកុន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបច្ច័មភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិក្តី ពួកបុគ្គលណានឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន
ពួកបុគ្គលនោះក្តី វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបកុន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិទៀត,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តក្ខមិ អរូបក្ខមិ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័មបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសេដ្ឋនា
ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសេដ្ឋនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិ
ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ អរូបក្ខមិ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធភោ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធភោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។, តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀរចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា។ល។, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង កាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀរចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹង កើតក្នុងអរូបក្ខមិទៀត (រៀរក្ខមិដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិទៀត, សុគតិអហេតុកប្បដ្ឋន ១ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ អរូបក្ខមិ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចរោការក្ខមិទៀត, សុគតិអហេតុកប្បដ្ឋន ១ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ អរូបក្ខមិ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុង កើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។, តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ដែល កំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀរចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ដែលនឹងបានមគ្គ ថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា។ល។, ផលសេក្ខ- បុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀរ

ចតុត្ថជ្ឈានក្ខម ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខម បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខម ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបក្ខមទៀត (រៀបរយក្នុង ដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ វេទនាខន្ធភ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធភ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាក្ខម ហើយនឹងកើតក្នុងបញ្ចវេកាក្ខមទៀត, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ តិហេតុកបុប្ផន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខម អរូបក្ខម ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតវេសំ តេសំ វេទនាខន្ធភ ច ធិរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធភ ច ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបប្រា))

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វេទនាខន្ធភ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធភ ធិរុជ្ឈិស្សតិភិ? វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធោ
និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, ឥតវេសំ
តេសំ សញ្ញាខន្ធោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។
ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកូមិ បញ្ចវេការកូមិនោះ សញ្ញាខន្ធ
នឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពី
នោះ សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិម-
ភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកកូមិ ១) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា
ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
៣០ កូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកកូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធ
ក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ វេទនាខន្វោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

ជាសំសយបទៗ

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក តិហេតុកប្បុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្វោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្វោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ (វៀរបច្ចិមភវិកៈ) ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ សញ្ញាខន្វោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្វោ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បទគ្គិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ៣ នុ. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តារៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវេកាវេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ រូបក្ខន្ធ
នឹងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាវេក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើត
វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តារៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏នឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, នោ ច តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បញ្ចវេកាវេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ក្នុងអរូបក្រមនោះ វេទនាខន្ធ
នឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាវេក្រមនោះ វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក យក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបាន តែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ លោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ, តត្ថ សញ្ញា- ខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធនឹងកើតក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុង កម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រមណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងកើតក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃ
ខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជា ទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធុវារៈ អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ៣ នុ. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, បញ្ចុរោការានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធនឹងកើត តែវេទនាខន្ធ នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង បញ្ចុរោការក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធ ក៏នឹងកើត វេទនាខន្ធ ក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនិរលតំ
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិភិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនិរលតំ
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បច្ចិមភិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនិរលតំ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ, ឥតវេសំ បញ្ចវោការានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
និរុជ្ជិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភិកបុគ្គលដែលកំពុងកើត
ក្នុងបញ្ចវោការក្នុងភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្ខន្ធនោះ ក្នុងភូមិនោះ
វេទនាខន្ធនិរលតំ តែរូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវោការក្នុងភូមិដែលក្រៅពីបច្ចិមភិកៈនោះ ក្នុងភូមិនោះ
វេទនាខន្ធក៏នឹងរលតំ រូបក្ខន្ធ ក៏នឹងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ ។
៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងភូមិទៀត និងអស-
ញ្ញាសត្តក្នុងភូមិ ១,
និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវោការក្នុងភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវោការក្នុងភូមិ ២១
(វៀរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្នុងនឹងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមទៀត និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ, ហើយ
ទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១
(វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ច-
វេកាការានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច
និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុគ្គលនេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
មានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុគ្គា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមករិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែលហៅថា ៗល។ និងបញ្ច-
វេកាការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បច្ចិមករិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយ
នឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២៥
(វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុក
បុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រម
ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង អរូបក្រម ៤,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរ
សុទ្ធាវាសក្រម ៥) ។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្រួលនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្នុងនឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
ជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការក្រម
២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែល
ហៅថា ១៧ ។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),
តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុកបុប្ផជន ១
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត និងអរូបក្រម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ បញ្ចវេកាការំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រុម ហើយនឹងកើត
ក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង បញ្ចវេកាការក្រុម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រុម ៥)
ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ
បញ្ចវេកាការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ
ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងបដិលោមបុគ្គលនេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដាយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ច័មករិកាណំ ឧបបជ្ជនាណំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ
និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, ឥតរេសំ
ចតុវេកាការាណំ បញ្ចវេកាការាណំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ
វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ ពួកបច្ច័មករិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង

ចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុងនោះ ក្នុងក្នុងនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធ
នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្នុងនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុរោការក្នុង
បញ្ចរោការក្នុង ដែលក្រៅពីបច្ចិមភវិកៈនោះ ក្នុងក្នុងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់
វេទនាខន្ធក៏នឹងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ហើយនឹងកើតក្នុងក្នុង
ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុរោការក្នុង ៤ បញ្ចរោការក្នុង ២១(វៀរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យស្តរបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្នុងណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្នុងនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ហើយនឹងកើតក្នុងក្នុងដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុ-
រោការក្នុង ៤ បញ្ចរោការក្នុង ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ដែលហៅថា

។ល។ និងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បច្ចិមភវិកៈ ដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង ចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្ម ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជា បច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្ម ដែលហៅថា។ល។ និង ចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងចតុវេការកម្ម ៤ បញ្ចវេការកម្ម ២៤(វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុវេការកម្ម បញ្ចវេការកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និង

ចតុរោការកម្ម ៤ បញ្ចរោការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៤) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការាណំ បញ្ចរោការាណំ
តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធភ ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។
(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ អនាគតវាវៈ អនុលោម)

បវត្តិវាវៈ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ អនាគតវាវៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវាវៈ

(វ. ឧតិ. ៣ ច. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេចកៈ

អនុលោមបុច្ឆាវៈ យស្ស រូបក្ខន្ធភ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ, តស្ស
វេទនាខន្ធភ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធ
ក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ បច្ច័មករិកាណំ ឧបបជ្ឈន្តាណំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្តា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ រូបក្ខន្ធភ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ
វេទនាខន្ធភ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, បរិនិព្វន្តាណំ តេសំ រូបក្ខន្ធភ ច
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធភ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបច្ច័មករិកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្មក្តី ពួកបុគ្គលណា នឹងទៅកើតក្នុងអរូបកម្ម
បរិនិព្វាន ពួកបុគ្គលនោះក្តី រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួក

នោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមីនោះ
រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន វេទនាខន្ធន ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ,
តស្ស រូបក្ខន្ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស រូបក្ខន្ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធន ធន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ដែលហៅថា
។ល។, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិក្រមី ៧ រូបក្រមី ៩ (រៀរ
ចតុត្ថជ្ឈានក្រមី ៧) ដែលនឹងបានមគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្រមី
បរិនិព្វាន ដែលហៅថា។ល។, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់
ក្នុងកាមសុគតិក្រមី ៧ រូបក្រមី ៩ (រៀរចតុត្ថជ្ឈានក្រមី ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្រមី
បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រមី ហើយនឹង
កើតក្នុងអរូបក្រមីទៀត (រៀរក្រមីដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី
ដែលហៅថា។ល។

៧ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ដែលហៅថា។ល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ

ការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែល
 កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុប្ផជន ១
 ដែលកំពុងកើតក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩ (រៀបចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ដែលនឹងបាន
 មគ្គថ្នាក់ក្រោម ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន ដែលហៅថា ៗលៗ,
 ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងកាមសុគតិក្ខមិ ៧ រូបក្ខមិ ៩
 (រៀបចតុត្ថជ្ឈានក្ខមិ ៧) ហើយនឹងទៅកើតក្នុងអរូបក្ខមិ បរិនិព្វាន, ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
 ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអរូបក្ខមិទៀត (រៀបក្ខមិ
 ដែលទាបជាងខ្លួន) បរិនិព្វាន ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង
 បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ
 ឧបបដ្ឋានំ យេ ច អរូបំ ឧបបដ្ឋិត្តា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ
 បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
 បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
 បរិនិព្វានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច ន
 និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល
 មានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា នុប្បដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
 ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុមនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែសញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុង បរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុមនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹង មិនរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់ បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភរិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់ បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ ការលើកយក តិហេតុកប្បថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភរិកៈ ដែល កំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា បច្ច័មភរិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែល ហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង បច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ សញ្ញាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកូមិ បញ្ចរោការកូមិ ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)
(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណនិរោធហារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ៣ ច. ឱ.)

ត. រូបក្ខន្ធច្បូលៈ

១. រូបក្ខន្ធច្បូលៈ វេទនាខន្ធច្បូលីយចកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធខន្ធនុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធខន្ធនុប្បជ្ជិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិទោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធខន្ធនុប្បជ្ជិស្សតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធខន្ធនុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងភូមិទោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នឹងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធខន្ធនុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធខន្ធនុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបភូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរទាំងនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិទោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាទ្យិកតិវិសជ្ជនា ថា និរុដ្ឋិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបភូមិ ៤ ដែល

ជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធនឹង មិនកើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិន រលត់ក្នុងកមិណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធនឹងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ សញ្ញា- ខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងកមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹង មិនរលត់ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់
ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា
ថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិន
រលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង

ដោយបដិវេទនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧនិ. ៣ ច. លោ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកុម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភវិកានំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកុម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកុម្មិនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ
រូបក្ខន្ធនឹងមិនកើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវោការកុម្មិ បញ្ចវោការកុម្មិនោះ ក្នុងកុម្មិនោះ
រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត
វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ
ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសេជ្ជនា៖ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ។
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់
តែរូបក្ខន្ធនឹងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុរោការភូមិ បញ្ចារោការភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់
រូបក្ខន្ធក៏នឹងមិនកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ ។
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ ។
* អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចារោការភូមិ ដែលហៅថាមល្យ និងបញ្ចារោ-
ការភូមិ ២២ (វៀរអបាយភូមិ ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),
* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចារោការភូមិ ហើយនឹង
មិនកើតក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាមល្យ និងបញ្ចារោការភូមិ ២៥(វៀរ
អកនិដ្ឋកភូមិ ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),
តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ, តិហេតុក-
ប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបភូមិ ហើយនឹងកើតក្នុងភូមិ
ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបភូមិ ៤។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេទនាការក្រម បញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេទនាការក្រម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វានដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទនាការក្រម បញ្ចវេទនាការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេទនាការក្រម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (បរិនិព្វានដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមទៀត និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ (បរិនិព្វានដោយអម)។

១ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេទនាការក្រម បញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេទនាការក្រម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វានដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទនាការក្រម បញ្ចវេទនាការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេទនាការក្រម ៤ បញ្ចវេទនាការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (បរិនិព្វានដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមទៀត និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ ប៉ុណ្ណោះ (បរិនិព្វានដោយអម)។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ច័មភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេទនាការក្រម ២២ (វៀរអបាយក្រម ៤) (បច្ច័មភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងបញ្ចវេទនាការក្រម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រម ១) (បច្ច័មភវិកៈដោយអម), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុកបុប្ផជន

១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួន
កើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង
បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បច្ច័មភវិកានំ
បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
នុប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវោការកម្ម
បញ្ចវោការកម្ម ដែលហៅថា ១ ល្យ និងចតុវោការកម្ម ៤ បញ្ចវោការកម្ម ២២ (រឿរ
អបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុវោការកម្ម បញ្ចវោការកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
ដែលហៅថា ១ ល្យ និងចតុវោការកម្ម ៤ បញ្ចវោការកម្ម ២៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១)
(បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តកម្ម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មទៀត និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១
(បរិនិព្វន្ធដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បរិនិព្វន្ធនានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច
ន និរុដ្ឋិស្សតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មទៀត និងអស-
ញ្ញាសត្តកម្ម ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វានដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៧៧ (បរិនិព្វានដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិទៀត និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ (បរិនិព្វានដោយអម)។

១ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេ- ការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វានដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើត នៅទៀត ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វានដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិទៀត និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ (បរិនិព្វានដោយអម)។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តារបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួននឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្នុងនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ហើយនឹងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិទៀត និងអស- ញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ឆ ន ឆិរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខុន្ទោ នុប្បជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង ចតុវេការក្ខមិ បញ្ចវេការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុវេការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វានដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល

កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្រម បញ្ចវេការក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត ដែលហៅថា ១៧១ និងចតុវេការក្រម ៤ បញ្ចវេការក្រម ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្រម
១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង
អសញ្ញាសត្តក្រម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមទៀត និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ (បរិនិព្វន្ធ
ដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទទាំង ២ ទុកក្នុង
បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធនាម
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច
នុប្បជ្ជិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បច្ចិមភវិកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
បរិនិព្វន្ធនាម អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិស្សតិ
សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបច្ចិមភវិកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុវេការក្រម បញ្ចវេការក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនកើត តែសញ្ញាខន្ធ
នឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រម

បញ្ចវេការក្រមី និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមីនោះ ក្នុងក្រមីនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមីណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គល នោះ ក្នុងក្រមីនោះឬ?

វិសច្ឆិនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ តិហេតុកប្បដ្ឋន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ដែលហៅថា យល្យ និងចតុវេការក្រមី ៤ បញ្ចវេការក្រមី ២២(វៀរអបាយក្រមី ៤)(បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់),

* បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា យល្យ និងចតុវេការក្រមី ៤ បញ្ចវេការក្រមី ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រមី ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម),

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេការក្រមី ៤ បញ្ចវេ- ការក្រមី ២២ (វៀរអបាយក្រមី ៤) ដែលហៅថា យល្យ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេការក្រមី បញ្ចវេការក្រមី ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្រមីដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា យល្យ និងចតុវេការក្រមី ៤ បញ្ចវេការក្រមី ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្រមី ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកប្បដ្ឋន ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមី និង អសញ្ញាសត្តក្រមី ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខម បញ្ចរោការក្ខម ដែលហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខម ៤ បញ្ចរោការក្ខម ២២ (រឿរអបាយក្ខម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខម បញ្ចរោការក្ខម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខម ៤ បញ្ចរោការក្ខម ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខម និងអសញ្ញាសត្តក្ខម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធនឹងមិនកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល ជាបច្ចិមភវិកៈ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខម បញ្ចរោការក្ខម ដែលហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខម ៤ បញ្ចរោការក្ខម ២២ (រឿរអបាយក្ខម ៤) (បច្ចិមភវិកៈដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខម បញ្ចរោការក្ខម ហើយ នឹងមិនកើតក្នុងក្ខមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខម ៤ បញ្ចរោការក្ខម ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខម ១) (បច្ចិមភវិកៈដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន សំដែងថា បច្ចិមភវិកានំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខម បញ្ចរោការក្ខម ដែលហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខម ៤ បញ្ចរោការក្ខម ២២ (រឿរ អបាយក្ខម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្ខម បញ្ចរោការក្ខម ហើយនឹងមិនកើតក្នុងក្ខមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែល ហៅថា ៗ លៗ និងចតុរោការក្ខម ៤ បញ្ចរោការក្ខម ២៥ (រឿរអកនិដ្ឋក្ខម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង

អសញ្ញាសត្តកម៌ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក
ក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ ច នុប្បជ្ឈិស្សតិ សញ្ញាខន្ធភ
ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធភ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធភ នុប្បជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការកម៌ បញ្ចរោការកម៌ ដែលហៅថា ១៧ យ និងចតុរោការកម៌ ៤ បញ្ចរោការកម៌
២២ (វៀរអបាយកម៌ ៤) (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម៌
បញ្ចរោការកម៌ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម៌ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ យ និង
ចតុរោការកម៌ ៤ បញ្ចរោការកម៌ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកកម៌ ១) (បរិនិព្វន្តដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម៌ និង
អសញ្ញាសត្តកម៌ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័មបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម៌ណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម៌នោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម
ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុរោការកម៌ បញ្ចរោការកម៌ ដែលហៅថា ១៧ យ និងចតុរោការកម៌ ៤ បញ្ចរោការកម៌
២២ (វៀរអបាយកម៌ ៤) (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម៌ បញ្ចរោការកម៌ ហើយនឹងមិនកើតក្នុងកម៌ដែលខ្លួនកើត
នៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ យ និងចតុរោការកម៌ ៤ បញ្ចរោការកម៌ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកកម៌

១) (បរិនិព្វន្តដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងមិន កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវារៈ)

(ចប់ ឧប្បាននិរោធហារៈ អនាគតវារៈ បច្ចុន្តិកៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាននិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នាភិក្ខវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ធនិ. ៤ (១+២) ធុ. ល.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុព្វៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនា- ខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចកោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែល កំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់

បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង អសញ្ញាសត្តក្នុងនោះ
វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ រូបក្នុងក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុច្ឆា

យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុច្ឆជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុង ដែលហៅថា ៗលៗ

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ចា សួរថា រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា
ថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
បុច្ឆជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា ៗលៗ,
សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុង ដែលហៅថា ៗលៗ
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុច្ឆជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុង ៣១ ក្នុង ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុច្ឆជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអរូបក្នុង ដែលហៅថា ៗលៗ,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា
ៗលៗ

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់
ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
ការលើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ក្ខមិ ដែលហៅថា
ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្ខមិ ដែល
ហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចរន្តានំ អរូបំ
ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិតុ លោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធលោ
ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ
បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិតុ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនា
ក្នុងបដិលោមបុប្ផានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ និរុដ្ឋិតតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តស្ស
វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ សព្វេសំ ចរុន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ,
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច
និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ តែ
វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុវោការកម្ម បញ្ចវោការកម្មនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។,

និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធច្បាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចរណ្ឌំ អសញ្ញាសត្តំ

ឧបបដ្ឋានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត លោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ
ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុរោការក្នុង បញ្ចរោការក្នុង ដែលហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបដ្ឋានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
បដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវាវៈ)

បវត្តិវាវៈ ឧប្បាទនិរោធុវាវៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវាវៈ អនុលោម ឱកាសវាវៈ

(វ. ធនិ. ៤(១+២) ឆ. ធនិ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្នុងក្នុងណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងក្នុងនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, បញ្ចរោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ
វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្នុងនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធ
មិនជាប់រលត់ក្នុងក្នុងនោះ, ក្នុងបញ្ចរោការក្នុងនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត វេទនាខន្ធ
ក៏ជាប់រលត់។

បដិលោមបុត្រា: យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាបរលត់ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេដ្ឋនា: អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ក្នុងអរូបក្រមនោះ វេទនាខន្ធជាបរលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមនោះ, ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏ជាបរលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមី ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

និង បញ្ចវេកាការកមី ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកមី ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏ជាបរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកមី ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយកបញ្ចវេកាការកមី ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា

អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច
ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤
និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ
៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធជាប់រលត់
ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក
យកអរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ
ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធចូល:

១. វេទនាខន្ធចូល: សញ្ញាខន្ធចូលីយេចក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ថ វេទនាខន្ធចូល ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធចូល និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធចូល និរុដ្ឋិតាតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធចូល ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធចូល ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធចូល និរុដ្ឋិតាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បទ សញ្ញាខន្ធនោ ជិរុជ្ឈិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ ក្នុងកូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកូមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកូមិ ២៦ ដែលជាទី កើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ
(វ. ធនិ. ៤ (១+២) ឆ. លោ.)

ខ. រូបក្ខន្ធបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាទន្ធបូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ, តស្ស តត្ថ
វេទនាទន្ធនោ និរុដ្ឋិតាតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាទន្ធ
ក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធនោ
និរុដ្ឋិត, ឥតវេសំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
ច ឧប្បជ្ជនិ វេទនាទន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ អសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាទន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការកម្មិ
ដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត វេទនាទន្ធក៏ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាទន្ធនោ និរុដ្ឋិត,
តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាទន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោការា ចវន្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាទន្ធនោ និរុដ្ឋិត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ,
បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាទន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត
រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជនិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការកម្មិ និង
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាទន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធ

មិនមែន កំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
បញ្ចវេទនាការក្នុងនោះ ក្នុងភូមិនោះ វេទនាខ្លួនក៏ធ្លាប់រលត់ រូបក្លានក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខ្លួន ធិរុជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាការក្នុង ដែល
ហៅថា ១៧ យ និងបញ្ចវេទនាការក្នុង ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាការក្នុង ដែលហៅថា ១៧ យ និងបញ្ចវេទនាការក្នុង ២១ (វៀរសុទ្ធា-
វាសក្ខមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្លានកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងភូមិណា, វេទនាខ្លួនក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែល
ហៅថា ១៧ យ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ១៧ យ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ធិរុជ្ជិត្ត
ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេទនាការក្នុង
ដែលហៅថា ១៧ យ និងបញ្ចវេទនាការក្នុង ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌

របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ
បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋានំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិត្ត, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥),
តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ និង
អរូបក្ខមិ ៤,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែល
ហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)

២ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ
៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធាធ្លាប់រលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥),
តិហេតុកបុថុជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ និង
អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មាន
ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការា ចវដ្ឋានំ អរូទានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា

ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧៧ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបទពាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ ច និរុដ្ឋិត រូបក្កុន្ធភ ច ឧប្បជ្ជតិ, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធភ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធភ និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធភ និរុដ្ឋិត, ឥតរេសំ
ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធភ ច
ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធភ ច និរុដ្ឋិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ
ដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធ
ក៏ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធជាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏ជាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្រម ដែលហៅថា ៧៧ និងសុទ្ធាវាសក្រម ៥

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២១(រឿរសុទ្ធាវាសក្រម ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលហៅថា ៧៧ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលណា

ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏ធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
 សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ដែល
 ហៅថា ១៧៧ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុក
 ក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ហើយទ្រង់លើកយក បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
 ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការកម្មិ
 ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
 សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូច
 បានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជនិ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិត, ពាក្យ
 វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជនិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
 ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោ-
 ការកម្មិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ។

និង បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ
 ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២១(រឿរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុគ្គល ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
 កើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ១៧៧ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ច-
 រោការកម្មិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធជាបំរែបំរួល ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចុរោ- ការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចុរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចុរោការក្ខមិ ដែលហៅថា យល្យ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចុរោការក្ខមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការំ បញ្ចុរោការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ឈតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហាវាៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវាវាៈ អនុលោម)

បច្ចុប្បន្ននិរោធិវារៈ ឧប្បាទនិរោធិវារៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ
(វ. ឧទិ. ៤ (១+២) ច. ល.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វា: យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ
ន និរុជ្ឈិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់
ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: និរុជ្ឈិតុ ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុព្វា: យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតុ, តស្ស
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់ បុគ្គលណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដឹងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុព្វា

យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិតុ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា យល, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា យល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់

បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុថុជ្ជន
៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថា យល្យ, តិហេតុកបុថុជ្ជន
១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា យល្យ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្នុងមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធច្នាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្នុងក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ
មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធច្នាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញា-
ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: និរុដ្ឋិត ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត
តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតីតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសេជ្ជនា: នត្ថិ មិនមាន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថាមល្យ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
អសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាមល្យ

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុដ្ឋិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា បុថុជ្ជន
៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣១ ភូមិ ដែលហៅថាមល្យ, សុគតិហេតុក-
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាមល្យ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធច្នៃធ្លាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់
រលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភពផ្សេងៗនោះ
មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែលសញ្ញាខន្ធច្នាប់រលត់មកហើយទាំងអស់។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ បច្ចុនិកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ធនិ. ៤ (១+២) ច..ឱ)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុព្វា: យត្ត រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន
និរុជ្ឈិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុង
ភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: និរុជ្ឈិត ធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុព្វា: យត្ត វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត, តត្ថ
រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, រូបក្ខន្ធ
ក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ឧប្បជ្ជតិ កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិត្ត ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនាថា និរុជ្ឈិត្ត, ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធច្បាប់រលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បាឡិតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលនេះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយថក:

អនុលោមបុត្រា: យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិតាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៎ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៎ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វិ. ឧតិ. ៤ (១+២) ច. លោ.)

ក. រូបក្ខន្ធបូលៈ

១. រូបក្ខន្ធបូលៈ វេទនាឧប្បាទនិយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាឧប្បាទ ន និរុជ្ឈិតាតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាឧប្បាទមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវេកាការា ចវដ្ឋានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាឧប្បាទ ន និរុជ្ឈិត, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាឧប្បាទ ច ន និរុជ្ឈិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវេកាការកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាឧប្បាទធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត វេទនាឧប្បាទ មិនធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាឧប្បាទ ន និរុជ្ឈិត, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧប្បាទមិនធ្លាប់រលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាឧប្បាទ ន និរុជ្ឈិត នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា នុប្បជ្ជតិ, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវដ្ឋានំ តេសំ តត្ថ

វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ អសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់
តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ
វេទនាខន្ធ ក៏មិនធ្លាប់រលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងបញ្ចវេទនាកម្មិ ដែលហៅថា យល។ និងបញ្ចវេទនាកម្មិ ២១(វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥),
តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ និង
អរូបកម្មិ ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, អនាគាមី
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤(វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) ដែលហៅថា យល។
និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ
ដែលហៅថា យល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៤(វៀរ
អកនិដ្ឋកកម្មិ ១) ដែលហៅថា យល។ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា យល។ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ជា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង

បញ្ចេញការកម្ម ដែលហៅថា ១៧១ និងបញ្ចេញការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៤), តិហេតុកបុគ្គល ១ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម និង អរូបកម្ម ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចេញការកម្ម ចវ្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិត ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ៤ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអក- និដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ១៧២ និង សុទ្ធាវាសកម្ម ៤ , សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ១៧៣ និង អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ បានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ធុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុជ្ឈិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា នេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ១៧២ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ១៧៣ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤, អនាគាមី បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ១៧៣

និង សុទ្ធាវាសកម្ម ៥ , សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និង អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ។

១ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរ អកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្ម នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុង កើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក អហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចរុន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត រូបក្ខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង បដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកុមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្តា។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការា បញ្ចរោការានោះ ក្នុងកុមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធដាច់រលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកុមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសកុមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកុមិនោះ ក្នុងកុមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តា, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គល នោះ ក្នុងកុមិនោះឬ ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិត្តា នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិត្តា

វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ
ក្នុងភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធមិនធ្លាប់រលត់ តែវេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ
ក្នុងភូមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើត
នៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ក្នុងភូមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ វេទនាខន្ធក៏មិនមែន -
កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការបែកគោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ និង ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោ-
ការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥),

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមី
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថា។ល។
និង សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ , សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (វៀរ
អកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថា។ល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏មិនធ្លាប់រលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលបុគ្គល ៤ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា។ល។ និង ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ

២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែ ម្យ៉ាង ទុកក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោកាវា ចញ្ចរោកាវា ចវណ្ណានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ឯង ឯងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វណ្ណានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិត ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័តដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថា ឯង ឯងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមី បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រឿរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ឯង ឯងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រឿរ

អកនិដ្ឋកក្កមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្កមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ និងអសញ្ញាសត្តកមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធ មិនធ្លាប់ រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្កមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុង ក្កមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្កមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្កមិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជតិ, ហើយទ្រង់លើក យក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្កមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្កមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្កមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្កមិ ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុង ក្នុងអសញ្ញាសត្តកមិ និងអសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិន មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិត្ត វេទនាខន្ធវោ ច នុប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន វិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

(វ. ធនិ. ៥(១+៣) ន. ល.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧបក្ខន្ធលើយថកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស វេទនាឧបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាឧបក្ខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាឧបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧបក្ខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចរុន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាឧបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ជន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាឧបក្ខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាឧបក្ខន្ធក៏នឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេការកម្ម និង អសញ្ញាសត្តកម្មនោះ វេទនាឧបក្ខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាឧបក្ខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ

ការលើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរ អកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ ចរន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយកបុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ឈតិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់ បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធនោ

ក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសប្បីនា: សព្វេសំ ចរុណ្ណានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្ណានំ តេសំ
សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ,
ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្ណានំ តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ច
និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់
នឹង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធ
មិនមែន កំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវោការកម្ម
បញ្ចវោការកម្មនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុវោការកម្ម បញ្ចវោការកម្ម ដែលហៅថា។ល។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម
ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
កើតក្នុងចតុវោការកម្ម បញ្ចវោការកម្ម ដែលហៅថា។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស៊ូ វេទនាខន្វោ ឧប្បជ្ជតិ

ជាសំសយបទ

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ(វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថាៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាៗលៗ,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបតុវោការភូមិ បញ្ចវោការភូមិ ដែលហៅថាៗលៗ

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបតុវោការភូមិ បញ្ចវោការភូមិ ដែលហៅថាៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ(វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថាៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថាៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំចរន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្វោ និរុដ្ឋិស្សតិនោ ច តេសំ វេទនាខន្វោ ឧប្បជ្ជតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបតុវោការភូមិ បញ្ចវោការភូមិ ដែលហៅថាៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុវោការំ បញ្ចវោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សញ្ញាខន្វោ ច និរុដ្ឋិស្សតិវេទនាខន្វោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាណនិរោធុវារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ធនិ. ៥(១+៣) ឆ. ធិ.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុព្វៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុង កើតក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ក្នុងអរូបកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកម្មនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការកម្មនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ត វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ តត្ត រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ លើកយក អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចកោការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចកោការេ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆា យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ឈតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ តិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆា យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ និរុជ្ឈិស្សតិ, តត្ថ

វេទនាខន្ធនា ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធ
ក៏កំពុងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ត វេទនាខន្ធនា ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត សញ្ញាខន្ធនា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធនា ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា
អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោ-
ការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធនា ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនា ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃ
នាមក្ខន្ធនា ៤ បញ្ចុរោការក្រម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការក្រម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការក្រម ២៦ ដែលជា ទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតផង។

(មូលី មូល: ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិវោធហារៈ បច្ចុប្បន្តានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ៥(១+៣) នុ. លោ.)

គ. រូបក្ខន្ធមូល:

១. រូបក្ខន្ធមូល: វេទនាខន្ធមូលីយេមក:

អនុលោមបុព្វៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អសញ្ញាសត្ថំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្ថក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធក៏មិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ,

ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើត ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ក្នុងក្រុមនោះ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្រា យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា បញ្ចវេកាការា ចរន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធ មិនមែនកំពុងកើត ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង បញ្ចវេកាការក្នុង ក្នុងក្រុមនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដីងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែលហៅថា យល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១,
- និង បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែល ហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការក្នុង ២៦។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្នុង ដែលហៅថា យល្យ និងបញ្ចវេកាការក្នុង ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសូត្រនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ដែល ហៅថា ឃល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្មិ ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុក ក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត ឧបបទ្ធគ្រាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធា ធិរុដ្ឋិស្សនិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ ដែលហៅថា ឃល្យ និងបញ្ចវេកាកម្មិ ២៦ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបទ្ធគ្រាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជនិ វេទនាខន្ធា ច ធិរុដ្ឋិស្សនិ, ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធា ធិរុដ្ឋិស្សនិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ឃល្យ និងបញ្ចវេកាកម្មិ ២១(វៀរសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥), តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ, តិហេតុកបុប្ផន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្មិ ៤,

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ ដែល ហៅថា ឃល្យ និងបញ្ចវេកាកម្មិ ២៦។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងបញ្ចវេកាកម្មិ ដែលហៅថា ឃល្យ និង បញ្ចវេកាកម្មិ ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, រូបក្នុងកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និង បញ្ចវេកាការក្រម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥), តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបក្រម, តិហេតុកបុថុជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបក្រម ៤ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ ចវ្វន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ ឧប្បជ្ជតិ, ហើយទ្រង់លើក យក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែលហៅថា ។ល។ និងបញ្ចវេកាការក្រម ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបាន ទាំង ២ ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិស-ជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូល:

១. វេទនាខន្ធមូល: សញ្ញាខន្ធមូលីយមក:

អនុលោមបុត្រា: យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុង ក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ, ចតុរោការំ បញ្ចរោការំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង ចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤
បញ្ចរោការកម្មិ ២៦។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្រាប សួរថា វេទនាខន្ធកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកម្មិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់
សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង
ចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និង ចតុរោការកម្មិ ៤
បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់
ផង។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅ
ទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២១ (រឿរ
សុទ្ធាវាសកម្មិ ៥),

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ
ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤ បញ្ចរោការកម្មិ ២៦។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការកម្មិ ៤
បញ្ចរោការកម្មិ ២៦ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសូត្រនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏កំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧១ និងចតុរោការភូមិ ៤ បញ្ចុរោការភូមិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសភូមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចុរោការា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ជិរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ឧប្បជ្ឈតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ ដែលហៅថា ១៧១ និងចតុរោការភូមិ ៤ បញ្ចុរោការភូមិ ២៦ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការំ បញ្ចុរោការំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ច ជិរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធវោ ច ឧប្បជ្ឈតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សូត្រសុទ្ធសុទ្ធវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវាវៈ អនុលោម)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្តានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ
(វ. ឧតិ. ៥(១+៣) ច. ឃ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សនិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សព្វេសំ ចវន្តានំ អរូបំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សនិ, បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជនិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សនិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុង បរិនិព្វានក្នុងចតុវេទនាកម្ម បញ្ចវេទនាកម្មនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សនិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជនិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សនិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ(វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (វៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, តិហេតុកបុថុជ្ជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំចរណ្ណំ អរូបំ ឧបបជ្ឈន្តំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ធម្មជ្ជតិ នោ ចតេសំ វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចរោការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ចធម្មជ្ជតិ វេទនាខន្ធា ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធា ធម្មជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន

ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបច្ចាបច្ចា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្ត្រៈ យស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស សញ្ញា- ខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សត្វេសំ ចរន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជនានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលទាំងអស់ដែលកំពុងស្លាប់ និង ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង អសញ្ញាសត្តក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែសញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួក នោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុង កើតសញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១
ដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ
ដែលហៅថា ៗលៗ

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការភូមិ បញ្ចុរោការភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ
(រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
ក្នុងអសញ្ញាសត្តភូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សព្វេសំ
ចរន្តានំ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផល

បុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនា-
ខន្ធោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនា ក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ច័មបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈ ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បឋមវិញ្ញាណភាពៈ ឧប្បាទនិរោធាវៈ បច្ចុប្បន្ននាគតវៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវៈ

(វ. ឧទិ. ៥(១+៣) ច. ធ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់
ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជតិ កំពុងកើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការបែកគោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាទ្យតតិវិសជ្ជនាថា
និរុដ្ឋិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបក្ខមិ ៤ ដែលជាទី

កើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនមែន
កំពុងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធន ធិប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់
ក្នុងកមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតិវិសជ្ជនាថា ធិប្បជ្ជតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធកំពុងកើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធន ធិប្បជ្ជតិ, តត្ថ សញ្ញាខន្ធន
ធិរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុងកមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិន
រលត់ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ឈតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ឈតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតក្នុង
ក្រមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ឈតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ក្នុងភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តភូមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្នុងតែម្យ៉ាង ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ៥(១+៣) ច. ណេ.)

គ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា ក្នុង ភូមិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោកាវា ចវន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវោកាវាភូមិ និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបភូមិនោះ ក្នុងភូមិនោះ រូបក្ខន្ធមិនមែនកំពុងកើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងភូមិនោះ,

ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិវេណ ក្នុងបញ្ជីការកម្ម បញ្ជីការកម្ម និង ពួកបុគ្គល
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ រូបក្នុងកម្មនៃមែនកំពុងកើត
វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខ្លួន ន
និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្នុងកម្ម នុប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួន
នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្នុងកម្មនៃមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ
ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អសញ្ញាសត្តំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ន
និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្នុងកម្ម នុប្បជ្ជតិ, បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញាសត្តា ចវន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ
រូបក្នុងកម្ម ច នុប្បជ្ជតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ
ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខ្លួននឹងមិនរលត់ តែរូបក្នុងកម្មកំពុងកើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិវេណក្នុងបញ្ជីការកម្ម បញ្ជីការកម្ម និង ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ រូបក្នុង
កម្មនៃមែនកំពុងកើត។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកគោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យស្ស យត្ថ រូបក្នុងកម្ម នុប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ វេទនាខ្លួន ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ជីការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែល
ហៅថា ល្យ និងបញ្ជីការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥), តិហេតុកបុប្ផជន ១

ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងកើតក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្ម ដែលហៅថាឃល្យ និងចតុរោការកម្ម ៤ បញ្ចរោការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាឃល្យ និងចតុរោការកម្ម ៤ បញ្ចរោការកម្ម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថាឃល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្ម ដែលហៅថាឃល្យ និងចតុរោការកម្ម ៤ បញ្ចរោការកម្ម ២២ (វៀរអបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាឃល្យ និងចតុរោការកម្ម ៤ បញ្ចរោការកម្ម ២៥(វៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១)(បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថាឃល្យ និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា រូបក្នុងមិនមែនកំពុងកើតដល់ បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងបញ្ចរោការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាឃល្យ និងបញ្ចរោការកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៤), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង កើតក្នុងអរូបកម្ម តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤

ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ
 មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការ ចវ្វន្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ, ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
 ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ យ ៧ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤
 បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផន ៤
 ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការក្ខមិ
 ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៧ យ ៧ និង ចតុវេកាការក្ខមិ
 ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២៤ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុក -
 បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ យ ៧ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ
 ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក
 ក្នុងប្រិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធនានំ
 អសញ្ញាសត្តា ចវ្វន្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ វេទនា-
 ខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា
 សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
 តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

១ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
 ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ យ ៧ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១,
 និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្ខមិ បញ្ចវេកាការ-
 ក្ខមិ ដែលហៅថា ៧ យ ៧ និងចតុវេកាការក្ខមិ ៤ បញ្ចវេកាការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤)
 (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោ- ការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិ នោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែល កំពុងកើតក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្តំ ឧបបទ្ធគ្នាធំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នប្បទ្ធគិ, ហើយទ្រង់ លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម ដែលហៅថា ៗ ល។ និង
អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តនាម
អសញ្ញាសត្តា ចរន្តនាម តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ
រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សន-
វិសជ្ជនា ដែលមាន វិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងកម្មណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចរន្តនាម តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ, បរិនិព្វន្តនាម អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច
នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
ចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្មនោះ ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
តែសញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចរោការកម្ម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មនោះ
ក្នុងកម្មនោះ វេទនាខន្ធ ក៏មិនមែនកំពុងកើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ នប្បជ្ជតិ? ម្យ៉ាងទៀត
សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់
បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកគោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធោ នប្បជ្ជតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
ដែលហៅថា មល្យ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រុម ៥),

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម
ដែលហៅថា មល្យ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២២ (វៀរអបាយក្រុម ៤)
(បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជ្ជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម
បញ្ចរោការក្រុម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា មល្យ
និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋក្រុម ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រុម
និងអសញ្ញាសត្តក្រុម ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលហៅថា មល្យ និងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោ-
ការក្រុម ២២ (វៀរអបាយក្រុម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ច-
រោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និង
ចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥(វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ
និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្របទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនមែនកំពុងកើត
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង
ស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥)
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ចតុរោការា បញ្ចរោការា ចវន្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អហេតុផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង
ចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ
២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួន
កើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥
(វៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត
និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច នុប្បជ្ជតិ សញ្ញាខន្ធលោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ នុប្បជ្ជតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥ (វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចុប្បន្ន សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិន រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុង ក្ខមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង បរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២២ (វៀរអបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផន ៤ ផលសេ- ក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុង ក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២៥(វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុង កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ១ ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនមែនកំពុងកើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ បច្ចុប្បន្តានាគតាវៈ បច្ចុនិកៈ)

បវត្តិវាវៈ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ អតីតានាគតាវៈ អនុលោម បុគ្គលាវៈ

(វិ. ឧតិ. ៦(២+៣) នុ. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាវៈ យស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តស្ស វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតរេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រមិ បញ្ចុរោការក្រមិនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ, បុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីបរិនិព្វន្ធបុគ្គលនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុច្ឆាវៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តាទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។

និង បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កម្មិ, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុង ៣១ កម្មិ, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធាចាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធាក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការកម្មិ បញ្ចរោការកម្មិ ដែលហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធានំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត តេសំ វេទនាខន្ធា និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ កម្មិ, បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខ បុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ កម្មិ (វៀរអកនិដ្ឋកកម្មិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ រូបក្ខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធា ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុប- ទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច័យសួរ សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រៀរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតរេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង

ចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុមនោះ វេទនាខន្ធជាប់កើត តែសញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ, ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីបរិនិព្វានបុគ្គលនោះ វេទនាខន្ធ
ក៏ជាប់កើត សញ្ញាខន្ធ ក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្រា: យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោះ និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស វេទនាខន្ធនោះ ឧប្បជ្ជិតតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់បុគ្គល
ណា, វេទនាខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសច្ឆិនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស វេទនាខន្ធនោះ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោះ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម ដែលហៅថា មល។

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្រុម, បុថុជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្រុម (វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ក្រុម, បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ក្រុម
(វៀរអកនិដ្ឋកក្រុម ១) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធជាប់កើតដល់
បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការ
លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចុរោការក្រុម
ដែលហៅថា មល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វានានំ តេសំ វេទនាខន្ធនោះ

ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក
បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខ
បុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ តេសំ វេទនាខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ
សញ្ញាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ
(រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១)។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបច្ឆាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុង ៣១ ភូមិ, បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង ៣០ ភូមិ (រឿរអកនិដ្ឋកភូមិ ១) ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម ឱកាសវារៈ

(វ. ធនិ. ៦(២+៣) នុ. ធិ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តារៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ធិរុដ្ឋិស្សតិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុងកម្មិណា, វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ធិរុដ្ឋិស្សតិ, បញ្ចវោការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ច ធិរុដ្ឋិស្សតិ។ ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក្នុងបញ្ចវោការេកម្មិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការេកម្មិនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តារៈ យត្ថ វា បន វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ធិរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មិណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរូបេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ធិរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ, បញ្ចវោការេ តត្ថ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ច ធិរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិតុ។ ក្នុងអរូបកម្មិនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ តែរូបក្ខន្ធមិនជាប់កើតក្នុងកម្មិនោះ, ក្នុងបញ្ចវោការេកម្មិនោះ វេទនាឧត្តមូលីយេមកៈ ក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តារ

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃ រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង,

និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្នូលនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អសញ្ញាសត្ត តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិត្ត នោ ច តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ឈិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តា នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្ម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤, និង បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បញ្ចវេកាការកម្ម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្នូលនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់

ក្នុងក្រុមណា, រូបក្នុងក៏ធ្លាប់កើតក្នុងក្រុមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើក
 យក អរូបក្រុម ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្នុង ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
 បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
 អរូបេ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
 ឧប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយក បញ្ចវេកាករក្រុម ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែល
 ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចវេកាការេ តត្ថ
 វេទនាខន្ធនោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
 បដិលោមបុត្តានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបផ្ទាល់)

(ចប់ រូបក្នុងមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ
 និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធគ្រប់កើតក្នុងក្រុមណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធនោ និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ
 វេទនាខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិតាទិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធ
 ក៏ធ្លាប់កើតក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា វេទនាខន្ធគ្រប់កើតក្នុងកុមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ត វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃ នាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជាទីកើតនៃខន្ធ ៥។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ ក្នុងកុមិណា, វេទនាខន្ធក៏គ្រប់កើតក្នុងកុមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ចតុរោការកុមិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ បញ្ចរោការកុមិ ២៦ ដែលជា ទីកើតនៃខន្ធ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏គ្រប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឱកាសវារៈ)

បច្ចុប្បន្នវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧទិ. ៦(២+៣) នុ. លោ.)

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិទិ? រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បញ្ចវោការេ បរិនិព្វានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, ឥតរេសំ បញ្ចវោការាណំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធនោ ច និរុជ្ឈិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង បញ្ចវោការក្រមី និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រមីនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធជាប់កើត តែវេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុង បញ្ចវោការក្រមី ដែលក្រៅពីបរិនិព្វានបុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះ រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុព្វាៈ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ជិត្តាទិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់ បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា, រូបក្ខន្ធក៏ជាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសេដ្ឋានៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធនោ ជិវុស្សិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិត្ថ,
ឥតវេសំ បញ្ចវោការាណំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច ជិវុស្សិស្សតិ
រូបក្ខន្ធនោ ច ឧប្បជ្ឈិត្ថ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខិ និង បុគ្គល
ដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្ខិនោះ ក្នុងក្ខិនោះ វេទនាខន្ធនឹងរលត់ តែរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត
ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងបញ្ចវោការក្ខិ
ដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្ខិនោះ ក្នុងក្ខិនោះ វេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើត។

ការសំដៅអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋានៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ឧប្បជ្ឈិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ជិវុស្សិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងបញ្ចវោការក្ខិ ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ចវោការក្ខិ ១៧ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥,
អបាយក្ខិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការក្ខិ ហើយនឹង
មិនស្លាប់ក្នុងក្ខិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ចវោការក្ខិ ២១
(រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខិ និង
អសញ្ញាសត្តក្ខិ ១,

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវោការក្ខិ, បុថុជន
៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវោការក្ខិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្ខិដែល
ខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវោការក្ខិ ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្ខិ ៥) ។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
បញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត បញ្ចវេកាការក្រម ២១
(វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធជាប់កើតដល់បុគ្គលណា
ក្នុងក្រមណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង
ដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ដែល
ហៅថា ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥, អបាយក្រម ៤) (បរិនិព្វន្ធ
ដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម
ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ និងបញ្ចវេកាការក្រម
២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
កើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្រម និងអសញ្ញាសត្តក្រម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា បញ្ចវេកាការ បរិនិព្វន្ធនាំ អសញ្ញាសត្តានាំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធនាំ ឧប្បជ្ជិត ឆោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួននាំ និងរុដ្ឋិស្សតិ
ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម,
បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងក្រម
ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១(វៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូច បានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការនាំ
តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនាំ ច ឧប្បជ្ជិត វេទនាខ្លួននាំ ច និងរុដ្ឋិស្សតិ
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្ក
ដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធោ និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេ- ក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤, និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្ម ដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល កំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង បញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត បញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (រឿរ សុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យស្តីបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងរលត់ ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវា- សកម្ម ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុង ស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំ- សយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត វេទនាខន្ធោ និរុជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងបញ្ចវេកាការកម្ម,

បុប្ផន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្រម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុង
ក្រមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងបញ្ចវេកាការក្រម ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសក្រម ៥) ដែលជា
អង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័យកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ បញ្ចវេកាការ
តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. ចេតនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត, តស្ស
តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធគ្រប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ឧប្បជ្ជិត្ត
លោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ និរុដ្ឋិស្សតិ, ឥតរេសំ
ចតុវេកាការានំ បញ្ចវេកាការានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធលោ ច ឧប្បជ្ជិត្ត
សញ្ញាខន្ធលោ ច និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេកាការក្រម
បញ្ចវេកាការក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធគ្រប់កើត តែសញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គល
ពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុវេកាការក្រម បញ្ចវេកាការក្រម ដែល
ក្រៅពី បរិនិព្វន្ធបុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះ វេទនាខន្ធក៏គ្រប់កើត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្រុមណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រុមនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ
និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត, ឥតវេសំ
ចតុរោការាណំ បញ្ចរោការាណំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ ច
និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធោ ច ឧប្បជ្ជិត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ តែវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គល
ពួកនោះ ក្នុងក្រុមនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម
ដែលក្រៅពីសុទ្ធាវាសក្រុមនោះ ក្នុងក្រុមនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងរលត់ វេទនាខន្ធ
ក៏ធ្លាប់កើត។

ការសំដៅអន្តរាគមន៍ និង ការចែកគោដ្ឋាន៖

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អន្តរាគមន៍របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម ដែលហៅថា ១៧ ទាំងចតុរោការក្រុម ៤ បញ្ចរោការក្រុម
១៧ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រុម ៥, អបាយក្រុម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម
ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្រុមដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ១៧ ទាំងចតុរោការក្រុម ៤
បញ្ចរោការក្រុម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសក្រុម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

និង បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោ-
ការក្រុម, បុថុជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្រុម បញ្ចរោការក្រុម

ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេទការកូមិ ៤ បញ្ចវេទការកូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេទការកូមិ បញ្ចវេទការកូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទការកូមិ បញ្ចវេទការកូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេទការកូមិ ៤ បញ្ចវេទការកូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា វេទនាខ្លួនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងភូមិណា, សញ្ញាខ្លួនក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេទការកូមិ បញ្ចវេទការកូមិ ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេទការកូមិ ៤ បញ្ចវេទការកូមិ ១៧ (វៀរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥, អបាយកូមិ ៤) (បរិនិព្វន្តដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទការកូមិ បញ្ចវេទការកូមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ៗលៗ និងចតុវេទការកូមិ ៤ បញ្ចវេទការកូមិ ២១(វៀរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥) (បរិនិព្វន្តដោយអម) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខ្លួន ធិរុដ្ឋិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេទការកូមិ បញ្ចវេទការកូមិ, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេទការកូមិ បញ្ចវេទការកូមិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេទការកូមិ ៤ បញ្ចវេទការកូមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកូមិ ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតរេសំ ចតុវេទការានំ បញ្ចវេទការានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខ្លួន ច ឧប្បជ្ជិត្ត សញ្ញាខ្លួន ច

និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមាន
វិភង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

និង បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម,
បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម
ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេកាការកម្ម ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២១
(រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥),

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម, បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែល
កំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
និងចតុវេកាការកម្ម ៤ បញ្ចវេកាការកម្ម ២១ (រឿរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខន្ធក៏ធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្ម ដែលហៅថា ១៧ ។ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធោ និរុដ្ឋិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធោ ឧប្បជ្ជិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម, បុប្ផជន ៤
ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុវេកាការកម្ម បញ្ចវេកាការកម្ម ហើយនឹង

ស្លាប់ក្នុងភូមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងចតុវេទិកាកម្ម ៤ បញ្ចវេទិកាកម្ម ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបុរាណ ២ ទុកក្នុងបច្ច័យកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា ឥតសេស ចតុវេទិកា បញ្ចវេទិកា តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធា ច និរុជ្ឈិស្សតិ វេទនាខន្ធា ច ឧប្បជ្ជិត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងប្រែប្រួល)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាវៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ អតីតានាគតវាវៈ អនុលោម)

បច្ចុប្បន្នវាវៈ ឧប្បាទនិរោធហាវៈ អតីតានាគតវាវៈ បច្ចុប្បន្នវាវៈ បុគ្គលវាវៈ

(វ. ឧទិ. ៦(២+៣) ច. ល.)

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេចកៈ

អនុលោមបុត្តាវៈ យស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិត, តស្ស វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនាវៈ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តាវៈ យស្ស វា បន វេទនាខន្ធា ន និរុជ្ឈិស្សតិ, តស្ស រូបក្ខន្ធា ឧប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់ បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ ឧប្បជ្ជិត ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស រូបកុន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមាន-
ហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិក្ខេបវិសជ្ជនា
ថា នត្ថិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គល
ដែល រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែពួកបុគ្គលដែល
រូបក្ខន្ធច្រាប់កើត មកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យស្ស វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស រូបកុន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា មល។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់
បុគ្គលណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែល

ហៅថា ៗលៗ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្នុងធ្លាប់កើត។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្នុងមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យស្ស វេទនាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិតុ, តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ នត្ថិ មិនមាន។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស វេទនាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិតុតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ ធុប្បជ្ជិតុ ធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យស្ស វេទនាខន្ធនោ ធុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ មិនមាន កាលបើអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទមិនមានហើយ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ក៏មិនមានដូចគ្នា ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់ បុគ្គលណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ បដិក្ខេបវិសជ្ជនាថា នត្តិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាហាមអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ពួកបុគ្គលដែលវេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងភពផ្សេងៗនោះ មិនមាន មានតែបុគ្គល ដែលវេទនាខន្ធច្បាប់កើតមកហើយទាំងអស់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ ដល់បុគ្គលណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបាទ្យិគតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិតុ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែល ហៅថា ។ល។ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីសញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែវេទនាខន្ធច្បាប់កើត។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរហ័សបញ្ហា)

(ចប់ បុគ្គលវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាទនិរោធហារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ ឱកាសវារៈ

(វ. ឧតិ. ៦(២+៣) ច. ឱ.)

ក. រូបក្ខន្ធភូលៈ

១. រូបក្ខន្ធភូលៈ វេទនាខន្ធភូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ, តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិភិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មិណា, វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុង
កម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ និរុដ្ឋិស្សតិ នឹងរលត់។

បដិលោមបុត្តាៈ យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាភិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មិណា,
រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ ឧប្បជ្ជិតុ ធ្លាប់កើត។

ការសំដៅអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

⊙ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរូបកម្មិ ៤ ដែលជាទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤។

⊙ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ញា សួរថា រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកម្មិណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងកម្មិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបាឡិតិវិសជ្ជនា
ថា និរុដ្ឋិស្សតិ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា អរូបកម្មិ ៤ ដែលជា

ទីកើតនៃនាមក្ខន្ធ ៤ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីរូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់
កើត តែវេទនាខន្ធនឹងរលត់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យត្ថ វា បន វេទនាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ រូបក្ខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបុរេបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធនឹងមិន
រលត់ក្នុងកមិណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងកមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បាឡិតតិវិសជ្ជនាថា ឧប្បជ្ជិត្ត ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាផ្ទុយពីពាក្យសួរ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សូម្បីវេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធច្នាប់កើត។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត្ត, តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ
ន និរុដ្ឋិស្សតិទិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតក្នុងកមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់
ក្នុងកមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យត្ថ វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ, តត្ថ

វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិណា,
វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា: អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យត្ត វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងភូមិណា,
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ក្នុងភូមិនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនា
ថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា
អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យត្ត វា បន សញ្ញាខន្ធលោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តត្ថ វេទនាខន្ធលោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃ
រូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់

ក្នុងក្រមណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតក្នុងក្រមនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយ
បដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ព្រោះថា អសញ្ញាសត្តកមិ ១ ដែលជាទីកើតនៃរូបក្ខន្ធតែម្យ៉ាង ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ ឥកាសវារៈ)

បវត្តិវារៈ ឧប្បាធនិរោធហារៈ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលោកាសវារៈ

(វ. ឧទិ. ៦ (២+៣) ច. លោ.)

គ. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធខេតុ ទុប្បជ្ជិត្ត, តស្ស តត្ថ
វេទនាខន្ធខេតុ ទុប្បជ្ជិត្តិ? រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្រមណា,
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្រមនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធខេតុ ទុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធខេតុ ទុប្បជ្ជិត្តិ,
និរុដ្ឋិស្សតិ, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ
រូបក្ខន្ធខេតុ ច ទុប្បជ្ជិត្ត វេទនាខន្ធខេតុ ច ទុប្បជ្ជិត្តិ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ
រូបក្ខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែវេទនាខន្ធក៏នឹងរលត់ដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្រមនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្រម និង អរូបក្រមនោះ ក្នុងក្រមនោះ
រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត វេទនាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្រា៖ យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធោ ន
និរុដ្ឋិស្សតិ, តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខន្ធ
នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ
ក្នុងកម្មនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បញ្ចវេកាការេ បរិនិព្វន្ធនំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ
នុប្បជ្ជិតុ, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ អរូបេ បរិនិព្វន្ធនំ តេសំ តត្ថ
វេទនាខន្ធោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិតុ។ ពួកបុគ្គលដែល
កំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការេកម្មិ នឹង ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្មិ
ក្នុងកម្មិនោះ វេទនាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែរូបក្ខន្ធច្បាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងកម្មិនោះ,
ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្មិ នឹង អរូបកម្មិនោះ ក្នុងកម្មិនោះ
វេទនាខន្ធក៏នឹងមិន រលត់ រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យស្ស យត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិតុ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសកម្មិ ដែលហៅថាមល្យ និងសុទ្ធាវាសកម្មិ ៥, តិហេតុកប្បថជន ១ ផល-
សេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្មិ, តិហេតុកប្បថជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្មិ ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្មិ
៤,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមី-
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា
។ល។ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥។

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា។ល។ និង
អរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយ
នឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធ
ដោយអម)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤
(រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ។ល។ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥,

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថា។ល។ និង
អរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយ
នឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា។ល។ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធ
ដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ហា សួរថា រូបក្នុងមិនធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, វេទនាខ្លួនក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម
ដែលហៅថា។ល។ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
ដែលកំពុងកើតក្នុងអរូបកម្ម, តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់
ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត និងអរូបកម្ម ៤
ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
មានការបដិសេធសំសយបទ ដូច បានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ ឧបបទ្ធានំ
អរូទានំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធា ធុប្បដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ

វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ, ហើយ ទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែល ហៅថាមល្យ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុង អរូបក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួន កើតនៅទៀត ដែលហៅថាមល្យ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយអម), ដែលជាអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ និងសំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការ បដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ អរូបេ បរិនិព្វន្ធនំ តេសំ តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត វេទនាខន្ធនោ ច ន និរុជ្ឈិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆា នេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យស្ស វា បន យត្ថ វេទនាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ រូបក្ខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ដែលហៅថាមល្យ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ១៧(រៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាមល្យ និងបញ្ចវេកាការក្ខមិ ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម),

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤(រៀរអកនិដ្ឋកម្ម ១) ដែលហៅថាៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥។

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថាៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤ , (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

៦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកម្ម ១) ដែលហៅថាៗលៗ និងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥។

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបកម្ម ដែលហៅថាៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងអរូបកម្ម ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយអម) ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត វេទនាខ្លួននឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងកម្មណា, រូបក្ខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងកម្មនោះឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងបញ្ចវេកាករកម្ម ដែលហៅថាៗលៗ និងបញ្ចវេកាករកម្ម ១៧(រៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងបញ្ចវេកាករកម្ម ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងបញ្ចវេកាករកម្ម ២១(រៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និងអសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ

សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា បញ្ចកោកាវេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 រូបក្ខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្ថ ហើយទ្រង់ លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១
 ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់
 ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ។ល។ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,
 អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងអរូបក្ខមិ ដែលហៅថា ។ល។ និងអរូបក្ខមិ
 ៤ (បរិនិព្វន្ធ ដោយត្រង់), តិហេតុកបុប្ផជន ១ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣
 ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងអរូបក្ខមិ ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត
 ដែលហៅថា ។ល។ និងអរូបក្ខមិ ៤ (បរិនិព្វន្ធដោយអម), ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធ
 សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អរូបេ បរិនិព្វន្តានំ
 តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ រូបក្ខន្ធវោ ច នុប្បជ្ជិត្ថ
 ពាក្យ វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា
 ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្ថ, តស្ស
 តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ? វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលណា
 ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសជ្ជនាៈ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ
 នុប្បជ្ជិត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,

សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ ច
នុប្បជ្ជិត្ត សញ្ញាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើត តែសញ្ញាខន្ធនឹងរលត់ដល់
បុគ្គលពួកនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ និង
ពួកបុគ្គលដែលកើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើត
សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់។

បដិលោមបុត្តា៖ យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ,
តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់
ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ?

វិសជ្ជនា៖ បរិនិព្វន្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្ត, សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្តានំ
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ វេទនាខន្ធវោ
ច នុប្បជ្ជិត្ត។ ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងចតុវេទនាក្ខមិ បញ្ចវេទនាក្ខមិនោះ
ក្នុងក្ខមិនោះ សញ្ញាខន្ធនឹងមិនរលត់ តែវេទនាខន្ធច្រាប់កើតដល់បុគ្គលពួកនោះ
ក្នុងក្ខមិនោះ, ពួកបុគ្គលដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ និង ពួកបុគ្គលដែល
កើតនៅក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ វេទនាខន្ធ
ក៏មិនធ្លាប់កើត។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

- យស្ស យត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- តស្ស តត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមី
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ
និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥។

សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង
អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(រៀរ
អកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ
និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា វេទនាខន្ធមិនធ្លាប់កើតដល់
បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, សញ្ញាខន្ធក៏នឹងមិនរលត់ដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើតក្នុង សុទ្ធាវាសក្ខមិ
ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង
ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ
សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១
ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុង
សុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកក្ខមិ ១) ដែលហៅថា ៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,
សុគតិអរហត្តកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ និង
អសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក
ក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ
បរិនិព្វន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត

សញ្ញាខន្ធវោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុត្តានេះ ជា
សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សញ្ញាខន្ធវោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

តស្ស តត្ថ វេទនាខន្ធវោ នុប្បជ្ជិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤ បញ្ចរោការក្ខមិ
១៧(វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អបាយក្ខមិ ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់),

* បុប្ផជន ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ
ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងក្ខមិដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថាៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ
៤ បញ្ចរោការក្ខមិ ២១ (វៀរសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម)។

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមី-
បុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(វៀរអកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថាៗលៗ
និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ
និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វាន
ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៤(វៀរ
អកនិដ្ឋក្ខមិ ១) ដែលហៅថាៗលៗ និងសុទ្ធាវាសក្ខមិ ៥,

សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ
និងអសញ្ញាសត្តក្ខមិ ១ ប៉ុណ្ណោះ ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត សញ្ញាខន្ធនឹងមិន
រលត់ដល់បុគ្គលណា ក្នុងក្ខមិណា, វេទនាខន្ធក៏មិនធ្លាប់កើតដល់បុគ្គលនោះ ក្នុងក្ខមិនោះ
ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុង
បរិនិព្វានក្នុងចតុរោការក្ខមិ បញ្ចរោការក្ខមិ ដែលហៅថាៗលៗ និងចតុរោការក្ខមិ ៤

បញ្ចេញការកម្ម ១៧(រៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អបាយកម្ម ៤) (បរិនិព្វន្ធដោយត្រង់), បុប្ផជួន
 ៤ ផលសេក្ខបុគ្គល ៣ ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងចតុរោការកម្ម បញ្ចេញការកម្ម
 ហើយនឹងមិនស្លាប់ក្នុងកម្មដែលខ្លួនកើតនៅទៀត ដែលហៅថា ។ល។ និងចតុរោការកម្ម
 ៤ បញ្ចេញការកម្ម ២១ (រៀរសុទ្ធាវាសកម្ម ៥) (បរិនិព្វន្ធដោយអម), ដែលជាអង្គធម៌
 របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ សំសយបទ
 ដូចបានសំដែងថា បរិនិព្វន្ធនំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ វេទនាខន្ធនោ នុប្បជ្ជិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក
 អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលកំពុងបរិនិព្វានក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៥, អនាគាមីបុគ្គល ១
 ដែលកំពុងស្លាប់ក្នុងសុទ្ធាវាសកម្ម ៤ (រៀរអកនិដ្ឋកកម្ម ១) ដែលហៅថា ។ល។ និង
 សុទ្ធាវាសកម្ម ៥, សុគតិអហេតុកបុគ្គល ១ ដែលកំពុងកើត និង
 កំពុងស្លាប់ក្នុងអសញ្ញាសត្តកម្ម និង អសញ្ញាសត្តកម្ម ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់
 សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុក ក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ
 មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា សុទ្ធាវាសេ បរិនិព្វន្ធនំ
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សញ្ញាខន្ធនោ ច ន និរុដ្ឋិស្សតិ
 វេទនាខន្ធនោ ច នុប្បជ្ជិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ
 ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់ ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បុគ្គលោកាសវាៈ)

(ចប់ ឧប្បាទនិពោធហាៈ អតីតានាគតវាៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

ចប់ បច្ចុទ្ទិកៈ

គ. បរិញ្ញាវារៈ

អនុស្សិ

កាលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបរិញ្ញាវារៈចប់ហើយ ទើបទ្រង់សំដែងបរិញ្ញាវារៈ តទៅ។

បរិញ្ញាវារៈនេះ ចែកចេញជា ៦ យ៉ាងគឺ ៖

- ១. បច្ចុប្បន្នវារៈ ២. អតីតវារៈ ៣. អនាគតវារៈ
- ៤. បច្ចុប្បន្នាតីតវារៈ ៥. បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ ៦. អតីតានាគតវារៈ

ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបច្ចុប្បន្នវារៈមុន ហើយទ្រង់សំដែងអតីតវារៈតទៅតាមលំដាប់។ ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបុគ្គលវារៈតែម្យ៉ាង។ ក្នុងការដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងតែបុគ្គលវារៈនោះ ក៏ព្រោះថា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបុគ្គលវារៈ យ៉ាងណា ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងឱកាសវារៈ និង បុគ្គលោកាសវារៈ ក៏យ៉ាងនោះដូចគ្នា មិនមានអ្វីពិសេស ប្លែកទៅដោយប្រការណាទេ។ បានជាដូច្នោះ ក៏ព្រោះថា ការដឹងច្បាស់ក្នុងនាមរូប ខន្ធ ៥ នេះ មិនបានជាប់ទាក់ទិននឹងក្រម គឺទាក់ទងចំពោះតែបុគ្គលប៉ុណ្ណោះ ដែលមានការកំណត់ដឹងច្បាស់ក្នុងនាមរូប ខន្ធ ៥ បាន, ដោយហេតុនេះ ក្នុងបរិញ្ញាវារៈនេះ ទើបទ្រង់សំដែងតែបុគ្គលវារៈ។

បុគ្គល ១០ ពួក ដែលសំដែងក្នុងបរិញ្ញាវារៈ

ឯត្ថ ច បុថុជ្ជនោ អដ្ឋ ច អរិយាតិ នវ បុគ្គលា, តេសុ បុថុជ្ជនោ ភព្វាភព្វវសេន ទុវិដោ។

ក្នុងបរិញ្ញាវារៈ មានបុគ្គល ៩ ពួកគឺ បុថុជ្ជន ១ អរិយបុគ្គល ៨, ក្នុងបណ្តាបុគ្គល ៩ ពួកនោះ បុថុជ្ជន មាន ២ ពួកគឺ ភព្វបុថុជ្ជន ១ អភព្វបុថុជ្ជន ១ ដូច្នោះ រួមត្រូវជាបុគ្គល ១០ ពួក។

ការចែកបុគ្គល ១០ ពួក ដោយកាល ៣

១. អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ = កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ (បរិជាតាតិ), មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់ និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់ (ន បរិជានិត្ត, ន បរិជានិស្សតិ)

២. អរហត្តផលបុគ្គល ១ = ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ (បរិជាតិ), មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់ និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់ (ន បរិជាតិ, ន បរិជាតិស្សតិ)។

៣. ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ និង ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ = នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ ប៉ុណ្ណោះ (បរិជាតិស្សតិ), មិនមែនកំពុង កំណត់ដឹងច្បាស់ និង មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់ (ន បរិជាតិ, ន បរិជាតិ)។

៤. អភព្វបុគ្គល ១ = មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់, មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់ និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (ន បរិជាតិ, ន បរិជាតិ, ន បរិជាតិស្សតិ)។

ចែកកាលទាំង ៣ ដោយបុគ្គល ១០

- ១. ពួកបុគ្គលដែលកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (បរិជាតិ)នោះ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។
- ២. ពួកបុគ្គលដែលធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (បរិជាតិ)នោះ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។
- ៣. ពួកបុគ្គលដែលនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (បរិជាតិស្សតិ) នោះ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១, មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣, ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។
- ៤. ពួកបុគ្គលដែលមិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (ន បរិជាតិ) នោះ បានដល់ បុគ្គល ៩ ពួក (រៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល)។
- ៥. ពួកបុគ្គលដែលមិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (ន បរិជាតិ) នោះ បានដល់ បុគ្គល ៩ ពួក (រៀរអរហត្តផលបុគ្គល)។
- ៦. ពួកបុគ្គលដែលមិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវនាមរូប ខន្ធ ៥ (ន បរិជា- តិស្សតិ) នោះ បានដល់ អភព្វបុគ្គល ១, អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១, អរហត្តផលបុគ្គល ១។

អធិប្បាយអក្ខរកថាបុគ្គល

ក្នុងទីនេះ អក្ខរកថាបុគ្គល ១ នោះ បានសេចក្តីថា បុគ្គលណា នឹងមិនបានមគ្គផល ក្នុងជាតិនេះ បុគ្គលនោះ ហៅថា “អក្ខរកថាបុគ្គល” រាប់ចាប់ពីភពទី ២ ជាដើមទៅនោះ នឹងបានសម្រេចមគ្គផល ឬ មិនបានសម្រេចមគ្គផលនោះ មិនមានការហៅថា អក្ខរកថាបុគ្គលទេ គឺសំដៅយកចំពោះតែក្នុងបច្ចុប្បន្នភពនេះប៉ុណ្ណោះ។

ដោយហេតុនេះ ក្នុងពាក្យថា យេ បុគ្គលណា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ, បុគ្គលណា នឹងមិនបានមគ្គនោះ បានដល់ អក្ខរកថាបុគ្គល គឺ បុគ្គលដែលមិនមាន ឱកាសនឹងបានមគ្គផលក្នុងបច្ចុប្បន្នភពនេះឯង។

ដោយន័យលំនាំដូចគ្នានេះ ពាក្យថា យេ បុគ្គលណា មគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ, បុគ្គលណា នឹងបានមគ្គនោះ បានដល់ អក្ខរកថាបុគ្គល គឺ បុគ្គលដែលនឹងបានមគ្គផល ក្នុងភពបច្ចុប្បន្ននេះឯង, មិនបានសំដៅយកពួកបុគ្គលដែលនឹងបានមគ្គផលតទៅក្នុងភព ខាងមុខទេ ។

បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខត្តមូលៈ

១. រូបក្ខត្តមូលៈ វេទនាឧត្តមូលិយមកៈ

អនុលោមបុគ្គលៈ យោ រូបក្ខត្តំ បរិជានាតិ, សោ វេទនាឧត្តំ បរិជានាតិទិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខត្ត, បុគ្គលនោះក៏កំពុង កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាឧត្តឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យោ វា បន វេទនាខន្ធំ បរិជាតាតិ, សោ រូបក្ខន្ធី បរិជាតាតិ? ម្យាងទៀត បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ រូបក្ខន្ធី បរិជាតាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធី បរិជាតាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹង ច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន វេទនាខន្ធី បរិជាតាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធី បរិជាតាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យាងទៀត បុគ្គលណាកំពុង កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រម

ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់
សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង្ស។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យោ វេទនាខន្ធនំ ចរិជាណាតិ, សោ សញ្ញាខន្ធនំ
ចរិជាណាតិទិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុង-
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តា៖ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ចរិជាណាតិ, សោ
វេទនាខន្ធនំ ចរិជាណាតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
សញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ វេទនាខន្ធនំ ចរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ ចរិជាណាតិ ជាសំសយបទ។

⊙ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

⊙ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹង
ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ

ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
ទាំងនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង្ស។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាណាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង្ស។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)
(ចប់ បច្ចុប្បន្នវារៈ អនុលោម)

បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនីកៈ បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ
ន បរិជាណាតិទិ? បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ រូបក្ខន្ធ,
បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, សោ
រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹង
ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបថជន ១ អភព្វបថជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យោ បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើប
ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម
ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបថជន ១ អភព្វបថជន ១ អរិយបុគ្គល

៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនមែន
កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង្ស

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធី ន បរិជាតាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យោ ថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែន
កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
រូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ
វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង្ស។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យោ វេទនាខន្ធី ន បរិជាតាតិ, សោ
សញ្ញាខន្ធី ន បរិជាតាតិទិ? បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ, សោ
វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឡើយ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឡើយ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឡើយ។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែន
កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យ
វិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (រឿរអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បច្ចុប្បន្នវារៈ បច្ចុនិកៈ)

អតីតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជានិត្ត, សោ វេទនាខន្ធន្នំ
បរិជានិត្តាតិ? បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុច្ឆៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធន្នំ បរិជានិត្ត, សោ
រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជានិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោជ្ជាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់ នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលនៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ, សោ សញ្ញាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថាតិ? បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា៖ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ, សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរបទនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា សួរថា បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមត្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង្ស។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ អតីតវារៈ អនុលោម)

អតីតវារៈ បច្ចុន្និកៈ បុគ្គលវារៈ

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យោ រូបក្ខន្ធន្នំ ន បរិជាតិត្ត, សោ វេទនាខន្ធន្នំ
ន បរិជាតិត្តាតិ? បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្ន, បុគ្គលនោះ
ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យោ វា បន វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត, សោ រូបក្ខន្ធំ ន បរិជាតិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ រូបក្ខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ចាបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹង ច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១)។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា កត្តបុគ្គល ១ អកត្តបុគ្គល ១
អរិយបុគ្គល ៧ (រឿរអរហត្តផលបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត, សោ សញ្ញាខន្ធនំ
ន បរិជានិត្តាតិ? បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ
ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត, សោ
វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់
នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១ អរិយ-
បុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យោងថា បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹង
ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១ អរិយបុគ្គល ៧
(វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនធ្លាប់
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធ ន បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធ ន បរិជាតិត្ត ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១)។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យោងថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១
អរិយបុគ្គល ៧ (វៀរអរហត្តផលបុគ្គល ១) ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ
ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ អតីតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

អនាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមួយមកៈ

អនុលោមបុគ្គលៈ យោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជាតិស្សតិ, សោ វេទនាខន្ធន្នំ បរិជាតិស្សតិទិ? បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុគ្គលៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធន្នំ បរិជាតិស្សតិ, សោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជាតិស្សតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុគ្គល

យោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធន្នំ បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៊ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់បុគ្គលក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។

៊ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យោ បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌របស់

សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង្ស

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធី បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបច្ច្រា យោ ថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គល ថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ រូបក្ខន្ធផង្ស។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យោ វេទនាខន្ធី បរិជាតិស្សតិ, សោ សញ្ញាខន្ធី បរិជាតិស្សតិទិ? បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្រា: យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ, សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិទិ? ម្យាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ សញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់ នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់ សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួលអង្គធម៌ របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ សញ្ញាខន្ធផង្ស។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបទនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គល ថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ អនាគតវារៈ អនុលោម)

អនាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យោ រូបក្ខន្ធន្នំ ន បរិជានិស្សតិ, សោ វេទនាខន្ធន្នំ ន បរិជានិស្សតិ? បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធន្នំ ន បរិជានិស្សតិ, សោ រូបក្ខន្ធន្នំ ន បរិជានិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹង កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមន្តា មែន។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកអោយដ្ឋាន:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹង-
ច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រមទទួល
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផល
បុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់
នូវវេទនាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបច្ច្រាបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែន
នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា
ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១

អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង្ស។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចម្រុះបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ, សោ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ? បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

បដិលោមបុត្តាៈ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែន នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អាមត្តា មែន។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ ជាសន្តិដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៎ អង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ បានដល់ អកត្តបថជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

៎ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹង ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាព្រម ទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ ដូចគ្នា។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបច្ច័យបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែន នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ ឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិវចនវិសជ្ជនាថា អាមន្តា ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា ព្រមទទួលអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ព្រោះថា អកត្យបុប្ផជន ១ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ អនាគតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

បច្ចុប្បន្នាតិកាវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលិយមកៈ

អនុលោមបុគ្គា: យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាណាតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជានិត្តាតិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុគ្គា: យោ វា បទ វេទនាខន្ធនំ បរិជានិត្ត, សោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាណាតិតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុគ្គា

យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជានិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ តែមិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបកុន្ធំ បរិជាតិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបកុន្ធឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនកំពុងកំណត់ ដឹងច្បាស់នូវរូបកុន្ធ។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងប្រែបញ្ជា)

(ចប់ រូបកុន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិត្ត, សោ សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិត្តាតិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្តា៖ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិត្ត, សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ សញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសេស្តនា: នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធំ បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធំ បរិជានិត្ត ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹង ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌ របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែមិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ សញ្ញាខន្ធ។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជានិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាណាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា ធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌ របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់

សន្និដ្ឋានបទពាំនោះ សូម្បីធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ តែមិនមែនកំពុងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បច្ចុប្បន្នាតិកាវារៈ អនុលោម)

បច្ចុប្បន្នាតិកាវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វៈ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ
ន បរិជានិត្តាតិ? បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ
ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរហន្ត រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន
បរិជានិត្ត, អគ្គមគ្គសមដ្ឋិត្តា អរហន្តត្តា ឋបេត្តា អវសេសា បុគ្គលា
រូបក្ខន្ធត្តា ន បរិជានិត្ត វេទនាខន្ធត្តា ន បរិជានិត្ត។ អរហត្តផល
បុគ្គល មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ តែធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ,
រៀរលែង អរហត្តមគ្គបុគ្គល និង អរហត្តផលបុគ្គលចេញហើយ ពួកបុគ្គល
ដែលនៅសល់ ក្រៅពីនោះ មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង
មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធផង។

បដិលោមបុព្វៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត, សោ
រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសេដ្ឋានៈ អគ្គមគ្គុសមន្តី វេទនាខន្ធំ ន បរិជាណិត្ត នោ ច
រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, អគ្គមគ្គុសមន្តីញា អរហន្តញា ឋបេត្តា
អវសេសា បុគ្គលា វេទនាខន្ធាញា ន បរិជាណិត្ត រូបក្ខន្ធាញា ន
បរិជាណិត្តិ។ អរហត្តមគ្គុសមន្តិ មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែកំពុងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, វៀរលែង អរហត្តមគ្គុសមន្តិ និង អរហត្តផលបុគ្គលចេញហើយ
ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង
មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១,

និង ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គុសមន្តិញា ៣ ផលបុគ្គលញា ៣
ក្រោម ៣។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គុសមន្តិញា
ញា ៣ ផលបុគ្គលញា ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែនកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អរហា រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន
បរិជាណិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក ភព្វបុប្ផជន ១ អភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គុសមន្តិញា
ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលញា ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទ

បានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា
អគ្គមគ្គសមដ្ឋីញ អរហន្តញ ឋបេត្តា អវសេសា បុគ្គលា រូបក្ខន្ធាញ
ន បរិជានិទ្ធិ វេទនាខន្ធាញ ន បរិជានិទ្ធិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆា
នេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យោ វា បន វេទនាខន្ធាញ ន បរិជានិទ្ធិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធាញ ន បរិជានាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១,

និង ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់
ក្រោម ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គល
ថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
រូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជា
អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋីញ វេទនាខន្ធាញ ន បរិជានិទ្ធិ នោ ច
រូបក្ខន្ធាញ ន បរិជានាតិ ហើយទ្រង់លើកយក ភព្វបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១
មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋីញ អរហន្តញ ឋបេត្តា អវសេសា
បុគ្គលា វេទនាខន្ធាញ ន បរិជានិទ្ធិ រូបក្ខន្ធាញ ន បរិជានិទ្ធិ, ពាក្យ
វិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបផ្សេង)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុព្វាៈ យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, សោ
សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិត្តាតិ? បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អរហា វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សញ្ញាខន្ធនំ
ន បរិជានិត្ត, អក្កមក្កសមដ្ឋិត្តា អរហន្តត្តា ឋបេត្តា អវសេសា
បុគ្គលា វេទនាខន្ធត្តា ន បរិជានិត្តិ សញ្ញាខន្ធត្តា ន បរិជានិត្ត។
អរហត្តផលបុគ្គល មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់
នូវសញ្ញាខន្ធ, វៀរលែងអរហត្តមគ្គបុគ្គល និង អរហត្តផលបុគ្គលចេញហើយ
ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង
មិនធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង។

បដិលោមបុព្វាៈ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត, សោ
វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់
នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ អក្កមក្កសមដ្ឋិត្តិ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត នោ ច
វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, អក្កមក្កសមដ្ឋិត្តា អរហន្តត្តា ឋបេត្តា
អវសេសា បុគ្គលា សញ្ញាខន្ធត្តា ន បរិជានិត្ត វេទនាខន្ធត្តា ន
បរិជានិត្តិ។ អរហត្តមគ្គបុគ្គល មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ តែកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, វៀរលែង អរហត្តមគ្គបុគ្គល និង អរហត្តផលបុគ្គល

ចេញហើយ ពួកបុគ្គលដែលនៅសល់ក្រៅពីនោះ មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
សញ្ញាខន្ធផង មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជានិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១,

និង ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់
ក្រោម ៣។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គល
ថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែនកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌
របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អរហា វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សញ្ញាខន្ធនំ
ន បរិជានិត្ត ហើយទ្រង់លើកយក ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គល
ថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង
សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបាន
សំដែងថា អគ្គមគ្គសមន្តីញ អរហន្តញ ឋបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា
វេទនាខន្ធនញ ន បរិជានិត្តិ សញ្ញាខន្ធនញ ន បរិជានិត្ត ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុង
អនុលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១,

និង ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់
ក្រោម ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន ១ មគ្គបុគ្គល
ថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែល
ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋី សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ត នោ
ច វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតាតិ ហើយទ្រង់លើកយក ភព្វបុថុជន ១ អភព្វបុថុជន
១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ
និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋីញ អរហន្តញ ឋបេត្វា អវសេសា
បុគ្គលា សញ្ញាខន្ធឯញ ន បរិជាតិត្ត វេទនាខន្ធឯញ ន បរិជាតិត្ត
ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្រានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយ
ត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បច្ចុប្បន្នាតិវារៈ បច្ចុនិកៈ)

បច្ចុប្បន្ននាគតិវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

ក. រូបក្ខន្ធច្បូលៈ

១. រូបក្ខន្ធច្បូលៈ វេទនាខន្ធច្បូលិយមកៈ

អនុលោមបុគ្គលៈ យោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជាណាតិ, សោ វេទនាខន្ធន្នំ បរិជាណិស្សតិទិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំឬ?

វិសជ្ជនាៈ នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុគ្គលៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធន្នំ បរិជាណិស្សតិ, សោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជាណាតិទិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំឬ?

វិសជ្ជនាៈ នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុគ្គល

យោ រូបក្ខន្ធន្នំ បរិជាណាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធន្នំ បរិជាណិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១, ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធន្នំ តែមិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធន្នំ។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបកុន្ធំ បរិជាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបកុន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា ភព្វបុប្ផន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបកុន្ធឬ។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបថ្នាក់)

(ចប់ រូបកុន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលះ

១. វេទនាខន្ធមូលះ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិ, សោ សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ? បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្រា: យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ, សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិភិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ សញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា: នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបទនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា កំពុងកំណត់ដឹង ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌ របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ សញ្ញាខន្ធម្ល៉ោះ។

ក្នុងបដិលោមបុត្រា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិ ជាសំសយបទ។

- ◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។
- ◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររបបទនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏កំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធម
អង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គល
ថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់
នូវសញ្ញាខន្ធ តែមិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធអ

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ អនុលោម)

បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុនិកៈ បុគ្គលវារៈ

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយថកៈ

អនុលោមបុច្ឆៈ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ
ន បរិជានិស្សន្និតិ? បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ,
បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ យេ មគ្គំ បដិលភិស្សន្និ តេ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានន្តិ
នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សន្និ, អរហា យេ ច បុគ្គលោ មគ្គំ
ន បដិលភិស្សន្និ តេ រូបក្ខន្ធា ឬ ន បរិជានន្តិ វេទនាខន្ធា ឬ ន
បរិជានិស្សន្និ។ ពួកបុគ្គលណា នឹងបានមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ មិនមែនកំពុង -
កំណត់ដឹងច្បាស់ នូវរូបក្ខន្ធ តែនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, អរហត្តផលបុគ្គលក្តី

ពួកបុប្ផជនណានឹងមិនបានមគ្គ ពួកបុប្ផជននោះក្តី មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
រូបក្ខន្ធដង និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធដង។

បដិលោមបុត្រា៖ យោ វា បន វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិស្សតិ,
សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់
ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសេជ្ជនា៖ អគ្គមគ្គសមដ្ឋី វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច
រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ, អរហា យេ ច បុប្ផជនា មគ្គំ ន
បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ទ បរិជាតិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធា ទ
បរិជាតិស្សន្តិ។ អរហត្តមគ្គបុគ្គល មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, អរហត្តផលបុគ្គលក្តី ពួកបុប្ផជនណា នឹងមិនបានមគ្គ
ពួកបុប្ផជននោះក្តី មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធដង និង មិនមែនកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធដង។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

- យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។
- សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។
- អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣
ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣,
- និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុប្ផជន ១។
- អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុប្ផជន ១
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែនកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា យេ មគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានន្តិ នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សន្តិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរហា យេ ច បុដ្ឋនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធស្សេ ន បរិជានន្តិ វេទនាខន្ធស្សេ ន បរិជានិស្សន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានាតិ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១

ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់ នូវរូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែល ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមន្តិ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជានិស្សតិ នោ ច រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជានាតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១

អក្ខរក្រមបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្តិដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋានៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរហា
យេ ច បុគ្គល មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ធន
បរិជាតិស្សន្តិ រូបកុន្ធា ធន បរិជាតិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ
ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបកុន្ធាមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធាមូលៈ

១. វេទនាខន្ធាមូលៈ សញ្ញាខន្ធាមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យោ វេទនាខន្ធា ធន បរិជាតិ, សោ
សញ្ញាខន្ធា ធន បរិជាតិស្សន្តិ? បុគ្គលណា មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធា, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធាឬ?

វិសជ្ជនាៈ យេ មគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ធន
បរិជាតិ នោ ច សញ្ញាខន្ធា ធន បរិជាតិស្សន្តិ, អរហា យេ ច
បុគ្គល មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ធន បរិជាតិ
សញ្ញាខន្ធា ធន បរិជាតិស្សន្តិ។ ពួកបុគ្គលណា នឹងបានមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ
មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធា តែនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធា,
អរហត្តផលបុគ្គលក្តី ពួកបុគ្គលណា នឹងមិនបានមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះក្តី មិនមែនកំពុង
កំណត់ ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធាផង និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធាផង។

បដិលោមបុច្ឆាៈ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធា ធន បរិជាតិស្សន្តិ,
សោ វេទនាខន្ធា ធន បរិជាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹង

កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធឡើយ?

វិសជ្ជនា: អគ្គមគ្គសមដ្ឋី សញ្ញាខន្ធ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច
វេទនាខន្ធ ន បរិជាតិ, អរហា យេ ច បុគ្គលា មគ្គំ ន
បដិលភិស្សន្តិ តេ សញ្ញាខន្ធា ទ បរិជាតិស្សន្តិ វេទនាខន្ធា ទ
បរិជាតិ។ អរហត្តមគ្គបុគ្គល មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ តែកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, អរហត្តផលបុគ្គលក្តី ពួកបុគ្គលនា មិនមែនបានមគ្គ
ពួកបុគ្គលនោះក្តី មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង ទាំង
មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធ ន បរិជាតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣
ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១
ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា មិនមែនកំពុង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឡើយ?
ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣
ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង
បុរិមកោដ្ឋាស: មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា យេ មគ្គំ

បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណន្តិ នោ ច សញ្ញាខន្ធនំ ន
បរិជាណិស្សន្តិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១ ដែល
ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ
មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរហា យេ ច បុថុជនា
មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ណ បរិជាណន្តិ សញ្ញាខន្ធា
ណ បរិជាណិស្សន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា
ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាណិស្សន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១,

និង អរហត្តផលបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១

ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសរុបនេះ ជាបរិបុណ្ណបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែនកំពុងកំណត់ដឹងច្បាស់
នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១
ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ
ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋី សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាណិស្សន្តិ
នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាណាតិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តផលបុគ្គល ១
អកព្វបុប្ផជន ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២
ទុកក្នុងបច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរហា
យេ ច បុថុជនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ សញ្ញាខន្ធា ណ

បរិជានិស្សន្តិ វេទនាខន្ធា ឆ បរិជានន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុត្តា
នេះ ជាសរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក្កដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ បច្ចុប្បន្នានាគតវារៈ បច្ចុទិកៈ)

អតីតានាគតវារៈ អនុលោម បុគ្គលវារៈ

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុត្តាៈ យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជានិត្ត, សោ វេទនាខន្ធនំ
បរិជានិស្សតិទិ? បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្តាៈ យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ បរិជានិស្សតិ, សោ
រូបក្ខន្ធនំ បរិជានិត្តាទិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ,
បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអន្តរាមី និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ រូបក្ខន្ធនំ បរិជានិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជានិស្សតិ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់ នូវរូបក្ខន្ធ បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែង ដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីធ្លាប់ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ តែមិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន វេទនាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធន្ធំ បរិជាតិត្ថ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបទនេះ ជាមោឃបញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា ភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គល ថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់ នូវវេទនាខន្ធ តែមិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលះ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្រា៖ យោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ, សោ សញ្ញាខន្ធនំ បរិជាតិស្សត្ថិតិ? បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ នោ មិនមែនទេ។

បដិលោមបុត្រា៖ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ បរិជាតិស្សត្ថិតិ, សោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនា៖ នោ មិនមែនទេ។

ការសំដែងអង្គធម៌ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធនំ បរិជាតិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ បរិជាតិស្សត្ថិតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នេះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនា បដិសេធអង្គធម៌ របស់សំសយបទ ព្រោះថា អរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ ទាំងនោះ សូម្បីធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែមិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ។

ក្នុងបដិលោមបុត្តា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធំ បរិជាតិស្សតិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធំ បរិជាតិត្ថ ជាសំសយបទ។

◉ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣។

◉ អង្គធម៌របស់សំសយបទ មិនមាន។

ដូច្នោះ ពាក្យសួរនេះ ជាមោឃបញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា នឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏ធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយបដិសេធវិសជ្ជនាថា នោ ដែលជាពាក្យវិសជ្ជនាបដិសេធអង្គធម៌របស់សំសយបទ ព្រោះថា ភព្វបុប្ផន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គល ថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទទាំងនោះ សូម្បីនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់ នូវសញ្ញាខន្ធ តែមិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ អតីតានាគតវារៈ អនុលោម)

អតីតានាគតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ បុគ្គលវារៈ

ត. រូបក្ខន្ធមូលៈ

១. រូបក្ខន្ធមូលៈ វេទនាខន្ធមូលីយេមកៈ

អនុលោមបុត្តា៖ យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ, សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិទិ? បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ?

វិសេជ្ជនា: យេ មគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ត
 នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ, អគ្គមគ្គសមដ្ឋី យេ ច
 បុប្ផជនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធានុ ណ បរិជាតិត្ត
 វេទនាខន្ធានុ ណ បរិជាតិស្សន្តិ។ ពួកបុគ្គលណា នឹងបានមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ
 មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធនុ តែនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ,
 អរហត្តមគ្គបុគ្គលក្តី ពួកបុប្ផជនណា នឹងមិនបានមគ្គ ពួកបុប្ផជននោះក្តី មិនធ្លាប់កំណត់
 ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធផង្ក និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង្ក។

បដិលោមបុត្តា: យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ,
 សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្តាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹង
 កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធឬ?

វិសេជ្ជនា: អរហា វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច រូបក្ខន្ធនំ
 ន បរិជាតិត្ត, អគ្គមគ្គសមដ្ឋី យេ ច បុប្ផជនា មគ្គំ ន
 បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធានុ ណ បរិជាតិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធានុ ណ
 បរិជាតិត្ត។ អរហត្តផលបុគ្គល មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែធ្លាប់
 កំណត់ដឹងច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធនុ, អរហត្តមគ្គបុគ្គលក្តី ពួកបុប្ផជនណា នឹងមិនបានមគ្គ
 ពួកបុប្ផជននោះក្តី មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធផង្ក និង មិនធ្លាប់
 កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ រូបក្ខន្ធផង្ក។

ការសំដឹងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាស:

ក្នុងអនុលោមបុត្តា

យោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ត ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣
 ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣,

និង អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹង ច្បាស់នូវរូបក្ខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គ ទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក កព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គល ថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា យេ មគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ នោ ច វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់ សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបរិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមន្តិ យេ ច បុប្ផជនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ រូបក្ខន្ធស្ស ន បរិជាតិត្ថ វេទនាខន្ធស្ស ន បរិជាតិស្សន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែល មានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យោ វា បន វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ រូបក្ខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ ជាសំសយបទ។

៖ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១,

និង អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១។

៖ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អកព្វបុប្ផជន ១ ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ហា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ

រូបក្ខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ ដែល
 ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធ
 សំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរហា វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ
 ច រូបក្ខន្ធំ ន បរិជាតិត្ថ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១
 អកត្តបុប្ផន ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុង
 បច្ចិមកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋី
 យេ ច បុថុជ្ជនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ១ ន
 បរិជាតិស្សន្តិ រូបក្ខន្ធា ១ ន បរិជាតិត្ថ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុច្ឆានេះ
 ជា សរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិភង្គដោយត្រង់។

(មូលី ដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ រូបក្ខន្ធមូលៈ)

ខ. វេទនាខន្ធមូលៈ

១. វេទនាខន្ធមូលៈ សញ្ញាខន្ធមូលីយមកៈ

អនុលោមបុច្ឆាៈ យោ វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ថ, សោ សញ្ញាខន្ធំ
 ន បរិជាតិស្សតិទិ? បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ
 ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ?

វិសជ្ជនាៈ យេ មគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធំ ន
 បរិជាតិត្ថ នោ ច សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតិស្សន្តិ, អគ្គមគ្គសមដ្ឋី យេ
 ច បុថុជ្ជនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធា ១ ន បរិជាតិត្ថ
 សញ្ញាខន្ធា ១ ន បរិជាតិស្សន្តិ។ ពួកបុគ្គលណា នឹងបានមគ្គ ពួកបុគ្គលនោះ
 មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ តែនឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, អរហត្តមគ្គ

បុគ្គលក្តី ពួកបុប្ផជនណា នឹងមិនបានមគ្គ ពួកបុប្ផជននោះក្តី មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ
វេទនាខន្ធផង្ស និង មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធផង្ស។

បដិលោមបុត្រា៖ យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ,
សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថាតិ? ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹង
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធនំ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធនំឬ?

វិសេជ្ជនា៖ អរហន្ត សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច
វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ, អគ្គមគ្គសមន្តី យេ ច បុប្ផជនា មគ្គំ ន
បដិលភិស្សន្តិ តេ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ វេទនាខន្ធនំ ន
បរិជាតិត្ថ។ អរហត្តផលបុគ្គល មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធនំ តែធ្លាប់
កំណត់ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធនំ, អរហត្តមគ្គបុគ្គលក្តី ពួកបុប្ផជនណា នឹងមិនបានមគ្គ
ពួកបុប្ផជននោះក្តី មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធនំផង និង មិនធ្លាប់កំណត់
ដឹងច្បាស់នូវវេទនាខន្ធនំផង។

ការសំដែងអន្តរាមិ និង ការចែកកោដ្ឋាសៈ

ក្នុងអនុលោមបុត្រា

យោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ថ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សតិ ជាសំសយបទ។

◦ អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ ភព្វបុប្ផជន ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣
ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣,

និង អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អភព្វបុប្ផជន ១។

◦ អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អភព្វបុប្ផជន ១

ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កំណត់ដឹង ច្បាស់នូវវេទនាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធឬ? ទើប ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយក ភព្វបុគ្គល ១ មគ្គបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ផលបុគ្គលថ្នាក់ក្រោម ៣ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុង បុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា យេ មគ្គ បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ត នោ ច សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ ហើយទ្រង់លើកយក អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១ ដែលជា អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ឆិមកោដ្ឋាសៈ មិនមាន ការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមដ្ឋី យេ ច បុគ្គល មគ្គ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ វេទនាខន្ធស្វា ន បរិជាតិត្ត សញ្ញាខន្ធស្វា ន បរិជាតិស្សន្តិ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងអនុលោមបុច្ឆានេះ ជាសរូបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិកង្គដោយត្រង់។

ក្នុងបដិលោមបុច្ឆា

យោ វា បន សញ្ញាខន្ធនំ ន បរិជាតិស្សន្តិ ជាសន្និដ្ឋានបទ។

សោ វេទនាខន្ធនំ ន បរិជាតិត្ត ជាសំសយបទ។

• អង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ បានដល់ អរហត្តផលបុគ្គល ១,

និង អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១។

• អង្គធម៌របស់សំសយបទ បានដល់ អរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អភព្វបុគ្គល ១

ប៉ុណ្ណោះ។

ដូច្នោះ ពាក្យសួររូបនេះ ជាបរិបូណ៌បញ្ញា សួរថា ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនមែននឹងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវសញ្ញាខន្ធ, បុគ្គលនោះ ក៏មិនធ្លាប់កំណត់ដឹងច្បាស់នូវ វេទនាខន្ធឬ? ទើបព្រះអង្គទ្រង់សំដែងដោយការលើកយកអរហត្តផលបុគ្គល ១ ដែល

ជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទបានតែម្យ៉ាង ទុកក្នុងបុរិមកោដ្ឋាសៈ មានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អរហា សញ្ញាខន្ធំ ន បរិជាតិស្សតិ នោ ច វេទនាខន្ធំ ន បរិជាតិត្ថ ហើយទ្រង់លើកយកអរហត្តមគ្គបុគ្គល ១ អកត្យបុប្ផជន ១ ដែលជាអង្គធម៌របស់សន្និដ្ឋានបទ និង សំសយបទបានទាំង ២ ទុកក្នុងបច្ច័មកោដ្ឋាសៈ មិនមានការបដិសេធសំសយបទ ដូចបានសំដែងថា អគ្គមគ្គសមន្តីយេ ច បុប្ផជនា មគ្គំ ន បដិលភិស្សន្តិ តេ សញ្ញាខន្ធា ទ បរិជាតិស្សន្តិ វេទនាខន្ធា ទ បរិជាតិត្ថ ពាក្យវិសជ្ជនាក្នុងបដិលោមបុប្ផានេះ ជា សរុបទស្សនវិសជ្ជនា ដែលមានវិក័ងដោយត្រង់។

(មូលី មូលៈដែលនៅសល់ ក៏សំដែងរបៀបគ្នា)

(ចប់ អតីតានាគតវារៈ បច្ចុទ្ទិកៈ)

២ ចប់ខន្ធយមកៈ ២

🌸 (ក្នុងអាយតនយមកៈ ដែលត្រូវសំដែងជាបន្តបន្ទាប់ទៅទៀតនោះ នឹងសំដែងកោដ្ឋាសៈដោយសង្ខេប គឺគ្រាន់តែប្រាប់អង្គធម៌តែប៉ុណ្ណោះ អ្នកសិក្សាទាំងឡាយ គប្បីជ្រាបសេចក្តីពិស្តារនៃការចែកកោដ្ឋាសៈ ដូចបានសំដែងមកហើយ ក្នុងមូលយមកៈ និង ខន្ធយមកនេះចុះ ។

នាមពុទ្ធបរិស័ទដែលមានសន្ទានុលក្ខណ៍បោះពុម្ពស្រ្រីតភេរវ័យបកៈ (តារាងលំដាប់ប្រាក់ដុល្លារ)

១.	ភិក្ខុ ចិត្តរក្ខិតោ សម សម្បត្តិ និង លោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិតប៊ុត សាវ័ន្យ	២.០០០.០០០៛ + ១០០\$
២.	ឧ.ស. ជិន សុិនហុន ឧ.ស. ម៉េង រ៉ូចលីម+បុត្រ.....	៥០០\$
៣.	ឧ.ស. ឡាយ អៀងម៉េង+ ឧ.ស. មាន ផល(គួយ)+ កូនចៅ.....	៣២០\$
៤.	អ្នកគ្រូ អ៊ុំ សុជា និង អ្នកគ្រូ ប្រាក់ សុមាលី	៣០០\$
៥.	ឧ.ស. ប៊ូ ហ៊ុន ឧ.ស. ម៉ី ម៉ារីន និង កូនចៅ.....	៨០.០០០៛ + ២០០\$
៦.	ឧ.ស. រៀម សាយៀន(សារុំ) ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០០\$
៧.	ឧ.ស. កាំង ប្រាក់ ឡើង ឧ.ស. ហេ អេន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១៧០\$
៨.	ឧ.ស. ប៊ុក សុខ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១៧០\$
៩.	ឧ.ស. ឈឹម សុខខែម ព្រមទាំងបុត្រ.....	២១.០០០៛ + ១៥១\$
១០.	ឧ.ស. ទិន សន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ.....	១២០\$
១១.	ឧ.ស. ហម ជន់ + កូនចៅ, ឧ.ស. អេង ផល + កូនចៅ.....	១២០\$
១២.	ឧ.ស. លឹម ស្រុយ និង មាតាបិតា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១១០\$
១៣.	ឧ.ស. ចាប សាផន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១១០\$
១៤.	ឧ.ស. សាយ សាអ៊ុំម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០.០០០៛ + ១០០\$
១៥.	លោក ហោ វេងសុន អ្នកស្រី ឡិច ស៊ុម ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
១៦.	ឧ.ស. ជី អូន ព្រមទាំងប្អូន និង កូនចៅ.....	១០០ \$
១៧.	ឧ.ស. ឌួន ប៊ុននី និង ឧ.ស. ហុក សារ៉ុណ្ណ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០០ \$
១៨.	ឧ.ស. សុខ អ៊ុំម	១០០ \$
១៩.	ឧ.ស. ឈ តឹងស៊ុម ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
២០.	ឧ.ស. មៀង ឡាំងហាយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
២១.	ឧ.ស. ឡាយ សុខុម.....	១០០ \$
២២.	លោក ឈុន ពុទ្ធវិទ្ធិ និង អ្នកស្រី សៀង សុរិយា + បុត្រ.....	៨០ \$
២៣.	ឧ.ស. ជា សុខ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៧១ \$
២៤.	ឧ.ស. ហៀន ហន+កូនចៅ, ឧ.ស. ច្រឹង គឹមស្រី+កូនចៅ.....	៧០.០០០៛ + ៧០\$
២៥.	ឧ.ស. ជ្រុន សុំដេត ព្រមទាំងប្អូន ក្មួយៗ និង ចៅ.....	៧០\$
២៦.	ឧ.ស. ឈឹម សុខុម.....	៥៥\$
២៧.	ឧ.ស. អ៊ុន វិជ្ជា និង កូន លី ជីវិត + ភរិយា + ចៅ.....	៥៥\$(កាណាដា)
២៨.	ឧ.ស. អួន ឈុនហួន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០\$
២៩.	ក្រុមកាន់បិណ្ឌទី ១ វត្តវេទ្យាន.....	៥០\$

៣០. ឧ.សិ. ម៉ៅ គីមស្រីន ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥០\$

៣១. ឧ.ស. ឈុន ប៊ុនអាំង និង ភរិយា ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៥០\$

៣២. ឧ.សិ. ទី ឆេងលឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥០\$

៣៣. ឧ.សិ. លឹម លីហៀង ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៥០\$

៣៤. ឧ.សិ. លី វ៉ូចអៀង..... ៥០\$

៣៥. ឧ.សិ. ហ៊ាន តា..... ៥០\$

៣៦. លោក ឧកញ៉ា សុខ សុខា និង លោកជំទាវ ចាន់ លាង ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥០\$

៣៧. លោកគ្រូ សោម វណ្ណៈ..... ៥០\$

៣៨. ឧ.ស. ចាប ម៉ុង ឧ.សិ. ចាប ឈាងហុង ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥០\$

៣៩. ឧ.ស អ៊ូ ឆាយហេង ឧ.សិ. ប្រាជ្ញ រិន ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៥០\$

៤០. ឧ.សិ. ប៉ាន់ នឹម ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ..... ១២៥.០០០\$+៤២\$

៤១. ឧ.សិ. តាំង ខាហុង ព្រមទាំងបុត្រ..... ៤២\$

៤២. ឧ.សិ. ម៉ៅ ស៊ីវន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ៤១\$

៤៣. ឧ.សិ. សោម យ៉ាន ព្រមទាំងកូនចៅ..... ១២០.០០០\$+៤០\$

៤៤. ឧ.សិ. ហ៊ីរ វ៉ូចហ៊ាន..... ៤០\$

៤៥. ឧ.សិ. ពិន ណារិន ព្រមទាំងកូនចៅ និង ក្មួយ..... ៣៥\$

៤៦. ឧ.សិ. នាង ផេងស៊ឹម ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៣២\$

៤៧. ឧ.សិ.នាង សាម៉ុច និង កូនក្មួយ..... ៣០\$៥០

៤៨. ឧ.សិ. ឡៅ គីមឆ័ន..... ៣០\$

៤៩. ក្រុមឧបាសិកា អ៊ុក ជាសុកាន..... ២០.០០០\$+២២\$

៥០. ឧ.សិ. សំ ចេង ព្រមទាំងបុត្រ..... ២២\$

៥១. ពុទ្ធបរិស័ទកុមិតាឡី..... ២១១.០០០\$+២១\$

៥២. ឧ.សិ. កែវ គីមណៃ ព្រមទាំងកូនចៅ..... ២១\$

៥៣. កញ្ញា វ៉ាន់ អម្ពរពេជ្ជ..... ២១\$

៥៤. លោក កៅ សាម៉េត និង អ្នកស្រី វុធ ធារី ព្រមទាំងបុត្រ..... ២១\$

៥៥. ឧ.សិ. វ៉ូច ហ៊ាន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ២១\$

៥៦. ឧ.ស. លន់ គីមស៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ..... ២១\$

៥៧. ឧ.ស. កាំង ឆៃត ឧ.សិ. គាង ពិន្ទពិដា ព្រមទាំងបុត្រ..... ២១\$

៥៨. ឧ.សិ. លី ឡៃហ៊ាន..... ២១\$

៥៩. ឧ.ស. ប៉ៅ ស្រេង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ..... ២១\$

៦០. ឧ.សិ. ញឹប ណន..... ២១\$

៦១. ឧ.សិ. ជារ ឡាយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ២១\$

៦២. ឧ.ស. ប៊ុន ថារិទ្ធ..... ២១\$

៦៣. លោកស្រី ឈុន ច័ន្ទបុណ្យមី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....១០០.០០០៛+២០\$

៦៤. ឧ.សិ. ខៀវ បុណ្យថា ឧ.ស. នាក់ ឌីវឡែន ព្រមទាំងបុត្រ..... ៦០.០០០៛+២០\$

៦៥. ឧ.ស. យ៉ែម យ៉ែន ឧ.សិ. យ៉ង់ ទូច ព្រមទាំងបុត្រ និង

៦៦. លោក ឆាប សុីហេង អ្នកស្រី ហេង រ៉ូចអេង.....៥.០០០៛+២០\$

៦៧. លោក សុខ ចំរើន និង អ្នកស្រី ឈិន វណ្ណនាថ..... ២០\$

៦៨. ឧ.សិ. ឡេង មួយហួន និង អ្នកម្តាយ ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០\$

៦៩. គង់ បូយ៉ាន + អុំ បូកែធីតា និង កូនចៅ..... ២០\$

៧០. ឧ.ស. ហួយ វណ្ណថន..... ២០\$

៧១. ឧ.សិ. ហាន់ និង កូន ២០\$

៧២. ឧ.សិ. ប្រាង មេធាវិនី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០\$

៧៣. ឧ.សិ. ពុទ្ធិតា និង បុត្រ..... ២០\$

៧៤. ឧ.សិ. ម៉ៅ ថេង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០\$

៧៥. ឧ.សិ. សៀ សៅរ័តេង និង ម្តាយ ២០\$

៧៦. ឧ.សិ. ស៊ុន ជឹម ព្រមទាំងកូនចៅ ២០\$

៧៧. ឧ.សិ. ចាន់ លី ព្រមទាំងកូនចៅ..... ២០\$

៧៨. ឧ.សិ. សុខ សារឿន ព្រមទាំងកូនចៅ ២០\$

៧៩. ឧ.សិ. សំ សង់រិន ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០\$

៨០. ឧ.សិ. ដួង សីហា និង ស្វាមី លឹម បុន្នអេង ព្រមទាំងបុត្រ ២០\$

៨១. ឧ.សិ. ដួង លី ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០\$

៨២. លោក ក្នុង ជេតថា ២០\$

៨៣. ឧ.សិ. ហុង គឹមហិន ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០\$

៨៤. ឧ.សិ. ម៉េង សេងលាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ ២០\$

៨៥. ឧ.សិ. ជា ណែ..... ២០\$

៨៦. ឧ.សិ. អុំ គុន ព្រមទាំងកូនចៅ ២០\$

៨៧. ឧ.សិ. អ៊ុន ស្រីមួយ និង បុត្រ..... ១៥\$

៨៨. ឯកឧត្តម រ៉ូ គឹមប៉ា និង ភរិយា អ៊ុំ ស៊ីណា..... ១៥\$

៨៩. អ្នកស្រី លឹម លីហៀង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ១៥ \$

៩០. ឧ.សិ. អ្នកស្រី ពៅ និង ស្វាមី..... ១៤ \$

៩១. ឧ.សិ តូ ណែសៀន ព្រមទាំងពុទ្ធបរិស័ទ ១០៧.០០០៛+១៣ \$

៩២. ឧ.សិ. កាន់ យក់បាន និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ +

៩៣. ឧ.សិ.អាយ ស្រី និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ..... ១២\$

៩៤. ឧ.សិ. ទុយ ម៉ាន់, ឧ.សិ. កែវ ផន ព្រមទាំងបុត្រ..... ១១ \$

៩៥. ឧ.សិ ចេង ហុង ១១\$

៩៦. ឧ.សិ. ឈិន សារឿន ព្រមទាំងកូនចៅ, បងស្រី ឈិន សារិន ព្រមទាំងកូនចៅ,
 ប្អូនប្រុស ឈិន ឈឿង និង ភរិយា ព្រមទាំងកូនចៅ,
 ឈិន សោភ័ណ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ,
 ឈិន សោភា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និង ក្រុមញាតិ..... ១១៩

៩៧. ឧ.សិ. ចាន់ ស៊ឹម និង ឧ.សិ. ហេង នាងមុំញា..... ១១៩

៩៨. លោក ឆ័ន សេងហិត និង ឧ.សិ. ជុន អិមមុយ+បុត្រ..... ២០.០០០៛+១០៩

៩៩. ឧ.សិ. តូ ណែស៊ឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ១២.០០០៛+១០ ៩

១០០. លោក ហេង តៃទិត និង ភរិយា..... ១០\$៥០

១០១. លោក ទួត ម៉ាក និង អ្នកស្រី ឈាវ សុវណ្ណ ១០\$៥០

១០២. ឧ.សិ. ប្រាក់ ស៊ីវន ១០\$៥០

១០៣. ឧ.សិ. អេង គឹមមុយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១០៤. ឧ.សិ. សួន ធីរ៉ាត ព្រមទាំងបុត្រ..... ១០\$៥០

១០៥. ឧ.សិ. សៀង ទាវគី ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១០៦. ឧ.សិ. មាស សោភា..... ១០\$៥០

១០៧. លោកគ្រូពេទ្យ សេង សុផល ១០\$៥០

១០៨. ឯកឧត្តម វ៉ាន់ ពុទ្ធិពាល និង លោកជំទាវ អ៊ុច ផល្លី ព្រមទាំងកូនចៅ ១០\$៥០

១០៩. លោក អៀ វឿននា និង អ្នកស្រី វ៉ាន់ សេរីសោភ័ណ ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១១០. ឧ.ស. ហួន វឿន និង ឧ.សិ. ឯក វ៉ានឌី ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១១១. ឧ.ស. ឡាន ផល និង ឧ.សិ. ថៃ គុយលាង ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១១២. លោក វ៉ាន់ សុប្បណា និង អ្នកស្រី ឡាយ លីណា ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១១៣. លោក វ៉ាន់ មង្គលឧត្តម, លោក វ៉ាន់ កូមប្រសិទ្ធ..... ១០\$៥០

១១៤. ឧ.ស. អ៊ុយ ប្រាស្រុន, ឧ.សិ. ហាក់ ឡៃតិម ព្រមទាំងកូនចៅ..... ១០\$៥០

១១៥. ឧ.សិ. ឈាវ សុភី ព្រមទាំងកូនចៅ..... ១០\$៥០

១១៦. ឧ.សិ. ស្រី នាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ..... ១០\$៥០

១១៧. ឧ.សិ. ឈិន គឹមហ៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ..... ១០\$៥០

១១៨. ឧ.សិ. ម៉ុ សូម៉ាលីន និង កូនចៅ..... ១០\$៥០

១១៩. ឧ.សិ. ចេង គៀង..... ១០\$៥០

១២០. ឧ.សិ. ម៉ុល ខន ព្រមទាំងបុត្រ..... ១០\$៥០

១២១. ឧ.សិ. នួន សុវណ្ណ ១០\$៥០

១២២. ឧ.សិ. លោក ជួន អួន និង អ្នកស្រី ទីង លីណា ព្រមទាំងបុត្រ ១០\$៥០

១២៣. លោក ជា សុខុំ និង អ្នកស្រី ទីង ពេជ្រជា ១០\$៥០

១២៤. អ្នកស្រី អ៊ុក នីវា និង ស្វាមី ១០\$៥០

១២៥. លោកស្រី ទីង ដារី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ១០\$៥០

១២៦. ឧ.សិ. ហុង ចេង	២០.០០០៛+១០\$
១២៧. ឧ.សិ. រស់ សាលី	១០.០០០៛+១០\$
១២៨. ឧ.សិ. វង់ ផេង	១០.០០០៛+១០\$
១២៩. ឧ.ស. ព្រំ យ៉ែន និង ភិរយា	១០.០០០៛+១០\$
១៣០. ឧ.ស. ឡុង ច័ន្ទថ្ម	១០.០០០៛+១០\$
១៣១. ឧ.សិ. អ៊ុំ	៥.០០០៛+១០\$
១៣២. ឧ.សិ. លិន ហុក, ឧ.សិ. ឌី សិរីនហោ ព្រមទាំងកូនចៅ + ឧ.ស. សាំង គី និង ឧ.សិ. លឹម ខែ ព្រមទាំងកូនចៅ	៤៤.០០០៛+១០\$
១៣៣. ឧ.ស. ពិន ញ៉ុក និង ភិរយា, ឧ.សិ. ង៉ុវ គឹមហិរីន+បុត្រ	២.២០០៛+១០\$
១៣៤. ឧ.សិ. ទ្រី មឿន	២.០០០៛+១០\$
១៣៥. ឧ.ស. ហេង លាប ព្រមទាំងបុត្រ	២.០០០៛+១០\$
១៣៦. ឧ.សិ. ង៉ែត សុផាន់, ឧ.សិ. ហេង ហួយ	២.០០០៛+១០\$
១៣៧. ឧ.សិ. ជីង គឹមស្រី ព្រមទាំងកូនចៅ	២.០០០៛+១០\$
១៣៨. ឧ.ស. លិន ហុក, ឧ.សិ. ឌី សិរីនហោ ព្រមទាំងកូនចៅ	២.០០០៛+១០\$
១៣៩. ឧ.សិ. តែ សែថន និង លោក ហ៊ុម សិរីវឿន + កូនចៅ	២.០០០៛+១០\$
១៤០. ផាន់ ស្កតិ	២.០០០៛+១០\$
១៤១. ឧ.សិ. ហែម ពិណា និង អ្នកម្តាយ ព្រមទាំងកូនក្មួយ	២.០០០៛+១០\$
១៤២. ឧ.សិ. ទេព ផលម៉ាឡា, កញ្ញា ឡុង សុលីណា	២.០០០៛+១០\$
១៤៣. ឧ.ស. ជុត សុខហេង, ឧ.សិ. ឡុង ម៉ុ ព្រមទាំងបុត្រ	២.០០០៛+១០\$
១៤៤. ឧ.សិ. ឡាច វ៉ាន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២.០០០៛+១០\$
១៤៥. ឧ.សិ. ប៉ៅ វណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ	២.០០០៛+១០\$
១៤៦. ឧ.សិ. ហង់ មាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០\$
១៤៧. ឧ.សិ. សួន វ៉ារី	១០\$
១៤៨. ឧ.សិ. អ៊ុក ជាសុកាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០\$
១៤៩. ឧ.ស. តុប គឹមឡុង, ឧ.សិ. ហួត សួរ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	១០\$
១៥០. ឧ.សិ. សូ យឿន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០\$
១៥១. ឧ.សិ. នង រ៉េ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០\$
១៥២. ឧ.សិ. សូ ណាគ្រី	១០\$
១៥៣. ឧ.សិ. កោគ គន	១០\$
១៥៤. លោកស្រី តែ លាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០\$
១៥៥. លោកស្រី តែ ផៃ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០\$
១៥៦. លោក សឹម លីហេង និង ភិរយា	១០\$
១៥៧. អ្នកស្រី លឹម សម និង ស្វាមី	១០\$

១៥៨. លោកស្រី អាំង ខេង និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ ១០\$

១៥៩. ឧ.សិ. សៀម ឆីន និង ស្វាមី ១០\$

១៦០. ឧ.សិ. សីម ឡាន ព្រមទាំងកូនចៅ..... ១០\$

១៦១. ឧ.សិ. អ៊ុំ ឡា ១០\$

១៦២. ឧ.សិ. ឈុំ វ៉ាន់ឡឺន..... ១០\$

១៦៣. ឧ.សិ. ប៊ិន ប៊ុនធី ១០\$

១៦៤. ឧ.ស. សំ សាន, ឧ.សិ. ឡៅ ស្រុយ..... ១០\$

១៦៥. ឧ.សិ. មាស នាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ..... ១០\$

១៦៦. ឧ.សិ. ហួត ម៉ាឡៃ ព្រមទាំងបុត្រ..... ២០.០០០៛+៥\$

១៦៧. ឧ.ស. ប៉ុក គីមលន់..... ៥\$

១៦៨. ឧ.សិ. អ៊ុច ណារី..... ៥\$

១៦៩. ឧ.សិ. សុខ សាអ៊ុក..... ៥\$

១៧០. ឧ.សិ. ម៉ក់ គីន ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥\$

១៧១. ឧ.សិ. យន់ មី ព្រមទាំងបុត្រ ៥\$

១៧២. ឧ.សិ. អ៊ុន សាមអ៊ុន..... ៥\$

១៧៣. ឧ.សិ. យុត សាខេត..... ៥\$

១៧៤. ឧ.ស. កុល សារិន ៥\$

១៧៥. ឧ.ស. កែវ សុខា, ឧ.សិ. កុំ ម៉ាឡៃ..... ៥\$

១៧៦. ឧ.សិ. កែវ ជិន..... ៥\$

១៧៧. ឧ.សិ. សុខ ផាត់ និង ចាប ស៊ីម..... ៥\$

១៧៨. ឈុំ ទឹម..... ៥\$

១៧៩. ឧ.ស. លី ស្រេង, ឧ.សិ. ហួត ឆេងលីម ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៥\$

១៨០. ឧ.ស. ហុក វ៉ា និង ភរិយា..... ៥\$

១៨១. លោក ដួង ឧសា និង អ្នកស្រី ឌុស អយីដា ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥\$

១៨២. លោក ដួង ឧត្តម និង អ្នកស្រី តៃ ដួងពិសិទ្ធិ ព្រមទាំងបុត្រ..... ៥\$

១៨៣. ឧ.សិ. សាយ ផេងលី ព្រមទាំងបុត្រ ៥\$

១៨៤. ឧ.សិ. កែវ រុង និង កូនចៅ..... ៥\$

១៨៥. ឧ.សិ. សៀម ហ្គុក..... ៥\$

១៨៦. ឧ.ស. ជា សំអឿន និង ភរិយា ៣\$

១៨៧. ឧ.សិ. ញ៉ុង គីមអ៊ុន ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៣\$

១៨៨. ផាន់ ខេង..... ១០០០៛+១\$

១៨៩. ឧ.ស. មាយ យុន និង ឧ.សិ. យួស សួង..... ១\$

១៩០. ឧ.សិ. សេក សាទ ១\$

នាមពុទ្ធបរិស័ទដែលមានសន្ទាចលក្ខណៈបោះពុម្ពស្រ្តីតេវ័យបកៈ (តារាងលំដាប់ប្រាក់រៀន)

១.	ឧ.ស. ឈឺន វៃម, ឧ.សិ. ជា វណ្ណា និង កូន.....	៦៨០.០០០៛
២.	ព្រះសង្ឃ និង ពុទ្ធបរិស័ទវត្តវេទ្យវ័ន.....	៦១៧.០០០៛
៣.	ព្រះសង្ឃ និង ពុទ្ធបរិស័ទវត្តបន្ទាយថ្មី.....	៦១៥.០០០៛
៤.	ព្រះសង្ឃ និង ពុទ្ធបរិស័ទវត្តទួលប្រាសាទ(តាកែវ).....	៥៩ + ៤២០.០០០៛
៥.	ឧ.សិ. តាំង ខាអង ព្រមទាំងបុត្រ.....	៦១៧.០០០៛
៦.	ព្រះគ្រូចៅអធិការ អ៊ុំ សារី (វត្តបន្ទាយថ្មី).....	៣១៥.០០០៛
៧.	ភិក្ខុ សុវណ្ណជាតោ.....	២៦០.០០០៛
៨.	លោកម្ចាស់ គុល វត្តា.....	២០៥.០០០៛
៩.	លោក គឹម ម៉េងហួង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០០.០០០៛
១០.	ឧ.ស. ជា វ៉ានី, ឧ.សិ. លឹម សុភ័ណ និង បុត្រ ជីតា.....	២០០.០០០៛
១១.	ឧ.ស. គុយ សំហួយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០០.០០០៛
១២.	ឧ.សិ. វ៉ាយ ពុទ្ធា ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ.....	១៦០.០០០៛
១៣.	ក្រុមឧបាសិកា ទូច ចន្ទា.....	១៣០.០០០៛
១៤.	ក្រុមឧបាសិកា ម៉េង វ៉ូលីម.....	១២០.០០០៛
១៥.	លោកម្ចាស់គ្រូ ញ៉ិប យ៉ន្ត.....	១២០.០០០៛
១៦.	ឧ.សិ. ប៊ុំអាង ស៊ីវត្តា.....	១០០.០០០៛
១៧.	ឧ.សិ. អ៊ុំ ឆេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០.០០០៛
១៨.	ឧ.សិ. សុខ ស៊ីវន.....	១០០.០០០៛
១៩.	ឧ.សិ. ជា ទៀង, ឧ.ស. ជួរ ចាន់ថុល ព្រមទាំងបុត្រ.....	៩០.០០០៛
២០.	ឧ.សិ ជួប ណារិន.....	៨០.០០០៛
២១.	ឧ.សិ. ហ៊ុំ សាម៉េន និង កូនចៅ.....	៦០.០០០៛
២២.	ឧ.ស. សួន ណារី, ឧ.សិ. ជាម សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ.....	២៩+៥០.០០០៛
២៣.	ឧ.សិ. ឌឹម អារុណា ព្រមទាំងបង.....	៥០.០០០៛
២៤.	ឧ.សិ. វ៉ា ស៊ុន និង កូន.....	៥០.០០០៛
២៥.	លោក គឹម សួរកិរុណា និង អ្នកស្រី ឌឹក លីនី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០.០០០៛
២៦.	វេជ្ជ. ឈិត ឡាំងអ៊ុំ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០.០០០៛
២៧.	ឧ.សិ គឹម ណារី.....	៥០.០០០៛
២៨.	ឧ.សិ. វ៉ា សុយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០.០០០៛
២៩.	ឧ.សិ. យុត គឹមស៊ីង.....	៥០.០០០៛
៣០.	ឧ.សិ. ទី នាយីម.....	៥០.០០០៛

៣១. ឧ.ស. ស៊ុន លីគីមហិន និង ឧ.ស. គង់ សំអុន.....	៥០.០០០៛
៣២. ឧ.ស. ហុក សារី, ឧ.ស. លាង រាសី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០៛
៣៣. ឧ.ស. បុប្ផ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០៛
៣៤. ឧ.ស. រស់ ជិន ព្រមទាំងញាតិមិត្ត.....	៤៨.០០០៛
៣៥. ឧ.ស. លេ សារ៉ុម, ឧ.ស. ហេង ឡាយ, ឧ.ស. ហេង ឡាត់.....	៤៥.០០០៛
៣៦. លោកយាយ អូនៗ វត្តវេជ្ជវ័ន.....	៤៥.០០០៛
៣៧. ឧ.ស. វៃ ស៊ីមន	៤៥.០០០៛
៣៨. ឧ.ស. សុផាន់.....	៤៥.០០០៛
៣៩. ឧ.ស. ហុង ហេង, ឧ.ស. ស៊ុយ ឡែ, ឧ.ស. ហេង វិវិន្ទ និង ក្រុមគ្រួសារ.....	៤៥.០០០៛
៤០. ឧ.ស. ម៉ី សារ៉ន, ឧ.ស. ឡាំង គីមជា ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤៥.០០០៛
៤១. លោក ប្រាយ អ្នកស្រី វណ្ណ និង កូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៤២. ឧ.ស. ឌួង សុខគាង.....	៤២.០០០៛
៤៣. លោក អ៊ុន ស៊ីទាន់ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៤៤. លោក អ៊ុន ស៊ីណេន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៤៥. ឧ.ស. វ៉ែន អង្គារណ្ណ និង កូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៤៦. ឧ.ស. អ៊ុន ឆេងសៀម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៤៧. ឧ.ស. ប៉ាក់ ហាក់ ព្រមទាំងកូនចៅ	៤២.០០០៛
៤៨. ឧ.ស. អន អ៊ុម ព្រមទាំងកូនចៅ	៤២.០០០៛
៤៩. ឧ.ស. ជា សុផា ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៥០. ឧ.ស. កែវ សារ៉ន, ឧ.ស. មាស សារី ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៥១. ឧ.ស. ឌួង គុយ អេង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៤២.០០០៛
៥២. ឧ.ស. បាន រេន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៥៣. ឧ.ស. កៅ មុយ.....	៤២.០០០៛
៥៤. លោក ហាប់ ផល្លី អ្នកស្រី យក់ រីជា ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៥៥. ឧ.ស. ហាប់ សុខហ៊ាន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៥៦. ឧ.ស. អ៊ុន ឆេងហិត ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៥៧. ឧ.ស. គី ហ៊ាន.....	៤២.០០០៛
៥៨. ឧ.ស. ទួន សុវណ្ណ ព្រមទាំងបុត្រ	៤២.០០០៛
៥៩. ឧ.ស. អេង ឈុនហេង និង កូនចៅ	៤២.០០០៛
៦០. វេជ្ជ. ស៊ី វ៉ា អ្នកស្រី កុល ស្រីម៉ាច ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤០.០០០៛
៦១. ឧ.ស. ម៉ារី ប្រិច	៤២.២០០៛
៦២. ឧ.ស. វ៉ែន សារុវ, ឧ.ស. តូច លីណារា ព្រមទាំងបុត្រ	៤២.០០០៛

៦៣. ឧ.សិ. តូច ហិច ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៦៤. ឧ.សិ. លីម ជូ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៦៥. ឧ.សិ. ថៃ ហួថ្ម.....	៤២.០០០៛
៦៦. ឧ.សិ. ថៃ សុខហោង.....	៤២.០០០៛
៦៧. អ្នកស្រី ជូ គឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៦៨. អ្នកស្រី ជូ ប៉ៅ.....	៤២.០០០៛
៦៩. ឧ.ស. លីម ក្រឹម និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៧០. លោកយាយ ធុន ជាលី.....	៤២.០០០៛
៧១. ឧ.សិ. ផល, ឧ.សិ. ម៉េង.....	៤២.០០០៛
៧២. ឧ.ស. លាង គ្រុយ, ឧ.ស. ឡាយ ហាំង.....	៤២.០០០៛
៧៣. ឧ.សិ. គង់ គឹមស្រុយ.....	៤២.០០០៛
៧៤. ឧ.សិ. សាយ អេង.....	៤២.០០០៛
៧៥. ឧ.សិ. អួន សារម្យ ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៧៦. ឧ.ស. ហ៊ុន សេង.....	៤២.០០០៛
៧៧. ឧ.សិ. តាំងហ្គិចជួន និង កូនចៅ.....	៤២.០០០៛
៧៨. ឧ.សិ. ប៉ាំង នឹម និង ឧ.សិ. ប៉ាំង គឹមទូច ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៧៩. ឧ.សិ. លន់ ចាន់ថុល និង ក្មួយ ប៉ូវ គឹមហៃ.....	៤២.០០០៛
៨០. ឧ.សិ. ប៉ាំង គឹមសាំង ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៨១. ឯកឧត្តម កាន់ រ៉ាត់, ឧ.សិ. កែវ កល្យាណ ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៨២. ឧ.សិ. ប៊ុន រ៉ាវី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៨៣. ឧ.សិ. គឹម សុផល ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៨៤. ឧ.សិ. តាំង ម៉េងហួយ និង កូនស្រី ណាល់ ស៊ីន្ទន.....	៤២.០០០៛
៨៥. លោក លន់ សុង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤២.០០០៛
៨៦. ឧ.សិ. លន់ សុផេង.....	៤២.០០០៛
៨៧. ឧ.សិ. កែវ ពៅ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២៥+៤០.០០០៛
៨៨. ឧ.សិ. ពេជ សន.....	៤០.០០០៛
៨៩. ឧ.សិ. វៃ បូនី.....	៤០.០០០៛
៩០. ភិក្ខុ ឡុង សារុឡ្យ.....	៤០.០០០៛
៩១. ឧ.សិ. សុត្រ.....	៤០.០០០៛
៩២. ឧ.ស. ហង់ សារ៉ាន, ហង់ យ៉ាត និង ញាតមិត្ត.....	៣៩.០០០៛
៩៣. ឧ.សិ. បង រ៉ា.....	៣១.០០០៛
៩៤. ឧ.សិ. អឹម គឹមហ៊ាន់ ព្រមទាំងបុត្រ.....	៣០.០០០៛
៩៥. លោកស្រី ភ្នំ ស្រីវា និង ស្វាមី ជួប ណាំ.....	៣០.០០០៛

៩៦. ឧ.សិ. ម៉ែង សេងយង់ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៣០.០០០៛
៩៧. ឧ.សិ. ម៉ែង សេងលាង.....	៣០.០០០៛
៩៨. អ្នកស្រី លីម ស្រុយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៣០.០០០៛
៩៩. ឧ.ស. ណាយ សំបូរ, ឧ.សិ. អ៊ុន គឹមទៀង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៣០.០០០៛
១០០. លោក ព្រំ សាលី និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	២១.៧០០៛
១០១. ឧ.ស. ហាង គិន.....	២០.០០០៛
១០២. ឧ.សិ. ជា សុផល និង កូនចៅ.....	២០.០០០៛
១០៣. ឧ.សិ. ជី.....	២០.០០០៛
១០៤. ឧ.ស. ក្បវ ធីម, ឧ.សិ. តឹក លីគឹមឡាយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១០៥. លោក សុន ប៊ុនលាង អ្នកស្រី ហាក់ សុលិនជា.....	២០.០០០៛
១០៦. ឧ.សិ. ស្រីន សាំងហៀន.....	២០.០០០៛
១០៧. ឧ.សិ. មួយ តា ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១០៨. ឧ.សិ. ប៉ុក សៅ.....	២០.០០០៛
១០៩. ឧ.សិ. យី អឿ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១១០. ឧ.សិ. គង់ អាងយឹម.....	២០.០០០៛
១១១. ឧ.សិ. យ៉ាន់ សារឿន.....	២០.០០០៛
១១២. ឧ.សិ. ព្រាប ស៊ឹម.....	២០.០០០៛
១១៣. ឧ.សិ. ទន់ ប៉ុន.....	២០.០០០៛
១១៤. ឧ.សិ. កែវ សង្ហារ៉ាន.....	២០.០០០៛
១១៥. ឧ.សិ. សុ លាង.....	២០.០០០៛
១១៦. ឧ.សិ. នាង យ៉ែន.....	២០.០០០៛
១១៧. ឧ.សិ. ឡុង សារឿន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១១៨. ឧ.ស. សុវណ្ណ ឌីណា.....	២០.០០០៛
១១៩. ឧ.ស. សុវណ្ណ សាឌី.....	២០.០០០៛
១២០. ឧ.សិ. ជុំ អុន.....	២០.០០០៛
១២១. ឧ.សិ. រស់ គឹមថាន.....	២០.០០០៛
១២២. ឧ.សិ. តាំង ប៊ុយ ហួយ និង បុត្រ.....	២០.០០០៛
១២៣. ឧ.សិ. តៃ លីហ៊ិន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១២៤. ឧ.សិ. លន់ ឆេង និង សៅ បូនី.....	២០.០០០៛
១២៥. លាង ហិតស្តុរ.....	២០.០០០៛
១២៦. ឧ.សិ. មុត, ឧ.ស. អ៊ុន.....	២០.០០០៛
១២៧. លោក សុខ ឌឹម និង ស្រីកា និង កូន.....	២០.០០០៛
១២៨. អ្នកស្រី សុខ ទៀង.....	២០.០០០៛

១២៨. ឧ.ស. ហាប ប្រាន់, ឧ.ស. គឹម ហ៊ាង.....	២០.០០០៛
១៣០. ឧ.ស. ហេង សៀង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១៣១. ឧ.ស. ម៉ែន អុន.....	២០.០០០៛
១៣២. ឧ.ស. រស់ ស្រីន និង ភរិយា.....	២០.០០០៛
១៣៣. ឧ.ស. លាង គឹមយី.....	២០.០០០៛
១៣៤. ឧ.ស. ស៊ីវ សុខេង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០.០០០៛
១៣៥. ឧ.ស. លឹម ម៉ែងជូ និង ម្តាយ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០.០០០៛
១៣៦. ឧ.ស. ម៉ម ណេត.....	២០.០០០៛
១៣៧. ឧ.ស. ស្រីន.....	២០.០០០៛
១៣៨. ឧ.ស. សួយ មួយ.....	២០.០០០៛
១៣៨. ឧ.ស. មាស គឹមស៊ី.....	២០.០០០៛
១៤០. ឧ.ស. គឹម សំពិសី.....	២០.០០០៛
១៤១. ឧ.ស. ម៉ៅ យៀន.....	២០.០០០៛
១៤២. ឧ.ស. សារ៉ុម បញ្ញា និង ភរិយា.....	២០.០០០៛
១៤៣. ឧ.ស. ពេជ្រ ចន្ទា និង កូនចៅ.....	២០.០០០៛
១៤៤. ឧ.ស. ចាន់ តូ.....	២០.០០០៛
១៤៥. ឧ.ស. ហែម ណាយ.....	២០.០០០៛
១៤៦. ឧ.ស. កាន់ កិរិសុខា.....	២០.០០០៛
១៤៧. ឧ.ស. ជា ទៀង.....	២០.០០០៛
១៤៨. ឧ.ស. ឡុង សុភ័ណ្ណ.....	២០.០០០៛
១៤៩. ឧ.ស. មាស សៀក.....	២០.០០០៛
១៥០. ឧ.ស. នាង ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១៥១. អ្នកគ្រូពេទ្យ សេង សុផល.....	២០.០០០៛
១៥២. ឧ.ស. អ៊ុំ ម៉ែងបាង.....	២០.០០០៛
១៥៣. ឧ.ស. ញឹម មុន្នី.....	២០.០០០៛
១៥៤. ឧ.ស. ឈៀង តេង.....	២០.០០០៛
១៥៥. ឧ.ស. ជុន ស៊ីនណាត.....	២០.០០០៛
១៥៦. ឧ.ស. មាស សៅរ៉ែន.....	២០.០០០៛
១៥៧. ឧ.ស. ប៉ារ សុធារី និង ឧ.ស ខ្ញាំ សុផល ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០៛
១៥៨. ឧ.ស. កែវ ផានិត.....	២០.០០០៛
១៥៩. កុង ហ៊ី.....	២០.០០០៛
១៦០. ឧ.ស. វ័ត្ត អេង.....	២០.០០០៛
១៦១. ឧ.ស. យុន យិន.....	១៥.០០០៛

១៦២. ឧ.សិ. មាស សោកា និង កូន កូនប្រសា ចៅ,	
ឧ.សិ. មាស សុភី និង កូនចៅ.....	១៥.០០០f
១៦៣. ឧ.សិ. ហុង ទូច.....	១៥.០០០f
១៦៤. ឧ.សិ. ព្រាប វណ្ណា.....	១៥.០០០f
១៦៥. អ្នកស្រី ហង្ស សុវត្ថា ព្រមទាំងក្មួយ.....	១៥.០០០f
១៦៦. ឧ.សិ. ស្រី និត ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០.០០០f
១៦៧. ឧ.សិ. ម៉ុំ ឡែង.....	១០.០០០f
១៦៨. ឧ.សិ. ម៉ុំ រឿន.....	១០.០០០f
១៦៩. ឧ.សិ. ហួរ អ៊ុំ.....	១០.០០០f
១៧០. ឧ.សិ. យឹម សាត.....	១០.០០០f
១៧១. ឧ.សិ. អ៊ុន សុខលៀង.....	១០.០០០f
១៧២. ឧ.សិ. ញួង គឹមអ៊ុំ និង កូនចៅ.....	១០.០០០f
១៧៣. ឧ.ស. កែវ សុវណ្ណ និង ឧ.សិ. គីន ខន.....	១០.០០០f
១៧៤. ឧ.សិ. កែវ សាលី.....	១០.០០០f
១៧៥. ឧ.សិ. ជេង ស៊ឹម.....	១០.០០០f
១៧៦. ឧ.សិ. គឹម ត្រង់.....	១០.០០០f
១៧៧. ឧ.សិ. ម៉ាម សៀង.....	១០.០០០f
១៧៨. ឧ.សិ. ហ្គីច ហ៊ិន.....	១០.០០០f
១៧៩. ឧ.សិ. គឹម យាន.....	១០.០០០f
១៨០. ឧ.សិ. ហៃ ជារ.....	១០.០០០f
១៨១. ឧ.សិ. លឹម ម៉ាលីន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
១៨២. ឧ.សិ. យូ គ្រា, ឧ.សិ. ព្រំ អានលី.....	១០.០០០f
១៨៣. ឧ.សិ. កែវ ណាត្រី.....	១០.០០០f
១៨៤. ឧ.សិ. ចាន់ យន់.....	១០.០០០f
១៨៥. អ្នកស្រី ស សម្ពុស.....	១០.០០០f
១៨៦. ឧ.សិ. រៀល សុខា.....	១០.០០០f
១៨៧. ឧ.ស. ហាយ ធី និង ភរិយា.....	១០.០០០f
១៨៨. ឧ.ស. ប៉េង អា.....	១០.០០០f
១៨៩. ឧ.សិ. បាន រ៉ូ.....	១០.០០០f
១៩០. នាង ឡែង, សុខា ភិរក្ស និង កូន.....	១០.០០០f
១៩១. ឧ.សិ. ស៊ី ថា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
១៩២. ឧ.សិ. អន ច័ន្ទណាត ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
១៩៣. ឧ.សិ. អ៊ុន អ៊ិន.....	១០.០០០f

១៧៤. ឧ.សិ. កិន ស្រីម៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
១៧៥. ឧ.សិ. ខែ ហ៊ុន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០.០០០f
១៧៦. ឧ.សិ. ទឹម សុខជា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
១៧៧. ឧ.សិ. ទឹម ផល្លី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
១៧៨. ឧ.សិ. កេត រឿង.....	១០.០០០f
១៧៩. លោក ព្រំ ចាន់ណេត និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
២០០. លោក លាង និង ខួប ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០.០០០f
២០១. ឧ.សិ. សុវណ្ណ សុបិត្ត.....	១០.០០០f
២០២. ឧ.សិ. ចាប កិន.....	១០.០០០f
២០៣. ឧ.សិ. កែប សុជាតា.....	១០.០០០f
២០៤. ឧ.សិ. ទេព យង់ និង កូនចៅ.....	១០.០០០f
២០៥. ឧ.ស. វ៉ែន សារុ.....	១០.០០០f
២០៦. ឧ.សិ. គឹម ហ៊ាង.....	១០.០០០f
២០៧. ឧ.សិ. អាប ទៀវ.....	១០.០០០f
២០៨. ឧ.សិ. នឹង គី.....	១០.០០០f
២០៩. ឧ.សិ. ប៊ុន សុខមួយ.....	១០.០០០f
២១០. ឧ.ស. បាន បុង និង ភរិយា.....	១០.០០០f
២១១. ឧ.សិ. សួន គឹមផល និង កូនចៅ.....	១០.០០០f
២១២. ឧ.ស. ឈឹម ហុកអ៊ិន.....	១០.០០០f
២១៣. ឧ.ស. កៅ នៅ, ឧ.សិ. ប៉ែន យឿន.....	១០.០០០f
២១៤. កែវ ពិសី.....	១០.០០០f
២១៥. ឆ័ន កៅហេង.....	១០.០០០f
២១៦. ឧ.សិ. សុខ ធី.....	១០.០០០f
២១៧. នៅ ចន្ទនារី.....	១០.០០០f
២១៨. ឧ.ស. ចាន់ ថុ.....	១០.០០០f
២១៩. ឧ.សិ. ឆាយ រឿន.....	១០.០០០f
២២០. ឧ.សិ. ប្រាក់ សុខែម.....	១០.០០០f
២២១. ឧ.សិ. ហេង គឹមឡាយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
២២២. ឧ.សិ. ឡាច លួម ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០.០០០f
២២៣. ឧ.សិ. តាំង សុវណ្ណា ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០.០០០f
២២៤. ឧ.ស. ធុ កែម, ឧ.សិ. ម៉ុត.....	១០.០០០f
២២៥. ឧ.សិ. ពៅ រីណា.....	១០.០០០f
២២៦. ឧ.សិ. យុន.....	១០.០០០f

២២៧. ឧ.សិ. ពេជ្រ ច័ន្ទតារា	១០.០០០f
២២៨. ឧ.សិ. ចាន់ សុគន្ធ	១០.០០០f
២២៩. ឧ.សិ. ទាំ សារួម	១០.០០០f
២៣០. ឧ.សិ. លី ណា	១០.០០០f
២៣១. ឧ.សិ. ថេន ព្រមទាំងបុត្រ	១០.០០០f
២៣២. ឧ.សិ. យឿន	១០.០០០f
២៣៤. ឧ.ស. គាវ	១០.០០០f
២៣៥. ឧ.សិ. សាន និង កូនចៅ	៧.០០០f
២៣៦. ឧ.សិ. ម៉ម សុខុម	៥.០០០f
២៣៧. ឧ.សិ. ហ៊ុន សុខេន	៥.០០០f
២៣៨. ឧ.ស. ឈាន និង ភិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥.០០០f
២៣៩. ឧ.សិ. លីម	៥.០០០f
២៤០. ឧ.សិ. ឆេង ញឹម	៥.០០០f
២៤១. ឧ.សិ. ហៀក	៥.០០០f
២៤២. ឧ.សិ. សាំង មុយ	៥.០០០f
២៤៣. ឧ.សិ. រួច ឡាំង	៥.០០០f
២៤៤. ឧ.សិ. គឹម ថុ	៥.០០០f
២៤៥. ឧ.សិ. ង៉ុយ	៥.០០០f
២៤៦. លោកស្រី ម៉ាសុជាតិ ព្រមទាំងបុត្រ	៥.០០០f
២៤៧. ឧ.សិ. ពេញ ហ៊ុន	៥.០០០f
២៤៨. ឧ.សិ. ស៊ី សៅឆេង, ឧ.សិ. មាណ	៥.០០០f
២៤៩. ឧ.ស. សាំង ប៊ី	៥.០០០f
២៥០. ឧ.សិ. ម៉ៅ សុផុន	៥.០០០f
២៥១. ហាប់ ផល្លា	៥.០០០f
២៥២. ជាតិ សំអាត	៥.០០០f
២៥៣. ឧ.សិ. ថៃ មុនី	៥.០០០f
២៥៤. ឧ.សិ. រ៉េត	៥.០០០f
២៥៥. ឧ.សិ. ទុយ សាន	៥.០០០f
២៥៦. ឧ.សិ. ហ៊ុយ ងឹម	៥.០០០f
២៥៧. លោកយាយ ចាន់ ធុ	៥.០០០f
២៥៨. ឧ.សិ. បោន គឹម និង ស្វាមី	៥.០០០f
២៥៩. ឧ.សិ. បោន ស្រីន	៥.០០០f
២៦០. ឧ.សិ. ឈិត សាម៉ែន	៥.០០០f

២៦១. ឧ.សិ. យួស នីម..... ៥.០០០f

២៦២. លោកយាយ ផាត ភ្នំតូច..... ៥.០០០f

២៦៣. ឧ.ស. នា សុខា..... ៥.០០០f

២៦៤. ឧ.សិ. ហង្ស ម៉ាលី..... ៥.០០០f

២៦៥. ឧ.សិ. ហ៊ាន់..... ៥.០០០f

២៦៦. ឧ.សិ. សៀវ ស៊ីពណ៍..... ៥.០០០f

២៦៧. ឧ.សិ. ស៊ី ឈិន..... ៥.០០០f

២៦៨. ឧ.សិ. លី ខាសៀម និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៥.០០០f

២៦៩. ឧ.សិ. តេង គុយ ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៥.០០០f

២៧០. សន ស៊ីនណារុន..... ៥.០០០f

២៧១. ឧ.សិ. លី..... ៥.០០០f

២៧២. ឧ.សិ. ប៊ូ យ៉ាត..... ៥.០០០f

២៧៣. ឧ.សិ. ឆឹង ប៉ាក់..... ៥.០០០f

២៧៤. ឧ.សិ. សួន យឹម..... ៥.០០០f

២៧៥. ឧ.សិ. វណ្ណ..... ៤.០០០f

២៧៦. ឧ.សិ. សំ ចាន់ទី..... ៣.០០០f

២៧៧. ឧ.សិ. ស៊ី ឈុនវៃអាំង..... ៣.០០០f

២៧៨. ឧ.សិ. ប៊ុត ស្រីពៅ..... ៣.០០០f

២៧៩. ឧ.ស. គង់ សម..... ៣.០០០f

២៨០. ឧ.សិ. ព្រែង យ៉ាត..... ៣.០០០f

២៨១. ឧ.សិ. ប៉េង ជុ..... ៣.០០០f

២៨២. ឧ.សិ. ប៊ុន លី..... ៣.០០០f

២៨៣. ឧ.សិ. ហែម សុវណ្ណ..... ២.០០០f

២៨៤. ឧ.សិ. គង់ ដារី..... ២.០០០f

២៨៥. ឧ.សិ. ម៉ុត..... ២.០០០f

២៨៦. ឧ.សិ. វេ អុន..... ១.០០០f

២៨៧. ឧ.ស. ទិត និង ភិយា..... ១.០០០f

២៨៨. ពុទ្ធបរិស័ទ័តតឈ្មោះ..... ៦៩.០០០f

